

**CIRKEVNÁ ZÁKLADNÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
V BANSKEJ ŠTIAVNICI**

Školský vzdelávací program

pre 1. stupeň ZŠ –ISCED 1

Motto:

***Bože, daj mi pokoj, aby som prijal to, čo nemôžem zmeniť
a daj mi odvahu zmeniť to, čo zmeniť môžem a mám a ešte
mi daj múdrosť spoznať ten rozdiel.***

(sv. František Assiský)

Školský vzdelávací program Základná škola - 1. stupeň

Motto:

Bože, daj mi pokoj, aby som prijal to, čo nemôžem zmeniť a daj mi odvahu zmeniť to, čo zmeniť môžem a mám a ešte mi daj múdrosť spoznať ten rozdiel.

(sv. František Assiský)

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania: ISCED 1

Dĺžka štúdia: 4 - ročná

Vyučovací jazyk: slovenský

Druh školy: cirkevná

Predkladateľ: Cirkevná základná škola sv. Františka Assiského
Gwerkovej – Göllnerovej 9, 969 01 Banská Štiavnica
IČO: 37958470

Riaditeľ školy: Mgr. Karol Palášthy

Koordinátor pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Erika Ďuračková

Webová stránka školy: www.katgymbs.sk

Zriadovateľ: Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica

Adresa: Námestie SNP 19, 975 90 Banská Bystrica

Ďalšie kontakty: 048/4720828

Platnosť dokumentu od 01. septembra 2011

Podpis riaditeľa školy

I .Všeobecná charakteristika školy

1. Veľkosť školy

Cirkevná základná škola sv. Františka Assiského je katolícka škola zriadená Bratislavsko-trnavským arcibiskupským úradom v Trnave. Novým zriaďovateľom sa po reorganizácii diecéz stala 14. februára 2008 Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Banská Bystrica.

Katolícka škola sleduje tie isté vzdelávacie, kultúrne a výchovné ciele ako ostatné školy, ale je pre ňu charakteristické, že pre žiakov vytvára ovzdušie preniknuté duchom slobody a lásky podľa evanjelia.

Budova školy sa nachádza v pokojnej časti neďaleko centra mesta. Je to budova patriaca rímskokatolíckej cirkvi. Škola v nej sídli od septembra 2010. Budovu sme získali od mesta výmenou za budovu KG sv. F. Assiského. Pred presťahovaním boli urobené čiastočné úpravy, v roku 2011 sa na škole vymenili okná a budova sa zateplila.

Škola je plnoorganizovaná s kapacitou 200 – 220 žiakov. V každom ročníku máme zriadenú jednu triedu, v prvom ročníku boli dve. ŠKD sme pre zvýšený záujem žiakov rozšírili na tri oddelenia. V okolí školy je školský dvor a záhrada, čo umožňuje pohyb deťom na čerstvom vzduchu hlavne v ŠKD.

Škola tvorí jeden vzdelávací komplex s Materskou školou a Gymnáziom sv. Františka Assiského a školskými zariadeniami – Školskou jedálňou, Školským klubom detí a Školským strediskom záujmovej činnosti. Práve výmena budov umožnila, že sme všetci sústredení v jednej budove, čo uľahčuje prácu.

2. Charakteristika žiakov

Sme katolíckou školou, ktorej hlavnou myšlienkou je vychovávať a vzdelávať v katolíckom duchu, prijať žiaka so všetkými jeho osobitosťami. Preto k nám chodia žiaci prevažne z kresťanských rodín. Sme však otvorení pre všetkých žiakov, pokiaľ rodičia súhlasia s výchovou svojho dieťaťa v tomto duchu. Nakoľko sme alternatívnou školou navštevujú našu školu nielen žiaci z nášho mesta, ale aj z okolitých obcí.

Máme skúsenosti aj so vzdelávaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Na základe odporúčenia DIC vzdelávame desiatich individuálne začlenených žiakov, ktorí v niektorých predmetoch postupujú podľa individuálnych plánov. Je to práca náročná, ale určite prospešná pre všetkých – učia sa navzájom si pomáhať a tolerovať sa.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Vzhľadom na veľkosť školy máme zabezpečený dostatočný počet učiteľov a vychovávateľov. Väčšina učiteľov je kmeňových. Odborné vyučovanie predmetov s nižšou týždennou dotáciou hodín zabezpečujeme externými učiteľmi z Katolíckeho gymnázia, s ktorým sme zlúčení v Spojenej katolíckej škole. Pedagogickú spôsobilosť spĺňajú všetci členovia pedagogického zboru. Snažíme sa aj o zabezpečenie odbornej spôsobilosti. Problémy sú so získaním kvalifikovaného učiteľa pre predmet Informatika. Pedagogický kolektív tvoria prevažne mladí

učitelia, ktorí skúsenosti postupne nadobúdajú. Školský psychológ na škole nepôsobí. Prípadné problémy riešime s spolupráci s CPPPaP. Máme však špeciálneho pedagóga, ktorý okrem logopédie pracuje aj s individuálne integrovanými žiakmi. Úzko tiež spolupracuje s výchovným poradcom a koordinátorom protidrogovej prevencie. Pri práci s integrovanými žiakmi využívame aj asistentov učiteľa. Títo pomáhajú žiakom buď priamo na hodine, alebo pracujú s nimi individuálne. Snažíme sa túto pozíciu obsadiť ľuďmi s pedagogickým vzdelaním.

Pre ďalšie vzdelávanie učiteľov využívame hlavne ponuky vzdelávacích podujatí z MC. Každý rok sa dvaja učitelia zúčastňujú vzdelávania. Výber robíme podľa aktuálnych potrieb školy. Uvažujeme nad využitím možnosti vzdelávania v oblasti využívania IKT vo vyučovaní pre všetkých pedagogických pracovníkov. Ak nastúpi učiteľ bez pedagogickej praxe, realizujeme Projekt vzdelávania začínajúcich učiteľov.

4. Organizácia prijímacieho konania

Vo februári sa každoročne organizuje zápis predškolákov do 1. ročníka. Pripravujú ho všetky vyučujúce 1. stupňa za pomoci školského spevokolu, vedenia školy, školským špeciálnym pedagógom, popr. zástupcom mestského CPPPaP. Zápis sa koná zábavnou, rozprávkovou formou, aby sa predišlo prípadným stresom u detí. Po preukázanej školskej zrelosti je vydané rozhodnutie o prijatí do školy.

5. Dlhodobé projekty

Spojená katolícka škola sv. Františka Assiského každoročne pracuje nad projektmi :

Medzinárodná spolupráca – Od roku 1997 škola spolupracuje na medzinárodnej úrovni s družobnou partnerskou školou „ Realschule Maria Ward „, so sídlom v Neuhaus am Inn. V rámci tejto spolupráce sa uskutočnilo už niekoľko výmenných pobytov s bohatým kultúrnym a športovým programom žiakov a pedagógov oboch škôl.

Športové projekty – Od roku 2008 škola pravidelne organizuje Banskoštiavnické olympijské hry podporujúce športové nadšenie žiakov, študentov, rodičov i zamestnancov školy. V rámci hier zúčastnení okúsia tradičné a známe športové disciplíny ale i netradičné veselé záporenia podporujúce hru faire play, tímovú spoluprácu podporujúcu celkový harmonický rozvoj mladej osobnosti.

Mladí našej školy sa veľmi radi a úspešne zapájajú do všetkých športových súťaží a aktivít v našom regióne ako sú basketbal, volejbal, futbal, hokej, šach, zimný a letný viacboj, vybíjaná, cezpoľný beh, plavecký a lyžiarsky výcvik. Súčasťou práce v oblasti športu sú i turistický krúžok, tanečný krúžok, krúžok športových hier a pohybové hry zamerané na volejbal.

Environmentálne projekty – V rámci environmentálnych aktivít škola každoročne organizuje zber papiera, tetrapakov, plastov a hliníkovej fólie. Žiaci a študenti každoročne súťažia o najčistejšiu triedu a organizujú Dni zdravej výživy. V jarných a jesenných mesiacoch pravidelne čistíme okolie štiavnických tajchov a okolitej prírody a zapájame sa do medzinárodných projektov organizácie ENO (napr. vysádzanie stromčekov)

Protidrogové programy – Škola dlhodobo spolupracuje s CPPPaP v Banskej Štiavnici, v rámci čoho sa žiaci, študenti a pedagógovia pravidelne zúčastňujú besied, prednášok i viacdenných sústrezení zameraných na zážitkové aktivity.

Výtvarné projekty – Škola každoročne organizuje výtvarnú súťaž Františkova púť. V rámci výtvarných aktivít sú žiaci úspešní vo všetkých súťažiach organizovaných mestom Banská Štiavnica, inými školami i v medzinárodných súťažiach.

Nábožensko-kultúrne projekty – Škola sa každoročne zapája do Biblickej olympiády, študenti a žiaci sa starajú o hrob padlých nemeckých spoluobčanov, máme patronát nad starostlivosťou o Kostol sv. Kataríny a naši študenti sa zapájajú i do aktivít spojených so záchranou štiavnickej Kalvárie.

Zdravotnícko-humánne projekty – Škola dlhodobo spolupracuje so Slovenským červeným krížom, v rámci čoho žiaci pracujú v krúžku Mladý záchranár. Každoročne absolvujú pravidelný odborný výcvik poskytovania prvej pomoci, výsledky svojich vedomostí ďalej podávajú svojim spolužiakom a reprezentujú školu na okresných, krajských a celoštátnych súťažiach.

Študenti a žiaci našej školy pri rôznych príležitostiach s kultúrnym programom a drobnými darčekom pravidelne navštevujú našich starkých v domove dôchodcov.

V roku 2011 sme boli úspešní pri podávaní projektu zo štrukturálnych fondov EU pod názvom Modernizácia a zateplenie Spojenej katolíckej školy v Banskej Štiavnici. Projekt je zameraný na výmenu okien, zateplenie budovy, skrášlenie priestorov a zmodernizovanie vyučovacieho procesu. Projekt by mal byť ukončený k decembru roku 2012. Podali sme aj projekt na inováciu a modernizáciu obsahu a metód vyučovacieho procesu na Spojenej katolíckej škole sv. Františka Assiského. Momentálne čakáme na posúdenie tohto projektu. Aj tento projekt bude financovaný zo štrukturálnych fondov EU.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Aj cirkevné školy, podobne ako celá naša spoločnosť, musia denne zápasit' s množstvom problémov, ktoré prináša súčasná doba. Pretože škola má slúžiť všestrannému rozvoju dieťaťa, nielen vzdelaniu, hľadáme a vytvárame podmienky, ktoré jej umožňujú čo najlepšie plniť svoje poslanie.

Prvým prostredím, s ktorým sa dieťa stretáva je rodina. Preto je nevyhnutná úzka spolupráca školy a rodiny. Rodičia sa stretávajú nielen na pravidelných schôdzach Spoločenstva rodičov,

ale sa aj podieľajú na vylepšovaní materiálnych podmienok školy, zúčastňujú sa spolu so svojimi deťmi a učiteľmi na spoločných kultúrnych podujatiach. Dvere školy sú pre rodičov vždy otvorené. Či sa už chcú informovať o svojom dieťati, prísť s podnetným návrhom pre prácu, alebo aj pracovať ako vedúci krúžkov.

Rada školy je ustanovená od roku 2008. veríme, že spolupráca jej členov a vedenia školy prispieva k ďalšiemu rozvoju.

Úzko spolupracujeme aj s CPPP a P v Banskej Štiavnici. Je to hlavne hľadanie riešení pri poruchách v učení a v správaní žiakov. Naši učitelia sa zúčastňujú aj odborných prednášok.

Pre zabezpečenie správnych postupov vzdelávania integrovaných žiakov musíme byť v neustálom kontakte s odbornými pracovníkmi DIC.

V činnosti ŠKD, krúžkov, ale aj na vyučovacích hodinách využívame ponuku Slovenského banského múzea. V Škole v múzeu sa žiaci oboznamujú s rôznymi remeslami z minulosti. Naši žiaci zase chodia vystupovať na ich podujatia.

Nevyhýbame sa ani spolupráci s ostatnými školami a inštitúciami v meste.

7. Priestorové a materiálno-technické vybavenie školy

Škola okrem klasických učebni má zriadené a využíva tieto odborné učebne: odborná učebňa pre vyučovanie fyziky a biológie, odborná učebňa pre vyučovanie chémie, učebňu výtvarnej výchovy, učebňu informatiky (18 počítačov), jazykové laboratórium so slúchadlovou zostavou pre 18 žiakov, s notebookom pre učiteľa a dataprojektorom, študovňu, telocvičňu, kaplnku. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty. V každej triede máme zavedený internet, počítač, ktorý je prepojený s projektorom. V triedach sú namontované biele tabule na ktoré píšeme fixkou. Tabuľa zároveň slúži aj ako premietacie plátno.

ŠKD je umiestnené v klasických triedach prvého stupňa, ktoré vychovateľky svojpomocne prerobili na útulné miestnosti slúžiace na rekreačnú a oddychovú činnosť žiakov.

V škole sú zriadené samostatné kabinety pre predmety telesná výchova a výtvarná výchova. Chémia, biológia, fyzika, cudzie jazyky majú kabinety zriadené v odborných učebniach. Vybavenie pomôckami je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie. Mnohé z vybavenia pochádza ešte z prvotného vybavenia školy.

Pri obnove učebných pomôcok sú veľmi nápomocní rodičia.

Žiaci aj učitelia majú k dispozícii aj knižnicu. Na rozvoj pohybových a športových aktivít využívame telocvičňu a priestory okolo školy.

Pre duchovné činnosti slúži školská kaplnka.

Škola má školský dvor, ktorý spolu so žiakmi využívame na trávenie prestávok a voľného času. Tento dvor je využívaný aj ŠKD. Postupne chceme v školskom areáli vybudovať aj školské ihrisko

V škole je prevádzkovaná školská kuchyňa a jedáleň.

Pravidelne podľa finančných možností školy sa snažíme dopĺňať moderné učebné pomôcky, čo umožňuje tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

8. Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci i pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na :

- čisté a esteticky upravené prostredie tried, chodieb, školskej jedálne, telocvične
- estetickú úpravu násteniek, informačných tabúl a pútačov, ktoré majú aktuálne informovať a esteticky pôsobiť na povedomie všetkých, ktorí sa pohybujú v škole
- úpravu a aktualizáciu priestorov kaplnky a učební, ktoré slúžia na duchovné stretnutia
- vytváranie atmosféry rodinného a príjemného prostredia s využitím tém ročných období a štátnych i cirkevných sviatkov

9. Bezpečnosť a ochrana zdravia žiakov, podmienky pre jej zaistenie.

Žiaci sú poučení o pravidlách bezpečného správania sa v priestoroch školy v rámci triednických hodín na začiatku školského roka. V niektorých vyučovacích predmetoch, kde hrozí zvýšené nebezpečenstvo úrazov(telesná výchova, fyzika, biológia, chémia) sa uplatňujú osobitné predpisy s ktorými sa žiaci oboznamujú na prvej vyučovacej hodine z príslušného predmetu. Na chodbách sú umiestnené hasiace prístroje rôzneho typu, ktoré sú dôležité pri likvidácii menších ohnísk požiaru. V chemickom laboratóriu sa nachádza aj nádoba s pieskom. V rámci účelového cvičenia Ochrana človeka a života sa realizuje praktický nácvik evakuácie budovy školy po vyznačených únikových trasách. Pedagogickí pracovníci majú zápisníky bezpečnosti práce, absolvujú preventívne lekárske prehliadky v zmysle platných smerníc a zúčastňujú sa školení BOZ a požiarnej ochrany dvakrát ročne, ktoré organizuje profesionálny bezpečnostný technik.

Prevádzkové poriadky učební:

Prevádzkový poriadok v počítačovej učebni:

1. Do učebne smie žiak vstupovať iba v sprievode vyučujúceho.
2. Do učebne je zakázané nosiť predmety ohrozujúce zdravie a bezpečnosť seba aj ostatných spolužiakov.
3. V učebni je zakázané jesť a piť.
4. Vyučujúci určí každému žiakovi jeho pracovné miesto – počítač.
5. Žiak sa na svoje miesto dostaví bez utekania, miesto si nesmie svojvoľne vymieňať.
6. Každý žiak je zodpovedný za jemu pridelený počítač. Spôsobenú úmyselnú škodu na zariadení učebne a pridelenej výpočtovej techniky je povinný uhradiť zákonný zástupca žiaka.
7. Žiaci nevyrušujú pri práci svojich spolužiakov neprímeraným hlukom a zbytočným pohybom po učebni.
8. Žiaci sa pohybujú po učebni opatrne, dávajú pozor na elektrické rozvody, elektrické zásuvky. Nezasahujú do elektrického obvodu počítača.

9. Je zakázané pracovať s poškodeným počítačom.
10. Žiaci sú povinní nahlásiť vyučujúcemu každú poruchu počítača alebo príslušenstva.
11. Žiaci nezasahujú do systému počítača ani do jeho mechaniky.
12. Je zakázané bez súhlasu vyučujúceho používať súkromné diskety na prehrávanie alebo nahrávanie súborov.
13. Po skončení vyučovacej hodiny žiaci v učebni dôkladne vyčistia priestor okolo počítačov, uložia stoličky, pričom venujú pozornosť elektrickým káblom.
14. Je zakázané pred vyučovaním počas krátkych prestávok, za prítomnosti vyučujúceho, prihlasovať sa a používať sociálne siete (Facebook).

Porušenie týchto pravidiel sa klasifikuje ako porušenie školského poriadku.

Prevádzkový poriadok v jazykovej učebni:

1. Povinnosťou učiteľa je oboznámiť žiakov na začiatku školského roka s týmto prevádzkovým poriadkom ako aj s bezpečnostnými a hygienickými opatreniami v jazykovej učebni. Žiaci sú povinní tento prevádzkový poriadok poznať a dodržiavať.
2. Vstup do učebne majú žiaci povolený len v sprievode vyučujúceho.
3. Na začiatku vyučovacej hodiny žiaci disciplinovane čakajú na príchod učiteľa pred jazykovou učebňou. Neopodstatnené oneskorené príchody na vyučovaciu hodinu sa považujú za porušenie školského poriadku.
4. Žiak je zodpovedný za poriadok na svojom pracovnom mieste a v jeho okolí.
5. Zistené nedostatky resp. poškodenie používaných didaktických pomôcok učebne hlásia žiaci vyučujúcemu bezprostredne po ich zistení.
6. Žiaci majú počas vyučovania zakázané:
 - jesť, piť, používať mobilný telefón
 - ukladať na stôl predmety, ktoré nie sú bezprostredne potrebné pre prácu
 - manipulovať s audiovizuálnou technikou, zariadeniami IKT a iným zariadením učebne pokiaľ to nevyžaduje samotné cvičenie
 - poškodzovať a ničiť zariadenie učebne
7. Počas vyučovania sa každý žiak usiluje čo najlepšie využívať pracovný čas, úlohy a cvičenia vykonávajú žiaci podľa pokynov učiteľa
8. S didaktickými a učebnými pomôckami žiak zaobchádza šetrne a ohľaduplne, predchádza ich poškodeniu.
9. Pred opustením učebne sú žiaci povinní skontrolovať svoje pracovisko, odovzdať používané pomôcky a nahlásiť vyučujúcemu zistené nedostatky a dôvody, ako k nim došlo. Akékoľvek poškodenie zariadenia učebne alebo didaktických pomôcok, ku ktorému došlo úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti musí žiak nahradiť.
10. Z učebne žiak neodnáša pomôcky bez súhlasu vyučujúceho.
11. Žiak odchádza z učebne iba so súhlasom učiteľa.

Prevádzkový poriadok v telocvični

1. Žiaci sú povinní dodržiavať všetky hygienické, bezpečnostné a poriadkové predpisy, o ktorých boli informovaní na úvodnej hodine telesnej výchovy, čo potvrdili vlastnoručným podpisom.
2. Na hodinu telesnej výchovy čakajú žiaci vyučujúceho vo svojej triede, prípadne na vopred určenom mieste v budove školy (pred telocvičňou).
3. Žiaci disciplinovane čakajú do príchodu učiteľa.
4. Do priestorov telocvične odchádzajú žiaci disciplinovane pod vedením vyučujúceho.
5. Vstup do telocvične je zásadne povolený iba v sprievode vyučujúceho v dohodnutom úbore. Zabudnutie úboru rieši učiteľ napomenutím, písomným upozornením rodičom do ŽK, písomným zápisom do triednej dokumentácie.
6. V telocvični je zakázané jesť a piť.
7. Potrebné telocvičné náradie vydáva príslušný vyučujúci. Bez vedomia vyučujúceho nemajú žiaci prístup do kabinetu TEV.
8. Pri telovýchovnom procese používajú žiaci iba tie telovýchovné náčinia, ktoré sú potrebné k danej činnosti, zaobchádzajú s nimi opatrne, prípadné poškodenie oznámia ihneď vyučujúcemu.
9. Žiaci pri telovýchovnom procese majú určené svoje stanovište, ktoré nemôžu bez povolenia vyučujúceho opustiť. Nesmú liezť na iné náradie, s ktorými nesúvisí ich telovýchovná činnosť, aby nedošlo k úrazu.
10. Úmyselné poškodenie telovýchovného náradia a náčinia musí žiak nahradiť.
11. Všetky presuny na cvičisku robia žiaci pod vedením vyučujúceho pri dodržiavaní bezpečnostných predpisov.
12. Úraz, ktorý sa stal žiakovi počas hodiny, je žiak povinný okamžite nahlásiť učiteľovi, ktorý úraz ošetrí a zabezpečí ďalšie opatrenia.
13. Žiaci sú oboznámení s pomocou a záchranou pri jednotlivých cvičiacich prvkoch a podľa vlastných schopností musia ich bezpodmienečne zabezpečovať.
14. Telovýchovné náčinie odovzdávajú určení žiaci vyučujúcemu.
15. Pri odchode z telocvične vyučujúci uzamkne priestory telocvične.
16. Žiaci odchádzajú z telocvične do šatne a z objektu telocvične spolu s vyučujúcim.
17. V prípade, že žiak nemôže dlhodobo cvičiť, donesie potvrdenie od lekára.
18. Oslobodení žiaci z telocviku, ktorí majú rozhodnutie riaditeľa školy na základe potvrdenia od lekára, na hodine TEV sa tiež zúčastňujú (ak riaditeľ školy nerozhodol inak)
19. Ak žiak nemôže cvičiť v konkrétny deň, jeho rodič písomne požiada vyučujúceho o ospravedlnenie a uvedie dôvod. V opačnom prípade bude mať žiak neospravedlnenú hodinu.
20. Po vyučovaní sa žiaci nezdržiavajú v telocvični a šatni bez prítomnosti vyučujúceho.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Aká sme škola:

- zameraná na budovanie a kultiváciu duševného, duchovného a sociálneho rozmeru
- snažíme sa o vytváranie stabilných a harmonických vzťahov v rodine školy
- snažíme sa formovať kresťansko-náboženské myslenie
- vedieme k sebaúcte a sebahodnoteniu
- snažíme sa o poznávanie dobrých a zlých hodnôt
- kladieme dôraz na vlastnú tvorbu, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, komunikáciu a schopnosť argumentovať

Klady:

- prostredie triedy a školy podnecuje osobnostný rozvoj žiaka
- prostredie je podnetovo bohaté, vhodne upravené (vyzdobené) a priestorovo usporiadané tak, aby pre učiteľa aj pre všetkých žiakov bola splnená požiadavka viditeľnosti, blízkosti, dostupnosti a bezpečnosti
- snažíme sa o dobrú klímu, ktorú tvoria dobré vzťahy – emocionálne bezpečie, efektívne vyučovanie, dobré riadenie triedy, disciplína
- vedenie k solidarite a vedenie k úcte k blížnemu
- uspokojenie základných potrieb žiaka
- zvyšovanie sebaúcty jednotlivca
- žiak má určitú slobodu rozhodovania (výberu)
- snažíme sa o emocionálnu pohodu žiakov formou humoru a radosti (avšak nie na úkor žiaka)
- určitý klad je v tom, že škola sa nachádza blízko centra mesta, nakoľko sú tu: mestská knižnica, galérie, múzeá, kultúrne pamiatky, chrámy, tvorivé dielne, ZUŠ, kino, informačné centrum, obchody
- rozvíjame myslenie žiakov, ich schopnosť hľadať riešenia problémových úloh a overovať ich s použitím IKT
- motivujeme ich k osobnému kresťansko-náboženskému životu
- poskytujeme pohybové a prípravné športové hry a zručnosti, kreatívne a estetické pohybové činnosti, psychomotorické hry, aktivity v prírode
- dopravná výchova – bezpečnosť cestnej premávky
- tvorba projektov a prezentácií

Nedostatky:

- efektívna komunikácia s rodičmi – internetová žiacka knižka
- chýbajúce priestory pre činnosť ŠKD a kabinety
- nedostatočné využívanie moderných spôsobov výučby

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Škola poskytne duchovný rozvoj všetkým žiakom z nábožensky založených i „vlažnejších“ rodín.

Škola umožňuje všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo zvolených voliteľných predmetoch.

Dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Škola zabezpečuje podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

Umožní žiakom, aby získané vedomosti a zručnosti vedeli správne použiť v praxi a aby im získané poznatky uľahčili prácu i ďalšie štúdium. Ukáže deťom, že sa učia pre život, že získané vedomosti a zručnosti im pomôžu riešiť mnohé problémy.

Chceme zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Škola vo vyučovacom procese bude využívať nové metódy, princípy práce a vyučovania. Bude sa snažiť urobiť vyučovanie zaujímavým a viac zapojí žiakov do vyučovacieho procesu a ukáže im medzipredmetové súvislosti.

Budeme viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu, naučíme ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať. Budeme ich viesť k samostatnosti pri učení, rozvíjať v deťoch komunikatívne schopnosti, tvorivosť, zodpovednosť, schopnosť prezentovať svoje vedomosti a získané zručnosti a naučíme ich učiť sa.

Škola umožní deťom rozvíjať ich talent, pomôže im objaviť v čom sú dobré, v čom môžu vyniknúť.

Naučí ich sebahodnoteniu a sebakritickosti.

Výchovávame žiakov v duchu kresťanských a humanistických princípov. V spolupráci s rodičmi chceme vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Škola podporí spoluprácu s rodičmi, dá priestor otvorenej komunikácii Ž – U, Ž – Ž, U – U budovanej na vzájomnej úcte.

Bude rozvíjať v žiakoch také kompetencie a dispozície, aby zodpovedali duchu doby a spoločenským potrebám.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

- ❖ zamerať sa na výchovu a vzdelanie úspešného absolventa školy
- ❖ rozvíjať schopnosť žiakov vedieť vyhľadávať informácie, efektívne s nimi pracovať, získať jazykovú a počítačovú gramotnosť
- ❖ zamerať sa na výchovu trvalých ľudských a etických hodnôt, pozitívnych postojov k sebe, k iným a k Bohu
- ❖ motivovať žiakov k produktívnemu životu, k schopnosti akceptovať, rešpektovať iných, tímovo pracovať, efektívne využívať vlastnú tvorivosť a flexibilitu
- ❖ učiť ich spoznávať globálne problémy sveta, vytvárať si k nim zodpovedný prístup
- ❖ zvýšenú pozornosť venovať nadaným žiakom a žiakom vyžadujúcim špeciálnu

- starostlivosť
- ❖ posilniť výchovu zameranú na úctu k rodičom, k ľuďom vôbec, ku svojej vlastnej kultúre, histórii, jazyku, k národným hodnotám, k životnému prostrediu
- ❖ zapájať žiakov do súťaží a olympiád, usilovať sa o zvládnutie obsahu učiva všetkými žiakmi, pričom motivačným prvkom nemá byť len klasifikácia, ale aj pozitívna motivácia k učeniu
- ❖ v priebehu každého školského roka interne hodnotiť kvalitu dosiahnutých výsledkov, porovnávať s predchádzajúcim obdobím

Zabezpečenie týchto cieľov je realizované dostatkom kvalifikovaných pedagógov a asistentov pedagógov, dostatkom rôznych špecializovaných učební a učebných pomôcok, vypracovaním a zavedením individuálnych TVVP pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Hodnotami školy sú: úctivosť, tolerancia, zodpovednosť, láska k blížnemu, solidarita.

Naši absolventi získajú plnohodnotné vzdelanie poskytované základnou školou.

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch i vo zvolených voliteľných predmetoch.

Umožní žiakom, aby získané vedomosti a zručnosti vedeli správne použiť v praxi a aby im získané poznatky uľahčili prácu i ďalšie štúdium. Ukáže deťom, že sa učia pre život, že získané vedomosti a zručnosti im pomôžu riešiť mnohé problémy.

Škola vo vyučovacom procese bude využívať nové metódy, princípy práce a vyučovania. Bude sa snažiť urobiť vyučovanie zaujímavým a viac zapojí žiakov do vyučovacieho procesu a ukáže im medzipredmetové súvislosti.

Bude viesť žiakov k tvorivému mysleniu, kritickému mysleniu, naučí ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať. Bude ich viesť k samostatnosti pri učení, bude rozvíjať v deťoch komunikatívne schopnosti, tvorivosť, zodpovednosť, schopnosť prezentovať svoje vedomosti a získané zručnosti a naučí ich učiť sa. Škola umožní deťom rozvíjať ich talent, pomôže im objaviť v čom sú dobré, v čom môžu vyniknúť. Naučí ich sebahodnoteniu a sebakritickosti.

Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

Škola podporí spoluprácu s rodičmi, dá priestor otvorenej komunikácii Ž – U, Ž – Ž, U – U budovanej na vzájomnej úcte.

Bude rozvíjať v žiakoch také kompetencie a dispozície, aby zodpovedali duchu doby a spoločenským potrebám.

3. Profil absolventa

Absolvent našej školy by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, svojej rodine, byť schopný vytvárať dobré medzil'udské vzťahy, byť schopný správne vnímať svoju rolu v

škole, v rodine a v spoločnosti, byť schopný starať sa o svoje fyzické i psychické zdravie, vedieť uzatvárať kompromisy, byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií, osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami. Tiež by mal mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov, mať schopnosť vnímať dejiny vlastného národa vo vzájomnom prepojení s vedomosťami zo všeobecných dejín. Snažíme sa, aby žiaci získali jazykovú gramotnosť a mali pozitívny vzťah k získavaniu vedomosti, byť si vedomý svojich kvalít, byť pripravený uplatniť sa v zamestnaní a byť zodpovedný za svoj život.

Absolvent cirkevnej školy by sa mal snažiť rozvíjať:

Existencionálne kompetencie:

- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadania zmyslu života
- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vie vysvetliť hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov – priateľstva, manželstva, rodiny
- vie vysvetliť význam manželstva a rodiny, posúdiť ich prínos pre spoločnosť, chápať zmysel vernosti

Občianske kompetencie:

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti

- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

Žiaci získavajú po ukončení 4. ročníka primárne vzdelanie. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „**Žiak získal primárne vzdelanie.**“ V každom ročníku na polroku bude žiakom vydaný výpis známok a na konci školského roka vysvedčenie.

4. Pedagogické stratégie

Stratégiou školy je využívať vhodné metódy a formy práce, ktoré sú jedným z prostriedkov motivácie a tvorivosti žiakov vo výchovnovzdelávacom procese. Podporujeme vyučovanie pomocou didaktickej techniky s dôrazom na využívanie moderných IKT. Našou snahou je rozvíjať a podporovať samostatnosť, tvorivosť a tímovú prácu.

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, aktivitu, sebahodnotenie. Je vhodné dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrými formami výučby.

Chceme si všímať ich talent v jednotlivých oblastiach a rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Na dosiahnutie tohto cieľa slúžia aj krúžky, dlhodobé samostatné práce, prezentácie a obhajoba výstupov. Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť za učenie. Dôležitou úlohou je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospeievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností. Školský špeciálny pedagóg poskytne odbornú pomoc žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a individuálne začleneným žiakom, ich rodičom a zamestnancom školy.

Práca v oblasti environmentálnej výchovy je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať na dostupnosť a dostatok informácií o škodlivosti návykových látok na ľudský organizmus. I napriek tomu, že s tvrdými drogami sme sa nestretli, snažíme sa sústavne pôsobiť proti fajčeniu a alkoholickým nápojom cez koordinátora, rodičov a všetkých vyučujúcich, účelným využívaním voľného času i vlastným príkladom.

Pedagogické stratégie, metódy a formy práce, smerujúce k naplneniu pedagogických princípov školy:

- Vo výučbe budeme využívať hlavne metódy, ktoré rozvíjajú tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu žiakov.
- Metódy, v ktorých budeme môcť využiť novú didaktickú techniku, IKT.
- Využívať metódy, ktoré by i slabších žiakov viac motivovali k učeniu, podporili ich individuálne schopnosti.
- Využívať pestré formy výučby – viac skupinového, programového, diferencovaného vyučovania.
- Využívať metódy projektov, hlavne v prírodovedných predmetoch – využiť pozorovanie, vlastné skúmanie, prepojenie „školských“ vedomostí s reálnym, každodenným životom (previazanie obsahu vzdelávania s praxou).
- Využívať metódy, ktoré umožnia žiakom vyučovanie prežívať.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a so špeciálnymi výchovno- vzdelávacími potrebami

Škola poskytuje aj vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Triedy sú prispôbené potrebám individuálne začlenených žiakov z hľadiska ich zdravotného znevýhodnenia, zabezpečené sú odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúcej individuálnym potrebám týchto žiakov. Škola zabezpečuje servis špeciálneho pedagóga, logopéda, asistenta učiteľa, výchovného poradcu.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami majú **vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Začlenený žiak sa v školskej integrácii vzdeláva podľa rámcového učebného plánu školy a podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej len „IVP“) s prihliadnutím na narušenie. Vzdelávacie štandardy sú totožné so vzdelávacími štandardmi podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 1. stupeň základnej školy ISCED 1 a podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre 2. stupeň základnej školy ISCED 2.**

Našu školu navštevuje desať žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami individuálne začlenených v školskej integrácii.

Vzdelávacie programy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením sú súčasťou štátneho vzdelávacieho programu.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S VÝVINOVÝMI PORUCHAMI UČENIA

Vo vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia je zaradený predmet **individuálna logopedická intervencia** (ďalej len „ILI“) a **rozvíjanie špecifických funkcií** (ďalej len „RŠF“), ako špecifické predmety určené pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou a s VPU. Rámcový obsah ILI a RŠF je realizovaný podľa individuálnych potrieb žiakov vrámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej

činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania špeciálnym pedagógom, logopédom.

Aj pracovný postup vo výchovno-vzdelávacom procese sa konzultuje s logopédom a so špeciálnym pedagógom

Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti a VPU.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S NARUŠENOU KOMUNIKAČNOU SCHOPNOSŤOU

Vyučovací predmet **individuálna logopedická intervencia** je zaradený vo vzdelávacej oblasti jazyk a komunikácia.

Rozvíjanie schopností, ktoré sú narušené v dôsledku diagnostikovanej NKS sa prelína celým vyučovacím procesom, t.j. používajú sa špecifické postupy pri výučbe všetkých predmetov a pôsobí sa cielene a komplexne na celú komunikačnú schopnosť žiaka.

Logopéd metodicky usmerňuje vyučujúcich a spolupracuje na tvorbe IVP pre jednotlivých žiakov. Metódy a postupy používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov logopedickej diagnostiky, cieľov a obsahu predmetu ILI a individuálneho plánu logopedickej terapie. Logopedická intervencia sa realizuje formou individuálnej alebo skupinovej terapie priamo počas vyučovania i mimo neho.

Individuálne schopnosti jednotlivých žiakov nemožno zovšeobecňovať a dosiahnuté výkony sú limitované samotným narušením komunikačnej schopnosti.

Obsah školského vzdelávania je obohatený o rozvíjanie narušenej komunikačnej schopnosti týchto žiakov.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S PORUCHAMI AKTIVITY A POZORNOSTI

Školský špeciálny pedagóg, logopéd, v rámci vyučovania pracuje individuálne so žiakom, resp. so skupinkou vybraných žiakov s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie. Ide o korekciu prejavov v učení a správaní, ktoré sú dôsledkom diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia ako aj tréning požadovaných vzorov, foriem správania a následne aj reedukácia vlastností vo vzťahu k učeniu. Obsah, formy a postup svojej činnosti konzultuje s príslušným učiteľom.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S PORUCHAMI SPRÁVANIA

Školský špeciálny pedagóg v rámci vyučovania pracuje individuálne so žiakom, s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie. Ide o špeciálnopedagogickú diagnostiku stavu vzdelanosti, vedomostí, zručností, návykov a vývinu vlastností osobnosti a reedukáciu narušeného vývinu vlastností osobnosti vo vzťahu k učeniu, správaniu, práci a narušeného psychosociálneho a emocionálneho vývinu. Obsah, formy a postup vyučovania konzultuje s príslušným učiteľom.

Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a kompetencie sa prispôbujú individuálnym osobitostiam žiaka s poruchami správania.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S TELESNÝM POSTIHNUTÍM

Na primárnom stupni vzdelávania je do oblasti jazyk a komunikácia zahrnutý špecifický predmet **rozvíjanie komunikačných schopností a grafomotorických zručností**.

Cieľom predmetu je dosiahnutie takej úrovne komunikačných schopností, ktorá umožní aj

žiakovi s telesným postihnutím zvládnuť obsah učiva pre 1.až 4. ročník základnej školy. Cieľom predmetu je aj rozvíjanie grafických zručností a rozvoj jemnej motoriky na uľahčenie osvojovania písania podľa individuálnych možností žiaka s telesným postihnutím.

Do vzdelávacej oblasti ZDRAVIE A POHYB na primárnom stupni vzdelávania je zahrnutý ďalší špecifický predmet **rozvíjanie pohybových zručností**.

Cieľom predmetu je získať základné pohybové zručnosti, zdokonaľiť správne držanie tela, koordináciu pohybov a osvojiť si rôzne pohybové zručnosti. Rozvíjať základné pohybové návyky, schopnosti a zručnosti. Cvičiť pohybovú pamäť a orientáciu v priestore.

Obsah špecifických predmetov je realizovaný podľa individuálnych potrieb žiakov v rámci individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania špeciálnym pedagógom, logopédom, učiteľom, asistentom učiteľa. Žiaci prostredníctvom špecifických predmetov získavajú podľa svojich schopností pracovné a hygienické návyky, odstraňuje alebo zmiernuje sa ich pohybový handicap, rozvíja sa pozornosť, predstavivosť, pamäť a orientácia v priestore.

Na nižšom sekundárnom stupni vzdelávania je do oblasti ZDRAVIE A POHYB zahrnutý špecifický predmet **zdravotná telesná výchova**. Žiaci v našej škole sú od telesnej výchovy oslobodení.

VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ŽIAKOV S VIACNÁSOBNÝM POSTIHNUTÍM

Ide o žiakov s viacnásobným postihnutím v kombinácii s iným postihnutím bez prítomného mentálneho postihnutia, ktorý sa vzdelávajú v triedach základnej školy bežného typu spolu s ostatnými žiakmi. Vzdelávajú sa podľa rámcového učebného plánu príslušnej školy a individuálneho vzdelávacieho programu, s prihliadnutím na druhy a stupne postihnutí.

Obsah vzdelávania vychádza zo vzdelávacích programov pre príslušné prítomné kombinácie postihnutia.

O každom žiakovi sa vedie potrebná dokumentácia, má vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program, s ktorým je oboznámený zákonný zástupca dieťaťa za účelom ďalšej spolupráce.

Pri hodnotení a klasifikácii vzdelávacích výsledkov sa prihliada na osobitné špecifiká zdravotného znevýhodnenia žiakov, zohľadňuje sa ich možný vplyv na školský výkon. Hodnotenie sa uskutočňuje na základe určitých kritérií/ podľa odporúčaní DIC, PPP/, prostredníctvom ktorých sledujeme ďalší vývoj žiaka. Odlišujeme aj hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Úlohou školy je dať možnosť zažiť úspech aj deťom, ktoré mnohokrát zlyhávajú a pomôcť im začleniť sa do spoločnosti. Dôležité je podchytenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, včasná depistáž, diagnostika a korekcia prípadných znevýhodnení.

Škola má vlastného školského špeciálneho pedagóga a školského logopéda. Okrem toho sa na vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podieľajú aj **asistenti učiteľa**, ktorí so žiakmi pracujú pod vedením vyučujúceho. Do vyučovacieho procesu začleňujú rôzne didaktické hry, aktivity a motivačné činnosti, využívajú potrebné didaktické pomôcky a cvičenia vhodné na uľahčenie pochopenia jednotlivých úloh i riešení a snažia sa tak vytvárať záujem o učebnú činnosť. Pri výučbe sa používajú špeciálne učebnice, vlastnoručne vyrobené učebné pomôcky, kompenzačné pomôcky a výukové programy.

Školský špeciálny pedagóg vykonáva odborné činnosti v rámci špeciálnopedagogickej diagnostiky, individuálnej a skupinovej terapie, výchovno-vzdelávacej činnosti v základnej škole priamo počas vyučovania i mimo vyučovania žiakom, ktorí majú pre svoje komunikačné, mentálne, sensorické, somatické alebo sociálne danosti, špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Pravidelnú odbornú pomoc poskytuje najmä žiakom v školskej

integrácii, môže ju poskytovať aj žiakom s vnútornou alebo sociálnou dispozíciou narušeného vývinu pri jeho príznakoch (preventívna odborná činnosť).

Poskytuje špeciálnopedagogické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy a školských zariadení.

Školský logopéd vykonáva odborné činnosti v rámci logopedickej diagnostiky, terapie a prevencie žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou a špecifickými vývinovými poruchami učenia. Poskytuje odborné poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom školy a školských zariadení.

Škola zabezpečuje teda aj logopedickú starostlivosť, ktorej cieľom je odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú.

Vývin ľudskej reči, alebo v širšom poňatí - komunikačnej schopnosti, nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnych návykov. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a ILS / ILC sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu.

Cvičenia zamerané na rozvíjanie poznávacích procesov vnímanie, pamäť, pozornosť:

- rozvíjanie akustického vnímania, pamäti a pozornosti, rozvíjanie fonemického sluchu,
- rozvíjanie optického vnímania, pamäti a pozornosti,
- rozvíjanie taktilného vnímania.

Cvičenia na rozvíjanie motorických zručností:

- oblasť oromotorická,
- oblasť grafomotorická,
- koordinácia pohybov.

Cvičenia na rozvíjanie všetkých jazykových rovín

Terapeutické stratégie, metodické postupy podľa logopedickej diagnózy

Spolupráca s rodičmi, poučenie rodičov

Spolupráca s ostatnými pedagógmi v škole, prípadne s inými zainteresovanými osobám

Aj proces učenia sa čítania, písania a počítania podmieňuje celý komplex schopností ako vnímanie, orientácia, motorika, pozornosť, pamäť, myslenie. Ak sú niektoré z nich u dieťaťa nedostatočne vyvinuté alebo narušené, je potrebné používanie špeciálnych metód, foriem a postupov pri výučbe:

- Cvičenia sluchovej analýzy
- Návčik rozlišovania rôznych zvukov (auto, telefón, zvonček, šijací stroj, a pod.)
- Návčik rozlišovania foném, slabík, slov, viet
- Artikulácia jednotlivých hlások
- Úprava sily hlasu, dýchania a polohy hlasu
- Cvičenia zrakovej analýzy
- Pozorovanie obrázkov, rozprávanie o nich, počítanie prvkov
- Chápanie priestorových vzťahov na obrázku, kresbe
- Vnímanie veľkosti, vnímanie tvaru, vnímanie farby
- Písanie jednotlivých písmen a čísiel
- Rozlišovanie p, b, d, rozlišovanie m, n, rozlišovanie h, ch
- Dvojhlásky
- Rozvoj komunikatívnych schopností
- Čítanie slov, viet
- Čítanie celých textov, rozhovor o prečítanom texte, ilustrácia textu, obsah prečítaného textu, rozhovor na danú tému
- Opis predmetov

- Dramatizácia danej situácie

Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradňou, detským integračným centrom, s rodičmi a ďalšími subjektmi podľa potreby.

Škola zabezpečuje podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

Zabezpečuje hladký prechod z predškolského vzdelávania a z rodinnej starostlivosti na školské prostredie:

- vzdelávanie prostredníctvom stimulovania poznávacej zvedavosti detí, vychádzajúcej z ich osobného poznania,
- program je založený na princípe postupu od známeho k neznámemu pri nadobúdaní nových

skúseností z pozorovania a zažitia aktivít a udalostí, ktoré sú spojené so životom dieťaťa,

- možnosť získať vlastnými aktivitami bohaté skúsenosti a zážitky prostredníctvom hry a učenia v skupine rovesníkov / osobitne významné je aj poskytovanie možností rozvíjať si potrebu vyjadrovať sa a realizovať sa prostredníctvom slov, pohybov, piesní a obrazov, čo je významný základ pre rozvoj gramotnosti/,

➤ základom je priateľská a ústretová klíma, ktorá podnecuje žiakov k spontánnemu a tvorivému poznávaniu, konaniu, hodnoteniu a dorozumievaniu a podporuje celostný rozvoj ich osobnosti,

- pripraviť žiakov na samostatnú prácu i na prácu v skupinke, aby každý z nich získal pevný základ spoločného poznania a zároveň osobnej skúsenosti z vzájomného ohľadu, uznania a úcty,

➤ včasnú korekcia prípadných znevýhodnení (zdravotných, sociálnych a učebných) a rozpoznanie, resp. podchytenie špecifických potrieb, záujmov a schopností (vrátane nadania a talentu) žiakov.

Za úspešnosť tejto práce s individuálne začlenenými žiakmi považujeme to, že títo žiaci majú možnosť začleniť sa do ďalšieho života s prihliadnutím na ich individuality a tiež, že podľa svojich možností a schopností sa môžu uplatniť v pracovnom a spoločenskom živote.

6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy primárneho vzdelávania sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené v učebných osnovách jednotlivých predmetov. V procese vzdelávania sa svojim obsahom zameriavajú na kognitívnu oblasť, t.j. na vedomosti, pravidlá a princípy, psychomotorickú, t.j. na zručnosti a návyky, ale aj oblasť afektívnu, ktorá formuje u žiakov postoje, city, hodnotovú orientáciu a sociálno-komunikačné schopnosti.

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne

pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy a na detskom dopravnom ihrisku v Žiari nad Hronom raz ročne, podľa možností a podmienok dopravného ihriska. V objekte školy sa Dopravná výchova realizuje prostredníctvom :

- učebnice Dopravná výchova pre 1.ročník základných škôl
- aktivít vytvorených učiteľom v rámci medzipredmetových vzťahov
- didaktických hier v prírode
- hodín Telesná výchova

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke na ZŠ

zahŕňajú oblasť - **kognitívnu**

- **afektívnu**

- **psychomotorickú**

Ciele sú zostavené v zmysle týchto **kritérií** :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, korčuliar, cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- spôsobilosť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- schopnosť zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- schopnosť zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Táto téma je konkrétne rozpracovaná v každom predmete.

Osobnostný a sociálny rozvoj

V rámci obsahu tejto prierezovej témy žiak spoznáva sám seba cez svoje dobré i zlé stránky. Rozvíja si sebaúctu, sebadôveru a tým aj preberá zodpovednosť za svoje správanie. Učí sa uplatňovať svoje práva, rešpektovať názory iných a tým aj rozvíja svoje schopnosti predchádzať sociálne patologickým javom – šikanovanie, agresivita, návykové látky a pod. Najviac priestoru z tejto témy bude dávané v predmete Katolícke náboženstvo, ale aj v iných náukových predmetoch a triednických hodinách. K dosiahnutiu cieľa využijeme rôzne formy: cvičenia, modelové situácie, diskusie, hry, interaktívne metódy, výstavu prác na tému – Nenič svoje múdre telo a tiež besedy v triedach o asertívnom správaní a empatii. K osobnostnému a sociálnemu rozvoju určite prispievajú aj rolové hry – modelové situácie na riešenie verbálnej a neverbálnej situácie, ktoré žiaci vo vzájomnom kontakte nezvládli vhodne.

Táto téma je konkrétne rozpracovaná v každom predmete.

Environmentálna výchova

Jej obsah sa prelína všetkými predmetmi primárneho stupňa. Je nutné, aby sa v prípade plnenia obsahu tejto prierezovej témy vzájomne dopĺňali teoretická a praktická časť, aby si žiaci aj praktickou realizáciou overovali teoretické poznatky v tejto oblasti. Praktické začlenenie tejto prierezovej témy sa realizuje projektovou činnosťou, vychádzkami, exkurziami, zájazdmi, súťažami, návštevami výstav, zapojením sa do výtvarných súťaží s touto tematikou, festivalu ENVIROFILM, účasťou na akcii Deň Zeme v Botanickej záhrade v BS.

Chceme klásť dôraz na aktívnu participáciu žiakov na ochrane okolitej prírody, na rozvoj ich samostatnosti a občianskej zodpovednosti. Uplatňovať ekologické aspekty v jednotlivých predmetoch, integrovať prístupy k poznávaniu prírody a vzťahov človeka k životnému prostrediu. Naším cieľom je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vlastné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie.

Environmentálnu výchovu začleňujeme do predmetov prírodoveda, vlastiveda, pracovné vyučovanie a iných predmetov pri učive s prírodnou tematikou.

Prakticky realizujeme túto prierezovú tému pri realizácii zberu a separovaní druhotných surovín, pri celoročnej starostlivosti o zeleň v areáli školy a kvetinovú výzdobu v triedach .

Táto téma je konkrétne rozpracovaná v každom predmete.

Ochrana života a zdravia

Integruje v sebe postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, ale aj v každodennom bezpečnom pohybe a správaní v škole, v triede, počas hodín telesnej výchovy, výtvarnej a pracovného vyučovania, počas vychádzok, hier, atď. Žiaci sú dennodenne vedení k ochrane svojho i zdravia svojich spolužiakov.

Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Jej obsahom je:

- riešenie mimoriadnych situácií, t.j. civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Obsah tejto prierezovej témy budeme realizovať formou didaktických hier v druhej polovici školského roka. Predchádzať tomu bude teoretická príprava žiakov na úrovni každej triedy v rozsahu 1 – 2 hodín.

Táto téma je konkrétne rozpracovaná v každom predmete.

Mediálna výchova

Médiá sú silným a významným socializačným faktorom ovplyvňujúcim hodnoty, postoje a správanie žiaka. Dôležitú úlohu v procese porozumenia fungovania mediálneho

sveta má učiteľ, ktorý by mal žiakov učiť objavovať hodnoty pre pozitívne formovanie osobnosti, ale aj dokázať eliminovať a uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy na jeho osobnosť. Najbežnejšou formou, ako realizovať obsah tejto prierezovej témy, je tvorba primeraných mediálnych produktov – prezentácií, práce na web stránke školy, práca v školskom časopise, rozhlasové okienka.

Našou snahou je, aby žiaci dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, rozlišovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný rast a negatíva vplyvajúce na svoju osobnosť. Snažiť sa o triezvy a zodpovedný prístupom k informáciám. Predovšetkým, aby dokázali odhaliť nebezpečenstvo gamlerstva, jeho vplyv na život v rodine, o násilí v počítačových hrách a jeho účinkoch na myslenie človeka. Rovnako internet, aby vnímali ako zdroj informácií, jeho výhody, nevýhody, možnosti využitia v procese učenia, aj nebezpečenstvá a úskalia virtuálneho sveta.

Mediálnu výchovu implementujeme do predmetov slovenský jazyk, vlastiveda a infromatická výchova, hudobná výchova a výtvarná výchova, ale najmä pri práci s internetom, kde dostávajú žiaci priestor prakticky tvoriť mediálne produkty.

Táto téma je konkrétne rozpracovaná v každom predmete.

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde stáročia spolunažívali príslušníci rôznych národov, etník a náboženstiev, poskytuje dost' možností na spoznávanie iných kultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však neznamena len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľstva, ale bola a je poznačená predsudkami a neznášanlivosťou. Pokračujúcou globalizáciou a migráciou rôznych národov a etník budú žiaci čoraz častejšie kontaktovaní so vzdialenou a neznámou kultúrou. Edukačnou činnosťou je potrebné rozvíjať kultúrne rozmanitosti, vnímať ich a akceptovať, rešpektovať iné kultúry ako rovnocenné. V škole máme možnosť prakticky túto tému uplatňovať správnym spolunažívaním so žiakmi rómskeho pôvodu.

Formy na osvojenie obsahu: beseda, filmové predstavenia, exkurzie a výlety, návštevy múzeí, návštevy historických pamiatok a kostolov atď.

Táto téma je konkrétne rozpracovaná v každom predmete.

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Táto prierezová téma spája spôsobilosti, ktoré u žiakov na primárnom stupni chceme rozvíjať – komunikovať, argumentovať, pracovať s informáciami, riešiť problémy, spoznávať seba samého, svoje schopnosti.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Žiak na tomto stupni dostáva metodologické základy tvorby projektu, ktoré bude môcť využívať aj v ostatných predmetoch na prezentáciu svojej práce aj prezentáciu školy. Tieto spôsobilosti by mal vedieť uplatniť v písomnej, verbálnej forme s využitím informačných a komunikačných technológií. Najčastejšie je táto téma využívaná v predmetoch Vlastiveda, Infromatická výchova, Výtvarná výchova, Čítanie.

Táto téma je konkrétne rozpracovaná v každom predmete.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Cieľom prierezovej témy je vytvárať u žiakov predpoklady na rozvíjanie citu ku krásam regiónu, prírody, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov. Našou snahou je, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali atraktívne lokality Banskej Štiavnice a jej okolia, aby boli hrdí na prostredie v ktorom žijú.

Regionálnu výchovu chceme rozvíjať prostredníctvom koncertov, besied, vychádzok a pod. Základom našej kultúrnej identity, je tradičná banská kultúra, ktorú vytvorili a ktorou žili naši predkovia. Žiaci spoznávajú zvyky a tradície v regióne, stavitel'ské pamiatky a osobnosti regiónu, zaujímavé prírodné kúty Banskej Štiavnice a okolia.

Prierezovú tému implementujeme do vlastivedy, prírodovedy, výtvarnej výchovy, slovenského jazyka a literatúry.

III. Vnútornej systém kontroly a hodnotenia

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu.

Hodnotiť nielen mechanické vedomosti, ale aj schopnosť tieto vedomosti využiť v praxi.

Hodnotením poskytnúť žiakovi ale aj rodičovi spätnú väzbu a tom, čo žiak zvládol a kde má nedostatky.

Pri hodnotení poskytnúť návod ako odstrániť nedostatky v učení.

Pri hodnotení prihliadať i na žiakove schopnosti.

Pri hodnotení a klasifikácii využívať metódy, ktoré budú pre žiaka menej stresujúce a umožnia mu prejaviť sa.

Naučiť žiakov, ako hodnotiť svoj výkon i výkon spolužiaka.

2. Vnútornej systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov bude prebiehať na základe týchto bodov:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa

- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- Hodnotenia učiteľov žiakmi

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. A jednak aj preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klímu školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces, metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Pohovory s rodičmi
- Pohovory so žiakmi
- Analýza prijatých žiakov na strednú školu
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- SWOT analýza

Kritériá kvality školy:

- lepšia príprava žiakov na život v dospelosti – snaha zmeniť obsah a metódy edukácie, aby sa žiaci učili to, čo skutočne pre život v globálnej spoločnosti bude potrebné a čím sa presadia na trhu práce
- meranie zlepšenia statusov učiteľa i žiaka
- efektívnosť a profesionalita rolí učiteľov – zisťovanie účinnosti práce učiteľa
- organizácia, obsah a štruktúra učebných osnov a metód hodnotenia – zdokonalenie metód hodnotenia práce žiakov, učiteľov a školy
- hodnotenie kvantitatívnych a kvalitatívnych stránok výchovno-vzdelávacieho procesu

SILNÉ STRÁNKY

- vysoká odbornosť pedagogických zamestnancov
- zapájanie sa do projektov
- posilnené vyučovanie cudzích jazykov a práce s počítačom
 - spolupráca s partnermi školy
- podieľajúcimi sa na výchove a vzdelávaní
 - schopnosť tímovej spolupráce a dosahovanie cieľov aj v sťažených podmienkach
 - kresťanská výchova
 - škola rodinného typu
 - exkurzie pre žiakov
 - škola s vlastnou jedálňou
- a podporujúca zdravie
 - dobré výchovno-vzdelávacie výsledky so začlenenými žiakmi
 - zlepšujúce sa materiálno-technické vybavenie školy

PRÍLEŽITOSTI

- dobré podmienky pre vzdelávanie žiakov
- výborné podmienky na zavádzanie IKT
 - možnosť vplyvu na hodnotovú orientáciu a duchovný život

SLABÉ STRÁNKY

- vnútroškolská kontrola
- nedostatočné ohodnotenie pedagog. zamestnancov
- rôzna individuálna efektívnosť členov pedagogického zboru na rozvoji školy a budovaní kultúry školy

RIZIKÁ

- nepriaznivý demografický vývoj
- slabá sociálna situácia mnohých rodín, neúplné rodiny, nejednotnosť vo výchove rodiny a školy

IV. Učebný plán

Učebný plán pre 1. – 4. ročník

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	1.r		2.r		3.r		4.r		spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8	1	6	2	6	3	6	2	26 + 8
	Anglický jazyk		1		1	3		3		6 + 2
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda		1	1		1		1	1	3 + 2
	Vlastiveda			1		1		1		3
Človek a hodnoty	Katolícke náboženstvo	1	1	1	1	1	1	1	1	4 + 4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4		3	1	3	1	14 + 2
	Informatická výchova			1		1		1		3
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie							1		1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1		1		4 + 2
	Hudobná výchova	1		1		1		1		4
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2		2		2		2		8
Spolu:		17	5	18	5	20	5	21	5	76 + 20

Poznámky

Delenie tried na predmetoch IFV v 2. Ročníku a 4. ročníku a na predmete ANJ v 4. ročníku.

Počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch:

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Počet vyučovacích hodín	22	23	25	26

V. Učebné osnovy

Jazyk a komunikácia

Učebné osnovy – Slovenský jazyk a literatúra

1. Charakteristika predmetu – jeho význam v obsahu vzdelávania

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Do literárnej výchovy ako integrujúci prvok možno zahrnúť tzv. tvorivé písanie. Považujeme ho i za prostriedok preniknúť do významovej a estetickej hĺbky literárneho diela. Tvorivé písanie sa tak stáva pre žiaka zdrojom poznania v oblasti lexiky, syntaxe, štylistiky, noetiky a poetiky, v neposlednom rade aj čítania. Ide teda o akési spojené nádoby, kde vedomostná úroveň a zručnosti sa spätne využívajú v jednotlivých zložkách predmetu. V minulosti, chápeme tým obdobie posledných desaťročí, sa kládol v materinskom jazyku akcent najmä na zvládnutie jazykovej zložky predmetu, kde učiteľ zdôrazňoval potrebu ovládať pravopis jazyka (syntax, morfológiu, lexikológiu), pričom písomná a ústna komunikácia bola podhodnotená.

Slovenský jazyk ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce. Je nesporné, že úroveň výsledkov vyučovania slovenčiny v praktickom živote nie je uspokojivá, ba ovládanie jazyka nie je na patričnej úrovni. Máme na mysli používanie spisovnej formy jazyka v úradoch, v televízii, v rozhlase, iných médiách a kultúrnych ustanovizniach. Príčin je hneď niekoľko. Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Slovenský jazyk v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie.

Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. Žiak si z predškolského obdobia prináša so sebou určité jazykové zručnosti a návyky, ktoré má následne rozvíjať z viacerých aspektov. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, úcta ? ako k nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poľahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

V školskom vzdelávacom programe sme zvýšili počet hodín slovenského jazyka nasledovne.

Zvýšený počet hodín v predmete slovenský jazyk a literatúra budeme využívať na rozvoj čitateľskej gramotnosti a to hlavne čitateľských schopností žiakov s možnosťou využívania práce s detskou literatúrou, knižnicou, časopismi, encyklopédiami, atď. (bližšie uvedené v ČTP). Budeme klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text, zameriame sa na čítanie s porozumením nesúvislých textov (mapy, grafy a pod.) a budeme využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením (napr. informatívne čítanie, zážitkové čítanie).

Cieľom je zvýšiť záujem žiakov o čítanie, zvyšovať úroveň porozumenia prečítaného textu a vychovať dobrého čitateľa.

Zdroj: výber konkrétnych textov je na rozhodnutí učiteľa, pričom je dôležité využívať veku primerané vecné a umelecké texty z rôznych oblastí, napr. texty z médií. Využitie a posilnenie medzipredmetových vzťahov v rámci čitateľskej gramotnosti.

2. Rozvíjajúce ciele, spôsobilosti

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- Osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania).
- Poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči.
- Osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej.
- Osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma.
- Získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka.
- Osvojiť si návyky správnej výslovnosti.
- Poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme.
- Prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa.
- Jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme.

- Viest' žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej).

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa, ktorým je spisovné ovládanie reči v ústnom i písomnom prejave sú rôzne a rôzni autori ich odporúčajú používať individuálne. Ide najmä o to, aby boli čo najúčinnnejšie a najefektívnejšie pre daný druh učiva, s ohľadom na toho ktorého žiaka. Doteraz bola situácia taká, že mnohí učitelia (a je ich väčšina i dnes) žiadajú presné usmerňovanie, návody na vyučovanie, konkrétne odporúčania a to tak v metódach a formách ako i v učebných osnovách. Tak sme boli zvyknutí roky v učiteľskej praxi.. Bolo to násilné, ale pohodlné, bez akejkoľvek individuálnej zodpovednosti a najmä bez tvorivosti. Tvorivosť je ten prvok, ktorý sa má uplatňovať nielen v didaktike predmetu, ale rovnako u žiaka ako i učiteľa. Výsledkom tvorivej spolupráce učiteľ – žiak je správne používanie jazyka a jeho uplatňovanie v praktickom živote aj v písomnom prejave. Tento proces by sa mal diať automaticky bez toho, aby si žiak uvedomoval zákonitosti stavby jazyka a jeho usporiadania. Systematická spolupráca pôsobiaca v interakcii učiteľ – žiak sa bude smerovať k hlbšiemu poznaniu materinského jazyka, k väčšej hrdosti a úcte k jazyku, čo v praxi znamená, že žiaci budú svoj jazyk poznať, budú ho vedieť používať, budú ním tvorivo myslieť a bez ťažkosti sa budú ním aj písomne vyjadrovať.

Kompetencie - spôsobilosti, ktoré je potrebné zvládnuť v procese vyučovania materinského jazyka, a ktoré sa opierajú o kľúčové /základné/ kompetencie. Zaraďujeme sem:

Poznávacie a rečové kompetencie

Percepčno-motorické zručnosti

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi.
2. V písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ

Analytické zručnosti

1. Fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií.
2. V prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriaďiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom /návčičnom/ období a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti

1. Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
2. Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu).
3. Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner.
4. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
3. Reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ vidí, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo podrobne reprodukovať.

Informačné zručnosti

1. Naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni).

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
2. Vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu.
3. Naučiť žiaka verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor

Medzipredmetové vzťahy a ďalšie možnosti rozšírenia vyučovania

- formou prierezových tém, – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov, napr.: čas – jazyk (materinský aj cudzí, prírodoveda, etická výchova)
- formou IKT, ktorú sú aplikovateľné v rámci predmetu SJL – e-mail, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie v PowerPoint, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internet a pod.,
- formou prierezových tém, napr.: *čas, priestor, atď.* – materinský aj cudzie jazyky, prírodoveda, vlastiveda, matematika, atď.,
- formou literárnych vzťahov, napr. hudobná výchova – ľudová pieseň,
- formou realizácie regionálnych prvkov v učive,
- využitím školských, obecných/mestských knižníc,
- organizovaním rôznych súťaží,
- organizovaním exkurzií
- návšteva divadiel, kín, múzeí atď.

3. Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi

1. ročník 9 hodín týždenne (297 ročne)

Obsah čítania a písania v 1. ročníku je rozčlenený do troch období:

Prípravné

Nácvičné /šlabikárové/

Čítankové

Jazyk slovenský v 1. roč. ZŠ sa člení na dve základné zložky čítanie a písanie. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky. Poradie a dĺžku týchto častí si určuje učiteľ sám v závislosti od náročnosti preberaného učiva a podľa aktuálnych potrieb triedy. Ak to učiteľ považuje za prospešné, môže fyzicky náročnejšie písanie rozdeliť v rámci jednej vyučovacej hodiny na dve kratšie časti.

Ostatné zložky slovenského jazyka - **literatúra, jazyková výchova a sloh** sú organickou

súčasťou týchto dvoch základných zložiek a preto na ne nie sú vyčlenené osobitné hodiny. To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek:

- rozvíja komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka
- rozširuje slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraďuje i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú
- dbá na čistotu jazyka, najmä prostredníctvom vlastného vzorného vyjadrovania
- zoznamuje deti s pravopisnými javmi v rozsahu určenom v časti PÍSANIE.
- prostredníctvom vlastného hlasného čítania zoznamuje deti s rôznymi literárnymi útvarmi primeranými veku, najmä so zameraním na ich citové pôsobenie. Využíva k tomu predovšetkým texty zo šlabikára a čítanky a inú vhodnú detskú literatúru, najmä od slovenských autorov. Vedie so žiakmi rozhovory o prečítanom, kladie otázky, dbá na formovanie postojov k čítaniu s porozumením.

Rozvíjajúce ciele, spôsobilosti	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard Žiak:
<p>ČÍTANIE: Komunikačné schopnosti</p> <p>Pozorovacie schopnosti.</p> <p>Poznávať seba, ostatných ľudí, realitu, v ktorej dieťa žije. Adaptácia na školské prostredie.</p>	<p>Prípravné obdobie: 54 hod.</p> <p>1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností. 2. Analytické činnosti: veta, slovo, slabika. 3. Grafické znázorňovanie vety. 4. Grafické delenie slov na slabiky. 5. Určovanie pozície hlások v slove. 6. Detailná analýza slova na hlásky. 7. Poznávanie písmen. 8. Čítanie slov po písmenách.</p>	<p>Rozprávať podľa obrázkov na základe zážitkov.</p> <p>Rozoznávať vetu, slovo, slabiku. Sluchom a zrakom rozlišovať jednotlivé hlásky v slovách. Rozoznávať tlačené (veľké a malé) tvary písmen: a A, e E é, m M, l L, i I í, v V, u U ú, s S, o O, j J.</p>	<p>Vie rozprávať podľa obrázkov a vlastnej skúsenosti.</p> <p>Vie rozoznať vetu, slovo, slabiku. Vie graficky znázorniť vetu, slovo, slabiku. Vie určiť pozíciu hlások v slove – sluchom aj zrakom.</p>
<p>PÍSANIE: Rozvoj jemnej motoriky, získavanie prvých pís. zručn. Hyg. návyky, spr. sedenie, držanie ceruzy, poloha zošita pri písaní</p>	<p>Uvoľňovacie cviky ruky: Vodorovné priamky, sklonové priamky, ľavý oblúk, horný zátrh, pravý oblúk, vratný ťah, dolný zátrh, zložený zátrh, horná slučka, dolná slučka, dvojité ľavý oblúk, slza, prvky písmena A</p>	<p>Cvičiť a zdokonaľovať jemnú motoriku ruky, zápästia – uvoľňovacími, prípravnými cvikmi.</p>	<p>Vie napísať jednotlivé predpísané cviky.</p>
<p>ČÍTANIE Rozvoj čitateľských schopností a zručností. Vzbudenie záujmu</p>	<p>Nácvičné obdobie: 225 hod.</p> <p>1. Využívanie písmen veľkej tlačenej a písanej abecedy pri čítaní pre uľahčenie a urýchlenie chápania princípu čítania. 2. Osvojovanie – čítanie písmen slovenskej abecedy – ako sú</p>	<p>Spoznávať písmená (tlačené a písané) slovenskej abecedy.</p> <p>Učiť sa čítať písmená v slabike, slove, vete.</p>	<p>Pozná a nie prečítať všetky veľké a malé písmená tlačenej a písanej abecedy.</p> <p>Vie spájať hlásky do slabík, slabiky</p>

<p>o čítanie. Odvaha vyjadriť sa, podporiť radosť z čítania.</p>	<p>uvedené v používaných platných učebniciach. 3. Detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove. 4. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky. 5. Čítanie slabík slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou. 6. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu. 7. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov ktoré obsahujú slabičné r-f, l-ĺ. 8. Čítanie pís. písmen, slabík, slov, viet</p>	<p>V praktických činnostiach spájať hlásky do slabík a prečítať všetky typy slabík. Spoznávať interpunkčné znamienka. Učiť sa porozumieť pojmom rozprávka, príbeh, báseň, ilustrácia.</p>	<p>do slov, slová do viet. Pri ťažších slovách si vie pomôcť čítaním po slabikách bez tichého hláskovania a bez zbytočného opakovania slov, slabík.</p>
--	--	---	--

<p><u>PÍSANIE</u> Osvojiť si písanie a pravopisné javy. Vzbudiť u detí záujem o písanie.</p>	<p>a krátkych súvislých textov. 1. Písanie písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek. 2. Spájanie písmen do slabík, slov a viet. 3. Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet. 4. Prepis tlačených písmen, slabík, slov a viet. 5. písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania. 6. Podporovanie vlastného a tvorivého písania veľkou tlačenou abecedou.</p>	<p>Používať správnu skladbu slova/ týka sa vynechávania a zámény hlások /. Písať veľké písmeno na začiatku vety. Ukončiť oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu. (bodkou, otáznikom, výkričníkom). Osobné mená písať s veľkým začiatočným písmenom. Označovať dlhé samohlásky.</p>	<p>Používa správnu skladbu slova. Vie písať veľké písmeno na začiatku vety. Vie ukončiť oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu vetu. Vie písať osobné mená veľkým začiatočným písmenom. Vie správne označiť dlhé samohlásky.</p>
---	---	--	---

<p>ČÍTANIE</p> <p>Podnecovať deti k aktivite, tvorivosti, samostatnému vyjadrovaniu, k láske ku knihe – literatúre. Vnímať kultúrne tradície svojho jazyka a reči. Aktívne počúvať.</p>	<p>Čítankové obdobie: 18 hod.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zdokonaľovanie techniky čítania. 2. Čítanie s porozumením. 3. Cvičenie správnej intonácie. 4. Voľná reprodukcia prečítaného textu. 5. Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom, vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov. 6. Príprava na prechod k tichému čítaniu. 	<p>Prostredníctvom jednotlivých textov zdokonaľovať techniku čítania.</p> <p>Viesť k čítaniu s porozumením.. Učiť sa správne intonovať a reprodukovať prečítaný text.</p>	<p>Žiak: Číta jednotlivé texty technicky správne.</p> <p>Číta s porozumením.</p> <p>Intonuje a reprodukuje prečítaný text.</p>
<p>PÍSANIE</p> <p>Presnosť a čistota práce, úhl'adnosť, správny tvar, veľkosť. Hygienické požiadavky na písanie.</p>		<p>Zdokonaľovať techniku písania – odpis a prepis textu z tlačenej do písanej podoby.</p> <p>Písať podľa diktovania. Vytvárať spôsobilosti samostatne písomne sa vyjadrovať.</p>	<p>Vie správne a čitateľne odpísať, prepísať, doplniť text.</p> <p>Vie napísať diktovaný text bez chyby. Vie písať slová s veľkými písmenami.</p>

Sloh

Pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba /želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/ písomne.

4. Požiadavky na výstup

Žiak vie:

- samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma /písané alebo tlačené písmo /.
- prečítať, podľa predlohy opísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom matematiky.
- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť, reprodukovať umelecký aj vecný text – stručne si zapamätať potrebné fakty, vie ich demonštrovať, vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
- uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, dokončiť rozprávanie alebo neukončený príbeh, primerane komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu sa vyjadrovať aj neverbálne, verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

2. ročník (Jazyková zložka) 3 hodiny týždenne (99 ročne)

Navrhovaná štruktúra učebných osnov pre 2. ročník ZŠ vychádza z najnovších poznatkov v oblasti lingvistiky, primárnej pedagogiky, vývinovej psychológie a didaktiky materinského jazyka. Rešpektuje aktuálne smery lingvistického výskumu (systémovo-štruktúry, komunikačno-pragmatický a kognitívny). Pri tvorbe učebných osnov sme vychádzali zo všeobecných didaktických princípov (princíp komplexnosti, princíp komunikačno-kognitívny, princíp orientácie na žiaka, princíp aktuálnych lingvistických poznatkov). Najväčšiu pozornosť sme venovali princípu komplexnosti, ktorý sa prejavuje v úrovni kompetenčnej – rozvoj komunikačnej kompetencie žiaka v materinskom jazyku v súlade s inými kľúčovými kompetenciami, v medzipredmetovej úrovni – rozširovanie komunikačných poznatkov a formovanie hodnôt z rôznych pohľadov danej tematiky, v medzizložkovej úrovni – integrácia jazykového vyučovania, slohu, čítania a literárnej výchovy (zabezpečuje komplexnú povahu komunikačného procesu) a vnútrozložkovej – prepájanie tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu. Kľúčovým pojmom koncepcie je komunikačná kompetencia, ktorú vnímame ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je jazyková kompetencia, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú používateľovi jazyka odlišiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety. Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobější charakter a osvojenie komunikatívnej kompetencie považujeme za proces celoživotný.

Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka je vytvoriť u žiakov komunikačnú zručnosť. Základné komunikačné zručnosti sú: počúvanie, hovorenie, čítanie a písanie. Okrem tejto klasifikácie ich ešte rozdeľujeme do dvoch veľkých oblastí založených na funkcii počúvania a čítania (receptívne), hovorenia a písania (produktívne).

Receptívna oblasť (vnímanie) pozostáva z činností, pri ktorých žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Spája počúvanie a čítanie. Sú to dva základné spôsoby prijímania informácií od iných.

Produktívna oblasť (vyjadrovanie) je druhou polovicou vyučovania materinského jazyka. Obsahuje činnosti, kde žiak realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť hovorenia a písania, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov.

Každá vyučovacia hodina materinského jazyka by mala byť zameraná na dieťa a jeho skúsenosť s jazykom a svetom, pričom počúvanie, čítanie, hovorenie a písanie by mali byť jej samozrejmosťou bez ohľadu na obsah vyučovacej hodiny. Z uvedeného vyplýva, že spomínané komunikačné zručnosti navzájom súvisia, a preto by sa mali vyučovať ako celok.

Tento fakt je možné využiť v praxi u žiakov nižších ročníkov, ktorý je charakteristický prirodzeným priebehom učenia a jeho obsah tvorí počúvanie, hovorenie, čítanie, písanie a výtvarný prejav.

Mimoriadny akcent kladieme na metódy a formy, ktoré by mal učiteľ využívať na 1. stupni ZŠ. Prostredníctvom moderných vyučovacích prostriedkov maximálne aktivizovať žiakov na vyučovacích hodinách, efektívne využívať ich doterajšiu slovnú zásobu a vedieť ich stimulovať k lepším výkonom. Je potrebné zamerať sa na progresívne interaktívne postupy učenia tak, aby každá vyučovacia hodina bola ozajstným zážitkom, inšpiráciou na riešenie reálnych komunikačných situácií, aby si dieťa osvojovalo poznatky ľahko a prirodzene v

činnostiach primeraných jeho veku. Pri vytváraní modelových situácií je vhodné okrem racionálnych postupov používať aj rôzne imaginárne a emotívne pôsobenie na žiaka, ktoré sa nachádza v ríši rozprávok, hier, dramatického alebo výtvarného prejavu (tzv. zážitkové učenie). Učiteľ na hodinách slovenského jazyka v rámci komunikácie môže využívať poznatky napr. „tvorivého písania“, je nutné využívať neverbálnu komunikáciu. Ide o to, aby vedomosti, ktoré žiak nadobúda v jazykovom vyučovaní vedel konkrétne a prakticky využiť v ďalších predmetoch (medzipredmetové vzťahy).

Pozitíva zážitkového učenia sa prejavujú nasledovne:

- žiak naučené poznatky dokáže intenzívne precítiť a prežívať
- uspokojujú a aktivizujú sa prirodzené potreby žiakov
- realizujú sa medzizložkové a medzipredmetové vzťahy
- žiak chápe potrebu učiť sa nie pre známky, ale pre život
- vzťahy u žiakov sa vytvárajú na základe vzájomného dialógu a tímovej práce

Učebný plán v predmete Slovenský jazyk a literatúra v 2. ročníku ZŠ disponuje 6 hodinami týždenne. Ide o znížený počet hodín oproti predchádzajúcemu obdobiu. Rozhodli sme zvýšiť uvedený počet hodín, lebo nie je možné v konkrétnych podmienkach stanovený obsah učiva realizovať. (Vid' obsah)

Vzdelávacia oblasť *písanie* výrazné zmeny nenastali, ani v počte hodín, ani v obsahu. V súlade s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú písomné zručnosti, hygienické a pracovné návyky a snažia sa dodržiavať základné parametre písma (čitateľnosť, úhladnosť, primeranú rýchlosť). Obsah učiva zostáva nezmenený v porovnaní s predchádzajúcim obdobím a budeme ho vyučovať integrované s jazykom a slohom, v rámci čítania a literárnej výchovy.

Jazyková komunikácia (*gramatika a pravopis a písanie*) obsahuje učivo z fonetiky /zvuková rovina jazyka/, lexiky /významová rovina jazyka/ a syntaxe /skladba vety/.

V učive 2. ročníka sa eliminuje morfológická rovina. Učivo o **podstatných, prídavných menách a slovesách sa presúva do 3. ročníka ZŠ.** Učivo: „**Všeobecné a vlastné podstatné mená**“ sa taktiež eliminuje. Vyučuje sa len v spojitosti s praktickými písomnosťami (list, pohľadnica, adresa) na hodinách *písania a slohu*. Zараďujeme ho ku komunikačným zručnostiam. Pozn. (Učivo je jednoznačne vymedzené vo vzdelávacom štandarde)

Čítanie a literárna výchova – zmeny nastali najmä v **kompetenciách**, ktoré žiak nadobúda prostredníctvom tejto zložky. Technická stránka čítania zostáva i naďalej zachovaná. Rozdiel nastáva v tom, že žiak sa učí predložený text **čítať s porozumením**. *Komunikácia a sloh* je založená **na verbálnej i neverbálnej komunikácii**. Oblasť verbálnej komunikácie je zameraná na ústne vyjadrovanie, žiak vie nájsť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu. Žiak vie vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knižke. Vie porozprávať svoj zážitok pred triedou, obecnstvom. Dokáže usporiadať obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti, vie samostatne porozprávať obsah jednoduchého textu, reprodukovať rozprávku, povesť a pod.

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Ciel'ové kompetencie
------	-------------------	-------------------	----------------------

Písanie 24 h	samohlásky, dvojhĺásky, spoluĺásky, arabské číslice	Aplikovať v písomnom prejave základnú písomnú normu.	Samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písané alebo tlačené písmo). Prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom v matematike.
Zvuková rovina jazyka a pravopis 63 h	- písmená : malé, veľké, tlačené, písané - hlásky, slabiky, slová - delenie hlások: samohlásky, spolu- hlásky, dvojhĺásky a) samohlásky: krátke, dlhé b) spoluĺásky: tvrdé, mäkké - dĺžeň, mäkčeň, vokáň - bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka - melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej - slabikotvorné hlásky - l, -ĺ, -r, -ř - výslovnosť a výskyt ä	Rozlišovať tlačené a písané, malé i veľké písmená. Rozlišovať hlásky a písmená. Členiť slová na slabiky a hlásky, uplatňovať delenie slov na konci riadka podľa slabík. Použiť slabičné r/ř, l/ĺ pri delení slov na slabiky. Odlíšiť krátke a dlhé samohlásky, označiť ich kvantitu. Uplatniť písanie i/í po mäkkých spoluĺáskach, y/ý po tvrdých, vedieť odôvodniť pravopis. Vedieť posúdiť správnosť interpunkcie viet, rozlíšiť ju písmom a odlíšiť hlasovou intonáciou.	Získať základy z náuky o zvukovej stránke jazyka. Uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatrieďovať. Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.
Syntaktická/skladobná/rovina 12 h	- jednoduchá veta - vety podľa obsahu: oznamovacia, rozkazovacia, opytovacia, želacia, zvolacia	Samostatne tvoriť jednoduché vety, dbať na slovosled. Správne intonovať vety podľa obsahu, správne použiť interpunkčné znamienko.	Štylizovať jednoduchú vetu, dodržiavať slovosled, správne používať interpunkčné znamienka.

Sloh 1 hod. týždenne

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Cieľové kompetencie
Komunikácia 16 h	Pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas/nesúhlas, blahoželanie – ústne/písomne, tykanie a vykanie, dorozumievanie	Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť. Nadväzovať kontakty s využitím základných pravidiel komunikácie. Použiť primeranú slovnú zásobu. Vedieť vyjadriť svoj názor, súhlas /nesúhlas v súlade s obsahom komunikácie. Vie sa predstaviť, poďakuje sa za pomoc, vie poprosiť, ospravedlniť sa.	Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu. Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu. Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor. Rozvíjať rečovo – komunikatívne zručnosti žiakov s využitím suprasegmentálnych javov.
Ústny a písomný prejav 4 h	adresa, pohľadnica, súkromný list – písomne, tvorba otázok (žiadosť o informáciu), rozhovor, začiatok a koniec telefonického rozhovoru,	Vedieť sformulovať krátky text na danú tému. Vie primerane využiť množstvo informácií, ktoré získal z rôznych informačných zdrojov. Správne štylizuje otázky pri získavaní informácií stručne podľa informáciu .	Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť. Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu. Rozvíjať schopnosť dorozumieť sa v rôznych komunikatívnych situáciách.
Rozprávanie 6 h	rozprávanie – ústne podľa obrázku/série obrázkov, osnova – jednoduchá osnova zostavená učiteľom, reprodukcia rozprávky	Primerane presne a výstižne vyjadruje ucelené rozprávanie na základe obrazovej predlohy. Vie využiť logický sled deja. Chápe význam a štruktúru osnovy. Rozpráva podľa jednoduchej osnovy zostavenej učiteľom	Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov, vlastný príbeh atď.) Význam osnovy.
Opis 3 h	opis predmetu, opis ilustrácie/obrázka – ústne	Primerane presne a výstižne vyjadruje svoje myšlienky na základe obrazovej predlohy. Opisuje podľa jednoduchej osnovy zostavenej učiteľom.	Ústne prezentovať vlastný text. Vedieť sa výstižne vyjadrovať pri opise predmetu alebo ilustrácie

Vlastné tvorivé písanie 4 h	písať krátke správy – SMS, e-mail, tvorenie nápisov, nadpisov k príbehom a obrázkom	Podat' krátku, dôležitú správu blízkej osobe alebo kamarátovi. Vytvoriť súvislosť medzi obsahom textu a nadpisom.	Rozvíjať vlastnú tvorivosť pri organizovaní vlastného textu. Dodržiavať jazykové pravidlá.
---------------------------------------	---	--	---

Čítanie a literárna výchova 4 hodiny týždenne (132 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Cieľové kompetencie
Všeobecné pojmy 79 hod.	Ilustrácia, autor/spisovateľ, čitateľ/divák, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, bábkové divadlo – báбка, dej, nadpis, zdobnenina	V texte vyhľadať kľúčové slová. Zdobnenina, nadpis. V praktických činnostiach poznať pojmy a výrazy: Ilustrácia, autor/spisovateľ, čitateľ/divák, kniha, časopis, noviny, knižnica, text, bábkové divadlo – báбка, dej. Vie vnímať obsah ilustrácií v literatúre pre deti.	Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka. Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Vyhľadať literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy. Odlišovať prozaické a básnické texty. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici. Budovať si vlastnú knižnicu.
Poézia 18 hod.	báseň, ľudová pieseň	Vie predniesť naspamäť aspoň 2 básne, ktoré sa naučil v tomto ročníku. Vie rozlíšiť poéziu od prózy na základe formálnych zvláštností.	Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež. Výrazne recitovať básne.
Žánre ľudovej slovesnosti 35 hod.	hádanka, vyčítanka	V praktických činnostiach poznať pojmy a výrazy: hádanka, vyčítanka.	Výrazne čítať kratšie úryvky. Vyhľadať a rozlišovať dané žánre. Prijímať, hodnotiť a vážiť si odkaz našich predkov.

Požiadavky na výstup

Žiak :

- vie samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písaná a tlačaná podoba).
- vie podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať arabské číslice v súvislosti s matematikou.
- si vie zapamätať základné informácie a fakty a vie ich používať v praxi.

- vie vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi
- vie v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 2. ročník ZŠ.
- uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatriedovať.
- vie prerozprávať obsah prečítaného textu.
- vie vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
- tvoríť a ústne prezentovať vlastný text.
- napísať a porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
- porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu).
- dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner.
- zdramatizovať rozprávku.
- dbať na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.
- správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu na primeranej úrovni žiaka 2. ročníka ZŠ.
- pri ústnom prejave a hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na primeranej úrovni žiaka 2. ročníka ZŠ.
- recitovať básne a úryvky z prózy.
- pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovat' priamu reč.
- využívať možnosti vyhľadania si daných informácií formou kníh, slovníkov, encyklopédií, internetu (na primeranej úrovni žiaka 2. ročníka ZŠ).
- orientovať sa v školskej knižnici.
- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
- vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu.
- verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor (na primeranej úrovni žiaka 2. ročníka ZŠ).

3. ročník Jazyková zložka - 4 hodiny týždenne (132 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele
Abeceda Slovník Druhy slovníkov Encyklopédi a Telefónny zoznam 8 hod.	Tlačené a písané Písmená abecedy. Radenie slov podľa abecedy. Názvy písmen. Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy.	Žiak ovláda tlačenú a písanú podobu abecedy. Vie zoradiť slová v abecednom poradí. Vie správne pomenovať všetky písmená. V slovníku vie vyhľadať slovo podľa abecedy. Podobne i v encyklopédií alebo telefónnom zozname.	Prakticky využiť poznatky s abecedou na prácu s encyklopédiami a slovníkmi. Aktívne využívať abecedu pri vyhľadávaní nových informácií v tlačovej aj elektronickej podobe. Podporovať záujem o spoznávanie nových slov a ich presné využívanie v praxi.

Slabikotvorné hlásky l, í, r, ř Písanie a výslovnosť spoluhlások l, í a r, ř 6 hod.	Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík.	Žiak suverénne rozdeľuje slová na slabiky, zo slabík vie utvoriť slová. Vie, že spoluhláska l, í a r, ř môže nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku.	V rámci opakovania učiva: slabikotvorné hlásky a tvorba slabík s týmito hláskami žiak rozozná takéto slová a vie tvoriť nové slová.
Obojaké spoluhlásky b, m, p, r, s, v, z, f 8 hod.	Spoluhlásky rozdeľujeme na tvrdé, mäkké a obojaké. Názvy ob. spoluhlások. Pravopis po ob. spol.	Žiak vie rozoznať obojaké spoluhlásky. Vie ich vymenovať. Vie, že po obojakých spoluhláskach píšeme alebo i, í alebo y, ý.	
Vybrané slová 32 hod.	Definícia vybraných slov. Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní. Príbuzné slová. Vybrané slová po obojakej spoluhláske f neexistujú.	Žiak vie zadefinovať vybrané slová. Vie povedať aké i, í alebo ý, ý píšeme vo vybraných slovách. Naučí sa rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová.	Rozširovať aktívnu slovnú zásobu žiakov o vybrané slová a príb. slová. Frazémy s vybranými slovami vedieť využívať v kom. situácii. Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch (vlastiveda, prírodoveda, IKT a pod.
Vybrané slová po obojakých spoluhlás. b, p, m, v, r, z, s Príbuzné slová. 30 hod.	Obsah učiva spočíva v ovládaní vybraných slov po jednotlivých ob. spoluhláskach (okrem spoluhlásky f). Odvodzovanie a Tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príb. slov.	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach a v textoch.	
Podstatné mená Všeobecné a vlastné podstatné mená	Vyvodiť definíciu podstatných mien na konkrétnych. Rozdelenie podstatných mien	Žiak vie zadefinovať podstatné mená. Vie sa na ne opýtať správnou otázkou. Vie ich nájsť v cvičeniach, v jednoduchých textoch.	Rozlišovanie a vyhľadávanie konkrétnych podst. mien v texte. Tvorba viet na podstatné mená a ich praktické používanie

16 hod.	na všeobecné a vlastné. Pravopis vlastných podstatných mien.	Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách - osôb, zvierat, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov...	v texte. Správny pravopis všeobecných a vlastných podstatných mien v pravopisných cvičeniach a v diktátoch. Žiak vie gramatický jav aplikovať pri tvorbe textov.
Slovesá Synonymá Prídavné mená Antonymá 20 hod.	Vyvodiť jednoduchú definíciu sloviess. Definícia prídavných mien. Vyvodenie pojmu z akostných prídavných mien.	Žiak pozná funkciu sloviess v texte. Tvorí synonymá. Žiak vie zdefinovať prídavné mená. Vie vyhľadať prídavné mená (akostné) z cvičení, z textu. Vie tvoriť antonymá	Pri slovných druhoch sloviess a prídavných mien platia podobné komunikačné ciele ako pri predchádzajúcich slovných druhoch (podstatné mená). Problematiku antonym a synonym je možné riešiť formou hry so slovami zameranú na tvorbu slov s rovnakým a opačným významom. Učiteľ nevyvodzuje príslušné termíny, ale snaží sa u žiakov vzbudiť záujem o slová a ich používanie vo vetách, v komunikácií a pís. texte.
Zámená 6 hod.	Definovať zámená. Vychádzame zo skúsenosti, že žiaci používajú v bežnej komunikácii zámená, napr. ja, ty, on, ona, my, vy, oni, ony, ten, tá, to, tí, tie, moje, tvoje, naše, vaše. Žiakov neučíme delenie zámen, iba ich naučíme prakticky ich vyhľadať v cvičeniach, v textoch a pod.	Žiak ovláda krátku definíciu zámen. Vie vymenovať bežne používané zámená v praxi. Vie ich vyhľadať v cvičeniach alebo v texte. Vie ich používať pri komunikácii s inými osobami.	Praktické používanie zámen v slovnej aj písomnej komunikácií. Pri vyvodení tohto učiva vychádzame z hovoreného textu. Žiaci na základe vlastnej komunikácie selektujú zámená, učia sa ich pravopis, vedia ich použiť v texte a vedia ich zameniť za iné slovné druhy, ktoré doteraz ovládajú.
Číslovky 6 hod.	Definovať číslovky. Podobne ako pri slovnom druhu zámená aj pri číslovkách	Žiak pozná a vie povedať jednoduchú definíciu čísloviess. Žiak vie vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré	Vedomosti o číslovkách žiak využíva nielen na hodinách jazyka slovenského, ale i v iných predmetoch,

	vychádzame zo skúsenosti žiakov s týmto slovným druhom. Žiaci od 1. triedy používajú číslovky v mat. Pri definícii vychádzame z poznatkov žiakov. Môžeme spomenúť číslovky základné aj radové, ale nevyžadujeme, aby ich žiaci ovládali.	pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch. Žiak vie v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky. Vie správne napísať číslovky do 1000. Vie správne uplatniť ich pravopis v texte.	najmä v matematike.
--	--	--	---------------------

čítanie a literárna výchova - 4 hodiny týždenne (132 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele
Literatúra pre deti 20 hod.	Literárne texty sú zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu. Obsahujú témy prírodných motívov spojených s jesenným dozrievaním a s tematikou školy.	Vie vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré pozná z domu alebo knižnice. Pozná niektorých významných detských autorov. Vie porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo vie povedať jej obsah.	Prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry žiaci nadobúdajú lepšie čitateľské zručnosti. Vyjadrujú pocity, zážitky z prečítanej literatúry. Nadobúdajú zručnosti vo vyhľadávaní detskej literatúry – orientácia v knižnici.
Poézia Próza Verš Odsek 12 hod.	Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. V súvislosti s poéziou naučíme žiakov pojem verš.	Žiak vie rozoznať poéziu od prózy. Vie v literárnom texte identifikovať verš. V prozaickom útvare rozozná odseky.	V súvislosti s poéziou naučíme žiakov pojem verš. V súvislosti s prózou vysvetlíť pojem odsek. Precvičiť pojmy na praktických literárnych ukážkach.
Ľudová slovesnosť. Pranostika Ľudová rozprávka Prirovnanie 30 hod.	Krátke ľudové útvary. Pojem pranostika – vysvetliť, zoznámiť žiakov so známymi pranostikami. Vychádzame z poznatkov zo života, z prírody, prírodných úkazov a javov. Naučiť žiakov pojem prirovnanie, vedieť v literárnych útvaroch	Žiak vie čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje. Pozná pranostiku. Svojimi slovami ju vie charakterizovať. Vie vyhľadať pranostiku a niektoré najznámejšie si aj zapamätať a vie ich povedať. Ovláda pojem ľudová rozprávka. Žiak ovláda pojem	Rozširovanie slovej zásoby o nové slová, výrazy z ľudovej slovesnosti. - slová v súčasnosti už nepoužívané - archaizmy (zastarané jazykové prostriedky).

	nájsť príklady na prirovnanie.	prirovnanie. V texte vie vyhľadať prirovnanie	
Autorská rozprávka Hlavná postava Vedľajšia Postava 30 hod.	Autorská rozprávka – zoznámiť žiakov s pojmom autorská rozprávka. Naučiť pojem. Žiaci čítajú rozprávky nielen v učebnici, ale vyhľadávajú ich aj v časopisoch, v školskej knižnici, doma. Všímajú si členenie rozprávky ako literárneho útvaru. Vedia vymenovať mená svetových rozprávkárov. Vedia vymenovať názvy rozprávok.	Žiak pozná pojem autorská rozprávka. Pozná rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou. Vie prakticky nájsť príklady autorskej rozprávky. Pozná členenie textu rozprávky a vie pomenovať jej výchovný cieľ. Pozná hlavnú a vedľajšie postavy rozprávky.	Žiaci vedia prečítať rozprávku s porozumením. Pokúsia sa ju zdramatizovať, prípadne urobiť krátke divadelné predstavenie. Využívajú verbálnu i neverbálnu komunikáciu.
Príslovie Porekadlo 12 hod.	Rozšírenie vedomosti o nové literárne útvary ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo. Vedieť, že príslovie obsahuje na konci poučenie. Žiak ho vie výchovne využiť.	Žiak ovláda pojem príslovie a porekadlo. Vie vyhľadať príslovia a porekadlá v čítanke. Šikovnejší žiaci môžu priniesť krátke útvary ľudovej slovesnosti aj z domu, prípadne z knižnice. Žiak vie povedať výchovný cieľ príslovia.	Žiaci spoznávajú frazémy v krátkych literárnych útvaroch, následne ich vedia využiť v praxi.
Povešť Hlavná Myšlienka 28 hod.	Naučiť žiakov pojem povest'. Oboznámiť ich s viacerými druhmi povesti. V tomto ročníku je potrebné dbať na vhodný výber. Povesti by mali byť jednoduchšie na pochopenie hlavnej myšlienky a nemali by obsahovať prvky naturalizmu. Výchovné využitie povesti.	Žiak ovláda pojem povest'. Vie, že existuje viac druhov povesti. Vie v povesti určiť hlavnú myšlienku.	Po vypočítaní textu vie sformulovať vlastnú reakciu na text. Vie vytvoriť krátke otázky k textu. Žiak sa pokúsi napísať krátky príbeh (povešť) sám.

Sloh - 1 hodina týždenne (33 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele
List oslovenie, podpis 2 hod.	Písomné členenie listu. Oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis. (V rámci opakovania, zopakovať právne napísanie adresy.)	Žiak rozozná časti listu. Vie písomne zoštylizovať jednoduchý list. Ovláda pravopis oslovenia. Vie sa podpísať svojim menom, prípadne priezviskom.	Zamerať sa najmä na písomnú komunikáciu medzi ľuďmi navzájom. Zdôrazniť význam písanej korešpondencie (list, pohľadnica. Žiak by mal ovládať, pri akých príležitostiach jednotlivé druhy korešpondencie používame. Znovu vychádzame z praktických skúsenosti žiakov
Osnova Úvod jadro záver Časová postupnosť 3 hod.	Rozprávanie zážitku z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy (úvod, jadro, záver). Časová postupnosť	Žiak vie porozprávať udalosť alebo zážitok podľa osnovy. Pri rozprávaní dodržať časovú postupnosť.	Porozprávať svoj zážitok s dodržaním časovej a príčinnej súvislosti alebo v skupine, alebo pred triedou. Žiak využíva rôzne verbálne aj neverbálne prostriedky.
Oznam SMS e-mail korešpondenčný lístok 2 hod.	Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu, elektronicky, písomne	Žiak vie napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka. Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie.	Snažiť sa pri písaní krátkych správ používať presné pojmy, názvy. Použiť čo najmenej slov na vyjadrenie správy SMS, alebo e-mailu. Vedieť stručne podať informáciu o niečom, alebo niekom.
Inzeráty nachádzajúce sa v tlači 3 hod.	Vyhľadávanie inzerátov v tlači. Písanie inzerátov.	Žiak vie vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách. Vie sformulovať krátky inzerát - písomne.	Pri vyhľadávaní inzerátov cvičiť motorické zručnosti, aplikačné a analytické zručnosti. Pri samostatnej tvorbe inzerátu uplatniť najmä tvorivé zručnosti. Všímať si jazykové prvky inzerátu.
Reklama Druhy reklamy 10 hod.	Druhy reklamy Analýza reklamných textov Tvorba reklamných textov Reklamný plagát	Žiak vie vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Vie rozlíšiť jej druhy. Vie sformulovať krátky reklamný text. Vie posúdiť jej hodnovernosť.	Pri vyhľadávaní reklamy využíva motorické zručnosti, verejnú prezentáciu reklamy, prípadne jej reprodukciu. Všíma si typické prvky reklamy a snaží sa ich využiť pri tvorbe vlastnej reklamy (grafickej).

Pozvánka 5 hod.	Písomná formulácia pozvánky napr. s tematikou Vianočné posedenie, Vianočný koncert žiakov... Obsah pozvánky.	Žiak vie formulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatia. Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva). Vie pozvánku primerane graficky ozvláštniť..	Pri tvorbe pozvánky žiak uplatňuje motorické zručnosti, aplikačné zručnosti. Vyberá vhodné slová podľa komunikačných okolností. Slová, ktoré sú súčasťou aktívnej lexiky žiaka rozširovať a používať v nových ustálených spojeniach.
Opis Odsek 6 hod.	Písomne opísať konkrétny predmet. Všímať si základné prvky z ktorých sa skladá, jeho funkciu, prípadne využitie. Členenie na odseky – úvod, jadro, záver	Žiak vie opísať prvky z ktorých sa predmet skladá. Vie napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Opis vie zostaviť podľa odsekov. Vie opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu maľovanú k nejakému konk. literárnemu textu (napr. z čítanky)	Viesť žiakov k spresňovaniu slov pri vyjadrovaní (ústnom aj písomnom). Naučiť ich všímať si konkrétne prvky. Opisovaných predmetov. Učiť žiakov aktívne používať slovnú zásobu, ktorú už ovládajú a rozširovať ju o nové slová a ich presné používanie.
Vizitka 2 hod.	Naučiť žiakov predstaviť sa prostredníctvom vizitky. Naučiť pojem slova vizitka. Ukázať im názorne ako vizitka vyzerá a aké vizitky poznáme. Čo vizitka obsahuje, aké informácie o človeku. Vedieť tieto informácie napísať.	Žiak sa vie predstaviť prostredníctvom vizitky. Vie si sám vizitku vyrobiť podľa predlohy alebo vlastnej fantázie.	Prostredníctvom vizitky viesť žiakov k slušným návykom, pripraviť ich na spoločenské správanie. Upevniť učivo o vlastných podst. menách a ich pravopise. Precvičovať písomnú komunikáciu

Požiadavky na výstup

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Písanie	Zdokonaľovanie písania abecedy	Vedieť napísať písmená abecedy a arabské číslice /tlačené, písané/
Zvuková rovina jazyka a pravopis	Zdokonaľovať výslovnosť, slabikovanie, melódiu vety	Vedieť rozdeliť slová na slabiky, oddeliť predponu, poznať slabičné a neslabičné predpony. Vedieť prečítať priamu reč
Významová/lexikálna rovina		Vedieť tvoriť nové slová pomocou predpôn.

Tvarová/morfologická rovina	Správne určiť slovné druhy vo vete	Poznať ohybné slovné druhy pomocou otázky.
Sloh	Správne gramaticky sa vyjadrovať	Vedieť veku primerane komunikovať verbálne a neverbálne, vedieť opísať predmet, obrázok, napísať oznam, správu,..
Literatúra	Po príprave správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu. Výrazne čítanie a recitovanie úryvkov. Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť. Pamätanie si potrebných faktov. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi. Prerozprávanie obsahu. Vyjadrenie svojich pocitov a zážitkov z prečítaného textu. Tvoriť jednoduché rýmy. K danému textu vedieť vytvoriť výstižný nadpis. Práca s textom – zmeniť záver	Vedieť pracovať s pojmami, odlišovať prozaické a básnické texty, zreprod. a dramatizovať časť rozprávky, dokončiť začatý príbeh, tvoriť jednoduché rýmy, orientovať sa v školskej a verejnej knižnici Žiak musí vnímať text a rozumieť mu – pochopiť text. Dokázať spracovať aj také informácie z neznámeho textu, ktoré v ňom nie sú rozoznatelne na prvý pohľad. Vedieť vyhľadať podstatné informácie. Dokázať kriticky hodnotiť a formulovať hypotézy založené na konkrétnych vedomostiach.

4. ročník Jazyková zložka a sloh - 4 hodiny týždenne (132 ročne) 3h ŠVP+1h ŠkVP

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Vybrané slová Delenie hlások Ohybné slovné druhy	Vybrané slová i, í, y, ý v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások, ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií.	Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.	Tvorba projektu a prezentačných zručností
Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné	Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvođením. Slabičné a neslabičné predpony.	Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.	

predpony			
Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske	Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.	Získať pravopisné návyky v písaní Ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	
Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov	Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfológickom šviku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky f.	Žiak vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže ho používať najmä prakticky.	
Priama reč Uvádžacia veta Bodkočiarka Úvodzovky	Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).	Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používať interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove.	
Slovné druhy: Podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch. Podstatné mená, funkcie podstatných mien. Gramatické kategórie rod, číslo a pád pod. mien. Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde. Funkcia zámen a ich druhy	Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvedenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom. Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen : osobné a privlastňovacie. Číslovky – definícia, delenie na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá – zopakovať definíciu Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas sloves. Neurčitok. Časovanie sloves.	Žiak vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie skloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatných mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen. Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie sloves (osoba, číslo a čas). Vie vyčasovať slovesá. Vie určiť u sloves neurčitok.	Tvorba projektu a prezentačných zručností
Neohybné	Neohybné slovné druhy.	Žiak vie triediť slovné druhy na	

slovné druhy Funkcia neohybných slovných druhov vo vete. Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia	<p>Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky- slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Učivo vyvodíme z cvičenia a textov. Naučíme žiakov pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodíme ich z prvotných predložiek s priestorovým významom <i>na, do, v, s/so, z/zo</i>. Pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, k/ku</i>, v spojení s osobnými zámenami. Naučíme žiakov identifikovať v texte spojky. Spojky- vyvodit' z textu, z aktívnej lexiky žiaka. Zameriame sa na najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, keď, aby, že...</i>) Častice – vyvodit' z textu, upozorniť na najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (<i>áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite a i.</i>) Citoslovčia- vyvodit' z textu, zo zvukomalebných slov.</p>	<p>ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.</p>	
--	--	--	--

Sloh

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Umelecký a vecný text Kľúčové slová	<p>Poukázať na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa os novy.</p>	<p>Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Späťne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť.</p>	Mediálna výchova
Diskusia Názor	<p>Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo vytvoriť konfliktnú situáciu a následne</p>	<p>Žiak vie diskutovať na určitú tému vybranú učiteľom / žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnej situácie. Žiak vie riešiť primeranú konfliktnú situáciu. Vie napr. „pohádať“ sa so spolužiakom o nejakom probléme (primeraným</p>	Environmentálna výchova

	vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii. Situácia môže byť reálna alebo vymyslená.	spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami).	
Opis osoby, ústne, písomne	Opis – naučíme definíciu slohového útvaru. Žiaci sa s opisom ako slohovým útvarom stretli už v 3. Roč. Vychádzame z vedomostí, ktoré o opise žiaci majú. Zamerať sa na opis osoby, ústne aj písomne. Všímať si charakteristické črty a vlastnosti osoby.	Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta. Pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne.	Osobný a sociálny rozvoj
Cielený rozhovor – interview	Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.	Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.	Mediálna výchova
Reprodukcia a Reprodukcia a rozprávania časová postupnosť	Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovat' nejakú udalosť zo svojho života , alebo zo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Naučiť žiakov reprodukovat' rozprávanie. Dodržať časovú postupnosť	Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť – veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.	
Koncept 4 hod.	Náčrt alebo koncept. Definícia. Vysvetliť na príklade. Realizácia konceptu v praxi.	Žiak ovláda definíciu konceptu / náčrtu. Vie vytvoriť náčrt slohového útvaru.	
Plagát	Pojem plagát. Všímnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text . Všímnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať. pokus o vytvorenie plagátu v skupine spolužiakov.	Žiak vie zadefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.	Mediálna výchova Multikultúrna výchova Využitie IKT

Poznámka : 1 hod. týždenne **ŠkVP** pridaná bez rozšírenia obsahu učiva, s cieľom posilnenia a rozvíjania kompetencií s použitím efektívnych metód a foriem.

čítanie a literárna výchova - 4 hodiny týždenne (132 ročne), 3h ŠVP+1h ŠkVP

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Umelecká literatúra Divadelná hra	Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra. Spojiť ho s už prebratými pojmami v 3. Ročníku ZŠ: poézia a próza a doplniť	Vedieť pojem umelecká literatúra. Vedieť ho odlíšiť od vecnej poézie. Žiak vie, že k umelekej literatúre patrí	Výtvarná výchova Človek a svet práce

	<p>a pojem dráma. Učivo zdokumentovať na konkrétnych ukázkach slovenskej aj zahraničnej detskej umeleckej literatúry. Poukázať na rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou, žiakov tento pojem neučíme. Pojem divadelná hra. Dramatické umenie – dráma je ďalším literárnym druhom. Realizuje sa v divadle. Dramatickým žánrom určeným najmä detskému príjemcovi je bábková hra, bábkové divadlo (maňuškové, marionetové). Pojmy bábkového divadla neučíme, iba zopakujeme (opakovanie z 3. ročníka ZŠ). Žiakov oboznámime s najznámejšími autormi divadelných hier a ich dielami pre deti a mládež. Uviesť príklad divadelnej hry. Naučiť žiakov interpretovať divadelnú hru – dôraz kladieme na dramatizáciu. Dramatizáciu realizovať v triede, zahrať si divadelné predstavenie. Viest žiakov k tomu, aby si vedeli vytvoriť samy divadelnú hru s jednoduchým námetom a pokúsili sa ju aj zahrať.</p>	<p>poézia, próza a dráma. Pojem dráma žiak nemusí ovládať. Neskôr ho rozvineme pri pojme divadelná hra. Žiak vie recitovať jednu – dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokáže predniesť kratšie prozaické dielo. Dôraz sa klade na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese. Žiak ovláda pojem divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti. Môže povedať názvy divadelných hier, ktoré pozná. Pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier. Vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve žiakov. Talentovaní žiaci môžu vytvoriť kratšiu divadelnú hru so života detí. Vedia ju spoločne zahrať.</p>	
<p>Rozhlas Televízia Film – kino</p>	<p>Základné druhy médií. Zavedenie pojmov: rozhlas, televízia a film – kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Znaky, ktorými sa navzájom odlišujú. Pojmy nie sú pre žiaka úplne neznáme. Sú integrované z predmetu mediálna výchova. Využiť poznatky z bežného života dieťaťa. Pojmy vyvodit' z reálneho prostredia žiaka. Ich využitie v každodennom živote. Výchovné využitie – vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa. Niektoré programy (sfilmované príbehy, rozprávky alebo iné dramatické diela) vychádzajú prevažne z umeleckej literatúry, ktorú žiaci poznajú z čítania. Učivo je vhodné prepojiť aj s učivom o divadelnej hre, ktorá sa inscenuje nielen v divadle, ale i v televízií, rozhlase a filme.</p>	<p>Žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film (médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlišit'. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vie, kde sídli, pozná budovu Slovenského rozhlasu, Slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu (kiná). Film v minulosti a dnes. Vie, že sa film v minulosti premietal v kinách. V súčasnosti na premietanie filmu slúži aj televízia, prípadne prehrávače DVD, videorekordéry. Žiak pozná niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré boli sfilmované. Žiak sa vie primerane správať v kine.</p>	

Dialóg	Dialóg je súvislý rozhovor dvoch alebo viacerých osôb, ktoré sú v priamom a vzájomnom kontakte. Dialóg chápeme najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokresľuje, obmieňa alebo celkom supluje. Napr. namiesto jazykových prostriedkov sa používajú prostriedky mimojazykové napr. gestikulácia, mimika.	Žiak vie pojem dialóg. Vie kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.	Tvorba projektu a prezentačných činností
Kapitola Strofa Rým	Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. Ide o architektonickú jednotku, menšiu než diel (zväzok). Strofa je skupina veršov oddelená od ďalšej strofy. Rým zvuková zhoda slabík na konci veršov.	Žiak ovláda pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. Ide o pragmatickú stránku výučby. V učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba. Vie ich prakticky v básni vyhľadať.	
Bájka	Pojem: bájka. Ide o vymyslený príbeh s výchovným zameraním, v ktorom vystupujú zvieratá alebo neživé predmety, ktoré konajú a hovoria ako ľudské bytosti. Z bájky vždy vyplýva ponaučenie. Najznámejším bájkarom a zakladateľom bájky bol Ezop. V našej literatúre J. Záborský.	Žiak ovláda pojem bájka. Pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bájky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora bajok a tiež pozná meno J. Záborského nášho významného bajkara.	Výtvarná výchova Informatická výchova
Komiks	Naučiť žiakov pojem komiks. Je to sekvenčne usporiadaná postupnosť obrázkov alebo graficky spracovaný (kreslený) príbeh. Má svoj dej a na čitateľa pôsobí esteticky. Text môže byť umiestnený alebo bublina uprostred textu alebo na okrajovej časti obrázka. Obrázky sú často doplnené zvukomalebnými výrazmi.	Žiak ovláda pojem komiks. Vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry. Vie prečítať dej komiksu. Pozná postupnosť deja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. Vie sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text.	Informatická výchova Výtvarná výchova

Poznámka : 1 hod. týždenne **ŠkVP** pridaná bez rozšírenia obsahu učiva, s cieľom posilnenia a rozvíjania kompetencií s použitím efektívnych metód a foriem.

4. Požiadavky na výstup

- žiak ovláda pravopisné návyky vo vybraných a odvodených slovách, vie ich samostatne používať v texte, cvičeniach a diktátoch
- pozná delenie hlások, vie vymenovať znelé a neznelé hlásky, ovláda ich výslovnosť na konci v strede a na hranici dvoch slov
- ovláda základné pojmy, definície, delenia, pravopis, určovanie kategórií ohybných slovných druhov, poznatky o slovných druhoch vie aplikovať pri tvorbe textov v jazykových a slohových cvičeniach
- vie určiť rod, číslo a pád prídavného mena na základe zhody s podstatným menom
- vie určiť neurčitok u sloviess a časovať slovesá
- žiak pozná triedenie a funkciu neohybných slovných druhov, vie ich vymenovať, identifikovať a prakticky používať vo vete
- žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ, vie odvodiť slovo, vy tvoriť nové slovo pomocou predpôn a identifikuje slabičné a neslabičné predpony
- žiak má rozšírené pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov po obojakej spoluhláske
- pozná definíciu priamej reči, vie ju prakticky používať v písomnom prejave, pozná interpunkciu v priamej reči – bodkočiarku, čiarku, otáznik a výkričník
- vie písať uvádzaciu vetu pred, v strede alebo na konci priamej reči, vie ju rozlíšiť od priamej reči
- žiak pozná základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom, vie k textu vytvoriť osnovu, ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky realizovať
- pozná pojem diskusia a názor, vie riešiť konfliktné situácie, pozná stratégie riešenia konfliktu
- žiak vie charakterizovať opis osoby ústne aj písomne, opisuje nielen vonkajšie znaky osoby, ale aj vnútorné charakterové vlastnosti
- žiak pozná definíciu interview, dokáže koncipovať jednoduché otázky a odpovede, zrealizovať jednoduché interview
- žiak ovláda definíciu konceptu a vie krátky koncept vytvoriť
- vie zadefinovať pojem plagát a vytvoriť plagát
- žiak pozná pojem umelecká literatúra, vie ju deliť na poéziu, prózu a drámu, dokáže predniesť kratšie prozaické dielo a dve básne
- ovláda pojem divadelná hra, pozná významných autorov div. hier, vie ju interpretovať v kolektíve žiakov
- žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film(médiá),kino vie ich od seba odlíšiť, pozná ich charakteristické znaky, vie kde sa nachádzajú budovy televízie a rozhlasu
- žiak pozná pojem dialóg, vie koľko osôb sa na ňom zúčastňuje, identifikuje ho v texte, vie ho prakticky zrealizovať a využiť v dialógu gestikuláciu a mimiku
- žiak ovláda pojmy kapitola, strofa, rým, identifikuje ich v texte, vie ich od seba odlíšiť, pozná tri druhy rýmov a prakticky ich v básni vyhľadať
- žiak ovláda pojem bájka, vie vyjadriť ponaučenie, pozná Ezopove bájky
- žiak ovláda pojem komix, dokáže vytvoriť komix a napísať k nemu text

5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

- Metódy získavania štylistických vedomostí (poznávanie sprostredkované učiteľom, pozorovanie ukážkových jazykových prejavov a ich analýza, posudzovanie textov z bežnej komunikačnej praxe).
- Metódy nácvičné – slohové cvičenia nižšieho typu (odpisovanie, napodobňovanie, imitovanie, mechanická reprodukcia, práca s otázkami, práca s básnickým textom, spojenie výtvarného prejavu s rozprávaním, práca s ilustráciami a obrázkami) a slohové cvičenia vyššieho typu (štylizačné, textové).

Na základe interakcie medzi účastníkmi edukačného procesu použijeme metódy:

- Dvojkoľovej interakcie žiak – obsah (tiché čítanie s porozumením, samostatné riešenie jazykové cvičenia, samostatné zhotovovanie projektov, produkčné textové cvičenia).
- Trojkoľovej interakcie žiak – spolužiaci – obsah (partnerské vyučovanie, práca v skupinách, kooperatívne vyučovanie).
- Štvorkoľovej interakcie učiteľ – žiak – spolužiaci – obsah (rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, názorno-demonštračné a manipulačné metódy, beseda, debata, diskusia, dramatizácia, tvorivá dramatika, metódy rozvíjania kritického myslenia, zhotovovanie projektov, didaktické hry, metódy využívania IKT

Na základe cieľovej zameranosti metódy:

- Utvárania jazykovej kompetencie žiaka (riadený indukčný rozhovor, pozorovanie, kognitívne jazykové cvičenia, aplikatívne jazykové cvičenia, riadený dedukčný rozhovor, štylizačné cvičenia, cinquain, pojmová mapa).
- Rozvíjania komunikačných zručností žiaka (cvičenia na rozvíjanie fonematického sluchu, štruktúrované počúvanie, zvukové hádanky, štruktúrované čítanie, cloze test, výzvovo-otázkové podnety, imitácia hovorená alebo písaná, pantomíma, reprodukcia textu, dramatizácia textu, rôzne dychové, hlasové a artikulačné cvičenia, cvičenia na funkčné používanie poprijazykových prostriedkov, výrazné čítanie, dialogizované čítanie, invenčné a selekčné cvičenia (štylizačné, brainstorming, zhukovanie, tvorivá vizualizácia), nácvik konverzačných rituálov, rolový dialóg, rečnícke cvičenia, rôzne námetové hry, situačné a inscenačné metódy, kompozičné cvičenia, kompozično-štylizačné cvičenia, tvorivé písanie, metódy úpravy a opravy textov, metódy publikácie žiackych produktov (autorská stolička, príspevky do školského časopisu Kométa, nástenky, autorské knihy).
- Formovania komunikačných a osobnostných postojov a hodnôt (komparačné cvičenia, skupinová diskusia, kooperatívne aktivity, voľné písania, tvorivé písanie).
- Diagnostikovania komunikačnej kompetencie žiaka (kontrolné jazykové cvičenia, hodnotiaci komplex výzvovo-otázkových podnetov, diagnostické využitie pojmovej mapy, kontrolné testy, participačné pozorovanie, hodnotenie súvislých hovorených a písaných produktov žiaka, portfólio zavedené od 1. ročníka).

Na základe obsahu použijeme:

- Jazykové cvičenia (výslovnostné, pravopisné, lexikálne, morfológické, syntaktické, kombinované)
- a slohové cvičenia.

6. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Slovenský jazyk pre daný ročník – učebnice + PZ

Čítanka pre daný ročník - učebnice + PZ

Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo (Palenčárová – Kesselová – Kupcová)

Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax a iná odborná literatúra, slovníky, odborné časopisy napr. NOTES (Nové osvedčené tvorivé efektívne stratégie), detské časopisy, IKT.

7. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.

Učebné osnovy – Anglický jazyk

1. Charakteristika predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Záujem o štúdium anglického jazyka v posledných rokoch stále rastie. Je to dané nielen požiadavkou zo strany rodičov či žiakov, ale najmä spoločenským vývinom. Vstup našej krajiny do EÚ a jej štruktúr si žiada ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikačné zručnosti. Predmet povinný cudzí jazyk je podľa schválenej *Koncepcie vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách* odporúčaný pre žiakov tretích a štvrtých ročníkov ZŠ. Jednou z možností ako túto požiadavku naplniť je začať vyučovať anglický jazyk už mladšom školskom veku a riadiť sa heslom: „ Čím skôr, tým lepšie.“ Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa. Otvára žiakovi nový obzor pri spoznávaní iných kultúr a tým rozvíja aj toleranciu voči iným kultúram. Uľahčuje deťom prácu pri vyučovaní formou IKT metód. Žiaci primárneho vzdelávania majú na konci 4.ročníka ZŠ dosiahnuť komunikačnú úroveň **A1.1+** , podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca* pre jazyky.

Časová dotácia

Ročník:	1.	2.	3.	4.
Časová dotácia:	1 h/33 ročne	1 h/33 ročne	3 h/99 ročne	3 h/99 ročne

Miesto realizácie

- ▶ trieda
- ▶ počítačová učebňa

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Východiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, a ich túžby skúmať a objavovať.

2. Ciele učebného predmetu : všeobecné a sociálne

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- získavaniu nových kompetencií
- opakovaniu si naučených vedomostí
- využívaniu vedomostí z iných predmetov
- hodnoteniu svojich pokrokov
- spolupráci vo dvojiciach, alebo v skupinách
- socializácií detí
- využívaniu naučeného cudzieho jazyka
- učení sa samostatnosti pri učení
- vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- lepšie poznanie sveta a podporovanie sebavedomia
- prínos k celkovému vývinu dieťaťa a podporovanie emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností
- naučiť žiakov rozmyšľať o učení sa CJ a viesť ich k využívaniu vlastného jazykového portfólia ako nástroja sebahodnotenia
- viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT

Všeobecné kompetencie:

Žiak na úrovni A1.1+ si rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

3. osvojiť si efektívne stratégie učenia
4. sústrediť sa na prijímanie informácií
5. používať získané vedomosti a spôsobilosti

Komunikačné jazykové kompetencie:

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A1.1+:

- používa známe každodenné výrazy
- dokáže predstaviť seba aj iných
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne
- dokáže opísať seba, svoju rodinu, kamarátov
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom

Jazyková kompetencia:

Žiak na úrovni A1.1+:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov
- má základný repertoár slovnej zásoby
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby
- dokáže odpísať známe slová, slovné spojenia a vety
- dokáže vyhláskovať svoje meno, adresu

Sociolingválna kompetencia:

Žiak na úrovni A1.1+:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu
- pozdraviť sa, rozlúčiť sa, poďakovať sa, predstaviť sa

Pragmatická kompetencia:

Žiak na úrovni A1.1+:

- spájať písmená
- spájať slová pomocou spojok

3. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie – výkonový štandard

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni považuje za kľúčový. Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy v anglickom jazyku, ktoré potom ako modely imituje. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby predchádza osvojeniu si jeho písanej podoby.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať známe slová, slovné spojenia, vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti záujmov
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam, jednoduchým pokynom k práci na hodine, pokynom ako sa orientovať
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať hlásky
- vyhľadávať známe slová a slovné spojenia
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy
- prečítať a porozumieť pokyny k práci
- porozumieť hlavnej myšlienke textu a krátkym jednoduchým textom

Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+dokáže:

- pozdraviť sa
- predstaviť sa
- klásť a odpovedať na jednoduché otázky (ako sa máš?)
- používať základné číslovky, údaje o cenách a čase
- vyjadriť čo má a nemá rád
- porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca, roka
- jednoduchým spôsobom opísať seba, rodinu
- dohovoriť sa s priateľom jednoduchým spôsobom na známe témy

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písmená, slová, neskôr krátke vety a nakoniec jednoduché odseky, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy
- správne odpísať slová a vety
- napísať vlastné meno, adresu, vek, dátum narodenia
- napísať krátky pozdrav, pohľadnicu

4. Obsah učebného predmetu

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatkovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Spôsobilosť 1.: Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou

- pozdraviť časovanie slovesa *to be* v jed. prít. čase
- poďakovať
- rozlúčiť sa

Spôsobilosť 2.: Vypočuť si a podať informácie

- tvorba otázky (opytovacie zámená *who, where, what, how, how many*)
- väzba *There is / are*

Spôsobilosť 3.: Vybrať si z ponúknutých možností

- identifikovať (určitý a neurčitý člen, predložky *in, on, under, at, next to, in front of,* základné číslovky 0 – 50)
- opísať (prídavné mená, sloveso *have/has got* v oznamovacej vete a otázke)

Spôsobilosť 4.: Vyjadriť svoj názor

- ukazovacie zámená (*this, that, these, those*)
- jednotné a množné číslo podstatných mien, pravidelné a nepravidelné tvorenie
- prítomný prítomný čas, tvorba otázky a záporu

Spôsobilosť 5.: Vyjadriť svoju vôľu

- túžby, sloveso *want to+ neurčitok*
- príslovky času *now, today*

Spôsobilosť 6.: Vyjadriť svoju schopnosť

- použitie modálneho slovesa *can* , tvorba otázky, záporu
- spojky *but, or*

Spôsobilosť 7.: Vnímať a prejavovať svoje city

- vyjadriť radosť – *to be, have got*
- smútok – zápor *to be, have got*

Spôsobilosť 9.: Predstaviť svoje záľuby

- čo mám a nemám rád, čo rád a nerád robím, čo sa mi páči, nepáči – väzba *like + ..ing*
- jednoduchý prítomný čas sloviess, otázka a zápor

Spôsobilosť 11.: Vyjadriť príkaz a zákaz

- rozkazovací spôsob – *can, must*, otázka a zápor

Spôsobilosť 14.: Ponúknuť a reagovať na ponuku

- žiadať niečo, odpovedať na žiadosť
- navrhnúť niekomu, aby niečo vykonal – osobné zámená + *can*
- navrhnúť niekomu, aby sme niečo vykonali – *let's*+ sloveso
- ponúknuť pomoc, odpovedať na návrh – príslovky s koncovkou - *ly*

Spôsobilosť 15.: Reagovať na niečo, čo sa má udiat'

- varovať – predložky času *at, on, in*
- blahoželať - *for*

Spôsobilosť 17.: Reagovať pri prvom stretnutí

- predstaviť sa a niekoho – ukazovacie a privlastňovacie zámená, privlastňovací pád
- reagovať na predstavenie – jednoduch. prítomný a priebeh. Čas
- privítať – spojky *with, and*

Spôsobilosť 18.: Viest' korešpondenciu

- začať a ukončiť krátku správu, jednoduchý prítomný čas

Spôsobilosť 19.: Telefonovať

- začať a ukončiť telefon. rozhovor – ukazovacie a osobné zámená, príslovky *there, here*

Spôsobilosť 24.: Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené

- uistiť sa, že mňa dobre pochopili a ja som dobre pochopil iných, jednoduchý prítomný čas, otázka, zápor, abeceda

Témy pre komunikačnú úroveň A1.1+

1. **Rodina a spoločnosť** (osobné údaje, vzťahy v rodine)
2. **Domov a bývanie** (môj dom a okolie)
3. **Ľudské telo, starostlivosť o zdravie** (fyzické charakteristiky)
4. **Doprava a cestovanie** (dopravné prostriedky)
5. **Vzdelávanie** (škola a jej zariadenie, učebné predmety)
6. **Človek a príroda** (zvieratá, počasie, rastliny)
7. **Voľný čas a záľuby**
8. **Stravovanie** (zdravé stravovanie, jedlá)
9. **Multikultúrna spoločnosť** (cudzie jazyky, rodinné sviatky, zblížovanie kultúr)
10. **Obliekanie a móda** (základné druhy oblečenia)
11. **Šport** (druhy športu: zimné, letné, individuálne, kolektívne)
12. **Obchody** (obchody a nakupovanie)
13. **Krajiny, mestá a miesta** (moja krajina, moje mesto)
14. **Vzory** (dieťa a jeho vzory)

V **1. a 2. ročníku** sa snažíme, aby žiaci nadobudli na hodinách anglického jazyka pozitívne emocionálne zážitky prostredníctvom využívania rôznych vizuálnych podnetov (obrázokov, dramatizácie s bábkami, didaktickými hrami), prostredníctvom hier, piesní, rýmovačiek, príbehov, využitia IKT. Dôležitá je tu aktívna účasť žiaka a pozitívne hodnotenie zo strany učiteľa.

Počúvanie a porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatkových etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných kompetencií. Rozvíjajú sa receptívne činnosti: počúvanie ako jazykový vzor a zdroj a produktívne činnosti: ústny prejav, v ktorom dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza – rôzne druhy opakovania. Na začiatku výučby žiaci veľa počúvajú.

Začiatky čítania a písania

Počiatkový kontakt s písomnou formou jazyka je vizuálny. Vychádza zo slovnej zásoby osvojenej počúvaním. Nácvik čítania má byť odstupňovaný. V počiatkovej fáze žiaci čítajú slová, ktoré si už osvojili. V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou podobou a obrázkom. V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná forma a žiak číta s naučenou správnu výslovnosťou a s porozumením.

Písanie začína po nácviku čítania. Najskôr je to odpisovanie slov. Pri písaní slovných spojení a viet žiaci pracujú pomocou modelového textu.

5. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní je žiak vystavený cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimedialných programov a pod.) Vyučuje sa v malej komunite s využitým rôznych foriem práce.

Pomocou správne zvolených metód treba vytvoriť atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, treba využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, túžbu objavovať vždy niečo nové, treba zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu sa učiť za pomoci všetkých zmyslov, treba dieťa naučiť sa reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa v jazyku osamostatniť.

Metódy práce

- výklad
- motivačné metódy rozhovoru
- reproduktívne i produktívne metódy upevňovania učiva
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy
- dramatizačné metódy
- interaktívne metódy
- heuristické metódy projektovej práce
- problémová

Formy práce

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry
- práca vo dvojici
- frontálna výučba
- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediami, programami, CD, časopisom a internetom

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- odborné publikácie k daným témam
- webové stránky, ktoré sú venované výučbe anglického jazyka
- materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii
- učebnica, pracovný zošit
- metodická príručka
- dvojjazyčné slovníky
- obrázkové slovníky
- multimediami výukové CD, DVD
- obrazový demonštračný materiál (magnetické obrázky, karty, pexesá, maňušky a pod.)

7. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Anglický jazyk klasifikujeme od prvého ročníka. V počiatočnej fáze má hodnotenie predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Klasifikáciu obohacujeme aj o slovné hodnotenie, nasledovne:

1. Very good! / Veľmi dobré.
2. Good! / Dobré.
3. Good but you could do better! Dobré, ale môže to byť lepšie.
4. Try harder you can do it! Usiluj sa viac.

Obsah hodnotenia – počúvanie s porozumením

Hodnotíme čiastkové spôsobilosti – rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík, slov, viet na základe intonácie. V tomto veku je primerané demonštrovať pochopenie neverbálne (spájať, vyfarbovať, dokresliť...)

Ústny prejav

Hodnotíme úlohy, ktoré sú realistické a zmysluplné. Pozornosť venujeme správnej intonácii.

Čítanie s porozumením

Hodnotíme čiastkové spôsobilosti (hľadanie konkrétnych slov, informácií v texte) a čítanie krátkych textov s porozumením.

Písaný prejav

Hodnotíme úlohy, ktoré vychádzajú z aktivít v triede a sú autentické a pre deti zaujímavé (vlastné nápady, texty)

Spôsoby hodnotenia:

Učiteľom – ústna alebo písomná forma (známka, slovné hodnotenie)

Spolužiakmi – vedie k tolerancii a vzájomnej spravodlivosti a úcte

Sebahodnotenie – žiak si uvedomuje svoj pokrok v učení a napĺňanie svojho cieľa ovládať cudzí jazyk

Príroda a spoločnosť

Učebné osnovy - PRÍRODOVEDA

1. Charakteristika predmetu

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná veda. Cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaniu životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaníu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.
- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Čiastkové ciele predmetu

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny a postupný **rozvoj myslenia** dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu (empíriu) je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. **Prvý a druhý ročník** Prírodovedy je preto zameraný najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa deti bežne stretávajú.

Deti sú vyučovaním usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov bežných situácií tak, aby:

- sa rozvíjala ich schopnosť pozorovať detaily vzhľadom na celok (s čím neskôr súvisí schopnosť syntézy),
- sa naučili porovnávať (s čím neskôr súvisí schopnosť dedukcie),
- sa naučili identifikovať premenné skúmanej situácie (s čím neskôr súvisí schopnosť tvorby testov hypotéz a predpokladov),
- vedeli identifikovať podstatné znaky objektov a ich premenlivé znaky (s čím neskôr súvisí schopnosť identifikovať výnimku alebo pravidlo),
- sa učili zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z niekoľkonásobných pozorovaní (s čím neskôr súvisí schopnosť aplikovať osvojené vysvetlenie na podobné javy a modifikovať ho, ale aj schopnosť indukcie),
- sa naučili vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom a obrazom (s čím neskôr súvisí schopnosť modifikácie predstáv abstraktnou manipuláciou – analýzou javu s imaginárnym druhým ja – využitie egocentrickej reči ako prostriedku myslenia),

- si rozvíjali schopnosť argumentácie s využívaním kauzality (s čím neskôr súvisí schopnosť tvoriť hypotézy opodstatnené vlastnou teóriou),
- dokázali zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine (s čím neskôr súvisí schopnosť efektívnej kooperácie).

Tretí a najmä štvrtý ročník sú v Prírodovede zamerané obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách.

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) – napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet – ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) – napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlíšiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) – napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítlačnosť, ...

Spolu s rozvojom poznatkového systému a spôsobov jeho obohacovania a modifikácie súvisí aj **rozvoj špecifických postojov**, ktoré vedú dieťa k uvedomelejšiemu využívaniu svojich vedomostí. Učiteľ svojim správaním a najmä spôsobom myslenia vplýva na postoje dieťaťa. U dieťaťa sa tak v postojovej oblasti rozvíjajú nasledovné charakteristiky:

- Dieťa dokáže vnímať spojitosť jeho prírodovedných poznatkov a vedy ako takej (prejaví sa najmä motiváciou k poznávaniu).
- Dieťa chápe význam vedy pre každodenný život a objektívne posudzuje pozitívne a negatívne vplyvy vedy a jej produktov na prírodu a celkové životné prostredie (prejaví sa najmä dokonalejším chápaním vedeckej práce).
- Dieťa citlivo pristupuje k živej prírode (prejaví sa najmä praktickým prístupom k živým organizmom).
- Dieťa vie, že každá skutočnosť je vysvetliteľná (prejaví sa najmä ústupom fantázie a preferenciou logických princípov myslenia).
- Dieťa dokáže meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak je ovplyvňované logickou argumentáciou (prejaví sa najmä rozvážnosťou a zdravým úsudkom v diskusiách).

Dieťa nezískava len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným.

3. Obsah a vzdelávací štandard

1. ročník 1 hodina týždenne (33 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Zmeny v prírode	Druhy stromov, listy stromov a porovnávanie stromov	Porovnať listy jednotlivých stromov Na základe listov poznať druhy stromov	ENV
	Ročné obdobie, mesiace v roku, charakteristiky počasia poľné plodiny, ovocie a zelenina	Vedieť si zaznamenávať počasie podľa znakov: vietor, dážď, slnečno Uviesť ako sa menia ročné obdobia Uviesť ako sa mení počasie v jednotlivých mesiacoch v roku. Rozpoznať druhy ovocia a zeleniny	ENV
Osobná hygiena a psychohygiena	Denný poriadok žiaka Pravidelné stravovanie striedanie práce a odpočinku, správne stolovanie	Poznať pravidlá pravidelného stravovania Vysvetliť dôvody striedania práce a odpočinku Uviesť príklady správneho a nesprávneho stolovania	OŽZ OSR
	Čistota tela Hygiena človeka, zásady	Vedieť správne použiť zubnú kefku Vysvetliť význam osobnej hygieny	OŽZ
	Zdravá výživa Zásady zdravej výživy	Uviesť príklady potravín, ktoré sú zdravé pre človeka a ktoré nie, porovnať ich Vedieť pripraviť zeleninový šalát	TPPZ
Čas	Presýpacie hodiny	Vysvetliť plynutie času, ako fungujú presýpacie hodiny, od čoho závisí rýchlosť presýpania, vie skonštruovať jednoduché presýpacie hodiny a merať nimi	TPPZ
	Slnečné hodiny	Dlhodobé pozorovanie a vytvorenie vlastného záveru a vysvetlenia fungovania slnečných hodín, či je tieň v určitej hodine dňa otočený tým istým smerom a je rovnako dlhý	OSR
	Kalendár Rok Mesiace roka Týždeň Pracovné dni a dni odдыхu	Žiak vie, že rok je rozdelený do 12 mesiacov, vie ich vymenovať, vie, že dni sú očíslované. Vie, že dni sú usporiadané aj do týždňov, vie ich vymenovať, pozná pracovné dni a dni odдыхu, pozná pojmy dnes, včera, predvčerom, zajtra, pozajtra aj aký je to deň	MEV
	Meranie času hodinami – hodina, minúta, sekunda Objektívny a subjektívny čas Plynie čas rovnako rýchlo?	Žiak pozná celé hodiny, porovnáva analógové, digitálne, presýpacie a slnečné hodiny – spôsob fungovania Žiak vie kedy prejde na hodinách 1 hodina a kedy 1 deň a vie kde sa môže presný čas dozvedieť.	OSR
Rodina	Moja rodina	Vymenovať členov rodiny	OSR

Voda	Voda a rastliny Rastliny v zime Je ľad tiež voda? Ako vzniká ľad?	Žiak vie, že rastliny a živočíchy potrebujú pre život kvapalnú vodu. Vie vysvetliť ako a kde vzniká ľad. Porozprávať ako sa treba starať o rastliny v zime.	ENV
	Voda a človek Moje telo, časti ľudského tela, zdravá výživa Pitný režim Koľko a akej vody musíme vypiť?	Žiak vie, že telo sa skladá z častí, ukázať. Vie, že máme zmyslové orgány. Rôzny obsah živín v potravinách, zdravé a nezdravé potraviny. Vysvetliť prečo musíme dodržiavať pitný režim, aké tekutiny sú najvhodnejšie, skadiaľ tekutiny pochádzajú alebo ako sú pripravované (voda z vodovodu, minerálna voda, čaj, káva, mlieko, kakao, malinovsky, kola) Diskutovať, čo sa stane s vodou, ktorú pijeme?	ENV OŽZ
Rastliny	Semená Rozmnožovanie rastlín Vznikne z každého semena nová rastlina?	Žiak pozná zrelé a nezrelé plody – len zrelé plody obsahujú semená, ktoré vyklíčia. Vedieť zasadiť semeno Opísať pri pozorovaní ako klíči semeno	TTPPZ
	Kedy semeno vyklíči? Podmienky klíčenia semien: teplo, voda, vzduch	Vedieť, že je potrebné poskytnúť vhodné podmienky, aby semená vyklíčili – teplo, vodu, vzduch. Žiak pozoruje klíčenie a zistí, že čas klíčenia je rôzny	
	Vyklíčia aj poškodené semená? Klíčivosť semien	Nie všetky semená vyklíčia - pokusy: upravené varom, rozkrojené, rozdrvené, uložené na dlhšiu dobu do slanej vody a pod.	
Živočíchy	Rôzne podmienky života živočíchov Spôsob pohybu živočíchov Úžitkové živočíchy Rodičia a ich mláďatá Rôzne spôsoby zabezpečovania potravy	Žiak vie, že živočíchy sa odlišujú aj tým, v akom prostredí žijú: na súši, vo vode, vo vzduchu, pod zemou. Rôzny pohyb živočíchov – krídla, plutvy, končatiny, počet končatín, spôsob pohybu – skákanie, beh, plazenie. Žiak vie, aký úžitok človeku poskytuje chov zvierat. Vie, že niektoré živočíchy a tak aj človek, sa od narodenia podobajú na svojich rodičov – uviesť príklady. Zvieracie rodinky. Žiak vie, že živočíchy sa odlišujú aj spôsobom získavania potravy – rastlinami, lovom, odumreté rastliny a živočíchy. Vie uviesť príklady zo života.	
Hmota	Prečo sú okná zo skla a stoly z dreva? Plynné, kvapalné a pevné skupenstvo hmoty	Na základe zmyslových vnemov určiť rôzne druhy hmoty. Hmotu je možné spracovávať a vyrábať rôzne predmety. Vie vymenovať najčastejšie používané materiály (drevo, kov, sklo, plasty). Žiak predmety spoznáva.	OSR RVTEK
	Je hmota len to, čo vidíme? Vzduch je hmota	Hmota v plynnom skupenstve je často neviditeľná napr. vzduch – jeho prítomnosť dokazuje prievan, ovievanie, fúkanie vzduchu cez slamku do vody	ENV

Požiadavky na výstup pre 1. ročník

Žiak:

- pozná najjednoduchšie priestorové pojmy a vzťahy, vyjadruje ich manipuláciou s predmetmi, slovné, kresbou aj vlastnými pohybmi
- sa vie orientovať v školskej budove, na ceste z domu do školy
- si vytvoril predstavu o roku na základe pozorovania zmien v živote rastlín, zvierat a ľudí
- pozná mená ročných období, mesiacov a dní v týždni, chápe časové údaje
- pozná na hodinách celé hodiny
- vie vymenovať členov rodiny, vie sa orientovať vo veku osôb a v blízkom príbuzenstve
- uvedomuje si rozdiely v počasí a správne ich pomenováva
- pozná rastliny a zvieratá v regióne
- si osvojil základné pravidlá osobnej hygieny a správnej životosprávy a kultúrneho správania
- pozná dôležitosť pitného režimu a vhodné a zdraviu prospešné nápoje
- pozná a vie pomenovať, stručne opísať a vzájomne porovnávať vybrané druhy rastlín a živočíchov
- pozná domáce zvieratá a úžitok z nich
- vie pomenovať látky na výrobu výrobkov, na základe zmyslových vnemov dokáže určiť druhy hmoty.

2. ročník 1 hodina týždenne (33 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Vzduch	Vzduch ako plynná látka Ako zistím, kde sa nachádza vzduch?	Vedieť pripraviť experiment, ktorým dokáže, že vzduch je hmota, ktorá vyplňa priestor – je to plynná látka Opísať, čím je zaujímavý vietor na jeseň a porovnať ho s vetrom v iných ročných obdobiach. Vlastné skúsenosti prítomnosti vzduchu.	ENV
	Čo je to vietor? Vietor ako pohybujúci sa vzduch	Žiak si uvedomí, že vzduch môže byť pokojný, ale keď sa pohybuje je ním možné hýbať vecami. Vietor je pohybujúci vzduch. Čím je pohyb rýchlejší, hýbe väčšími predmetmi – vlastné skúsenosti.	
	Čím sa odlišuje teplý a studený vzduch?	Žiak sa pokúsi vysvetliť, prečo sa hýbe záclona nad radiátorom. Jednoduchými pokusmi zistí, že teplý vzduch prúdi hore.	OSR
	Ako sa znečisťuje vzduch a ako sa čistí?	Vzduch môže obsahovať rôzne súčasti a nie sú viditeľné. Niektoré nie sú nebezpečné, iné	ENV

		áno. Žiak si uvedomuje, že vzduchom sa rozširujú aj rôzne ochorenia a preto je potrebné kýchať do vreckovky. Vie vymenovať zdroje znečisťovania a diskutovať o tom, ako by bolo možné vzduch čistiť.	
	Ako dlho trvá stavba domu?	Vymodelovať domček podľa rozprávky Postaviť múrik alebo domček zo skladačky Rozprávka o troch prasiatkach z hľadiska technológie stavby Stavba, remeselníci, stavebný materiál, stavebné stroje, stavebné náradie	TTPPZ
Zelenina a ovocie	Ovocie, čo ukrýva plod? Plod, semeno Kôstkovice, bobule, malvice, konzervovanie ovocia	Vedieť roztriediť ovocie podľa semien Žiak vie zistiť, ktoré druhy ovocia a zeleniny sú plody, ktoré vznikli z kvetu a sú nositeľmi semien. Vie, že nezrelé a poškodené semená nevyklíčia, pozná spôsoby poškodenia – upravené varom, rozkrojené, rozdrvené, uložené v slanej vode ...	ENV
	Zelenina Semená a plody Zelenina koreňová, listová, plodová Uskladňovanie zeleniny	Pozorovať a zapisovať zmenu plodu semena počas štyroch týždňov, urobiť závery z pozorovania Roztriediť zeleninu podľa znakov	TPPZ
Zdravie	Úraz a choroba	Rozpoznať rozdiely a súvislosti v pojmoch úraz a choroba . Vymenovať úrazy a choroby Poznať základný obsah lekárníčky	OŽZ
	Akú teplotu má ľudské telo? lekársky teplomer	Vedieť, že ľudské telo má stálu teplotu a tá sa meria lekársym teplomerom. Zmerať teplotu teplomerom. Meraním zistiť, že teplota tela sa nemení ani tým, že sme v chladnom prostredí, ani tým, že sa vyhrievame na slnku	OŽZ OSR
	Lekársky teplomer Teplomer na meranie vody Meteorologický teplomer Čím sa odlišujú?	Pozorovaním zistiť rozdiel medzi lekársym teplomerom, teplomerom na meranie teploty vody a vonkajším, meteorologickým teplomerom. Čo sa meria jednotlivými druhmi teplomerov a prečo sa nemôžu vymeniť. Vedieť odmerať teplotu vody.	
	Ako funguje teplomer? Konštrukcia vodného teplomeru Princíp merania teploty teplomerom	Žiak vie skonštruovať jednoduchý teplomer pomocou sklenenej fľašky, vody, slamky a plastelíny. Vie, že zahrievaním vody vo fľaške stúpa hladina v slamke a naopak – voda sa teplom rozpína.	TPPZ
	Zmeny teploty ľudského tela – znižovanie vysokej teploty Prečo si meriame teplotu, keď sme chorí?	Vedieť, že niektoré choroby sa prejavujú tým, že sa zvýši teplota. Tá je obranným mechanizmom človeka, ktorým bojuje proti ochoreniu. Žiak vie, že veľmi vysoká teplota je nebezpečná a je potrebné ju znížiť (ochladenie vodou, zábalý, tabletky)	
	Ako je možné zvýšiť teplotu tela? Zmeny teploty ľudského tela	Človek, ktorému je zima sa môže zahriať pohybom. Telo je možné zahriať tým, že sa prikryjeme, oblečieme. Žiak vie, že telo je možné zahriať aj trením.	
	Detský a dospelý chrup,	Opísať správne čistenie ústnej dutiny	OŽZ

	príčina kazov, ústna dutina		
	Správna životospráva Projekt: navrhnuť detské ihrisko	Správne hygienické návyky, spánok, pohyb na čerstvom vzduchu Osvojiť si správne hygienické návyky	TPPZ DOV
Práca a odpočinok	Práca a zábava Projekt: zostrojenie kalendára. Ako využívam svoj voľný čas. Pracovné dni, dni pracovného pokoja, Dovolenka, prázdniny Kalendár, voľný čas	Žiak vie, že dni sú usporiadané okrem mesiacov aj do týždňov (sedem dní). Jednotlivé dni vie vymenovať. Okrem toho vie, že prvých päť dní je pracovných a sobota a nedeľa sú dni oddychu. Vie sa orientovať v kalendári a vie povedať aký deň je, aký bude zajtra, pozajtra, aký bol včera, predvčerom. Vie, že dni v každom mesiaci sú očíslované a dátum je určený dvoma údajmi – číslom v mesiaci a mesiacom v roku. Žiak vie aký je deň v týždni a aký je mesiac.	OSR
Voda	Rozpustnosť a nerozpustnosť látok vo vode Pitná voda Prečo sú niektoré vody pitné a iné nie? Farba, chuť a vôňa vody	Pripraviť experiment akú chuť má voda? Pripraviť experiment čo sa vo vode rozpustí, čo sa nerozpustí. Pochopiť, že rozpustením látka nezmizla, len nie je niektorými zmyslami viditeľná. Vedieť, že voda nie je pitná, ak v nej plávajú viditeľné nečistoty, ale nemusí byť pitná ani vtedy ak v nej nič nevidíme.	TPPZ
	Pitná voda Vznik minerálnej vody Podzemná voda	Žiak diskutuje o tom, aký pôvod má minerálna voda, ako sa dostala z prírody do fliaš v obchodoch; aký pôvod má studničná voda. Vie, že vodovodná voda obsahuje málo rozpustných látok, a preto je vhodná na pitie. Tiež vie, že veľké množstvo rozpustných látok v pitnej vode môže často spôsobiť poškodenie organizmu.	OŽZ
	Tvrdá voda Mäkká voda Vodný kameň	Žiak skúmaním zisťuje, že rôzne druhy pitnej vody (vodovodná, stolová, rôzne druhy minerálnych vôd) obsahujú rozpustné látky, ktoré tvoria tzv. vodný kameň. Skúmaním tiež zisťuje, že čím viac rozpustných látok voda obsahuje, tým menej sa mydlo vo vode napení. Dozvedá sa, že najvhodnejšia voda na pranie je dažďová (porovnáva napenenie mydla v dažďovej vode a v minerálke). Objasňuje si spôsob vzniku dažďovej vody. Vie, že vodný kameň je rozpustný v rôznych kyslých látkach, že sa dá odstrániť napríklad octom, citrónovou šťavou alebo kyslým džúsom.	OŽZ
	Rozpúšťanie a roztápanie Rozpustnosť a časticové zloženie látok	Žiak vie, že látky, ktoré vložíme do vody a vo vode sa rovnomerne rozptýlia (nevidno ich čiastočky), sa vo vode rozpustili. Vie vysvetliť, že ak pevnú látku zahrievame, mení skupenstvo. Uvedený poznatok vie vysvetliť napríklad na rozpúšťaní cukru v čaji a na roztápaní cukru pri výrobe karamelu. Vie vysvetliť, že ak chceme z tekutého cukru urobiť znovu tuhý, musíme ho ochladiť, ale ak	

		chceme získať cukor rozpustený vo vode, musíme vodu vypariť.	
	Ako je možné čistiť vodu? Filtrácia	Skúmaním prísť na to, ako je možné viditeľné súčasti odstrániť a tiež zistiť, že látky, ktoré sú vo vode rozpustené prechádzajú aj cez husté filtre.	
	Voda a jej znečistenie Projekt zdravá voda	Uviesť návrh ako zabrániť znečisteniu vody	TPPZ
Rastliny	Rastlinná stonka Ihličnaté a listnaté stromy	Osvojiť si poznatok, že rastliny sa odlišujú stonkou. Dokáže rozdeliť rastliny na byliny a dreviny a tie na kry a stromy. Pozorovaním vie zistiť, akými vlastnosťami sa stonky odlišujú. Rozoznať ihličnaté a listnaté stromy	ENV
	Rastliny polí a lúk	Žiak si uvedomuje rôznorodosť porastu na lúke. Vie vymenovať 5 typických zástupcov slovenských lúk (vlčí mak, zvonček konársky, rumanček roľný, nevädza poľná, lipnica lúčna. Uvedomuje si, že na lúke žijú aj rôznorodé živočíchy a vie vymenovať 5 typických zástupcov (koník lúčny, lienka sedembodkovaná, voška ružová, mlynárik kapustný, kvetárnik dvojtvarý). Žiak pozná rozdiel medzi lúkou a poľom. Pole vytvoril človek , aby mal kde pestovať plodiny. Porovnať rastliny na poli a na lúke.	
	Najznámejšie liečivé rastliny a spôsob ich využitia. Zbieranie a uskladňovanie liečivých rastlín	Žiak vie vysvetliť význam liečivých rastlín pre človeka, vie, že pomáhajú liečiť ochorenia a zranenia. Rozpoznáva najčastejšie používané liečivé byliny: repík lekársky, lipa malolistá, materina dúška, ruža šíповá a skorocel kopijovitý. Vie, ktoré časti rastlín sa zbierajú. Diskutovať, čo nám dáva les, ako sa máme správať v lese	ENV
	Podmienky pre rast rastlín	Zdôvodniť či, potrebujú rastliny vodu a vzduch?	ENV
Rastliny a semená	Živá a neživá príroda Časti rastliny Tvar a funkcia listov	Zakresliť rastlinu a jej časti Pozorovať a zapísať dlhodobý rast rastliny	ENV
	Rastliny v mojom okolí Projekt Kde sa stratili listy spadnuté zo stromov? Prečo nerastú rastliny pod mohutnými stromami?	Poznať vybrané rastliny vo svojom okolí Určiť rastliny podľa atlasu rastlín Vyhľadať informácie v odbornej literatúre alebo na internete	MUV

Požiadavky na výstup pre 2. ročník

Žiak:

- vie porovnať listy jednotlivých stromov, a pozná druhy stromov
- podľa ročného obdobia, zaznamenáva počasie podľa znakov: vietor, dážď, slnečno

- vie uviesť ako sa menia ročné obdobia a ako sa mení počasie v jednotlivých mesiacoch v roku
- rozpoznáva druhy ovocia a zeleniny
- pozná pravidlá pravidelného stravovania, vie uviesť príklady správneho a nesprávneho stolovania.
- vie vysvetliť striedanie práce a odpočinku
- vie vysvetliť význam osobnej hygieny a správne použiť zubnú kefku
- pozná potraviny, ktoré sú pre človeka zdravé a ktoré nie.
- vie vysvetliť plynutie času, zoradiť obrázky podľa plynutia času
- vie vymenovať a rozlíšiť typické rastliny a živočíchy lúk
- pozná rozdiel medzi lúkou a poľom
- vie, čo sú liečivé rastliny, na čo sa používajú, ako sa zbierajú, sušia a uskladňujú
- vie vysvetliť, prečo musíme dodržiavať pitný režim a diskutovať na tému, čo sa stane s vodou, ktorú pijeme
- vie rozlíšiť úraz a chorobu, odmerať teplotu
- vie zasadiť semeno a opísať pri pozorovaní ako klíči semeno
- na základe zmyslových vnemov dokáže určiť druhy hmoty.

3. ročník 1 hodina týždenne (33 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Veci okolo nás	Prírodniny a ľudské výtvyry Živé organizmy a neživá príroda.	Žiak skúma svet okolo seba, vie rozlíšiť, čo sú prírodniny a čo ľudské výtvyry. Žiak vie jednoducho vysvetliť rozdiel medzi živými (príjem potravy a vody, vylučovanie nestrávených zvyškov, rast, pohyb, rozmnožovanie).a neživými prírodninami.	ENV
Rastliny	Rastliny ako súčasť prírody	Žiak pozorovaním a skúsenosťami zistí, že stromy obsahujú miazgu – jej význam pre strom. Naučia sa rozlišovať krytosemenné nahosemenné rastliny a pochopiť význam semena pre rozmnožovanie stromov.	OSR ENV
Hmota	Čo je to hmota? Plynné, kvapalné a pevné skupenstvo hmoty.	Vie, že fyzický svet je tvorený rôznymi hmotami v plynnom, kvapalnom a pevnom skupenstve	OSR
	Vlastnosti pevného, kvapalného a plynného skupenstva látok	Žiak vie jednoducho vysvetliť aké vlastnosti má pevné, kvapalné, plynné skupenstvo. Žiak vie vymenovať niektoré základné vlastnosti materiálov (priesvitné, priehľadné, tvrdé, mäkké, ohybné...). Uvedomuje si, že niektoré vlastnosti je možné meniť napr. vplyvom tepla alebo vody.	OSR
Tepló	Slnko ako zdroj svetla a tepla Tepelné zdroje Šírenie tepla prostredím	Žiak vie, že zdrojom tepla a svetla je slnko a že pomocou slnečného svetla sa viac zahrievajú tmavé predmety ako svetlé. Okrem slnka vyžarujú teplo aj iné telesá, napríklad radiátor, žehlička, žiarovka, a vie, že teplo vzniká horením. Vie, že teplo stúpa hore.	OSR

Ako sa uvoľňuje teplo	Tepelné zdroje Vznik tepla v organizme Tepelná izolácia objektov, ktoré nie sú zdrojmi tepla	Žiak vie, že človek potrebuje mať optimálnu teplotu, aby prežil. Vie, že teplo sa produkuje horením rôznych horľavých látok. Vie, že rôzne elektrické zariadenia sa pri práci zahrievajú (počítač, CD prehrávač, mobilný telefón, mixér a pod.) Oboznámi sa s pôvodom tepla: sopky, termálnych vodných prameňov a gejzírov. Teplo vzniká aj pri rozklade látok. Človek sa môže zahriať aj teplým oblečením alebo prikrývkou, pričom seba vníma ako zdroj tepla.	OSR OŽZ
	Topenie ako zmena skupenstva tej istej látky Zmena skupenstva vplyvom tepla	Žiak si osvojuje si pojmy rozpúšťanie a topenie (zmrzlina, krémy v tortách, čokoláda v dlani, masné oká na kuracej polievke a pod.) Žiak vie, že hmota sa mení vplyvom tepla, pričom mení skupenstvá. Vie, že niektoré látky sa prirodzene vyskytujú len v pevnom skupenstve, iné v kvapalnom a ďalšie v plynnom	OSR
	Zmena látok pôsobením iných látok – chemická zmena	Žiak vie vysvetliť, že hmotu možno meniť nielen pôsobením tepla, ale aj rôznych látok - šumivá tableta vie vysvetliť, že z pevnej látky sa pri ponorení do vody uvoľňujú bubliny – plynná látka. Pri horení sa látka menia – látka pred a po horení.	TPPZ
	Meranie množstva látok rôzneho skupenstva.	Žiak sa oboznamuje s pojmami hmotnosť a objem. Pokúša sa vytvoriť postup merania množstva rôznych látok na konkrétnom príklade (tri rovnaké plastové fľaše – jedna plná vzduchu, druhá plná vody a tretia plná piesku).	TPPZ MDV
Porovnávanie množstva látok	Meranie objemu látok odmerným valcom	Žiak vie merať objem látok odmerným valcom. Skúma, ako sa zvyšuje hladina vody v odmernom valci pri vložení rôznych pevných látok. Čím väčší neplávajúci predmet do vody vložíme, tým vyššie vystúpi hladina v odmernom valci.	OSR
	Meranie hmotnosti látok rovnoramennými váhami.	Žiak chápe, ako fungujú rovnoramenné váhy. Zisťuje, že nie vždy sú väčšie predmety aj ťažšie.	OSR
	Objektívny a subjektívny čas Kyvadlo Meranie času hodinami Hodina, minúta, sekunda	Žiak si uvedomuje, že niekedy sa mu zdá, že čas ide veľmi pomaly a inokedy rýchlo. Žiak vie, že je potrebné mať hodiny nastavené presne. Cielene skúma, ako funguje kyvadlo. Pozná celé hodiny. Veľmi jednoducho vie vysvetliť, ako fungujú mechanické hodiny, presýpacie a slnečné hodiny. Vie vysvetliť, čo je jedna celá hodina a čo jeden deň – pohyby malej a veľkej ručičky.	OSR
	Teplo a teplota Teplomer Teplota varu vody Teplota mrznutia vody	Žiak vie, že pomocou hmatu dokáže odhadnúť, či sú predmety chladnejšie alebo teplejšie ako jeho ruka. Ak sú predmety teplejšie, majú vyššiu teplotu - teplomer. Ak je voda taká chladná, že v nej plávajú kocky ľadu, má 0 °C, a keď vrije, má 100 °C.	
Trenie Svetlo	Trenie Zvyšovanie a znižovanie trenia Praktický význam vysokého a nízkeho trenia	Žiak vie vysvetliť, čo je trenie a kde všade sa trenie využíva. Vie skúmať trenie dvoch materiálov a zisťovať, ktoré materiály zvyšujú a ktoré znižujú trenie. Vie, kde je pre dobrú funkčnosť potrebné zvyšovať trenie a kde je, naopak, potrebné trenie znižovať.	OSR

	Svetlo ako príklad nehmotnej reálie Zdroje svetla Putovanie svetla priestorom -tiene Priehľadné, priesvitné, nepriehľadné a nepriesvitné materiály Odráž svetla	Žiak vie, že svetlo nie je hmota. Hlavným zdrojom svetla je slnko, ale aj hviezdy, žiarovky či oheň. Rozdiel medzi priesvitnými a priehľadnými predmetmi. Skúma tvorbu tieňa, kedy tiene vznikajú, kedy sa predlžujú a kedy sa skracujú. Chápe, že tieň sa vytvára za predmetom pri pôsobení svetla na predmet, pričom predmet je pre svetlo prekážkou. Svetlom možno hýbať tak, že hýbeme s celým svetelným zdrojom, a tak môžeme presunúť svetlo aj tam, kde nie je. S niektorými svetelnými zdrojmi hýbať nemôžeme – napríklad so slnkom. Svetlo zo slnka môžeme na iné miesta presmerovať, napríklad pomocou zrkadla, od ktorého sa svetlo odráža.	OSR MDV
Objavu jeme ľudské telo	Ľudské zmyslové orgány Reakcia človeka na podnety z prostredia	Žiak vie, že kontakt s prostredím nám poskytujú najmä zmyslové orgány. Vie vysvetliť, ako sa treba o jednotlivé zmyslové orgány starať, aby boli funkčné. Porovnáva ľudské zmyslové orgány so zmyslovými orgánmi rôznych druhov živočíchov a uvedomuje si, že jednotlivé zmysly sú vyvinuté vzhľadom na spôsob života daného druhu.	OŽZ
	Zrak, zrakový orgán – oko Funkcia zrakového orgánu Krátkozrakosť a ďalekozrakosť Starostlivosť o zrak	Žiak vie vysvetliť, na čo človeku slúži zrak. Vie jednoducho vysvetliť funkciu zrakového orgánu a skúma, prečo má človek dve oči (zistí uje funkciu odhadovania vzdialenosti). Uvedomuje si, že bez svetla človek nemôže nič vidieť a čím je svetlo slabšie, tým viac sa oči namáhajú. Žiak pozná pojmy krátkozrakosť a ďalekozrakosť a vie ich vysvetliť.	OŽZ
	Sluch, sluchový orgán – ucho Funkcia sluchového orgánu Zvuk ako chvenie hmoty	Žiak vie vysvetliť, ako funguje ucho ako zmyslový orgán sluchu. Skúma pôsobenie zvukov a zovšeobecňuje, že zvuk je chvenie hmoty, ktoré sa prenáša na ušný bubienok. Skúma význam ušnice u človeka a porovnáva ušnice človeka s ušnicami rôznych zvierat.	OŽZ
	Chuťové orgány Funkcia chuti Význam chuti pre človeka	Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako funguje chuť a aký má význam pri spoznávaní prostredia. Zistí uje rozloženie analyzátorov chuti na jazyku a overuje si poznatky získané vlastným skúmaním.	OŽZ
	Čuchové orgány Funkcia čuchu Význam čuchu pre človeka	Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako funguje čuch a aký má význam pri spoznávaní prostredia. Vie vysvetliť nebezpečenstvo spojené so stratou chuti a čuchu.	OŽZ
	Hmat Význam hmatu pre človeka	Žiak vie skúmať citlivosť pokožky na rôznych miestach na tele a pokúša sa o vysvetlenie zistených rozdielov.	OŽZ
	Nervová sústava a mozog Funkcia reflexu	Informácie sa zo zmyslových orgánov pomocou nervovej sústavy dostávajú do mozgu. Ako funguje reflex.	OŽZ
	Srdce a jeho funkcia v tele Funkcia krvi Krvný obeh	Vie, kde sa srdce nachádza, aký má tvar, aké je veľké. Pracuje ako pumpa, nie je ho možné ovládať vôľou, ale je ho možné vytrénovať. Krvou sú rozvádzané potrebné látky. Nebezpečenstvo uniku väčšieho množstva krvi. Význam darcovstva krvi. Žiak vie, že krv prúdi v cievach, v pľúcach sa okysličuje, kyslík rozvádzá po tele a krv bez kyslíka sa opäť vráti do	OŽZ

		pľúc.	
	Rozmnožovanie človeka Rast a vývin	Človek má v tele rozmnožovaciu sústavu – mužská a ženská sa líšia. Vývoj dieťaťa pred narodením. Novorodenec je závislý od matky, postupne sa vyvíja, rastie, mení sa, potrebuje vyváženú stravu a pohyb.	OŽZ
Elektrická energia	Jednoduchý elektrický obvod Elektricky vodivé a nevodivé materiály Význam elektrickej energie pre človeka.	Vie zostrojiť jednoduchý elektrický obvod (batéria, vodiče a žiarovka) a pomocou neho zistiť, ktoré látky sú elektricky vodivé a ktoré nie. Vie, že elektrický prúd je životu nebezpečný. Vie vysvetliť prečo sú vodiče obalené v umelej hmote.	OŽZ
Živočíchy	Živočíchy Rôzne podmienky pre život	Žiak vie, že živočíchy žijú na súši, v pôde, vo vzduchu vo vode a niektoré sa prispôbili životu na iných živočíchoch – parazity. Tomu je prispôsobený spôsob dýchania, pohybu, hľadania potravy. Poznať vonkajšie časti živočíchov.	OŽZ
	Základné prejavy života živočíchov Spôsoby zabezpečovania potravy	Žiak vie, že základnými prejavmi života živočíchov sú dýchanie, pohyb, prijímanie potravy, rozmnožovanie, rast a vývin. Bylinožravce, mäsožravce. Tomu je prispôsobená stavba tela a orgány. Uviesť príklady živočíchov.	
	Stavovce Plazy Vtáky Obojživelníky Ryby Cicavce	Žiak vie, že živočíchy, ktoré sa vzájomne na seba viac podobajú patria do tej istej skupiny. Vie čím sa živočíchy vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú (tvarom, ale najmä spôsobom života). Skupiny živočíchov: cicavce, obojživelníky, plazy, ryby, vtáky. Pozorovaním skupiny živočíchov vie živočíchy porovnať a zistiť, v ktorých znakoch sa zhodujú (sú si podobné). Žiak vie skupinu živočíchov a vie vymenovať troch zástupcov. Živočíchy vie vizuálne rozpoznať.	OŽZ
Spoločenstvo	Prírodné spoločenstvá Spoločenstvo lesa Spoločenstvo vody Kultúrne spoločenstvo	Žiak vie vysvetliť, čo je prírodné spoločenstvo a charakterizuje spoločenstvo lesa, vody a kultúrne spoločenstvo.	TPPZ ENV MDV

Požiadavky na výstup pre 3. ročník

Žiak:

- dokáže určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov
- rozlišuje živé a neživé prírodniny a ľudské výtvyry
- vie zdôvodniť zmeny vlastnosti látok: topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia
- vie merať objem kvapalín odmerným valcom
- vie odmerať hmotnosť
- vie odmerať teplotu vody, vzduchu laboratórnym teplomerom a teplotu ľudského tela lekársnym teplomerom
- vie porovnávať vlastnosti látok, silu, hmotnosť žiakov v triede
- pozná jednotky objemu a hmotnosti, pozná meradlo a jednotky času

- pozná jednotku teploty, rozumie znamienku : + a – pri označovaní teploty
- vie vysvetliť význam elektrickej energie a zostaviť jednoduchý elektrický obvod
- pozná zmyslové orgány človeka a vie ako sa o ne správne starať
- pozná vonkajšie časti živočíchov, vie zástupcov jednotlivých skupín živočíchov a typické znaky skupín

4. ročník 2 hodiny týždenne (66 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Zdroje vody	Zdroje vody	Žiak vie vymenovať rôzne zdroje vody (prameň, potok, rieka, jazero, rybník, priehrada, pleso, more...) a vie opísať rozdiel v kvalite vody v týchto zdrojoch. Vie, že človek potrebuje pre svoj život vodu, ktorá musí byť pitná. Vie vysvetliť, čím sa odlišuje pitná voda od iných druhov vody.	TPPZ
Morská voda	Morská voda Získavanie soli z morskej vody Príprava pitnej vody z morskej vody	Žiak vie, že morská voda je slaná a je to spôsobené tým, že je v nej rozpustená soľ. Žiak vie vysvetliť, ako možno z morskej vody získať soľ a ako možno z morskej vody vyrobiť pitnú vodu. Overuje poznatok, že z morskej vody sa odparuje len voda. Zisťuje, že morská voda v plynnom skupenstve je len čistou vodnou parou. Žiak vie získať z vody rozpustené látky kryštalizáciou	OSR
Kolobeh vody v prírode	Kolobeh vody v prírode Význam vody v pôde	Žiak vie jednoducho vysvetliť kolobeh vody v prírode (z vyparenej vody vznikajú oblaky, z ktorých voda potom prší späť na zem). Vie, že voda sa nachádza aj v pôde, a vie jej prítomnosť dokázať jednoduchým pokusom. Vie vysvetliť význam prítomnosti vody v pôde. Okrem vody pre rastliny spomína aj zásobu pitnej vody hlboko v zemi.	OSR
	Voda ako priestor na život živočíchov a rastlín Tečúca a stojatá voda	Stojatá voda nemá prítok a odtok, neprúdi, nepribúda jej prítokom a neubúda odtokom. Žiak zisťuje, aké rôzne vodné živočíchov je možné nájsť v potoku (pstruh, škl'abka, rak, krivák, pijavica) a kde v potoku sa môžu živočíchov skrývať. Žiak vie vymenovať niekoľko špecifických zástupcov rýb žijúcich v stojatých vodách: kapor, šťuka, úhor, sumec. Žiak vie opísať ich spôsob života a vzájomne ich porovnať.	ENV OSR

	Živočíchy žijúce v mori	Žiak vie, že živočíchy žijúce v mori by v sladkých vodách neprežili a naopak. Vie, že v moriach žijú živočíchy, ktoré sú podobné tým, ktoré žijú v sladkých vodách, ale žijú tam aj druhy, ktoré v sladkých vodách nežijú; porovnáva najmä ryby. Vie vymenovať a vizuálne rozpoznať niekoľko typických zástupcov morských živočíchov (žralok, treska, losos, raja, morský koník, medúza, sépia, koral) a vie stručne opísať ich spôsob života.	OSR MDV
	Vodný zdroj ako priestor pre rozmnožovanie	V blízkosti vodných tokov sa nachádzajú aj drobnejšie druhy živočíchov, ktoré potrebujú vodu pre rozmnožovanie – komár, vážka, potočník. Mláďatá – larvy sa na svojich rodičov nepodobajú.	
	Vodný zdroj ako zdroj obživy	Žiak vie, že pre niektoré druhy živočíchov je voda zdrojom potravy, pričom sa pri vode a vo vode môžu živiť živočíšnou alebo rastlinnou potravou. Vie uviesť príklady živočíchov ((korčuliarka obyčajná, užovka obyčajná, kačica, hus, labuť), ktoré týmto spôsobom života žijú a vie opísať ako sa prispôbujú životu pri vode.	OSR
	Znečistenie vody Mikroorganizmy ako pôvodcovia ochorení Riasy a sinice	Žiak vie opísať vlastnosti čistej vody. Vie, že niektoré látky, ktoré ju znečisťujú je vidieť a niektoré viditeľné nie sú (čaj, cukor, soľ...) Niektoré látky zostávajú na jej povrchu, iné klesajú ku dnu. Musí si uvedomiť, že znečistenie, ktoré nie je viditeľné je nebezpečné – zárodky rôznych ochorení. Vie, že voda obsahuje aj drobné živočíchy a rastliny, ktoré po požití vody môžu spôsobovať ochorenia. Riasy sa rozmnožujú v stojatých, dostatočne teplých vodách. Ich pre množenie môže spôsobiť úhyn vodných živočíchov, ale na druhej strane sú aj zdrojom potravy pre viaceré druhy živočíchov.	ENV OŽZ
Pôda	Pevné látky - pôda	Pôda ako príklad pevnej látky. Pevné látky sa dajú drobiť na menšie – niektoré jednoduchšie, iné ťažšie – no nestanú sa tekutými. Zvetrávanie a okrúhle kamene vo vode. Pozoruje z čoho sa pôda skladá.	OSR
	Vlastnosti pôdy	Cielene skúma rôzne druhy hornín robí závery o ich vlastnostiach – tvrdé – zanechávajú ryhu. Z rôznych druhov kameňov vznikajú rôzne druhy pôdy. Žiak skúma vlastnosti, zisťuje rozdiely vo farbe, vo veľkosti čiastočiek a skúma ako rôzne pôdy prepúšťajú vodu.	OSR
	Znečistenie pôdy a dôsledky	Žiak vie, že pôda môže byť znečistená – nelegálne skládky, vylievanie toxických látok do prírody. Z pôdy sa to môže dostať do spodných vôd, odtiaľ do prameňov. Toxické látky sa môžu dostať do rôznych častí rastlín, ktoré potom konzumujú živočíchy a človek a môžu spôsobiť otravu.	ENV
Vzduch	Zloženie vzduchu	Žiak vie, z čoho sa skladá vzduch, ktorý plyn potrebujeme pre dýchanie. Pozná pojem vzduchoprázdno. Vlastnosti vzduchu.	OSR
Energia	Potreba energie	Žiak spoznáva fungovanie vecí. Na pohyb, činnosť je potrebná energia. Premena energie na inú. Potrava – zdroj energie.	OSR
Ľudské telo	Potrava ako zdroj energie	Žiak vie vysvetliť, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, ako a kde sa spracováva a na čo sa v organizme využíva. Človek potrebuje energiu a stavebné látky na rast a obnovu organizmu. Človek dokáže stráviť len určitý typ potravy, potraviny poskytujú človeku rôzne množstvo energie. Obezita – človek	OŽZ

		<p>veľa konzumuje, málo sa hýbe, alebo je veľa tuku a cukru. Dôležitosť vitamínov pre zdravý život.</p> <p>Žiak vie vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme. Jedlo obsahuje látky, ktoré využívame a tie zostanú v organizme a zvyšok sa vylučuje stolicou. Pozná základné súčasti tráviacej sústavy (ústna dutina, hltan žalúdok, čreva, konečník), vie ich na schéme rozpoznať. Čo sa deje s potravou v žalúdku a kde sa potrebné látky vstrebávajú do krvi.</p> <p>Vie, že poznáme aj menej zdravé a dokonca jedovaté potraviny, ktoré spôsobujú poškodenie organizmu. Môžu sa vyskytovať v potrave prirodzene alebo sa vytvoria nevhodným stravovaním (huby v nepriedušnom vrecku, plesnivý chlieb, hnilé jablko). Niektoré látky sú jedy vtedy, keď ich jeme veľké množstvo – soľ, ale aj vitamíny, lieky, kombinácie liekov, alkohol a iné drogy.</p>	
	<p>Vylučovacia sústava Moč, pot Význam tvorby</p>	<p>Žiak vie, že z krvi sa nevyužité a odpadové látky dostávajú z organizmu pomocou obličiek, v ktorých sa tvorí moč.</p> <p>Funkcia potu – vylučovanie a ochladzovanie organizmu – potíme sa vtedy, keď nám je teplo.</p>	OŽZ
	<p>Dýchacia sústava Význam kyslíka pre ľudský organizmus</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, čo sa deje so vzduchom, ktorý vdýchame. Vydychovaný vzduch je iný ako vdychovaný. Človek využíva len kyslík. Vie, aké základné súčasti má dýchacia sústava a vie, kde sa nachádzajú pľúca. Skúma, ako sa zvyšovaním námahy zrýchľuje dýchanie aj srdcová činnosť.</p> <p>Žiak vie vysvetliť, že so vzduchom sa do tela môžu dostať nečistoty aj pôvodcovia ochorení. Väčšina nečistôt sa zachytáva v nosovej dutine a hlienom sa dostáva von.</p>	OŽZ
	<p>Kostra a svaly Význam pohybu pre zdravie človeka</p>	<p>Žiak vie, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na oporu – kostru. Človek má veľké množstvo menších kostí, aby bol ohybnejší.</p> <p>Vie vysvetliť, že svaly potrebujeme na veľmi rôzne pohyby – tie, ktoré ovládame vôľou (chôdza, úsmev, hryzenie, žmurkanie, hovorenie...) aj tie, ktoré vôľou nie sú ovládané (pohyb srdca, pohyb čriev...)</p> <p>Správna životospráva pre zdravé kosti – dostatok vápnika v potrave. Nebezpečenstvo zlomenín a ich liečenie.</p> <p>Objasniť význam pohybu a stravy pre zdravie a rozvoj svalovej sústavy.</p>	OŽZ
<p>Jednoduché stroje</p>	<p>Ako funguje naklonená rovina? Naklonená rovina ako jednoduchý mechanizmus Kde sa využíva naklonená rovina? Ako funguje kladka a páka? Kladka ako jednoduchý mechanizmus. Využitie kladky v bežnom živote</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, že použitím naklonenej roviny si vieme uľahčiť prácu – vytiahnutie nákladu. Pri skúmaní sily, ktorú musíme vynaložiť používa silomer. Vie skúmať naklonenú rovinu pri zmene uhla, pri znížení trenia povrchu.</p> <p>Zisťuje a vymenuje predmety, kde sa využíva (pluh, skrutka, sekera, svahové cesty- serpentíny, klin).</p> <p>Žiak vie vysvetliť, že kladka a páka uľahčujú prácu tým, že pri zdvíhaní nákladu pôsobia menšou silou. Pomocou cievky, ceruzky a špagáta pochopí ako sa kladka konštruje. Poznáme voľnú a pevnú kladku – rozdiel.</p> <p>Vie vymenovať predmety, kde sa využíva kladka (žeriav, posilňovací stroj, horolezectvo- karabínky, napínanie lán a vedenia pomocou kladky, lanovka) a kde páka (fúrik, skrutkovač, nožnice kliešte)</p>	<p>OSR</p> <p>OSR</p>

Sily	Sila ako fyzikálna veličina	Žiak vie, že sila je fyzikálna veličina. Pomocou vlastných skúseností vie objasniť pojem sila.	OSR
	Magnetická sila	Žiak vie, čo je magnet, ako pôsobí na rôzne materiály, že má dva póly. Zisťuje, ktoré predmety sú a ktoré nie sú magnetické. Jednoznačne rozlišuje pojmy magnet a magnetický materiál.	OSR
	Gravitačná sila	Vie, že je príčinou pádu telies k zemi. Pád predmetov je možné spomaliť, zastaviť, alebo spôsobiť opačný smer. Zisťuje, ktoré predmety padajú rýchlejšie a ktoré pomalšie. Skúma súvislosť medzi hmotnosťou predmetu a rýchlosťou pádu.	MDV
Vesmír	Vesmír, vesmírne telesá Planéta, hviezda, galaxia, súhvezdie	Žiak vie vysvetliť, čo je vesmír, vie, že tam nie je vzduch, že vo voľnom vesmíre nepôsobí gravitačná sila. Vie, že Zem je planéta a Slnko hviezda a aký je rozdiel. Vie rozdiel medzi Slnčnou sústavou, galaxiou a súhvezdím, rozpozná základné súhvezdia.	MDV OSR
	Zvuk	Žiak pokusmi zisťuje, čo je to zvuk a ako vzniká. Vo vesmíre sa zvuk nešíri.	MDV OSR
	Slnčná sústava Prírodné družice planét	Žiak vie, že Slnčná sústava má osem planét, vie ich vymenovať. Vie, že Mesiac je prírodnou družicou Zeme a aj ostatné planéty majú prírodné družice. Vie, že sa planéty pohybujú okolo Slnka a rotujú aj okolo svojej osi.	MDV OSR
	Striedanie dňa a noci	Žiak vie, že zemeguľa rotuje okolo svojej osi – striedanie dňa a noci – trvá to 24 hodín. Vie vysvetliť, prečo cez deň nie je vidieť hviezdy.	MDV OSR
	Striedanie ročných období	Žiak vie, že zemská os je naklonená a že Zem rotuje okolo Slnka – 1 rok. Vie vysvetliť znižovanie a zvyšovanie teploty pri zmene ročných období.	MDV OSR
	Podmienky života vo vesmíre Skúmanie vesmíru	Žiak vie, že ak chce človek vystúpiť do vesmíru musí mať zabezpečené dýchanie pomocou skafandra. Ten zároveň chráni pred chladom. Vie rozprávať o tom, ako sa skúma vesmír.	MDV OSR
Elektrická energia	Elektrická energia Elektrický prúd Význam elektrickej energie. Elektrický izolant Bezpečnosť práce s elektrickými zariadeniami	Žiak vie, že elektrická energia sa vyrába v elektrárnach, ako sa rozvádza do domácností. Význam elektrickej energie pre človeka, aké dôsledky by mal náhly výpad elektrickej energie. Žiak vie, že niektoré látky vedú elektrický prúd a niektoré nevedú. Žiak vie vysvetliť, prečo sú vodiče elektrického prúdu obalené v umelej hmote, pričom využíva poznatky získané vlastným skúmaním. Žiak vie využiť informácie o elektrických izolantoch na ochranu vlastného zdravia pred pôsobením elektrického prúdu.	OSR OŽZ
Statická elektrina	Statická elektrina	Žiak vie jednoducho vysvetliť, kedy a kde vzniká statická elektrina a ako sa prejavuje na rôznych predmetoch. Spája informácie s vlastnou skúsenosťou a cielene skúma vznik statického výboja pôsobením rôznych látok.	OSR
Čo je blesk a ako vzniká	Blesk Bezpečné správanie sa v búrke	Žiak vie, že blesk vzniká v atmosfére a vie jednoducho vysvetliť funkciu bleskozvodu. Žiak vie samostatne vyhľadať informácie o tom, ako je potrebné sa chrániť pred bleskom vo voľnej prírode a informácie vie zhodnotiť v súvislosti s tým, čo už o elektrickom prúde vie.	OSR OŽZ

Hustota látok 4 hodiny	Hustota látok – pomer hmotnosti a objemu látok Časticové zloženie látok Hustota rôznych pevných látok	Žiak sa pokúša o vysvetlenie princípu rôznej hustoty látok. Vie, že látky sa skladajú z častíc a vie túto predstavu prezentovať kresbou na základe svojho naivného vnímania časticového zloženia látok. Vie, ktoré predmety na vode plávajú a ktoré nie, kedy plávajú a kedy nie. Žiak cieľavedome skúma správanie sa rôznych pevných látok a predmetov vo vode a zo skúmania vytvára záver.	OSR
	Pomer hustoty látok Nadľahčovanie	Žiak vie, že tie látky, ktoré sa zdajú na určitý objem ľahké, plávajú na vode a tie, ktoré sa zdajú na ten istý objem ťažké, klesajú ku dnu. Vie, že ak má predmet rovnakú hmotnosť na určitý objem, ako má voda, vo vode sa vznáša (ani nepláva, ani neklesá ku dnu). Žiak zisťuje, že duté predmety, predmety plné vzduchu, na vode plávajú a možno ich použiť na nadľahčovanie neplávajúcich predmetov.	
	Rozpustnosť pevných látok vo vode. Hustota a rozpustnosť rôznych kvapalných látok	Žiak cieľavedome skúma správanie rôznych kvapalných látok vo vode a snaží sa vysvetliť, čo sa deje s látkami, ktoré sú vo vode najskôr viditeľné, a potom ich už nevidno (sú rozpustené). Vie, že existujú aj kvapaliny, ktoré sa vo vode nerozpúšťajú a zostávajú plávať na hladine vody (olej, nafta, petrolej, benzín).	
	Hustota látok a vztlaková sila	Žiak samostatne pozoruje a zovšeobecňuje jav pôsobenia vztlakovej sily vo vode, vie vysvetliť, ako súvisí veľkosť sily, ktorá nadnáša telesá v kvapaline, s hustotou danej kvapaliny.	
	Zmena hustoty látok pôsobením tepla Hustota rôznych kvapalných látok Zmena hustoty látok pri zmene skupenstva z kvapalného na pevné	Žiak na základe jednoduchých pokusov vie vysvetliť, že teplá voda má menšiu hustotu ako studená. Pozoruje miešanie zafarbenej studenej a teplej vody a na základe pozorovania vyvodzuje záver o podobnosti správania teplej vody a teplého vzduchu. Vie vysvetliť, ako sa mení hustota vody pri zmene teploty vody, a prečo pláva ľad na vode. Žiak sa snaží vysvetliť, čo sa deje s látkami, ktoré najskôr vo vode plávajú a potom klesajú ku dnu, čo sa deje s látkami, ktoré sú vo vode najskôr viditeľné a potom ich už nevidno (sú rozpustené). Žiak vie, že látky ochladzovaním zaberajú menší priestor, výnimkou je zamrznutá voda. Následne vie jav vysvetliť aj v opačných podmienkach – pri zahrievaní pevných látok.	
	Povrchové napätie vody Zmena povrchového napätia vody	Žiak vie vysvetliť, ako sa prejavuje povrchové napätie vody a ako ho možno meniť. Pomocou povrchového napätia vody vysvetľuje pohyb hmyzu po hladine vody, tvorbu bublín zo saponátovej vody.	
Živočíchy	Základné prejavy života živočíchov rast, vývin	Dýchanie, pohyb, prijímanie potravy, rozmnožovanie. Žiak vie, že živočíchy môžu prijímať kyslík zo vzduchu aj z vody.	
	Druhy a spôsoby pohybu živočíchov	Žiak vie, že živočíchy sa vzájomne od seba odlišujú aj tým, ako sa pohybujú. Žiak vie, že pohyb živočíchom zabezpečujú rôzne časti tela. Živočíchy vie kategorizovať podľa toho, čím sa pohybujú – napríklad podľa časti tela, ktorou sa pohybujú (krídla, plutvy, končatiny a pod.), podľa počtu končatín (napríklad rak (8+2), pavúk (8), mravec (6), pes (4), sliepka (2)), ktorými sa pohybujú, podľa spôsobu pohybu (skákanie,	

		behánie, plazenie a pod.). Informácie dávajú do súvislosti s tým, kde živočíchy žijú.	
	Rozmnožovanie Životný cyklus motýľa	Žiak vie, že živočíchy aj človek sa postupne menia. Mláďatá sa nemusia vždy podobáť na dospelého jedinca (motýľ, žaba). Zistí, ktoré živočíchy sa liahnu z vajca: vývin z vtáčieho vajca, vývin dokonalou a nedokonalou premenou hmyzu. Vie, že živočíchy sa dožívajú rôzneho veku.	ENV
	Dôležitosť hmyzu pre prírodu a človeka	Žiak pozná význam hmyzu pre úrodu, tvorbu plodu z kvetu. Pozná časti tela hmyzu. Rozlišuje rozdiel rozmnožovania hmyzu – hmyz s úplnou a hmyz s neúplnou premenou. Nebezpečenstvo uštipnutia hmyzom.	ENV
	Rôzne podmienky pre život živočíchov	Žiak vie, že živočíchy sa odlišujú aj tým, v akom prostredí žijú. Vie, že živočíchy môžeme nájsť takmer všade, podobne ako rastliny. Vie vymenovať živočíchov, ktoré žijú v rôznych prostrediach, napríklad: na súši (zajac), v pôde (dážďovka), vo vzduchu (sokol), vo vode (kapor); vo veľmi chladných podmienkach (mrož), v tropických púšťach (škorpión).	ENV
	Živočíšne spoločenstvá	Žiak vie, že niektoré živočíchy žijú v skupinách, vie vysvetliť význam – svorka vlkov, stádo koní, krdel' lastovičiek. Môžu sa zhlukovať len v istom čase, pre určitý účel alebo žijú v spoločenstvách celý život napr. mravce, včely.	ENV
	Ako žijú mravce?	Žiak vie opísať spôsob života mravcov – rozmnožovací cyklus, získavanie potravy, orientácia v priestore. Vie zhodnotiť prospešnosť života v spoločenstve.	OSR
	Ako žijú včely?	Žiak vie opísať spôsob života včely – rozmnožovací cyklus, získavanie potravy, orientácia v priestore. Úloha matky, trúda a robotnice.	OSR
	Úžitkové zvieratá	Človek získava potravu pestovaním úžitkových rastlín, chovom domácich zvierat, ale aj zberom plodov divo rastúcich rastlín a lovom divo žijúcich živočíchov. Vysvetliť úžitok: včely, kravy, ovce, sliepky, koňa. Vie ako sa vyrába med a ako sa včelár stará o včely. Vie vymenovať produkty, ktoré chovom získa.	ENV RVTL K

Rastliny	<p>Rastliny ako živé organizmy Životné prejavy rastlín Základná stavba rastlinného tela: koreň, stonka, list, kvet, plod Základné podmienky pre rast rastliny: svetlo, teplo, voda, vzduch, pôda Význam vody pre rastliny Vodné rastliny, suchomilné rastliny Význam svetla pre rastliny Rastliny krátkych dní Rastliny dlhých dní</p>	<p>Žiak vie, že rastliny sú súčasťou živej prírody aj napriek tomu, že sa nepohybujú. Vie, že sa môžu líšiť v tom, koľko vody pre svoj život potrebujú. Niektoré žijú pod vodou, iné na vode a niektoré vodu potrebujú v pôde. Vie uviesť príklady rastlín, ktoré žijú vo vode (lekno, žaburinka) a vie uviesť príklady rastlín, ktoré žijú na miestach s malým množstvom vody (skalnice, kaktusy). Uvedomuje si, že rastliny rastú na miestach, ktoré poskytujú rastlinám rôzne množstvo vody – pri vode i vo vode, ale aj na suchých miestach a skalách. Žiak spoznáva, že rastliny rastúce na suchých miestach vydržia dlhšie bez vody ako rastliny žijúce vo vlhkých podmienkach. Žiak vie, že tie rastliny, ktoré prirodzene rastú na tienistých miestach neprežijú na miestach s priamym slnečným svetlom a naopak. Uvedomuje si, že poznáme aj rastliny, ktoré rastú a kvitnú na jar alebo na jeseň, keď je deň ešte krátky a počasie chladnejšie a potom sú rastliny, ktoré kvitnú počas leta, kedy je deň dlhý a teplý. Vie uviesť niekoľko príkladov rastlín, napríklad snežienky, reďkovka, chryzantémy alebo paprika.</p>	ENV
	Koreň rastliny Tvar a funkcia koreňa	<p>Žiak pozná funkciu koreňa – čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Uvedomuje si, že rôzne rastliny majú rôzne korene. Má osvojený poznatok, že korene sa líšia napríklad veľkosťou, pričom veľkosť súvisí s funkciou upevnenia v pôde (veľké rastliny potrebujú veľké korene). Vie vysvetliť, prečo majú rastliny hlbšie, širšie rozvetvené korene a to v súvislosti s funkciou koreňa pri získavaní vody a živín z pôdy. To znamená, že vie napríklad vysvetliť, prečo majú rastliny z oblastí s nedostatkom vody hlbšie korene. Poznatky o funkcii koreňa vie využiť pri presádzaní rastlín tak, aby rastlina po presadení prosperovala a ak neprosperuje, vie tento jav vysvetliť v súvislosti s narušením koreňovej sústavy. Žiak je oboznámený s tým, že koreň môže mať aj zásobnú funkciu, vie v tejto súvislosti uviesť príklady koreňovej zeleniny.</p>	ENV MDV
	Rastlinná stonka Tvar a funkcia stonky	<p>Žiak vie, že rastliny sa odlišujú aj stonkou. Okrem toho, že vie rozdeliť rastliny na byliny a dreviny a tie na kry a stromy, vie detailným pozorovaním zistiť, akými rôznymi vlastnosťami sa stonky odlišujú. Vie, že stromy majú rôznu výšku, hrúbku, odlišujú sa kôrou. Vie, že byliny môžu mať napríklad dutú alebo plnú stonku, môžu byť na priereze okrúhle, oválne, hranaté, môžu mať na stonke chlčky, iné môžu byť bez chlčkov a podobne. Žiak vie pozorovať, že niektoré stonky sa vetvia a iné nie. Vie vysvetliť, že niektoré stonky vytvárajú úponky, ktorými sa prichytávajú o podklad a dostávajú sa tak vyššie, aby mali lepší prístup k svetlu.</p>	ENV
	Rastlinné listy	Žiak vie, že rastliny sa vzájomne od seba dajú	

	Tvar a funkcia listov	rozlišovať napríklad tvarom listovej čepele, kresbou žilnatiny a rôznosťou zúbkovania na okraji listu, ako aj farbou. Pri poskytnutí viacerých rastlinných druhov vie vymenovať niektoré znaky, ktorými sa listovými čepeľami vzájomne tieto rastliny odlišujú a dané znaky primerane opísať. Žiak vie jednoducho vysvetliť, že funkciou listov je prijímať slnečné svetlo a preto sú listy ploché a široké – aby zachytili väčšie množstvo svetla. Poznatok vie využiť pri objasňovaní pozorovaných javov, napríklad vie vysvetliť na základe pozorovania, že ak rastline odstránime väčšie množstvo listov, tak uhynie, lebo nemá ako získať slnečné svetlo.	
	Kvety Tvar a zloženie kvetov Funkcia kvetov Opel'ovače	Žiak vie, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú rôznym tvarom, farbou a zložením kvetov. Okrem farby si všima tvar a počet lúpeňov a farbu a počet tyčiniek. Vie, že na povrchu tyčiniek je peľ, ktorý môže mať rôznu farbu. Niektoré rastliny majú samostatné kvety a iné ich majú zoskupené do súkvetí. Pozoruje aj veľmi drobné kvety nevyrazných farieb, napríklad kvet liesky, orecha, skorocelu, žihľavy či rôznych druhov tráv. Jednoducho vie vysvetliť funkciu kvetu – z kvetu sa vyvíjajú plody, ktoré obsahujú semená. Žiak vie, že kvety môžu mať veľmi rôzne tvary, veľkosti, niekedy sú nenápadné, inokedy veľmi výrazné. Žiak si uvedomuje, že niektoré rastliny poznáme zvyčajne v kvete a iné poznáme skôr bez kvetov. Vie vysvetliť túto skutočnosť tým, že niektoré kvety kvitnú pomerne dlho a iné kvitnú veľmi krátko.	
	Rastlinné plody Tvar a funkcia rastlinného plodu	Žiak vie vysvetliť, že plod je tá časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu po jeho opelení. Jednoducho vie opísať proces opelenia pomocou vetra a opel'ovačov (včely, čmele, motýle). Vie vysvetliť, ako sa dostane peľ z jedného kvetu na druhý. Vie, že plod obsahuje semeno. Vie zistiť, ktoré druhy ovocia a zeleniny sú plody, ktoré vznikli z kvetu a sú nositeľmi semien. Vie, že zo semena vyrastie nová rastlina. Rastliny sa vzájomne od seba odlišujú tvarom, farbou, veľkosťou a inými charakteristikami plodu. Pozorovaním zisťuje rôzne vlastnosti plodov, skúma, kde sú uložené semená a zamýšľa sa nad funkciou plodu (plod sa tvorí kvôli tomu, aby sa rastlina rozmnožovala ďalej do prostredia a preto majú niektoré semená rôzne nástroje na to, aby sa zachytávali na srsti zvierat a prenášali sa na väčšie vzdialenosti, aby mohli letieť vzduchom alebo obsahujú veľa zásobných látok, ktoré lákajú živočíchov, tie ich prenášajú, uskladňujú, konzumujú a tak aj na veľké vzdialenosti prenášajú).	
	Vegetatívne rozmnožovanie rastlín	Žiak vie, že rastliny je možné rozmnožovať aj pomocou iných častí rastlín ako sú semená. Vie, že rastliny je možné rozmnožovať napríklad hľuzami (zemiak),	

		poplazi (jahoda) a odrezkami (maliny) . Žiak vie, že hľuzy, poplazy a odrezky neobsahujú semená. Žiak samostatne skúma, ktoré izbové rastliny je možné rozmnožovať odrezkami rôznych častí rastliny.	
	Dĺžka života rastlín Jednoročné, dvojročné a trváce rastliny	Žiak vie, že niektoré rastliny žijú dlho a iné krátko a že dĺžka života rastliny závisí aj od druhu rastliny. Vie, že existujú aj rastliny, ktoré žijú len jeden rok, prípadne časť roka: vyrastú zo semena, zakvitnú, prinesú plody, v ktorých sú semená a uhynú. V ďalšom roku zo semien vyrastú nové rastliny. Vie, že niektoré rastliny nekvitnú každý rok, napríklad v prvom roku vôbec nezakvitnú, zhromažďujú látky do zásoby a zakvitnú až v ďalšom roku – napríklad mrkva.	

Požiadavky na výstup pre 4. ročník

Žiak :

- pozná zdroje vody, vie aká je stojatá, tečúca a morská voda, pozná živočíchy, ktoré v týchto vodách žijú
- pozná vodu ako zdroj obživy, priestor na rozmnožovanie
- vie, že človek musí piť vodu pitnú, pozná čo vodu znečisťuje
- pozná vlastnosti, zloženie pôdy a príčiny jej znečistenia
- vie ako sa vyrába elektrická energia a ako sa dopravuje k spotrebiteľovi
- vie čo je magnet, ako pôsobí na predmety, magnetická sila a jej veľkosť
- pozná vplyv gravitačnej sily Zeme, čo ovplyvňuje jej veľkosť
- skúma, čo je vesmír, planéta, hviezda, Slnecná sústava a podmienky života vo vesmíre
- zdôvodňuje význam techniky v našom živote, pozná princíp fungovania jednoduchých strojov
- vie uviesť tri príklady pôsobenia sily v našom živote, pozná meradlo sily, jej jednotku a značku
- vie, prečo sa striedajú ročné obdobia, deň s nocou
- pozná ako sa rozmnožujú živočíchy, ako sa pohybujú, zabezpečujú si potravu – vie ich podľa toho deliť do skupín
- vie, že podmienky pre život sú rozdielne, že živočíchy sa líšia nielen tvarom a veľkosťou svojho tela, ale aj spôsobom života
- uvedomuje si rozmanitosť prírody a vníma ju ako plnú zaujímavých informácií
- vie, že napr. mravce a včely žijú v spoločenstvách, význam spoločenstiev a funkcia jednotlivých členov
- pozná úžitkové zvieratá a vie aký je z nich ošoh
- pozoruje životné prejavy rastlín, stavbu tela rastlín, podmienky pre život
- vie, čo sa deje s potravou, ktorú človek prijíma, ako človek dýcha, hýbe sa a čo je oporou jeho tela
- ako hustota látok vplýva na ich správanie

Prierezové témy:

Dopravná výchova	DOV
Environmentálna výchova	ENV
Mediálna výchova	MDV
Multikultúrna výchova	MUV
Ochrana života a zdravia	OŽZ
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	RVTEK
Tvorba projektu a prezentačných zručností	TPPZ

4. Metódy a formy práce

V predmete prírodoveda budeme využívať nasledovné vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

Pri vyučovaní sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Nové moderné metódy:

- brainstorming
- vyučovanie hrou cez didaktické hry
- motivovanie pomocou úloh (otázok učiteľa, problémy, cvičenia, výchovné situácie, ktoré si vyžadujú aktivitu a riešenie zo strany žiaka)
- motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä svoje nové poznatky, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a individuálne hodnotenia)
- metóda kauzálnych atribúcií (učiteľ sa pýta na možné príčiny neúspechu alebo úspechu žiaka)
- využívanie IKT, vzdelávacie programy
- metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Formy vyučovania:

V edukačnom procese prírodovedy by sa mala využívať nielen základná organizačná forma vyučovacia hodina, ale aj exkurzia, vychádzka. Vyučovanie prírodovedy by malo byť zážitkovým vyučovaním s využitím rôznych foriem vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie

- programové učenie
- blokové vyučovanie
- integrované tematické vyučovanie
- tvorivé vyučovanie
- objavujúce vyučovanie

5. Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: Prírodoveda pre jednotlivé ročníky ZŠ a ďalšie odborné publikácie k daným témam prírodovedy, pracovné listy, encyklopédie, detské časopisy, atlasy, webové stránky s témami prírodovedy (www.zborovna.sk), materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii, výukové programy, IKT, interaktívna tabuľa.

6. Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Prírodovedu vo všetkých ročníkoch klasifikujeme určenými piatimi stupňami.

Pri celkovom hodnotení učiteľ objektívne hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov.

Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať v oblastiach:

- a) komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- b) čitateľskej gramotnosti,
- c) sociálnych kompetencií,
- d) multikultúrnych kompetencií,
- e) manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
- f) analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- g) osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- h) kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

Učebné osnovy - VLASTIVEDA

1. Charakteristika predmetu

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie.

Vlastiveda má aj činnostné zameranie- vychádzky s vlastivednými námetmi, multimedialne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním.

Vlastiveda inak nazývaná aj »**Objavujeme Slovensko**« je rozdelená na tri veľké celky: **Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes.**

V časti »Príroda Slovenska« je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

2. Ciele predmetu

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa.

Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú.

Vo vyučovaní vlastivedy v **2. ročníku ZŠ** je pozitívne, ak vedia žiaci rozprávať o svojom kraji, v ktorom žijú, vedia pomenovať jeho jednotlivé časti. Vedia odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme môžu žiaci použiť poznatky, ktoré načerpali zo svojich pozorovaní a osobných skúseností. Žiaci majú vedieť pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda, a čo človek. Porozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni.

Orientovať sa v kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec.

Po objavnom spoznaní kraja, v ktorom žiaci žijú, sa postupne v **3. ročníku** púťavou formou oboznamujú so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa na nich rozlíšiť už na pohľad rozdielne alebo spoločné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybratej téme. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v **4. ročníku ZŠ** je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všimnúť si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať.

Súhrn cieľov:

- poznať priestor, v ktorom žiak žije
- orientovať sa v priestore a čase
- orientovať sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnanie
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí

3. Témy a obsah učiva, vzdelávací štandard a kompetencie

Prostredníctvom učenia sa a činnosti si žiaci rozvíjajú jednotlivé druhy **funkčnej gramotnosti** a **komunikatívne kompetencie** tým, že majú možnosť slovnou alebo písomne prezentovať svoje skúsenosti z navštívenej oblasti na Slovensku alebo **interpretovať** prečítanú alebo vypočítanú povesť, pieseň, báseň viažucu sa k regiónu alebo k vlasti.

Vlastivedné učivo o Slovensku rozvíja aj **čitateľskú gramotnosť**. Žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborné texty, prostredníctvom opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie **kultúrnej kompetencie**, pretože spoznávanie vlasti sa rozvíja nielen priamym pozorovaním alebo získavaním informácií z textu, ale aj využitím ľudovej slovesnosti výtvarného, hudobného, dramatického, alebo filmového umenia. Vzťah k prírode a k ľuďom rozvíja základy **personálnej** a **interpersonálnej** kompetencie, podporuje motiváciu a rôzne stratégie „učiť sa“, hľadá možnosti a limity k samostatnému, sebavedomému vystupovaniu a konaniu, k efektívnej bezproblémovej (nekonfrontačnej) komunikácii, schopnosti objavovať a poznávať všetko, čo ho zaujíma, k čomu má pozitívny vzťah, prípadne v čom by mohol v budúcnosti uspieť. Schopnosť pracovať samostatne i tímov.

2. ročník

Kraj, kde žijem

Škola a jej okolie. Moja trieda. Obec, v ktorej žijem. Spoznávanie, opis, charakteristika a rozprávanie o kraji, v ktorom žiaci žijú. Premeny prírody, kraja počas roka. Príroda, ľudia, kultúra, doprava, pamätihodnosti a zaujímavosti z blízkeho okolia. Hodnota práce a peňazí. Starostlivosť o svoje prostredie. Náčrt cesty do školy.

Objavujeme Slovensko

Objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska. Naše starobylé a svetoznáme pamiatky a ich krása. Krátka cesta do minulosti, spoznávanie sveta našich predkov.

Cestujeme po Slovensku

Oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu, vlastivedné osobitosti každého územia. Spoznávanie našej vlasti prostredníctvom povestí, rozprávok a hier (aj s využitím mapy).

Kraj, kde žijem

Škola a jej okolie. Moja trieda. Prvá vlastivedná vychádzka.

Objavujeme premeny okolo nás

Čo vytvorila príroda a človek. Čím je zaujímavý kalendárny rok a školský rok.

Cesta do školy a domov

Poznávanie cesty do školy Môj tieň smeruje na sever (svetové strany). Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí).

Nakreslím si cestu do školy - povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia. (Čo rastie v našom okolí), rieka, potok. Pozorujeme oblohu (pranostiky, počasie a predpoveď počasia). Pozorujeme oblohu (Slnko, Mesiac a hviezdy na oblohe). Ako sa staráme o naše okolie a životné prostredie.

Čo a ako sa deje v našom okolí

Kalendár – jeseň, zima, jar, leto.

Moje mesto alebo moja dedina (miesto, kde žijem). Ľudia v mojom okolí (úcta k starším obyvateľom). Spomíname si našich predkov. Čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.) história, povesti, piesne, šport a kultúra. Kde zavolať pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky), starostlivosť o zdravie.

Zvyky a tradície

Vianočný čas (aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov). Tešíme sa na prázdniny.

Čo sa mi v našom kraji najviac páči

Časový rozsah výučby: 1hodina týždenne (33 hodín ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Moja trieda, škola, okolie školy. Správanie sa v škole, bezpečnosť v škole, v triede. 6 hod.	Trieda, škola.	Opísať prostredie triedy, školy, okolia školy, obce. Zakresliť na plánik rozloženie tried na chodbe, v triede rozloženie stolov, tabule a pod. Vyhodnotiť miesta nebezpečné v triede a v škole a určiť pravidlá správania sa pre vlastnú bezpečnosť aj bezpečnosť spolužiakov.	Ochrana života a zdravia
Cesta do školy a domov. Môj tieň smeruje na sever (svetové strany). Poznávanie cesty do školy.	Svetové strany, poludňajší tieň, krajina, orientácia podľa svetových strán, trieda, škola, dopravné značky	Určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa. Určiť svetové strany v krajine a polohu významných objektov v miestnej krajine. Nakresliť schému cesty do školy, vyznačiť na nej objekty, zaujímavé miesta, vyhodnotiť nebezpečné miesta, zakresliť na ceste priechody, križovatky, dopravné značky, semaforey.	Dopravná výchova
Okolie školy.	Škola. Školský dvor, objekty v okolí školy, pred školou, za školou. Prostredie v okolí školy – stromy, budovy.	Opísať prostredie školy, určiť čo sa nachádza pred školou, za školou – budovy, stromy...	
Okolie školy a bydliska Povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia. Čo rastie v našom okolí, rieka, potok. Ako sa mení okolie školy počas roka. 5 hod.	Les, lúka, park, rieka, jazero, ročné obdobie, kalendárny rok, mesiace, sviatočné dni, ako prieskum, fotografie prírody, kresby prírody.	Opísať podľa vlastných záznamov z prieskumu, čo rastie v okolí školy, v obci, aké rastliny stromy, vedieť ich porovnať, v čom sa líšia, podľa obrázkov opísať rastliny. Urobiť si atlas z fotografií, kresieb alebo listov stromov. Tvoriť zbierku, analyzovať, triediť.	Environmentálna výchova
Pozorujeme oblohu - slnko, Mesiac a hviezdy, oblaky.	Obloha, počasie, oblaky, pranostika, prvky počasia, predpoveď počasia. Slnko, mesiac, hviezdy	Na základe záznamov zo sledovania počasia v priebehu jedného týždňa vyhodnotiť zmeny počasia, zaznačiť do merania zvolenými znakmi zmeny oblakov, zmeny oblohy.	
Ako sa staráme o naše okolie (a o životné prostredie).	Krajina, životné prostredie, znečistené prostredie, zničené prostredie, ochrana životného prostredia	Vyhodnotiť miesta v obci alebo v škole, ktoré sú znečistené a navrhnúť vylepšenie stavu v škole. Na základe vlastného prieskumu zistiť, v ktorých častiach obce sú zdevastované lavičky, cesty, zničené a pokreslené budovy, vyrúbané stromy.	Ochrana života a zdravia
Príroda	Prvky okolia, ktoré	Rozpoznať, ktoré časti krajiny	Environmentálna

	vytvorila príroda a prvky prostredia, ktoré vytvoril človek, opísať krajinu okolo školy	tvorila príroda, ktoré človek.	výchova
Orientácia v mape a pláne mesta 8 hod.	Cesta, plán, nákres, mapa, symboly na mape, mapové znaky	Zakresliť budovy v sídle do plánu obce. Orientovať sa na mape, ktoré domy sú na akej ulici, ktorá cesta a cez aké ulice, okolo ktorých budov vedie k vybranej lokalite.	Dopravná výchova
Naša obec, jej história a súčasnosť, čo sa deje v okolí, obec (príbehy o rodákoch, pamätne miesta, sochy), história, povesti, piesne, šport a kultúra. 8 hod.	Príbeh, povest', pamätne budovy, sochy, významné osobnosti histórie, vedy, kultúry, športu, umenia	Urobiť zbierku informácií o významných ľuďoch obce vytvoriť portfólio významných miest alebo zaujímavých miest – nakreslených alebo odfotoграфovaných	Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačných zručností
Obec. Ľudia v mojom okolí, základné pravidlá slušného správania, úcta k starším.	Obec, ulice, domy, významné budovy – pošta, polícia, škola, miestny úrad, Ľudia v mojom okolí, spolužiaci, spolužiaci z iných krajín, prisťahovalci	Opísať spôsob života obyvateľov obce, vedieť povedať názov svojej obce a presnú adresu. Vysvetliť zásady slušného správania sa na ulici a k obyvateľom obce.	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Ochrana miesta pred nebezp. (požiar). Kam volať o pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky).	Tiesňová linka, postup pri volaní hasičov.	Poznať čísla pre záchranu 112 Vypracovať zoznam nebezpečenstiev a ako sa pred nimi chrániť – neznámi ľudia, prírodné nebezpečenstvá – blesk, búrka, silné slnečné žiarenie.	Ochrana života a zdravia
Tradicie a zvyky. Vianočný čas - aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov, Veľkonočné sviatky. 4 hod.	Sviatočné dni, tradície, kalendár,	Vymenovať známe sviatočné dni. Opísať tradície (v obci, v rodine), ktoré sa k nim viažu.	Osobný a sociálny rozvoj Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
Čo sa mi v našom kraji najviac páči 2 hod.		Napísať, nakresliť príbeh na tému: „čo sa mi v našej obci páči a čo nepáči“. Diskusia o napísaných príbehoch.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Požiadavky na výstup 2. ročník

Žiak :

- pozná okolie školy

- pozná pravidlá správania sa v škole
- vie opísať prostredie školy
- vie určiť smer tieňa
- pozná svoju obec, jej históriu
- pozná rastliny a stromy v okolí
- vie vyhodnotiť zmeny počasia a zaznačiť ich znakmi
- vie sa orientovať na mape a zakresliť budovy do plánu obce
- pozná čísla pre záchranu
- vie vymenovať sviatočné dni a opísať tradície, ktoré sa k nim viažu
- vie pripraviť miniprojekt
-

Požadovaný výstup žiakov z vlastivedy v 2. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach: čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť, ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov – plánov, obrázkov, fotografií. Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov - vizuálna gramotnosť. Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť prostredia, pôjde najmä o objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov. Vlastiveda rozvíja aj kultúrnu gramotnosť, rozvíja záujem o kultúrne tradície svojho regiónu a Slovenska. .

3. ročník

Objavujeme Slovensko - Slovensko moja vlasť

Ako sa vyznať vo svojom okolí, mapa, plán.

Príbehy Slovenska na obrázkoch.

Slovensko na mape a obrázkoch, internete, knihách, rozprávkach, CD, DVD.

Za tajomstvami prírody Slovenska.

Poznávame dejiny Slovenska

Časové súvislosti.

Obyvateľstvo Slovenska v historických obdobiach.

Naše starobylé pamiatky a ich krása

Povesti z veľkých a starých miest Slovenska. Svetoznáme pamiatky Slovenska (UNESCO).

Slávne hrady, zámky a povesti o nich. Výber podľa učiteľa .

Časový rozsah výučby: 1hodina týždenne (33 hodín ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Ako sa vyznať vo svojom okolí 3 hod.	Krajina, svetové strany, povrch, obraz krajiny.	Opísať (porozprávať vlastnými slovami) obraz pozorovanej krajiny. Porovnať rôzne obrazy krajiny. Vedieť určiť svetové strany podľa poludňajšieho tieňa. Všímať si zaujímavosti krajiny a jej zmeny.	Environmentálna výchova, tvorba projektu a prezent. zručnosti
Plán	Plán	Nakresliť rozmiestnenie nábytku v triede (vytvoriť plán triedy).	Environmentálna výchova
Mapa	Význam plánu, mapové	Čítať plán podľa mapových	Regionálna

4 hod.	znaky, orientácia podľa plánu.	znakov, orientovať sa podľa plánu. Vytvoriť plán známeho prostredia.	výchova a tradičná ľudová kultúra
	Ako vzniká mapa, mapové znaky, grafická mierka mapy, vzdialenosť objektov na mape.	Orientovať sa na pláne. Vyhľadávať ďalšie znaky na pláne (podľa vysvetliviek) a opísať, čo na danej mape zobrazujú. Podľa mierky odmerať skutočnú vzdialenosť objektov zobrazených na pláne.	Environmentálna a výchova
Objavuje me Slovensko 6 hod.	Kde sa nachádza Slovensko. Glóbus.	Určiť Slovensko na glóbose alebo mape sveta.	Multikultúrna výchova, mediálna výchova
	Krásky našich hôr, pohoria, chránené územia.	Určiť na mape pohoria, ktoré sa nachádzajú v okolí trás z Bratislavy do Košíc. Vyhľadať o nich ďalšie dostupné informácie, prezentovať ich. Pomenovať na mape chránené územia, národné parky. Zdôvodniť, prečo sú chránené. Naučiť sa pravidlá „správania sa“ v chránených oblastiach.	Environmentálna a výchova
	Rieky - dar života. Voda, význam rieky, rekreácia, priehrada. Starostlivosť o vodu. Znečistenie vody.	Ukázať na mape najznámejšie slovenské rieky. Vysvetliť, prečo si ľudia stavali príbytky pri riekach, prečo pri riekach existujú rekreačné zariadenia, prečo stavajú priehrady. Opísať ako vznikli jazerá a plesá. Porozprávať ako sa staráme o rieky a vodné plochy. Pomocou textu vytvoriť pojmovú mapu.	Environmentálna a výchova
	Lesy - naše pľúca.	Vysvetliť pojem les, zaradiť strom do príslušného druhu lesa a poznať niektoré živočíchy, žijúce v konkrétnych lesoch. Vedieť pravidlá slušného správania sa v lese. Zhodnotiť svoje správanie sa v prírode na príkladoch, čo je dobré, čo nie je dobré.	Environmentálna a výchova, osobnostný a sociálny rozvoj
	Slovensko plné záhad. Jaskyne, kúpeľné mestá, minerálne pramene.	Podľa mapových znakov na mape ukázať slovenské jaskyne, kúpeľné mestá a minerálne pramene. Vysvetliť ich význam. Opísať pravidlá slušného správania sa v jaskyni a zdôvodniť ako nevhodné správanie sa v jaskyni môže prispieť k zničeniu výnimočného prírodného výtvoru.	Environmentálna a výchova, ochrana života a zdravia
	Po turistických	Naplánovať si v skupine výlet,	Environmentálna

	chodníčkoch. Turistická mapa, potreby na výlet.	orientovať sa na turistickej mape podľa mapových znakov a pripraviť si všetky potrebné veci na výlet so zreteľom na špecifiká horského prostredia a počasia. Pripraviť si aj pravidlá správania sa na výlete a zdôvodniť.	a výchova, dopravná výchova
Poznávam dejiny Slovenska 10 hod.	Ako chápať časové súvislosti. Minulosť, prítomnosť, budúcnosť.	Rozlíšiť minulosť, prítomnosť, budúcnosť podľa udalostí. Zostaviť časovú priamku udalostí podľa rokov alebo storočí a podľa časovej priamky a povedať, čo sa stalo skôr a čo neskôr.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Prečo sa ľudia usadili na našom území. Osídľovanie.	Vedieť povedať v chronologickom poradí, ako prebiehalo osídľovanie. Vedieť z textu určiť, aké boli príčiny jednotlivých etáp.	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	Predmety, ako svedkovia doby. Múzeum.	Vyjadriť vzťah k historickým predmetom, prečo sú zaujímavé, k čomu sa viažu, o čom podávajú informácie.	Regionálna a tradičná ľudová kultúra Multikultúrna výchova
	Svätopluk a jeho sláva.	Prerozprávať vlastnými slovami povest' o Svätoplukových prútoch. Porozprávať pomocou obrázkov o živote Slovanov, opísať symboly, ktoré sú v povestiach a zhodnotiť, či sa význam vtedajších symbolov prenáša aj do súčasnosti.	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	Prečo chodíme do školy. Mária Terézia.	Pozná meno významnej panovníčky Uhorska, čím bola významná, čím bola zaujímavá, v akej dobe a v akom prostredí žila. Ktoré miesta na Slovensku sú s ňou spojené. Ako je s ňou spojená školská dochádzka.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Ako vznikol slovenský jazyk. Významní jazykovedci: Ľudovít Štúr a Anton Bernolák	Vedieť vysvetliť podstatu vzniku spisovného jazyka a poznať významné osobnosti spojené s týmto procesom.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Ako vznikla slovenská hymna.	Poznať text hymny a porovnať text súčasnej hymny s pôvodným textom, nájsť rozdiely a vedieť vysvetliť význam jednotlivých slov. Poznať príležitosti, pri ktorých sa hrá hymna.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Prečo M.R. Štefánik veľa cestoval.	Opísať osobnosť M.R. Štefánika a zhodnotiť, čím bol významný, čím bol zaujímavý, ktoré miesta na Slovensku sú s ním späté a prečo	Osobnostný a sociálny rozvoj

		má významné miesto v dejinách Slovenska.	
	Slovensko v súčasnosti.	Na mape určiť, ktoré zo susedných štátov patria do Európskej únie.	Multikultúrna výchova, osobnostný a soc. rozvoj
Naše starobylé pam. a ich krása 10 hod.	Ako vznikali mestá.	Opísať spôsob vzniku miest, kedy a prečo vznikali. Porovnať život v meste v minulosti a v súčasnosti. Vytvoriť v skupine model mesta.	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	Slávne mestá. Život v minulosti a v súčasnosti.	Porovnať život v meste v minulosti a v súčasnosti. vyhľadať na mape slávne miesta. Vyhľadať rôzne informácie o slávnych mestách z rôznych zdrojov, opísať zaujímavosti.	Regionálna vých. a tradičná ľudová kultúra Osobnostný a sociálny rozvoj
	Svetoznáme pamiatky. UNESCO.	Porovnať podľa obrázkov kultúrne a prírodné pamiatky zapísané do zoznamu UNESCO, ich význam, zaujímavosti, prečo je potrebné chrániť ich.	Regionálna vých.a tradičná ľudová kultúra, mediálna vých., tvorba projektu a prez. zručn.

Požiadavky na výstup 3. ročník

Požadovaný výstup žiakov z vlastivedy v 3. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach: čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť, ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov – plánov, obrázkov, fotografií. Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov - vizuálna gramotnosť. Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť prostredia, pôjde najmä o objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov. Vlastiveda rozvíja aj kultúrnu gramotnosť, rozvíja záujem o kultúrne tradície Slovenska.

Žiak na konci 3. ročníka vie:

- že sa dá vyjadriť obraz krajiny opisom, maľbou, fotografiou a pod,
- rozpoznať mestskú, vidiecku, hornatú alebo rovinatú krajinu,
- že sa krajina v ročných obdobiach mení,
- vymenovať hlavné a vedľajšie svetové strany,
- nakresliť pohľad na určité veci zhora,
- charakterizovať pojmy ako obzor, plán, mapa, mierka mapy, legenda,
- vymenovať štáty, ktoré susedia s našou krajinou,
- že Slovensko sa nachádza v Európe,
- charakterizovať chránené územia,
- vymenovať najznámejšie rieky Slovenska,
- vymenovať rôzne druhy lesov Slovenska,
- načo slúžia minerálne a termálne vody
- na ktorom mieste Slovenska sa nachádza najviac jaskýň,

- čítať z turistickej mapy (kadiaľ tečie rieka, kadiaľ vedú turistické chodníčky a pod.),
- charakterizovať časovú priamku,
- charakterizovať osídľovanie miest,
- opísať ako sa môžeme dozvedieť o minulosti,
- základné informácie o slovenských osobnostiach (Svätopluk, Mária Terézia, Ľudovít Štúr, Janko Matúška, Milan Rastislav Štefánik),
- pomenovať hlavné mesto SR,
- charakterizovať slovenskú vlajku, pomenovať slovenské platidlo,
- pomenovať slávne a najznámejšie mestá Slovenska v minulosti,
- charakterizovať, čo je to povesť,
- vyjadriť rozdiel medzi hradom a zámkom,
- pomenovať významné miesta a pamiatky Slovenska, ktoré sú zapísané do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

4. ročník

Krajina, v ktorej žijeme

Čítanie mapy Slovenska, časová priamka, územné členenie kraja

Mestá a dediny

Charakteristika mesta a dediny.

Krajské mestá.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc

Cestujeme po Bratislave.

Cestujeme po Košiciach.

Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch.

Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.

Zaujímavosti zo Slovenska

Baníctvo na Slovensku v minulosti a zaujímavosti s ním spojené.

Tradície a zvyky

Historické regióny na Slovensku. Zvyky a tradície podľa historických regiónov. Život v stredovekom meste. Skanzeny.

V súlade s prírodou

Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.

Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes.

Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom.

Časový rozsah výučby: 1hodina týždenne (33 hodín ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Krajina, v ktorej žijeme. 4 hod.	Čítanie mapy Slovenska	Opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Opísať polohu pohorí a nížin. Vymenovať a ukázať na mape najväčšie rieky.	Environmentálna a výchova
	Časová priamka	Porovnať udalosti podľa časovej priamky, určiť, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Územné členenie – kraje. Charakteristika kraja, v ktorom žijem.	Vymenovať podľa mapy kraje SR a ukázať krajské mestá. Vyhľadať regionálne osobitosti vlastného kraja.	Environmentálna a výchova
Mestá a dediny. 9 hod.	Charakteristika mesta, dediny.	Z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opísať charakteristiku mesta, resp. dediny a porovnať ich výhody a nevýhody.	Mediálna výchova Tvorba projektu a prez. zruč.
	Krajské mestá.	Vedieť správne priradiť krajské mestá ku krajom.	Multikultúrna výchova
Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	Vlakové, autobusové a letecké spojenie.	Vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov (z internetu), orientovať sa v cestovných poriadkoch, vedieť sa spýtať, hľadať alternatívne riešenia. Poznať pravidlá slušného správania sa v dopr. prostriedku.	Dopravná výchova
	Cestujeme po Bratislave. Cestujeme po Košiciach	Z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) vyhľadať významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraviť si krátky itinerár sprevádzania návštevy po týchto mestách.	Mediálna výchova
	Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch	Pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Využiť dostupné cestovné poriadky (IKT).	
	Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.	Sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest. Vedieť ich prezentovať rôznymi spôsobmi.	
Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo 3 hod.	Kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu	Porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v našich dejinách, čím bolo významné. Odraz minulosti v súčasnosti.	Ochrana života a zdravia
	Práca baníkov v minulosti a dnes. Spomienky na baníctvo. Čo nám z baníctva zostalo.	Opísať prácu baníka, aké nástroje používal a porovnať ako sa zmenila práca baníkov v priebehu dejín. Aké pozostatky z minulosti	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

		baníctva zostali na Slovensku. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Banícke múzeum.	
Tradície a zvyky. Skanzeny. 4 hod.	Historické regióny na Slovensku (Orava, Liptov, Šariš, Spiš...) Zvyky a tradície podľa historických regiónov Život v stredovekom meste Práce na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy. Skanzeny na Slovensku – čo všetko v skanzene nájdeme	Poznať historické regióny Slovenska, vedieť zaradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov, na základe poznatkov zo skanzenov a iných zdrojov. Opísať charakteristické znaky života ľudí v minulosti a porovnať so životom v súčasnosti. Použiť k tomu obrázky, informácie z kníh, časopisov, filmov, ľudovú slovesnosť.	Multikultúrna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj
V súlade s prírodou 10 hod.	Územné členenie – kraje. Charakteristika kraja, v ktorom žijem.	Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí.	Environmentálna a výchova Ochrana života a zdravia
	Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes	Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávil voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Zaujať vlastný postoj k dnešnému tráveniu voľného času – ako turizmus ovplyvňuje prírodu.	Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	Kráľova hoľa, Kriváň – povesť, výber	Reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvoriť krátku dramatizáciu.	Mediálna výchova
	Vznik riek, formovanie územia riekou, oblasti v povodí riek Jazerá, gejzír.	Opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka. Posúdiť ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukázať oblasti jazier. Opísať v čom je výnimočný	Environmentálna a výchova
	Plavíme sa po Dunaji a Dunajci Dunaj pod Devínom, Dunaj v Bratislave, Dunaj v Gabčíkove, Dunaj v Štúrove	Opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé Opísať vybrané úseky Dunajca, porovnať ich s úsekmi Dunaja	Tvorba projektu a prez. zruč. Dopravná výchova Multikultúrna výchova
	Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Výber	Vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť príklady a vedieť povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.	Environmentálna a výchova
	Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom. Výber		

Mini projekt o vlastnom kraji 3 hod.	Súčasnosť a minulosť v našom kraji	Poznať významné udalosti a osobnosti späté s jeho krajom, uviesť zmeny, ktoré nastali v jeho kraji a systematicky to spracovať vo forme miniprojektu	Osobnostný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prez. zručn.
---	------------------------------------	--	--

Požiadavky na výstup 4. ročník

Výučba vlastivedy v 4. ročníku sa zameriava na zážitkové spoznávanie častí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité vedieť čítať mapu a rozprávať o obrázkoch, fotografiách. Dozvedieť sa pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska. Porovnávať jednotlivé oblasti s rodným krajom. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, rozprávání, pozorování, skúmaní, žiaci získavajú vzťah k rodnému kraju – kraju, v ktorom žijú.

Žiak na konci 4. ročníka vie:

- odlíšiť znaky na mape (napr. rieky – modrou)
- ukázať na mape rodný kraj žiakov
- ukázať na mape svetové strany
- ukázať na obrázku a mape pohoria, nížiny, rieky, mestá a i.
- opísať významné časti Slovenska
- vymenovať ich dominantné vlastivedné osobitosti
- porovnať rodný kraj s ostatnými oblasťami
- rozprávať vlastnými slovami obsah povesti
- priradiť piesne, básne, povesti, rozprávky a i., osvojené na hodinách slovenského jazyka a hudobnej výchovy k častiam Slovenska
- pracovať s mapou, atlasom
- základné geografické poznatky o Slovensku a ich vzájomné súvislosti
- nadobúdať kladný vzťah k prírode
- poznávať minulosť, upevňovať národnú hrdosť, vzťah ku kultúrnym hodnotám národa
- si uvedomiť potrebu jednoty, tolerancie a spolupráce medzi obyvateľmi Slovenska
- význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok
- nadobúdať kladný citový vzťah k vlastnému národu, jeho etnografii

5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Pri vyučovaní vlastivedy sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce pri prezentovaní vlastivedného učiva. Zameriame sa najmä na tieto metódy a postupy práce:

- tvorby vlastivednej kroniky,
- vyhľadávania informácií,
- práce s internetom,
- demonštrácie,
- pozorovania,
- počúvania,
- opisu udalostí, javov a vecí
- rozhovoru,
- čítania,

- porovnávaná,
- pokusov a experimentov,
- alternatívnych úloh,
- plánovania,
- didaktické hry
- metódy hodnotenia,
- dramatizácie na vyučovaní,
- a metódy práce s mapou.

Formy vyučovania vlastivedy:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- exkurzia a vychádzka

Odporúčame využívať aj vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

V edukačnom procese by sa mala využívať nielen základná organizačná forma vyučovacia hodina, ale aj exkurzia, vychádzka. Vyučovanie vlastivedy by malo byť zážitkovým vyučovaním.

6. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, atlasy, mapa SR, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. Na výuku Vlastivedy budeme používať učebnice a pracovné zošity, ktoré odporučí MŠ SR. Ďalšie zdroje si každý vyučujúci určí podľa potreby (encyklopédie, práca s časopisom, práca s edukačnými programami v rámci IKT, s internetom, exkurzie, vychádzky s pozorovaním ap.)

7. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nepochovávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Žiaci odpovedajú priebežne ústnou aj písomnou formou. Písomné práce sa hodnotia podľa tabuliek. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Učebné osnovy – KATOLÍCKE NÁBOŽENSTVO

1. Charakteristika predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet katolíckeho náboženstva má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konaní, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú životnú hodnotovú orientáciu.

Predmet formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou.

Návrh nových učebných osnov kladie dôraz na žiaka a rozvinutie jeho kompetencií, ktoré sú potrebné pre jeho osobný život a život v spoločnosti.

Predkladaný projekt rozdeľuje obsah učiva do troch lineárnych oblastí, ktoré sú zamerané na:

- 1. trojičný rozmer** (v každom ročníku primerane spoznávať všetky tri božské osoby prostredníctvom Božieho zjavenia – Svätého písma, tradície a učenia Cirkvi)
- 2. kristologický rozmer** (v každom ročníku primerane veku sprístupňovať tajomstvo vykupiteľského diela Ježiša Krista)
- 3. rozmer spoločenstva** (primerane veku postupne spoznávať biblické dejiny, dejiny cirkvi, význam slávenia spoločenstva, poslanie človeka s dôrazom na osobné dejiny spásy).

Prvý ročník ZŠ je zameraný na radosť zo života. Prvák cez radosť a nadšenie zo všetkého stvoreného spoznáva toho, kto ho nekonečne miluje. Len ten, kto si je vedomý, že je milovaný, učí sa dôverovať (2. ročník ZŠ). Cesta dôvery vedie k viere. Komu človek dôveruje, tomu začína veriť (3. ročník ZŠ). Viera prináša do života nádej (4. ročník ZŠ). Štvrták začína pravidelne pristupovať k sviatosti zmierenia s Bohom, ktorá mu prináša do života novú nádej.

2. Všeobecný cieľ predmetu

Vyučovací predmet katolíckeho náboženstva sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žije. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií. Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom kľúčových a predmetových kompetencií žiakov, ktoré zároveň

rozvíja.

Kľúčové kompetencie majú procesualny charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a činnosti.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať matematické myslenie a poznanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie sociálne a personálne
- kompetencie pracovné
- kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborné kompetencie (odborné školy)

Vyučovaci predmet sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, t.j. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotiť výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

komunikačné kompetencie

Žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvisle a kultivovane

- činne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a činnú komunikáciu
- využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- činne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a športových aktivít
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážené chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základné ekologické súvislosti a environmentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

pracovné kompetencie

Žiak

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijne záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

existenciálne kompetencie

Žiak

- žiak objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti

- osvojí si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený na tomto základe si stanoviť nové životné ciele
- objavuje a uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice človeka – utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života, preberá seba riadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

3. Obsah učiva

2 hodiny týždenne (66 ročne)

1. ročník

Ročníkový symbol : srdce

Ročníková téma: CESTA LÁSKY

Dieťa charakterizuje túžba po prijatí, ktorá je umocnená vstupom do nového prostredia školy. Základná potreba byť prijímaný a milovaný ho stimuluje k spoznávaní okolitého sveta, nad ktorým dieťa dokáže žasnúť. Dieťa v úžase objavuje krásu a jedinečnosť seba a sveta. Úžas vedie dieťa k vnútornej radosi. Vychovávať k úžasu, k schopnosti čudovať sa nad vecami, prebúdzá v dieťati schopnosť transcendentovať viditeľný svet do duchovnej sféry.

Ročníková téma zameraná na cestu lásky umožňuje dieťaťu spoznávať starostlivého Boha, ktorý miluje ľudí. Pre jeho správnu predstavu Boha ako aj vzťah k nemu sú dôležité všetky ľudské vzťahy. Práve cez ne sa dieťa učí prijímať Božiu lásku a odpovedať na ňu.

Ročníkový cieľ: Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

- formulovať odprosenie
- citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný k svetu, ktorý Boh daroval človeku
- sa starať o prírodu (staráť sa o záhradku, nezahadzovať odpadky, hrať lístie, atď.),

1. téma: SOM NA SVETE Z LÁSKY

časová dotácia: 8 hod.

Kľúčové pojmy: jedinečnosť, schopnosti, rodina, svet, dobro, zlo

Obsahový štandard

Meno a jedinečnosť

Čo dokážem? (ruky, nohy, zrak, sluch, ...)

Patrím do rodiny

Svet v ktorom žijem

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Popísať a zhodnotiť vlastnosti, ktorými sa líši od ostatných. Na základe pozorovania vzťahov v okolí uviesť príklad potreby lásky. Na príklade rozlíšiť využívanie svojich schopností na konanie dobra alebo zla.

Afektívny cieľ : Uvedomiť si vlastnú jedinečnosť. Oceniť lásku rodičov k deťom. Uvedomiť si prejav lásky Boha k človeku v jeho stvorenstve.

Psychomotorický cieľ: Osvojiť si návyk verbálneho poďakovania za prejavy lásky. Identifikovať sa s človekom (vzorom), ktorý koná dobro. Formovať návyk rozlišovania dobra a zla v konkrétnych situáciách. Prakticky uplatniť návyky starostlivosti o prírodu.

Výkonový štandard

Žiak vie

- uvedomovať si vlastnú jedinečnosť
- vyjadriť radosť zo života
- rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania
- sa správne prežehnať
- slovne vyjadriť poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom)
- formulovať spontánnu modlitbu poďakovania
- z konkrétneho príbehu vymenovať postavy, ktoré konajú dobro
- na príklade rozlíšiť dobro od zla
- odpovedať na otázku z príbehu
- vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá)

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- nadväzuje a vedie v skupine dialóg a rozhovor
- prejavuje odvahu vyjadriť sa, prezentovať svoj pohľad na predloženú tému
- chápe obsah a zmysel počutého textu a vie naň reagovať

existenciálne:

Žiak

- intuitívne vníma bytostnú potrebu lásky
- objavuje hranice dobra a zla
- objavuje svoj vnútorný – duchovný svet v hlase svedomia

občianske:

Žiak

- poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

kultúrne:

Žiak

- prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
- objavuje hodnotu rodiny

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- prejavuje záujem o spoznávanie seba, svojich schopností a daností
- uvedomuje si a uplatňuje vlastnú jedinečnosť a vlastné nápady so zreteľom na jedinečnosť iných žiakov v skupine
- prispôsobuje svoje správanie potrebám rodiny a svojej blízkej skupiny

2. téma: RODINA – OHNISKO LÁSKY

časová dotácia: 4 hod.

Kľúčové pojmy: rodina, komunikácia, modlitba, Otče náš

Obsahový štandard

Komunikácia v rodine

Modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom (modlitba Otče náš)

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie. S pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš.

Afektívny cieľ : Uvedomiť si dôležitosť komunikácie medzi Bohom a ľuďmi a medzi ľuďmi navzájom. Vnímať svoje miesto v ľudskej rodine.

Psychomotorický cieľ : Osvojiť si v praxi správny spôsob komunikácie s ľuďmi (pozdraviť pri stretnutí alebo lúčení, poprosiť, poďakovať, ospravedlniť sa). S pomocou učiteľa písomne sformulovať ďakovnú modlitbu (za rodičov, za rodinu).

Výkonový štandard

Žiak vie

- jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie
- vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny
- s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš
- definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom
- písomne vyjadriť modlitbu vďaky (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu
- používa “ja” odkaz
- dokáže kultivovane poprosiť

existenciálne:

Žiak

- vie modlitbu Otče náš a jednoduchým spôsobom prepojí časti tejto modlitby so svojim životom

kultúrne:

Žiak

- vníma dôležitosť a hodnotu rodiny

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- pozná úlohy rodiny – úlohu jednotlivých členov rodiny

3. téma: DAR LÁSKY

časová dotácia :6 hod.

Kľúčové pojmy: srdce, dar, zvestovanie, narodenie Ježiša

Obsahový štandard

Legenda o kamennom srdci (sv. Mikuláš)

Zvestovanie. Návšteva Alžbety.

Zmysel a hodnota daru. Narodenie Ježiša Krista.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Počúvať s porozumením legendu o sv. Mikulášovi, biblický príbeh zvestovania a narodenia Ježiša a prepojiť texty so svojim životom. S pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Zdravas Mária.

Afektívny cieľ: Intuitívne vnímať v legende symbol srdce. Rozvíjať vo svojom živote postoj prijímania a dávania. Vnímať atmosféru adventného a vianočného času.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť radosť a vďačnosť z daru. Pripraviť darček pre obdarovanie.

Výkonový štandard

Žiak vie

- opísať dobrotu sv. Mikuláša
- intuitívne vnímať v legende symbol srdce ako obraz vnútornej skutočnosti človeka
- s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša
- podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania
- reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu Zdravas Mária
- opísať narodenie Ježiša ako dar Boha človeku
- nakresliť aspoň dva symboly Vianoc
- vyjadriť vonkajším postojom úctu k Bohu (poklona)
- pripraviť darček pre obdarovanie

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- aktívne a so záujmom počúva
- slovnou prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- je tolerantný a ústretový

kultúrne:

Žiak

- intuitívne vníma obrazy, symboly
- intuitívne vníma posolstvo legendy a biblického textu
- orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva ich rozdielnu náplň a úlohu

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- berie do úvahy potreby iných

existenciálne:

Žiak

- vníma potrebu dávania a prijímania
- objavuje svoj duchovný rozmer
- prežíva atmosféru Vianoc a spája ju zo skutočnosťou Božieho daru pre ľudí

4. téma: MOC ŽIVOTA A LÁSKY

časová dotácia : 8 hod.

Kľúčové pojmy: život, smrť, spánok, prebudenie, vzkriesenie, zmŕtvychvstanie, nedeľa

Obsahový štandard

Šípková Ruženka (uvádzanie do metaforického spôsobu vyjadrovania: metafora spánku a prebudenia v rozprávke)

Vzkriesenie Jairovej dcéry

Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša.

Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Počúvať text rozprávky s porozumením a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom. Opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry a konanie Ježiša ako výzvu k dôvere. Opísať Ježišovo zmŕtvychvstanie ako víťazstvo života nad smrťou.

Afektívny cieľ: Intuitívne vnímať metaforickú reč rozprávky. Pozorovať zmeny v prírode v jarom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov. Dôverovať Ježišovi, ktorý premohol smrť.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť vzťah a úctu k životu v prírode. Dôstojným prežehnaním prejaviť úctu ku krížu. Rozvíjať postoj empatie k trpiacim.

Výkonový štandard

Žiak vie

- vnímať metaforickú reč rozprávky o Šípkovej Ruženke a pokúsiť sa ju prepojiť s vlastným životom
- opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry
- vnímať premeny v prírode v jarom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov
- jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou
- s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symboly
- nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou
- jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- je otvorený pre metaforické vyjadrovania
- intuitívne rozumie neverbálnej komunikácii a symbolickému úkonu prežehnaní
- svojimi slovami reprodukuje biblické posolstvo o vzkriesení Jairovej dcéry a Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní

kultúrne:

Žiak

- orientuje sa v striedaní všedných dní a kresťanských sviatkov, prežíva ich rozdielnu

náplň a úlohu

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- zaujíma pozitívne a empatické postoje k chorým, osobám so zdravotným postihnutím, starým ľuďom a tým ktorí potrebujú prebudenie k životu

existenciálne:

Žiak

- objavuje hranice života a smrti v ľudskom živote
- je otvorený pre kresťanskú nádej, že posledné slovo patrí životu
- posolstvo biblických textov spája s konkrétnymi situáciami vo svojom živote
- objavuje kresťanský zmysel slávenia sviatkov

5. téma: SPOLOČENSTVO LÁSKY

časová dotácia : 6 hod.

Kľúčové pojmy: pomoc, dobro, zlo, odvaha, Duch Svätý, Cirkev

Obsahový štandard

Zoslanie Ducha Svätého. Cirkev.

Legenda o sv. Jurajovi.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Opísať udalosť zoslania Ducha Svätého. Jednoduchým spôsobom vysvetliť zmysel cirkvi ako Božej rodiny. Opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi.

Afektívny cieľ: Prostredníctvom biblickej udalosti vnímať pomoc, ktorú Boh posielal ľuďom. Pozorovať prejavy života vo farnosti. Intuitívne vnímať boj dobra a zla v symbolickej reči legendy o sv. Jurajovi. Rozvíjať vo svojom živote postoj prehodnocovania pozitívnych a negatívnych skutočností.

Psychomotorický cieľ: Praktizovať oslavu Trojjediného Boha prostredníctvom modlitby Sláva Otcu. Formovať návyk pozornosti voči druhým ľuďom. Formovať návyk bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).

Výkonový štandard

Žiak vie

- na základe prerozprávania učiteľa reprodukovať udalosti zoslania Ducha Svätého
- vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny
- reprodukovať modlitbu Sláva Otcu
- opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom
- osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.

Rozvoj kompetencií - kultúrne:

Žiak

- intuitívne vníma symbolickú reč legendy

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr. branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti

intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...)

- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- hľadá možnosti ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a realizuje ich

existenciálne:

Žiak

- je otvorený pre diferencované vnímanie sveta
- je otvorený pre dar života, ktorý môže spoznávať a rozvíjať v spoločenstve cirkvi

2. ročník

2 hodiny týždenne (66 ročne)

Ročníková téma: **CESTA DÔVERY**

Dieťa si v škole vytvára zázemie v spoločnosti rovesníkov, čo mu dodáva pocit istoty. Istota v seba, v milujúcich ľuďoch je potrebná na jeho ďalšie rozvíjanie.

Schopnosť otvárať sa Bohu a ľuďom sa prejavuje pozitívnym vnímaním seba. Naučiť sa dôverovať je predpoklad viery. Schopnosť prejavovať dôveru Bohu, ktorý ho miluje sa zakladá na osobnej skúsenosti dôvery v človeka, ktorý stelesňuje pocit bezpečia. Jadrom vývoja viery sú príbehy, pomocou nich dieťa Boha spoznáva a zažíva. Nachádza bezpečnosť v koncepte Boha, ktorému možno úplne dôverovať a ktorý je ochotný odpustiť.

Ročníkový cieľ: Spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve na základe vzájomnej dôvery. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.

Kľúčové pojmy: krása, príroda, svet, Božie dielo, záhrada, úcta k životu, zodpovednosť človeka za prírodu

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, zdôrazniť jeho jedinečnosť a zodpovednosť za svet. Reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade. Prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra.

Afektívny cieľ: Stvorený svet vnímať ako prejav Božej lásky a starostlivosti. Rozvíjať schopnosť rozlišovania medzi dobrom a zlom. Na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím.

Psychomotorický cieľ: Prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela. S pomocou učiteľa navrhnúť a realizovať triedny environprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.)

Obsahový štandard:

Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody

Svet – prejav dôvery Boha voči človeku

Obraz rajskej záhrady

Výchova k úcte k životu a zodpovednosti za životné prostredie

Výkonový štandard

Žiak vie :

- porovnať človeka s ďalšími Božími dielami
- uviesť príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov
- zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet
- vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti
- prejaviť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia s pomocou učiteľa navrhnúť a realizovať triedny environprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.)
- reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade a prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra
- na príkladoch rozlíšiť dobro od zla
- na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie a kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie, kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými, primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém

existenciálne:

Žiak

- má základný náhľad k pochopeniu princípu hriechu ako slobodného a dobrovoľného prerušenia vzťahu s Bohom zo strany človeka

Prierezové témy - environmentálna výchova

Žiak

- má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete,

- oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode,
- vyjadří radosť zo života, je pozorný k svetu ako k miestu, ktoré má svoj pôvod a zmysel v Bohu.

- **tvorba projektu a prezentačné zručnosti**

Žiak

- je ochotný a schopný spolupracovať a iniciovať spoluprácu
- dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine

- **osobnostný a sociálny rozvoj**

Žiak

- rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé stránky
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia

2. téma: DÔVERUJEM BOHU (1., 2. a 3. BP)

časová dotácia: 8 hodín

Kľúčové pojmy: ticho, rozhovor, Abrahám, viera, modlitba, meno, oslava, sviatočný deň

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy dôvery ľudskej dôvery. Reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom. Na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby. Vysvetliť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty a používania Božieho mena ako vyjadrenie Božej blízkosti. Jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka.

Afektívny cieľ: Vnímať potrebu človeka niekomu veriť. Objavovať načúvanie ticha. Vnímať Boha, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať. Pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku.

Psychomotorický cieľ: Precvičiť základy sústredenia a stíšenia. Jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami. Rozvíjať úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha (kríže pri ceste, sochy svätých a pod.). Formovať a rozvíjať návyk slávenia.

Obsahový štandard:

Abrahám (povolanie Abraháma, odpoveď na Božiu výzvu)

Modlitba cvičenie ticha, modlitba ako posväcovanie života

Boh a jeho meno

Oslavujem Boha

Sviatočný deň s TV a bez TV

Výkonový štandard

Žiak vie

- na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy dôvery ľudskej dôvery
- reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom
- vnímať potrebu človeka niekomu veriť
- vnímať Božiu lásku prostredníctvom sveta okolo nás

- na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby
- stíšiť sa a načúvať
- vnímať Boha ako toho, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať
- jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami
- vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe
- vysvetliť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty, s úctou volať spolužiakov po mene
- vysvetliť význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti, prejať úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha (križe pri ceste, sochy svätých a pod.).
- pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku
- jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka, objaviť zmysel slávenia nedele a zapojiť sa do jej slávenia

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadruje svoje myšlienky v práci v skupinách, zapája sa do diskusie

- sociálne a interpersonálne:

Žiak

- buduje vzťahy dôvery
- formuje zdravé sebavedomie
- prejavuje úctu k jedinečnosti každého spolužiaka

- kultúrne:

Žiak

- sa orientuje v striedaní všedných dní a kresťanskej nedele, prežíva ich rozdielnu náplň a úlohu

- existenciálne:

Žiak

- rozumie základnému správaniu spojenému s modlitbou
- je otvorený pre rozvoj vlastného svedomia a pripravený na tomto procese sa aj podieľať
- spoznávaním samého seba hodnotí svoje činy, dokáže si priznať vinu a viesť k náprave

- osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu

- mediálna výchova

Žiak

- začína chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientuje
- rozlišuje medzi fikciou a skutočnosťou

3. téma: DÔVERA V RODINE (4., 5. BP)

časová dotácia: 10 hodín

Kľúčové pojmy: ľudská rodina, Božia rodina, pozvanie do spoločenstva, krst, dôvera

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Prostredníctvom príbehu o sv. Lucii opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery. Nakresliť krstné symboly (vodu, sviecu, krstné rúcho). Opísať význam krstných symbolov a krstného mena. Reprodukovať biblický príbeh o Jakubovi a Ezauovi a prepojiť ho so svojim životom.

Afektívny cieľ: Objavovať v sebe túžbu po láske, ktorú v sebe nosí každý človek. Vnímať svoje jedinečné miesto v ľudskej a Božej rodine. Na biblickom príbehu vnímať dôsledky narušenia dôvery.

Psychomotorický cieľ: Pestovať návyk spolupatričnosti s rodinou a farnosťou (návyk prejavov úcty a dôvery k rodičom, súrodencom a iným ľuďom). Osvojiť pre zachovanie vzájomnej dôvery.

Obsahový štandard:

Božie pozvanie do ľudskej rodiny - Legenda o Lucii

Pozvanie do Božej rodiny (krst)

Človek ako neopakovateľné Božie dielo

Rodina ako spoločenstvo,

Úlohy a role v rodine

Jakub a Ezau (vzťah medzi pravdou a dôverou)

Výkonový štandard

Žiak vie

- prostredníctvom legendy opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery
- jednoducho nakresliť symboly krstu, s pomocou učiteľa vysvetliť jednotlivé krstné symboly
- naformulovať vzťah medzi krstným menom a krstným patrónom
- reprodukovať príbeh o Jakubovi a Ezauovi, pomocou biblického príbehu nájsť súvis medzi pravdou a vzájomnou dôverou v medziľudských vzťahoch
- používať zdvorilé oslovenie ako prejav úcty voči rodičom a iným ľuďom
- formulovať modlitbu za rodičov, konkrétnymi skutkami slúžiť rodine

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- sústreďuje svoju pozornosť na toho, kto hovorí svojimi slovami vyjadruje svoje pocity

- **existenciálne:**

Žiak

- objavuje svoju hodnotu a jedinečnosť
- objavuje hodnotu a potrebu vzájomnej dôvery

- **kultúrne:**

Žiak

- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- intuitívne vníma symbolickú reč

- **sociálne a interpersonálne:**

Žiak

- uvedomuje si svoju úlohu a rolu v rodine
- má pozitívny vzťah k sebe samému a k iným (rodičom, súrodencom, kamarátom)
- pravdovravnosťou sa aktívne zapája do budovania medziľudských vzťahov, prejavuje úctu k starším, rodičom a iným ľuďom

4. téma: DÔVERUJEME SI NAVZÁJOM (6., 7., 8., 9. a 10 BP)

časová dotácia: 8 hodín

Kľúčové pojmy: vyslovené slovo, čisté srdce, majetok, osobný majetok, bohatstvo

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Vyjadriť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov. Na modelovej situácii opísať potrebu čistého srdca. Rozlíšiť osobný majetok od spoločného. Na konkrétnom príklade navrhnúť spôsoby ochrany majetku. Jednoduchým spôsobom prepojiť biblický príbeh o boháčovi a Lazárovi so svojim životom a správnym vzťahom k majetku.

Afektívny cieľ: Oceniť silu slova pri budovaní vzťahov. Na modelovej situácii vnímať, čo buduje a čo ničí vzájomné vzťahy. Prostredníctvom príbehu objavovať hodnotu čistého srdca. Objavovať svoj vnútorný svet. Objaviť potrebu prijímania a dávania.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať verbálne a neverbálne prejavy pozornosti voči ľuďom (slovom a skutkom). Formovanie vedomia vlastnej jedinečnosti a úcty k jedinečnosti každého človeka. Formovať návyk čestného postoja k osobnému majetku a k majetku iných. S pomocou učiteľa navrhnúť a realizovať triedny projekt (pomocí ľuďom v núdzi, šetrenia osobného aj spoločného majetku pod.)

Obsahový štandard:

Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu)

Čisté srdce

Osobný majetok

Boháč a Lazár

Výkonový štandard:

Žiak vie

- na modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov
- posolstvo biblického príbehu o boháčovi a Lazárovi prepojiť so svojim životom, na modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca
- uviesť príklady osobného a spoločného majetku
- navrhnúť rôzne spôsoby ochrany majetku, v skupine realizovať jednoduchý triedny projekt pomoci iným

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- vie prispôbiť svoje vyjadrovanie sa v konkrétnej situácii, v komunikácii používa vhodné slová a výrazy

- **existenciálne:**

Žiak

- objavuje hodnotu čistého srdca
- objavuje hodnotu pravdy

- vníma svoj vnútorný svet

- **občianske:**

Žiak

- vníma hodnotu majetku: osobného a spoločného, váži si majetok
- dokáže správne zaobchádzať s majetkom (nepoškodzuje ho, chráni, požičané vráti)

- **sociálne a interpersonálne:**

Žiak

- je otvorený pre budovanie vzťahov dobrosrdečnosti
- je otvorený pre potreby iných ľudí a reaguje konkrétnym triednym projektom
- rozvíja vo svojom živote postoj prijímania a dávania

5. téma: DESATORO – POZVANIE K SLOBODE A K DÔVERE

časová dotácia: 8 hodín

Kľúčové pojmy: zmluva, uzatvorenie zmluvy, hora Sinaj, pravidlá, desatoro, cesta k šťastiu a dôvere

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblický príbeh o Mojžišovi. Spoznávať obsah pojmu zmluva. Opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi. S pomocou učiteľa reprodukovať obsah jednotlivých príkazov Desatora. Zosumarizovať a aplikovať získané poznatky učiva ročníka a jednoduchým spôsobom ho aplikovať na jednotlivé príkazy. Jednoduchými spôsobom hodnotiť svoje konanie v súlade so svojim svedomím.

Afektívny cieľ: Objaviť pravdu Desatora na modelových príbehoch v ročníku. Stotožniť sa s etickými princípmi Božieho zákona vzťahujúcimi sa na konkrétne životné situácie. Vníma a načúva vnútornému hlasu svedomia.

Psychomotorický cieľ: Formovať postoj dôvery k Bohu dodržiavaním Božieho zákona.

Obsahový štandard:

Uzatvorenie zmluvy na Sinaji

Desatoro ako pravidlá

Výkonový štandard:

Žiak vie

- reprodukovať príbeh o Mojžišovi
- chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu, určiť kľúčový moment a pointu príbehu
- opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia biblického textu
- reprodukovať Desatoro s pomocou učiteľa
- sumarizovať, aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka a jednotlivé príkazy na konkrétnych modelových situáciách
- vnímať a načúvať hlasu svedomia
- hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- chápe obsah a zmysel počutého textu a vie naň reagovať svojimi slovami reprodukuje biblické posolstvo zmluvy Boha s človekom
- intuitívne rozumie neverbálnej a symbolickej komunikácii

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé učenie sa prostredníctvom ponúknutých životných pravidiel podľa desatora

- **existenciálne:**

Žiak

- je otvorený pre nasledovanie ponúknutých biblických vzorov
- rozvíja vnímanie svojho vnútorného - duchovného sveta
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje
- objavuje potrebu jednoty medzi správaním navonok v súlade so svedomím
- objavuje pravdu desatora
- vníma Desatoro ako pravidlá, ktorými Boh ukazuje ľuďom cestu k šťastiu a vzájomnej dôvere
- objavuje hodnotu dôvery dodržiavaním Božieho zákona

- **občianske:**

Žiak

- vníma Dekalóg ako etický princíp pre správanie človeka
- vníma Dekalóg ako pravidlá pre dobré spolunažívanie v ľudskej spoločnosti

- **kultúrne:**

Žiak

- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- intuitívne vníma symbolickú reč
- intuitívne vníma krásu umenia slova a obrazu

- **kompetencie k riešeniu problémov:**

- rozvíja postoj prehodnocovania negatívnych skutočností (dobro - zlo)
- spontánne a samostatne hodnotí vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé
- v rozsahu svojej detskej skúsenosti je pozorný voči morálnym konfliktom, je otvorený pre dobro

- **sociálne a interpersonálne:**

Žiak

- má pozitívny vzťah k druhým ľuďom
- aktívne sa zapája do budovania medziľudských vzťahov v rovesníckom prostredí triedy
- učí sa spolupracovať v skupine rovesníkov
- vníma potrebu dôvery v ľudskom spolunažívaní

- **osobnostný a sociálny rozvoj**

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- rešpektuje potreby a práva ostatných
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov rešpektujúcich práva druhého človeka

6. téma: POZVANIE NA HOSTINU - OBNOVENIE DÔVERY

časová dotácia: 6 hodín

Kľúčové pojmy: milosrdný otec, márnratný syn, zlo, povedať nie, zmierenie, hostina lásky, sviatosť zmierenia

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblickú udalosť o milosrdnom otcovi. Na správaní márnratného syna opísať, čo strácam odchodom z domu dobrého Boha. Vlastnými slovami vyjadriť ľútosť nad vykonaným zlom.

Afektívny cieľ: Otvoriť sa pre obraz dobrého a milosrdného Boha. V evanjeliom príbehu objaviť možnosť návratu, odpustenia, zmierenia a obnovenia dôvery s milosrdným Bohom. Vnímať sviatosť zmierenia ako hostinu lásky čakajúceho Otca.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať postoj nádeje v Božiu dobrotu a milosrdenstvo. Formovať návyk ospravedlnenia sa, priznania si chyby, vyjadrenia ľútosti.

obsahový štandard:

Milosrdný otec/márnratný syn

Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom

Hostina lásky - sviatosť zmierenia

Výkonový štandard

Žiak vie

- intuitívne vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči
- otvoriť sa pre dobrého Boha
- reprodukovať biblický príbeh milosrdného otca a márnratného syna
- jednoduchým spôsobom vysvetliť súvis medzi správaním sa márnratného syna a vlastným rozhodovaním sa
- aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život
- reprodukovať ľútosť márnratného syna na základe porozumenia príbehu
- objaviť rozmer ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov
- vyjadriť radosť z odpustenia
- vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby
- formulovať následky konania zla na život človeka
- formulovať vlastnými slovami ľútosť

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- je otvorený pre obrazné vyjadrovanie
- dokáže kultivovaným spôsobom poprosiť o odpustenie
- aktívne a so záujmom počúva

- **kompetencie k učeniu sa:**

Žiak

- je otvorený pre tvorivé učenie sa na biblických udalostiach

- **existenciálne:**

Žiak

- objavuje hodnotu odpustenia
- sviatosť zmierenia chápe ako kresťanskú ponuku pre človeka a ako pomoc v situácii mravného zlyhania
- je otvorený pre aktívne podieľanie sa na príprave k sviatosti zmierenia
- intuitívne vníma silu odpustenia pre svoj vnútorný pokoj
- rozvíja vnímanie svojho vnútorného - duchovného sveta
- rozvíja vnímanie milosti odpustenia otvorením sa pre kresťanskú nádej
- rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť svoj vnútorný – duchovný svet

- **občianske:**

Žiak

- objavuje postoj zodpovednosti za iných
- rozvíja kritické myslenie pokusom o analýzu modelovej situácie príbehu otca a syna

- **kultúrne:**

Žiak

- intuitívne vníma obrazy a symboly
- intuitívne vníma posolstvo biblického textu
- vníma odpustenie ako múdrosť človeka

- **sociálne a interpersonálne:**

Žiak

- poznáva úlohu starostlivého správania sa voči iným
- objavuje úlohu ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov, berie do úvahy dobro iných ľudí
- je otvorený pre „štedrosť“ v odpúšťaní (vníma odpustenie ako dar človeka človeku)

- **osobnostný a sociálny rozvoj**

Žiak

- rozvíja sebareflexiu
- je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia
- rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere

3. ročník

2 hodiny týždenne (66 ročne)

Ročníková téma: **CESTA VIERY**

Ročníková téma Cesta viery vystihuje sled postupnosti duchovného dozrievania dieťaťa.

Dieťa, ktoré si je vedomé, že je milované, je schopné dôverovať a veriť tomu, kto ho miluje. V prítomnosti milujúcej osoby si dieťa dokáže uvedomiť (uznať) aj svoje nedostatky a chyby a pracovať na ich odstraňovaní. V duchovnom rozmere sa táto schopnosť prejavuje základmi viery v Boha, v ktorej nachádza odpovede na otázky, ktoré presahujú rozumové poznávanie človeka.

Tento neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi. V rámci prípravy na sviatosť zmierenia vedíme dieťa k posudzovaniu vlastných činov. Porovnávaním vlastného života dieťaťa a jeho vlastných reakcií s reakciami Ježiša voči ľuďom a udalostiam si prehľbuje vzťah k Ježišovi, ktorého môže s vierou a láskou prijať do svojho života v Eucharistii.

Ročníkový cieľ: Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha prijatím pozvania k spoločnému životu v spoločenstve veriacich.

1. téma: VERIŤ BOHU

časová dotácia : 6 hod.

Kľúčové pojmy: viera, biblické obrazy Boha, podobenstvo o horčičnom semienku, Božie kráľovstvo, rast, krst

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu. Jednoduchým spôsobom vysvetliť niektoré biblické obrazy Boha, dôležité pre osobnú predstavu Boha. Reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku. Na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve. Opísať obsah krstných sľubov.

Afektívny cieľ: Byť disponovaný pre život kresťanskej viery. V biblických obrazoch vnímať hlbokú výpoveď o Bohu. Na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného. Na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery.

Psychomotorický cieľ: Formovať osobný život viery. Výrazovo vyjadriť vlastný obraz o Bohu.

Obsahový štandard

viera v Boha

biblické obrazy Boha

podobenstvo o horčičnom semienku

krst (krstné sľuby)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu,
- porozumieť symbolickému významu reči,
- reprodukovať podobenstvo o horčičnom semienku, na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve, na raste horčičného semienka intuitívne vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného, na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery,

- opísať obsah krstných sľubov,
- otvoriť sa pre formovanie osobného života viery.

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak je

- schopný sa stíšiť, číta text s porozumením,
- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie,
- pripravený na odkrývanie obraznej reči Biblie.

- k riešeniu problémov:

Žiak

- primerane svojej detskej skúsenosti sa podieľa na riešení modelových úloh.

- existenciálne:

Žiak

- disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia o Božom kráľovstve, objavuje duchovný rozmer človeka.

- interpersonálne a sociálne:

Žiak

- buduje vzťah dôvery, uvedomuje si svoju jedinečnosť.

2. téma: JEŽIŠ UZDRAVUJE

časová dotácia : 8 hod.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého. Na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť podstatu vecí.

Afektívny cieľ: Identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie.

Psychomotorický cieľ: Rozvíjať mravný úsudok.

Obsahový štandard

Ježišove uzdravenia (uzdravenie slepého, hluchonemého, s „vyschnutou rukou“, ochrnutého) rozvoj mravného cítenia

Výkonový štandard

Žiak vie:

- reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého,
- na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť to, čo je v živote podstatné,
- identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie,
- byť disponovaný na rozvoj mravného úsudku.

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- objavuje v biblických príbehoch o uzdravení zmysel symbolického spôsobu komunikácie.

- **existenciálne:**

Žiak

- interpretuje biblické príbehy o uzdravení ako výzvu k morálnej reflexii svojich schopností vidieť, konať a počuť, rozvíja vlastné svedomie.

- **interpersonálne a sociálne:**

Žiak

- prejavuje konkrétnymi skutkami úctu k ľuďom, ktorí potrebujú pomoc, je empatický.

3. téma: JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA

časová dotácia : 8 hod.

Kľúčové pojmy: vina, hriech, zaobchádzanie s vinou, zmierenie s ľuďmi, zmierenia s Bohom

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu a previnenie. Pochopiť kresťanský pohľad na uznanie viny a odpustenie na podklade podobnosti o márnotratom synovi. Reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja. Osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia.

Afektívny cieľ: Vnímať vinu ako súčasť života každého človeka. Prijímať sviatosť zmierenia ako dar. Oceniť sviatostný a mimosviatostný význam pokánia.

Psychomotorický cieľ: Reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou. Pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie.

Obsahový štandard

vina, hriech

Ježiš v dome hriešnika (Zachej)

Ježiš odovzdáva moc odpúšťať

sviatosť zmierenia

Výkonový štandard

Žiak vie:

- jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu,
- jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie,
- vnímať vinu ako súčasť života každého človeka,
- reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou,
- reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja,
- osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia,
- prijímať sviatosť zmierenia ako dar,
- oceniť mimo sviatostné formy pokánia,
- oceniť sviatostnú formu pokánia,
- pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie,
- zhodnotiť sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania,

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- chápe symbolické vyjadrovanie sviatosti zmierenia.

- **existenciálne:**

Žiak

- je schopný jednoduchej reflexie vlastnej viery a je otvorený pre kresťanský pohľad na vinu a odpustenie s vedomím skutočnosti, že Božia láska je silnejšia ako ľudské previnenia,
- prehodnocuje jednoduchým spôsobom svoje konanie v zhode so svojim svedomím,
- vie popísať jednotlivé časti sviatosti zmierenia,
- je pozorný voči rozvoju vlastného svedomia v kontexte biblického príbehu,
- zhodnotí sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania,
- je pripravený aktívne sa podieľať na sviatosti zmierenia.

- **interpersonálne a sociálne:**

Žiak

- vie vyjadriť prejav ľútosti vhodnou formou.

Prierezové témy

Osobný a sociálny rozvoj

Žiak si osvojuje prejavy vonkajšieho a vnútorného odpustenia a odprosenia.

4. téma: JEŽIŠ NÁS OSLOBODZUJE

časová dotácia : 12 hod.

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Na obraznej reči biblického príbehu vedieť vysvetliť hriech a jeho dôsledky. Vysvetliť pojem hriech. Reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní. Nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním.

Afektívny cieľ: Akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život. Vnímať hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným.

Psychomotorický cieľ: Osvojiť si postoj zodpovednosti za svoje rozhodnutia. Formovať návyk konania dobra a vyhýbania sa zlu.

Obsahový štandard

hriech a dôsledky hriechu

Veľká noc (Pascha)

Desatoro (pravidlá pre život v slobode)

Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie (podobenstvo o pšeničnom zrne)

Výkonový štandard

Žiak vie:

- na obraznej reči biblického príbehu vysvetliť hriech a jeho dôsledky, vysvetliť pojem hriech,
- reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní,
- akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život,
- stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote,
- nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním,
- posúdiť hriech ako stratu Božej blízkosti, posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie sebe i iným,

- jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje správanie, konanie v zhode so svojim svedomím,
- posúdiť rozdiel medzi porušením zákona a zanedbaním dobra
- otvoriť sa pre poslanstvo prísľubu nádeje.

**Rozvoj kompetencií:
k riešeniu problémov:**

Žiak

- dokáže zvážiť požiadavky a dôsledky konania na základe poznania Desatora,
- identifikuje hlavné zložky situačného problému,
- pozná podobnosti predchádzajúcich riešení problémov na základe modelovej situácie,
- dokáže formulovať a klásť si otázky, prehodnocuje fakty.

kultúrne:

Žiak

- intuitívne vníma prepojenie kresťanskej a židovskej tradície,
- intuitívne vníma symbolickú reč rozprávky, legendy a podobenstva,
- intuitívne vníma krásu umenia v slove a obraze.

existenciálne:

Žiak

- stotožňuje sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote,
- objavuje tajomstvo života z pohľadu paradoxu života a smrti,
- vníma hriech ako previnenie voči sebe, iným ľuďom a Bohu,
- rozvíja chápanie princípu hriechu, ktorý je zo strany človeka slobodným a dobrovoľným prerušením vzťahu s Bohom,
- rozvíja vnímanie a načúvanie hlasu svedomia pri zanedbaní dobra,
- je otvorený pre vnímanie kresťanskej nádeje,
- objavuje hodnotu pravdy, dobra a krásy dodržiavaním zákona lásky.

interpersonálne a sociálne:

Žiak

- vníma Desatoro ako pravidlá dobrého spolunažívania medzi ľuďmi.

občianske:

Žiak

- vníma Desatoro ako etický princíp správania sa človeka,
- vníma Desatoro ako pravidlá dobrého spolunažívania v ľudskej spoločnosti,
- vníma Ježišov zákon lásky ako základné pravidlo šťastného života človeka,
- intuitívne oceňuje u jednotlivcov prínos viery v Boha pre mravný život spoločnosti.

Prierezové témy

Environmentálna výchova

Žiak vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom poznávania Desatora.

Mediálna výchova

Žiak vníma spôsoby šírenia správ na modelovej ukážke biblickej udalosti o Ježišovej smrti

a zmŕtvychvstaní.

5. téma: JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU

časová dotácia : 12 hod.

Kľúčové pojmy: Eucharistia, chlieb, víno, svätá omša, posledná večera, križová cesta

Ciele témy:

Kognitívny cieľ: Nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou.

Odlíšiť chlieb od eucharistického chleba. Objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chleba a sviatosťou Eucharistie.

Afektívny cieľ: Oceniť potrebu slávenia pre život človeka. Rozvíjať schopnosť života v spoločenstve. Uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie.

Psychomotorický cieľ: Formovať návyk aktívnej komunikácie s Bohom počas liturgického slávenia (odpovede, gestá, symboly).

Obsahový štandard

nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov – Jn 6, 1-13)

posledná večera (Eucharistia)

svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, hostina slova, chleba)

Výkonový štandard

Žiak

- vie nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou,
- odlíšiť chlieb od eucharistického chleba,
- objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chlebov a sviatosťou Eucharistie,
- oceniť potrebu slávenia pre život človeka,
- rozvíjať schopnosť života v spoločenstve,
- uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast.

Rozvoj kompetencií - komunikačné:

Žiak

- rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch kresťanského slávenia.

- existenciálne:

Žiak

- je pozorný voči liturgickému sláveniu a je pripravený vedome sa na ňom podieľať,
- je pripravený na prvé prijatie Eucharistie v spoločenstve rodiny a farnosti,
- vie dať do súvisu uvedené biblické udalosti a chápe ich ako udalosti, ktoré sa stali základom kresťanskej liturgie.

- interpersonálne a sociálne:

Žiak

- rozvíja vo svojom živote rozmer slávenia v spoločenstve rodiny a farnosti.

4. ročník

2 hodiny týždenne (66 ročne)

Ročníková téma: POZNÁVANIE NÁDEJE

Dieťa objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Táto v ňom prehlbuje a rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta. Na jednej strane sa stáva nezávislé a na druhej pociťuje potrebu spoločenstva. Svoj spoločenský rozmer rozvíja v upevňovaní vzťahov medzi jednotlivcami ale aj spoločenstvom. Potreba spoločenstva je veľmi silná, prejavuje sa túžbou začleniť sa. Uvedomuje si potrebu spoločenstva s ľuďmi a s Bohom. Učí sa počúvať druhých, učí sa zriekať pre iných. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja pozitívny postoj k životu.

Ročníkový symbol: **LOĎ**

Ročníkový cieľ: Spoznávať dôvody kresťanskej nádeje. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život. Formovať postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

1. téma: CESTA NÁDEJE

časová dotácia : 8 hod.

Kľúčové pojmy: jedinečnosť, budovanie vzťahov, nádej

Ciele témy

Kognitívny: Objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu.

Afektívny: Vnímať potrebu sebariadenia. Akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom.

Psychomotorický: Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.

Obsahový štandard

Cesta k sebe – som jedinečný

Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo)

Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy....)

Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti)

Výkonový štandard

Žiak vie

- vysvetliť čím je človek jedinečný
- reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche
- nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode
- vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje
- objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu
- objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života
- vnímať potrebu sebariadenia
- akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom
- formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti.

Rozvoj kompetencií - komunikačné kompetencie:

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, zapája sa do diskusie, neskáče do reči
- je schopný sa stíšiť

- **kompetencie k učeniu sa:**

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie

- **kultúrne kompetencie:**

Žiak

- objavuje jedinečnosť človeka

- **sociálne a interpersonálne kompetencie:**

Žiak

- uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba
- je schopný oceniť hodnotu kamarátstva

- **existenciálne kompetencie:**

Žiak

- objavuje duchovný rozmer človeka

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- oceňuje jedinečnosť človeka a rešpektuje ju v životných situáciách

Environmentálna výchova:

Žiak

- je schopný ekologického postoja – ochrany prírody

2. TÉMA: BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI

časová dotácia : 16 hod.

Kľúčové pojmy: Biblia, biblické posolstvo, posolstvo nádeje

Ciele témy

Kognitívny: Porozumieť základnému deleniu kresťanskej Biblie. Identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv. Na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel. Vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu. Interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a zachraňujúceho Božieho konania.

Afektívny: Vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva.

Psychomotorický: Formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv.

Obsahový štandard

Biblia kniha kníh

Odkrývanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho

Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária)

Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve)

Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)

Výkonový štandard

Žiak vie

- vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie
- reprodukovať biblický príbeh o povolani Gedeona
- jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty prorociev prorokov Micheáša (a ty Betlehem...)

a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje

- interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa
- identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv
- na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel
- vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva.
- formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv
- vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu
- interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania.

Rozvoj kompetencií: - komunikačné kompetencie:

Žiak

- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- rozumie reči podobenstiev
- je schopný sa stíšiť

- **kompetencie k učeniu sa:**

Žiak

- objavuje potrebu učenia sa

- **kultúrne kompetencie:**

Žiak

- objavuje krásu biblického posolstva pre svet

- **sociálne a interpersonálne kompetencie:**

Žiak

- uvedomuje si hodnotu biblických vzorov

- **existenciálne kompetencie:**

Žiak

- objavuje biblický rozmer nádeje

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu

3. TÉMA: NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ

časová dotácia : 8 hod.

Kľúčové pojmy: strach, smrť, dôvera

Ciele témy

Kognitívny: Objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť. Objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť.

Afektívny: Vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života. Vnímať

sviatosť zmierenia a Eucharistie ako cestu od smrti k nádeji na večný život.

Psychomotorický: Reflektovať vlastnú skúsenosť s bolesťou. Rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu.

Obsahový štandard

Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje

Bože, kde si? (Jób)

Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára)

Ježiš – silnejší ako smrť

Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí

Výkonový štandard

Žiak vie

- reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie
- vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života
- vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí
- reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára
- objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť
- objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť
- objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť
- z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť
- rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu
- je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbku ktorú spoznáva v živote druhých ľudí a v liturgii

Rozvoj kompetencií - komunikačné kompetencie:

Žiak

- konfrontuje sa s osobnou skúsenosť strachu, dôvery a nádeje
- rozumie empatickej komunikácii

- kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

- sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo úcty k trpiacemu a umierajúcemu človeku
- uvedomuje si zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí

- existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo nádeje presahujúcej smrť

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Žiak

- je schopný vnímať smrť ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské posolstvo nádeje

4. téma: SVEDECTVO NÁDEJE

časová dotácia : 10 hod.

Kľúčové pojmy: kresťania, kresťanské cirkvi

Ciele témy:

Kognitívny: Prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou.

Afektívny: Vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví.

Psychomotorický: Vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnuť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť). Osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií.

Obsahový štandard

rôzne veže v jednom meste, kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine (regióne)
miesta pre spoločné slávenie, prácu, a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví

Výkonový štandard

Žiak vie

- prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou
- vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví
- vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióne) a navrhnuť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť)
- osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- rozumie asertívnej komunikácii medzi jednotlivcami a kresťanskými spoločenstvami
- rozumie potrebe ekumenického dialógu
- osvojuje si vhodnú argumentáciu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- hľadá spôsoby riešenia problému

kultúrne kompetencie:

Žiak

- váži si krásu kresťanských stavieb chrámov
- učí sa tolerancii

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- objavuje kresťanské posolstvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví

existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

Žiak

- je schopný vnímať vo svojom okolí inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť

5. téma: PRAMENŇ NÁDEJE

časová dotácia : 4 hod.

Kľúčové pojmy: modlitba, Božia prítomnosť

Ciele témy

Kognitívny: Jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka. Na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery.

Afektívny: Vnímať potrebu stíšenia.

Psychomotorický: Cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe.

Obsahový štandard

Modlitba – život v Božej prítomnosti

Bože, si pri mne (Žalm 139)

Boh – stred kresťanského spoločenstva

Výkonový štandard

Žiak vie

- jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka
- na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery
- vnímať potrebu stíšenia
- cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe

Rozvoj kompetencií - komunikačné kompetencie:

Žiak

- je schopný sa stíšiť

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- buduje vzťah dôvery

existenciálne kompetencie:

Žiak

- rozvíja duchovné hodnoty
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou

Prierezové témy

Osobnostný a sociálny rozvoj

Žiak

- vníma svoj duchovný rozmer
- je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie

Medzipredmetové vzťahy

Slovenský jazyk a literatúra – učí vzájomnému počúvaniu sa, formuje v deťoch etické a mravné cítenie. Vede k pochopeniu rozdielu vzťahov a duchovných hodnôt, k hlbšiemu pochopeniu evanjelia ako literárneho druhu. Zároveň umocňuje komunikatívnosť a empatickosť žiaka s literárnou stránkou Biblie.

Matematika – vedie deti k poriadku, ktorý je aj v samotnom stvorení sveta. Učí deti logickému mysleniu, predstave neviditeľného, čo Boh ukryl do myslenia človeka.

Prírodoveda a vlastiveda – vedú k obdivu krásy Božieho stvorenia – rastliny, živočíchy, neživá príroda.

Telesná výchova – prispieva k starostlivosti o telo, ktoré je z kresťanského hľadiska chrámom Ducha Svätého.

Hudobná výchova a výtvarná výchova – vedú deti k umeleckej tvorivosti, prostredníctvom umenia k záujmu o duchovný rozmer života, estetickému vnímaniu hudby a farieb.

4. Profil absolventa primárneho stupňa

komunikačné kompetencie:

Žiak

- rozumie neverbálnej komunikácii
- objavuje zmysel symbolického, neverbálneho spôsobu komunikácie
- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, vyjadruje svoje myšlienky v práci v skupinách, zapája sa do diskusie, neskáče do reči
- je schopný sa stíšiť

kompetencie k učeniu sa

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie
- objavuje potrebu učenia sa

kompetencie k riešeniu problémov:

Žiak

- plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými
- primerane svojej detskej skúsenosti vie formulovať problém
- hľadá spôsoby riešenia vzniknutých problémov

občianske:

Žiak

- angažuje sa jednoduchými pozitívnymi skutkami v prostredí v ktorom žije
- konkrétnymi skutkami prispieva k ochrane prírody, má úctu k živým aj neživým súčasťam prírody

kultúrne:

Žiak

- váži si ľudský život

- učí sa tolerantnosti
- vníma dôležitosť ľudskej činnosti pre svet
- objavuje krásu stvorenia, prírody
- objavuje krásu človeka

sociálne a interpersonálne:

Žiak

- buduje vzťah dôvery, formuje zdravé sebavedomie
- uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba
- konkrétnymi skutkami prejavuje úctu ku chorým a starším ľuďom
- je schopný oceniť hodnotu rodiny
- na základe určitej role spolupracuje v skupine, vytvára pozitívny postoj k stvoreným veciam
- identifikuje sa s pozitívnymi predstavenými postavami
- je zodpovedný k druhým, berie do úvahy ich potreby

existenciálne:

Žiak

- disponuje základnými vedomosťami biblického posolstva a kresťanského učenia
- je otvorený pre vnímanie pozitívnych hodnôt na základe predstavených osobností
- rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou
- odhaduje dôsledky vlastného správania a konania
- rozvíja duchovné hodnoty
- rozvíja vlastné svedomie
- objavuje duchovný rozmer človeka
- spoznávaním seba samého hodnotí svoje činy, dokáže si priznať vinu a viesť k náprave
- rozvíja kritické myslenie, je schopný jednoducho obhájiť svoj názor
- správne posudzuje svoje konanie
- osvojuje si zdravý životný štýl

5. Metódy a formy práce - stratégie vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia našej školy.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využívame *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie*

motivačný rozhovor

motivačný problém

motivačnú demonštráciu

Expozičné metódy - rozprávanie

- vysvetľovanie

- rozhovor

- *demonštračná metóda*
- *pozorovanie*
- *manipulácia s predmetmi*

Významné miesto majú *problémové metódy* - *heuristická metóda*

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia*

- *situačná metóda*
- *inscenačná metóda*
- *didaktické hry*
- *kooperatívne vyučovanie*
- *dramatizácia*
- *simulácia*

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín KNB sedia v kruhu, (na koberci) aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá je prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie (vhodné adventné a pôstne cvičenia). Dôležitou súčasťou každej hodiny je rozdelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre daný ročník vydaný Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom. Metodická príručka obsahuje metodicky spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre KNB obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy, literatúra s náboženskou tematikou, biblické príbehy na CD a DVD.

Internet

7. Hodnotenie predmetu

Pri celkovom hodnotení a pri určovaní stupňa prospechu v predmete sa hodnotí kvalita vedomostí a zručností, ktorú žiak dosiahol na konci hodnotiaceho obdobia, pričom sa prihliada na systematickosť práce počas celého obdobia.

Vo vyučovacom predmete katolíckeho náboženstva pri priebežnej klasifikácii učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie, riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Učebné osnovy – matematika

1. Charakteristika predmetu:

Predmet matematika je založená na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikáciám nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa :
elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Vzdelávací obsah matematika v 1.-4. roč. ZŠ zapadá do piatich tematických okruhov, čo sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelania, pričom na každom stupni explicitne nemusí byť zastúpený každý tematický okruh :

- **Čísla, premenná a početové výkony s číslami**
- **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**
- **Geometria a meranie**
- **Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika**
- **Logika, dôvodenie, dôkazy**

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** zastáva na 1.stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla, početových výkonov s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V ďalšom tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy**, žiaci majú v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamujú sa s veličinami a ich prvou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov. V jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňujú.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** žiaci vytvárajú priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel. Zoznamujú sa najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňujú základné vlastnosti geom. útvarov. Učia sa porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznámia sa s jednotlivými dĺžkovými mierami. Riešia primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov na 1.stupni ZŠ je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**. Tento tematický okruh sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy riešia manipulatívnu činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom vytvárajú rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporiadávajú, rôzne zoskupujú).Pozorujú

frekvenciu výskytu určitých javov, udalostí a zaznamenávajú ich.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** na 1.stupni ZŠ sa objavuje len v podobe úloh. Žiaci riešia úlohy , v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

2. Ciele predmetu:

Cieľom predmetu matematika na primárnom stupni ZŠ je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravia na samostatné získavanie poznatkov, vychádzajúc z vlastných skúseností a za pomoci poznávacích metód, zodpovedajúcich veku žiakov

Kognitívne ciele: (poznávacie)

- vedieť používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek)
- správne aplikovať matematickú symboliku
- vedieť využívať tabuľky, grafy, diagramy
- rozvíjať numerické zručnosti žiakov (prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke)
- riešením úloh(problémových úloh) budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou
- viesť žiakov k získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov (využitie indukčných metód)
- rozvíjať u žiakov matematické, logické a kritické myslenie
- viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia, približovať žiakom dennú prax

Psychomotorické ciele: (výcvikové)

vedieť používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií, rozvíjať numerické zručnosti žiakov, na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore, poznávať základné vlastnosti rovinných geometrických útvarov a rozvíjať zručnosti pri ich rysovaní rôznymi spôsobmi, zoznámiť sa a vedieť používať v praxi jednotky dĺžky a hmotnosti ,vedieť tvoriť priestorové stavby, nakresliť, narysovať stavby, dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce (nožnice, kružidlo), riešiť problémové situácie

Afektívne ciele: (výchovné)

- podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov
- vytvárať a rozvíjať kladný vzťah k spoločným európskym hodnotám
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia
- byť vytrvalý a sebakritický
- vedieť sa rozhodovať
- vedieť s naučiť, komunikovať a spolupracovať s tímom
- vedieť sa rozhodovať
- byť otvorený novým veciam, technickým informáciám
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu a svet techniky

3. Témy, obsah a kľúčové kompetencie v matematike

Komunikačné

vyjadruje sa výstižne ústnou aj písomnou formou adekvátne primeranému stupňu vzdelávania používa vhodné výrazy a argumenty, uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, rozumie rôznym typom textov a používaným prejavom neverbálnej komunikácie, dokáže sústredene načúvať, náležite reagovať, vyhľadáva, používa a spracováva informácie

Matematická gramotnosť a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií využívať matematické operácie pri riešení problémov v každodennom živote, vie používať vybrané IKT pri vyučovaní a učení sa, dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- naučiť žiakov používať rôzne vyučovacie programy
- žiak získava základy algoritmického myslenia
- naučiť žiaka pracovať s osobným počítačom, s rozličnými zdrojmi informácií (knihy, časopisy, encyklopédie)
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT

Kompetencie k učeniu

- žiak má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových pochodov
- žiak pozná základy rôznych techník učenia sa, fázy učenia, vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení
- uvedomuje si význam vytrvalosti, iniciatívy pre svoj osobný rozvoj
- získava nové poznatky induktívnou cestou

Interpersonálne, sociálne a občianske kompetencie

- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti
- kontroluje sa a vie regulovať svoje správanie
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine
- stará sa o svoje zdravie, životné prostredie
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov

Tematické okruhy a časová dotácia predmetu v 1. ročníku

4 hodiny týždenne (132 ročne)

1. Prírodné čísla 1 až 20
2. Sčítanie a odčítanie
3. Geometria
4. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prior. téma
<p>1. Prírodné čísla 1 až 20</p> <p>40 hod.</p>	<p>Prírodné čísla 0 – 20. Predstavy o prírodzenom čísle. Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ... o danom počte v obore do 20. Priradovanie predmetov, ktoré k sebe patria. Čítanie a písanie čísel v obore 0 – 20. Číselný rad v obore do 20. Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20. Písanie znakov. Riešenie slovných úloh na porovnávanie. Tvorenie slovnej úlohy k danej nerovnosti (ako propedeutika k budúcim nerovniciam).</p>	<p>Žiak vie čítať a písať čísla 1 až 5, určovať počty osôb, predmetov, počítaním po jednom do 5, utvárať, vyznačovať, oddeľovať skupiny predmetov s počtom 1 až 5, porovnávať čísla znakmi $>$, $<$, $=$ v obore do 5 a udať jedno riešenie nerovnice $[] < 4$, vie usporiadať skupinu predmetov, rozlíšiť v usporiadaní prvý a posledný, pochopiť vzťahy pred, hneď pred, za, hneď za v obore do 5 a vedieť ich používať, rieši slovné úlohy charakterizované vzťahmi rovnako, viac, menej, chápe význam a funkciu znaku „+“ (plus, a), „-“ (mínus, bez) a početových výkonov, ktoré označujú, vie spamäti základné spoje sčítania a odčítania v obore do 5, pozná súvislosti medzi sčítaním a odčítaním, medzi zložkami početových výkonov a výsledkom, rieši jednoduché úlohy na sčítanie a odčítanie, učí sa sformulovať otázky k úlohovej situácii, čítať a písať čísla 6, 0, 7, 8, 9 10, vie vytvoriť, vyznačiť, oddeliť skupiny predmetov s počtom 1-10, vie porovnávať čísla znakmi $>$, $<$, $=$ a zadať jedno riešenie nerovnice typu $[] < 9$, vie vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad, rieši jednoduché slovné úlohy, charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako, vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania v obore do 10, rieši jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie</p>	<p>ENV</p>
<p>2. Sčítanie a odčítanie prírodných</p> <p>75 hod.</p>	<p>Sčítanie a odčítanie - najskôr v obore 1 – 5 - neskôr v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním. Sčítanie a odčítanie pomocou zobrazovania. Počítanie spamäti v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii (podnetu). Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. - určenie súčtu, keď sú dané sčítance, - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek, - určenie jedného sčítanec, ak je daný súčet a druhý sčítanec, - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,</p>	<p>Žiak vie : čítať a písať čísla, určiť počet osôb, predmetov, ..., počítaním po jednom vytvára, vyznačuje, oddeľuje skupiny predmetov s počtom 1-20, porovnávať čísla znakmi $>$, $<$, $=$ a udať jedno riešenie nerovnice typu $a < 17$, alebo $n > 4$ vie vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad, doplniť (znázorniť) čísla na číselnom páse, rieši jednoduché slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako, vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania v obore do 20 bez prechodu cez základ 10, rieši jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie -rozvíja vytrvalosť, systematickosť a presnosť, vie zdôvodňovať pravdivosť (správnosť) svojho tvrdenia vie zhodnotiť vlastnú prácu a prácu spolužiakov, chápe vzájomný vzťah medzi početovými výkonmi, medzi zložkami početových výkonov a výsledkom využíva námet slovných úloh k vlasteneckej, zdravotnej a ekologickej výchove</p>	<p>OSR</p>

	- porovnávanie rozdielom. Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ		
3. Geometria 7 hod.	Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar. Geometrické tvary a útvary – kreslenie. Manipulácia s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.	Žiak vie rozlíšiť geometrické tvary: trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik, kocka, guľa, valec, kreslí krivé čiary a rysuje priame čiary, rozlíši otvorenú a uzavretú čiaru a vie takú čiaru nakresliť, vie vymodelovať z geometrických tvarov na základe obrázku nové tvary získava prvé zručnosti v narábaní s rysovacími prostriedkami	OŽZ
4. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie 10 hod.	Názorný úvod k učivu z logiky. Pravdivé a nepravdivé výroky. Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania. Dichotomické triedenie predmetov podľa znakov. Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, vecí, prvkov a čísel. Úlohy na pravidelnosť v týchto postupnostiach. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Jednoduché hry na pravdepodobnosť. Úlohy na jednoduchú kombinatoriku.	Vedieť rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov.	OSR

Tematické okruhy a časová dotácia predmetu v 2. ročníku

4 hodiny týždenne (132 ročne)

1. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10
2. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100
3. Geometria
4. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100
5. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
1. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 20 hod.	Opakovanie učiva z 1. ročníka Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Sčítanie a odčítanie pomocou zobrazovania. Počítanie spamäti v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii (podnetu). Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.	Žiak vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania do 20 bez prechodu cez základ 10, vie rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel, vie vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad, doplniť (znázorniť) čísla na číselnom páse, vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania v obore do 20 bez prechodu cez základ 10, rieši	OSR

	<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania). Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. 2+2+2</p>	<p>jednoduché slovné úlohy, pozná princíp riešenia úloh s postupným dosadzovaním, má osvojené spoje sčítania a odčítania (automatizácia spojov), automaticky sčítava čísla do 20 s prechodom cez základ 10</p>	
	<p>Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance, - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek, - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec, - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek, - porovnávanie rozdielom. Zloženú slovnú úlohu: (a + b + c). Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.</p>	<p>rieši rôzne typy slovných úloh s prechodom cez základ 10 (jednoduché aj zložené) vie dopĺňať čísla do príkladov vie zmenšovať a zväčšovať čísla</p>	ENV
<p>2.Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100 20 hod.</p>	<p>Prírodné čísla 20- 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100. Čítanie a písanie čísel do 100. Dvojciferné číslo ako súčet jednotiek a desiatok v obore od 20 do 100. Určovanie počtu .., po jednom, po dvoch , desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte. Porovnávanie čísel, riešenie úloh na porovnávanie. Slovné úlohy na porovnávanie.</p>	<p>Žiak vie určiť počet predmetov, vecí (prvky) v obore do 100, k danému číslu z oboru čísel do 100 priradiť príslušný počet predmetov, vecí (prvkov), čítať a písať čísla v obore do 100, dvojciferné číslo zapísať ako súčet desiatok a jednotiek, rozložiť dvojciferné číslo na desiatky a jednotky, porovnať dve čísla (aspoň pomocou znázornenia) a výsledok porovnávania zapísať znakmi <, >, =. orientovať sa v rade čísel 0 až 100, poznať vzťahy pred, za, hneď pred, hneď za, prvý, posledný</p>	OŽZ
<p>3. Geometria 17 hod.</p>	<p>Opakovanie učiva geometrie z 1. ročníka Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar. Geometrické tvary a útvary – kreslenie. Vyznačovať body a označovať ich veľkým tlačným písmom. Bod, polpriamka, priamka, úsečka, rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvere. Jednotky dĺžky- cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky. Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies</p>	<p>Žiak vie rozlíšiť geometrické tvary: trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik, kocka, guľa, valec, kreslí krivé čiary a rysuje priame čiary, rozlíši otvorenú a uzavretú čiaru a vie takú čiaru nakresliť, narysovať a označiť úsečku a priamku, vyznačiť body, ktoré ležia (neležia) na danom geometrickom útvere (úsečke, priamke), odmerať dĺžku úsečky v centimetroch, narysovať úsečku danej dĺžky, zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru , vytvoriť a popísať jednoduché telesá z kociek.</p>	OSR

<p>4.Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100</p> <p>60 hod.</p>	<p>Sčítanie a odčítanie do 100. Sčítanie a odčítanie dvojciferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.</p> <p>Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.</p> <p>Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť), Písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel .</p> <p>Počítanie spamäti a písomne. Vzťah medzi sčítaním a dočítaním, skúška správnosti. Riešenie jednoduchých, zložených úloh ktoré vedú k zápisu $a + b + c$, $a + b - c$, $a - b - c$.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie do 100.</p> <p>Formulácia slovnej úlohy na základe obrázka, zápisu súčtu alebo rozdielu na základe reality</p>	<p>Žiak vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ v obore do 20, v obore do 100 spamäti sčíta dvojciferné a jednociferné čísla aj s prechodom cez základ 10, spamäti odčíta od dvojciferného čísla jednociferné, aj s prechodom cez základ 10, rieši všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti náročnejšie písomne, vie určiť aspoň tri riešenia nerovnic typu $x < a$, $x > b$ v obore do 100, vie riešiť názoru slovnú úlohu charakterizovanú vzťahmi viac, menej, rovnako, s udaním aspoň 3 riešení, vie riešiť slovné úlohy na odčítanie typu: z celku a zo známej časti určiť neznámu časť, dané číslo treba o niekoľko zmenšiť, rieši zloženú slovnú úlohu, ktorá vedie na zápis $a + b + c$, vie počítat pomocou napodobeniny peňazí (eur, centov)</p>	<p>REV</p>
<p>5.Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie</p> <p>15 hod.</p>	<p>1.Vyslovenie tvrdení o činnostiach, obrázkoch, posúdenie ich pravdivosti.</p> <p>2.Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.</p> <p>3.Hľadanie všetkých možností usporiadania, dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel</p> <p>4.Zobrazovanie údajov pomocou stĺpcového diagramu</p>	<p>vie rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov, sformulovať pravidlo postupnosti predmetov, čísel, nájsť viac možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen vie zobraziť údaje do diagramov.</p>	<p>OSR</p>

Tematické okruhy a časová dotácia predmetu v 3.ročníku

4 hodiny týždenne (132 ročne)

Obsah vzdelávania :

1. Opakovanie a prehlbovanie učiva z 2. ročníka
2. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20
3. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000
4. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000
5. Geometria
6. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické mat. myslenie

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
<p>1. Opakovanie a prehĺbovanie učiva z 2. ročníka 10 hod.</p>	<p>Opakovanie a prehĺbenie numerácie v obore do 100 Opakovanie a prehĺbenie sčítania a odčítania a ich vlastností Opakovanie riešenia slovných úloh. Slovné úlohy na porovnanie rozdielu.</p>	<p>Žiak vie sčítať dvojčiferné a jednociferné čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100, odčítať jednociferné čísla od dvojčiferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100, písomne sčítať a odčítať dvojčiferné čísla, počítat' spamäti a písomne.</p>	OSR
<p>2. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20 40 hod.</p>	<p>Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Nácvič násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20. Riešenie slovných úloh na násobenie . Riešenie slovných úloh. Tvorenie, zápis , správnosť riešenia, kontrola správnosti slovnej úlohy. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20.. Slovné úlohy na priamu úmernosť Zavedenie delenia. Nácvič delenia v obore do 20. Rozdeľovanie na polovice, tretiny (propedeutika zlomkov) Súvislosť medzi delením a násobením. Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20.</p>	<p>Žiak pohotovo počíta po 2, 3, 4, 5.. chápe násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov, pozná znaky násobenia (.) vie spamäti všetky spoje násobenia v obore prirodzených čísel do 20, vie zväčšiť dané číslo o <i>n-krát</i>, vie násobiť číslom 1 a 0, chápe princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov Žiak v obore do 20 rieši jednoduché slovné úlohy na násobenie typu: určiť súčet rovnakých sčítancov zväčšiť dané číslo <i>n-krát</i>, vie overiť správnosť riešenie a sformulovať odpoveď, vie od daného čísla postupne odčítať niekoľko rovnakých čísel, chápe súvislosť medzi delením a odčítaním, pozná znaky delenia (:), vie rozdeliť celok , časť celku, vie deliť na rovnaké časti, vie deliť podľa obsahu, vie spamäti všetky spoje delenia v obore prirodzených čísel do 20, vie deliť 1, chápe, že deliť 0 sa nedá, vie dané číslo zmenšiť o <i>n- krát</i>, vie riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie: rozdelenie na daný počet rovnako veľkých častí ,rozdelenie na časti danej veľkosti, dané číslo zmenšiť niekoľkokrát, riešiť slovné úlohy na priamu úmernosť, vie matematizovať primerané reálne situácie, rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť ukázať súvislosť medzi násobením a delením, medzi zložkami početových výkonov a výsledkom</p>	MEV
<p>3.Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000 8 hod.</p>	<p>Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel oboru do 10 000. Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky. Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave. Číselná</p>	<p>Žiak vie čítať a písať troj- a štvorciferné čísla, určovať počty osôb, predmetov, počítaním po tisícoch, stovkách, desiatkach a jednom, utvárať, vyznačovať, oddeľovať skupiny predmetov s počtom do 10 000, vie rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, - vedieť zapísať troj- a štvorciferné čísla ak je udaný počet tisícok, stoviek,</p>	ENV

	<p>os. Nerovnice Slovné úlohy na porovnanie v obore do 10 000.</p> <p>Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnanie v obore do 10 000.</p>	<p>desiatok a jednotiek, počíta po tisícoch, stovkách, desiatkach a po jednom do 10 000, vie násobiť a deliť 10,100, 1000 -premieňa jednotky dĺžky mm - cm, cm - m, m - km a opačne, vie porovnávať podľa veľkosti troj- a štvorciferné čísla znakmi $>$, $<$, $=$, udať aspoň tri riešenia nerovnice typu $x < 7\,964$, $x > 321$, rieši slovné úlohy charakterizované vzťahom viac, menej, rovnako, rozvíjať predstavivosť a abstrakčnú schopnosť</p>	
<p>4. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000</p> <p>30 hod.</p>	<p>Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel.</p> <p>Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky. Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom</p>	<p>Žiak vie vypočítať jednoduché príklady na sčítanie a odčítanie spamäti, pozná algoritmus písomného sčítania a odčítania a -vie ho pohotovo využívať pri výpočtoch, vie vykonať kontrolu správnosti výpočtu, vie riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie, vie riešiť zložené slovné úlohy, ktoré vedú na zápis: $a + b + c$, $a - b - c$, $a - (b + c)$, $(a + b) - c$, $a + (a + b)$, $a + (a - b)$,</p> <p>-rozvíja algoritmické myslenie a kritické myslenie, utvárať význam matematiky pre prax, námetom slovných úloh vytvárať u žiakov také hodnoty ako je čestnosť, statočnosť, ohľaduplnosť ochota pomáhať, vzťah k ľudským hodnotám a k prírode</p>	
<p>5. Geometria</p> <p>20 hod.</p>	<p>Meranie dĺžky úsečky v mm a v cm. Meranie väčších vzdialeností: - približne (napr. krokmi), s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: kratšej v cm (milimetroch), dlhšej v m. Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvaru. Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov vo štvorcovej sieti. Stavba telies z kociek na základe plánu. (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek</p>	<p>Žiak vie odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimeter, vie narysovať úsečku danej dĺžky, vie odmerať vzdialenosť na metre, zoznámi sa s jednotkou dĺžky kilometer, vie premieňať jednotky dĺžky, získava zručnosť v rysovaní kružnice daným stredom a daným polomerom, pozná základný rozdiel medzi kružnicou a kruhom, vie vyznačiť polomer a priemer kružnice, vie porovnať úsečky podľa ich dĺžky, vie narysovať vo štvorcovej sieti obdĺžnik a štvorec, pomenovať ich vrcholy a strany, susedné strany,</p>	OSR

<p>6. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</p> <p>24 hod.</p>	<p>Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnou činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla.. Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných, ale aj neistých udalostí a nemožných udalostí). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>Žiak vie vytvoriť skupinu predmetov po dvoch, troch manipulatívnou činnosťou na základe spoločnej (rozdielnej) vlastnosti, objavuje čo najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. vie rozlišovať možné – nemožné, isté – neisté udalosti primerane veku (pravda-nepravda), rieši nepriamo sformulované úlohy, zhromažďuje a získava potrebné údaje, vie zo získaných údajov zostaviť tabuľku</p>	
--	---	--	--

Tematické okruhy a časová dotácia vo 4. ročníku

4 hodiny týždenne (132 ročne)

1. Násobenie a delenie v obore násobilky
2. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000
3. Geometria a meranie
4. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prior. téma
<p>1. Násobenie a delenie v obore násobilky</p> <p>45 hod.</p>	<p>Násobenie a delenie v obore násobilky. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...) Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia (propedeutika). Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika). Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie. Riešenie</p>	<p>Žiak vie spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore do 100, vie urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia, ovláda algoritmus násobenia a delenia, ovláda algoritmus násobenia, vie násobiť a deliť spamäti 10 a 100, osvojil si praktické násobenie a delenie na kalkulačke, vie rozlíšiť a použiť správnu početovú operáciu v úlohách, charakt. pojmy : koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej, chápe súvislosť medzi násobením a delením, vie riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie, vie riešiť slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 1000 typu - určiť súčet rovnakých sčítancov - zväčšiť dané číslo niekoľkokrát, vie riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie v obore násobilky do 100:</p>	<p>OSR</p>

	<p>jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom.</p> <p>Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka). Tvorenie textov k numerickým príkladom. Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.</p>	<p>1. rozdeliť dané číslo na daný počet rovnakých častí delenie na</p> <p>2. delenie podľa obsahu</p> <p>3. zmenšiť dané číslo niekoľkokrát, vie riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu - porovnanie podielom, rieši zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu : $a + a \cdot b$, $a + a : b$, $a \cdot b + c$, $a \cdot b + c \cdot d$, vie riešiť úlohy na priamu úmernosť, vie riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy , vie vytvoriť k danému príkladu slovnú úlohu, vie overiť správnosť riešenia a formulovať odpoveď, vie zostaviť zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa</p>	
<p>2. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000</p> <p>40 hod.</p>	<p>Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000.</p> <p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti.</p> <p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky.</p> <p>Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie.</p> <p>Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.</p> <p>Skúška správnosti riešenia.</p> <p>Riešenie slovných úloh.</p> <p>Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000.</p> <p>Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel.</p> <p>Riešenie jednoduchých nerovnic .</p>	<p>Žiak pozná algoritmus písomného sčítania a odčítania a vie ho pohotovo využívať, - vie písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000, vie spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch , vie sčítať a odčítať prirodzené čísla na kalkulačke, sčíta a odčíta primerané troj- a štvorciferné čísla pomocou kalkulačky, chápe sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné operácie, vie približne počítať so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky, vie urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000, vie riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000, vie riešiť všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000, vie riešiť slovné úlohy za pomoci zaokrúhľovania, vie samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy, vie overiť správnosť riešenia a formulovať odpoveď, vie zostaviť zápis k slovnej úlohe, vie riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu : - určiť súčet, keď sú dané dva sčítance - dané číslo zväčšiť o...(niekoľko viac), vie riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. vie určiť daného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec 2. vie dané číslo zmenšiť o ...(niekoľko menej) 3.vie porovnávať rozdielom, vie riešiť zložené slovné úlohy typu: $a + b + c$, $a - b - c$, $a - (b + c)$, $(a + b) - c$, $a + (a + b)$, $a + (a - b)$</p>	ENV
<p>3. Geometria a meranie</p>	<p>Rysovanie – základné zásady rysovania.</p>	<p>Žiak pri rysovaní dodržiava základné hygienické návyky a dbá o bezpečnosť pri práci. Vie vyznačiť body na priamke</p>	

22 hod.	<p>Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán. Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky. Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice. Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky. Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek</p>	<p>(úsečke) a v rovine (na útvare), vie narysovať úsečku danej dĺžky na priamke a označovať ju, vie označiť strany a vrcholy veľkými tlačenými písmenami, pozná vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vie ich charakterizovať, vie narysovať štvorec (obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s ďalšou dĺžkou strany, vie vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek, vie vypočítať násobok dĺžky úsečky, vie vypočítať a zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán, vie narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany, pozná vlastnosti trojuholníka, vie odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm, na mm, vie porovnať strany trojuholníka podľa ich dĺžky, vie vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán, pozná základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou, vie narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom, polomerom, vie vyznačiť polomer kružnice, vie premieňať jednotky dĺžky a zmiešané jednotky dĺžky, vie vytvoriť z kociek rôzne stavby telies, podľa vzoru a podľa obrázka, vie vytvoriť a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek, vie nakresliť plán stavby z kociek</p>	
<p>4. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matem. myslenie</p> <p>25 hod.</p>	<p>Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov. Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika). Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>Vie primerane rozlíšiť pravdivosť, nepravdivosť výrokov, vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie, zdôvodniť pravdivosť – nepravdivosť výroku, vie čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov, vie vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát, vie riešiť primerane nepriamo sformulované úlohy, vie získať a zhromažďovať potrebné údaje, vie čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov, vie riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou</p>	OSR

5. Metódy, formy vyučovania v matematike

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa prihliada na usporiadanie obsahu vyučovania, na vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Zvolená metóda závisí od obsahu učiva, cieľov hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na 1.stupni je vhodné uplatňovať:

- názornosť
- pozorovanie
- využitie praktických poznatkov zo života
- manipulačné metódy
- postupnosť riešenia problémov
- formy skupinovej práce
- porovnávacie metódy

Podľa zdroja poznania a druhu poznatkov používame metódy:

- slovné – výklad, vysvetľovanie, rozhovor, diskusia,
- písomné – písomné práce, práca s textom
- demonštračné – pozorovanie, predvádzanie,
- praktické – nácvik zručností (zážitkové učenie) – grafické práce

Podľa aktivity a samostatnosti účastníkov :

- oznamovacie, reproduktívne, problémové

Podľa logických postupov používame:

- indukzívne, analyticko – syntetické metódy

Podľa fáz vzdelávacieho procesu :

metódu motivačného rozhovoru, rozprávania, demonštrácie, príkladov z praxe
expozičný charakter / metódu utvárania nových vedomostí, metódu upevňovania a
prehlbovania vedomostí, situačné hry, didaktické hry /
fixačný charakter / opakovania učiva , posilňovanie /
diagnostické / preverovanie a hodnotenie vedomostí /

Podľa spôsobu interakcie používame :

- frontálne / metódu výkladu, diskusie /
- skupinové / simulačné hry /
- individuálne / samostatnej práce, internetom /

Formy vyučovania :

Frontálne vyučovanie, skupinové vyučovanie, individuálne vyučovanie, vyučovanie v triede,
v počítačovej triede

Rozpracovanie prierezových tém vo vyučovaní matematiky

Environmentálna výchova:

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

- chápať ochranu životného prostredia na celom svete, získať jednoduché zručnosti a vedomosti, ktorými pomôže životnému prostrediu (triedenie odpadu, chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, aj k zvieratám v prírode
- naučiť žiaka chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu, posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu

Dopravná výchova:

uplatňovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke, uvedomenie si významu technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky, zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke, pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti, vytvárať u žiakov uvedomelý vzťah k disciplinovanosti v cestnej premávke, utvárať u žiakov zmysel pre ochranu a pomoc druhému, ktoré si musí osvojiť každý účastník cestnej premávky

Mediálna výchova:

- porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovať
- vedieť posudzovať mediálne šírené posolstvá, nájsť v nich pozitíva v prospech osobnostného a profesionálneho rastu, uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť, rozvíjať u žiakov mediálnu kompetenciu

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti :

naučiť žiakov používať informácie, naučiť žiakov vyhľadať a spracovať informácie, naučiť žiakov komunikovať a argumentovať, viesť žiakov k riešeniu problému, spolupracovať v skupine, poznať sám seba a svoje schopnosti, prezentovať seba a prácu v skupine písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií

Ochrana života a zdravia:

ochrana života a zdravia v mimoriadnych situáciách, živelné pohromy, ekologické havárie, prírodné katastrofy, zdravotná príprava, rozvíjať morálne vlastnosti, tvoriace základ vlasteneckého a národného citenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti, pohyb a pobyt v prírode (ŠVP, TEL)

Osobnostný a sociálny rozvoj :

poskytovať žiakovi kvalitné vzdelanie, rozvíjanie osobných a sociálnych spôsobilostí ,vedieť uplatňovať svoje práva, rešpektovať názory iných, vedieť prevziať zodpovednosť za svoje konanie, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život, rozvíjať u žiaka sebareflexiu, svoje kladné ale aj záporné stránky

6. Učebné zdroje

Učebnice a PZ schválené MŠ pre jednotlivé ročníky
 Výukové CD a DVD
 Modely geometrických tvarov
 Internet – Infovekáčik

Časopisy pre deti (Fifík, Zornička) a iné matematické časopisy pre deti

Nápovedné obrázky

Internetové stránky

Odborné publikácie podľa potreby učiteľa a ponuky trhu, časopisy, metodické príručky

Počítač, rysovacie potreby, meracie potreby, nástenné obrazy a texty

Manipulačné pomôcky (počítadlo, čísla, papierové peniaze, kocky..)

IKT, ktoré sú aplikovateľné v rámci predmetu, využívanie programu Word pri tvorbe textov, PowerPoint, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internet a pod.

Medzipredmetové vzťahy

Žiaci na hodinách matematiky budú využívať získané vedomosti a zručnosti z predmetov slovenský jazyk a literatúra, informatika, prírodoveda, výtvarná výchova (pracovné činnosti), telesná výchova...

Vedomosti z matematiky žiaci využijú na hodinách prírodovedy, informatiky, telesnej výchovy, výtvarnej výchovy.

7. Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia : Predmet Matematika bude hodnotený na základe metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základnej školy. Hodnotenie má motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Pri hodnotení žiaka je podstatné porovnať jeho súčasný výkon s jeho predchádzajúcimi výkonmi a nastavenými kritériami pre porovnanie s výkonmi iných žiakov. Slovné hodnotenie je veľmi vhodným motivačným prvkom zvlášť u slabšie prospievajúcich žiakov.

Formy a prostriedky hodnotenia :

Osobný rozhovor so žiakom

Každodenné **sebahodnotenie** žiakov v rôznych formách :

- * sebahodnotenie pri výbere činnosti na základe vlastných možností a schopností
- * sebahodnotenie počas činnosti (sebakontrola, autokorekcia). Spätnú väzbu pre sebakontrolu poskytujú pracovné listy.
- * záverečné sebahodnotenie žiaka po ukončení činnosti, tematického celku i po dlhšom časovom období (hodnotiaci komunikatívny kruh, záverečné sebahodnotenie)

Hodnotenie známkou, slovné hodnotenie

Učiteľ nezanedbáva osobný prístup a u žiaka hodnotí primerane veku :

A. Priebeh získavania základných vedomostí rozširujúcej sa matematickej symboliky a aplikovanie pochopených a osvojených pojmov a výrazov pri riešení úloh. Tiež vhodné využívanie tabuliek, grafov a diagramov.

B. Rozvíjanie matematického nazerania, logického a kritického myslenia

C. Rozvíjanie numerických zručností žiakov prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke

D. Rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a priestore

E. Priebeh vytvárania postojov – tvorivosti a cieľavedomosti pri riešení úloh, schopnosti spolupracovať a zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov .

F. Vytváranie predpokladov na budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou za pomoci používania prostriedkov IKT

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

1. Pozorovanie činnosti žiakov:

- záujem o predmet
- príprava na vyučovanie - pomôcky
- samostatná práca na vyučovacích hodinách
- hodnotenie ústne alebo známku
- domáca príprava žiaka

2. Ústne skúšanie:

- individuálne ústne skúšky – hodnotenie známku
- kolektívne ústne skúšky (skúšanie je orientačné) – hodnotenie ústne

3. Písomné skúšanie ukazuje, ako si žiaci trvalo a uvedomene osvojili nové učivo i staršie učivo.

Používané formy písomných prác:

- **priebežné testy** (10-20 minút) - krátke kontrolné orientačné práce obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva. Cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov – hodnotené známku
- **kontrolné práce** (30 min.) - sa píše po odučení tematického celku – hodnotené známku.

Učebné osnovy – INFORMATICKÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika predmetu

Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje sa tak informatická kultúra, t.j. vychováva sa k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov.

Toto poslanie sa bude dosahovať spoločným pôsobením predmetu informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatická výchova sa budeme zameriavať na štúdium základných, univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie budú poskytovať vyučovaniu informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

2. Rozvíjajúce ciele, spôsobilosti

Cieľom učebného predmetu informatická výchova je:

- naučiť žiakov efektívne využívať počítač pri svojom vzdelávaní, pri tvorivých aktivitách, pri projektovom vyučovaní, pri vyjadrovaní svojich myšlienok a postojov a riešení problémov reálneho života
- prostredníctvom internetu a IKT získavať informácie v textovej, aj grafickej podobe
- naučiť sa samostatnému, systematizovanému, logickému mysleniu
- naučiť sa algoritmickeému mysleniu a využívať tieto schopnosti v reálnom živote
- osvojiť si schopnosti komunikácie prostredníctvom mailovej pošty
- prostredníctvom práce s myšou, tabletom, s klávesnicou zlepšovať jemnú motoriku žiakov, ich koordináciu a priestorovú orientáciu
- naučiť sa, že počítač nie je len zdrojom zábavy, ale prostriedkom pomocou ktorého dokážu realizovať svoje nápady, predstavy, tvorivé plány, dokážu získavať informácie a komunikovať s ľuďmi na celom svete
- naučiť sa vyjadrovať svoje názory a obhajovať ich pred spolužiakmi
- vytvoriť priestor pre zmysluplnú orientáciu na tvorivé aktivity s IKT ako alternatívu k ohrozeniam, s ktorými sa stretávajú
- rozvíjať estetické čítanie
- naučiť sa spolupracovať na malých projektoch, rozvíjať organizačné, komunikačné a kooperatívne schopnosti
- rozvíjať právne povedomie a etiku (legálne používanie programov, uvádzanie zdrojov, zásady slušného správania v komunikácií aj v prostredí internetu)
- naučiť sa pracovať samostatne (individuálne riešenie úloh, samoštúdium)
- rozvíjať schopnosť učiť sa nové veci

3. Témy a obsah učiva :

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Informácie okolo nás**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT**
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmicke myslenie**
- **Princípy fungovania IKT**
- **Informačná spoločnosť**

2. ročník (1 hod. týždenne – 33 hod. ročne)

OBSAH a PRIEREZOVÁ TÉMA	OBSAH	VÝSTUP
Informácie okolo nás – 12 h		
Grafický editor	Zásady kreslenia v grafickom	Vedieť sa orientovať v prostredí

<i>Mediálna výchova</i>	editore	jednoduchého grafického editora.
	Nástroje grafického editora	Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore. Samostatne nakresliť obrázok na základe určitých požiadaviek.
	Multimediálne programy vo vyučovacom procese	Vedieť spustiť multimediálne CD.
Textový editor	Zásady písania písmen na klávesnice	Vysvetliť a dodržiavať zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovom, malé a veľké písmeno, písmena s diakritikou.
	Práca s textom	Vedieť upraviť veľkosť, typ, farbu písma
	Kombinácia textu a obrázka	Vedieť vložiť obrázok to textu cez schránku
Princípy fungovania IKT – 5 h		
Základné periférne zariadenia	Klávesnica, myš	Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač. Samostatne zapnúť a vypnúť počítač. Vedieť pracovať s myšou a klávesnicou. Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho.
Edukačný softvér		Spustiť výukový program.
Ukladanie informácií	Súbory, priečinky	Vedieť pomenovať súbor a uložiť ho do príslušného priečinka.
Komunikácia prostredníctvom IKT – 5 h		
Internet <i>Ochrana života a zdravia</i>	Internet	Vytvoriť základnú a veku primeranú predstavu o fungovaní internetu. Vedieť sa samostatne orientovať v hypertextoch na internete.
	Webové stránky	Napísať v správnom tvare adresu webovej stránky. Vedieť sa orientovať v jednoduchých hrách na internete a samostatne si ich spustiť. Vedieť si samostatne prečítať informáciu na internete.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie – 8 h		
Návody	Postupy	Vedieť postupovať podľa návodu.
Algoritmy a programy	Detský programovací jazyk Baltík	Získať základy algoritmického myslenia
	Režim skladať scénu	Riešiť jednoduché algoritmy v detskom prostredí.
	Režim čarovať scénu	Získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime.
Informačná spoločnosť – 3 h		
Bezpečnosť na internete	Bezpečne na internete	Rozpoznať vhodné detské webové stránky

<i>Mediálna výchova</i>	Psychohygienu	Ovládať zásady správneho sedenia pri počítači a psychohygienu
-------------------------	---------------	---

3. ročník (1 hod. týždenne - 33 hod. ročne)

OBSAH a PRIEREZOVÁ TÉMA	OBSAH	VÝSTUP
Informácie okolo nás – 13 h		
Grafický editor <i>Mediálna výchova</i>	Zásady kreslenia v grafickom editore	Vedieť sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora. Vedieť nakresliť obrázok pomocou geometrických tvarov.
	Nástroje grafického editora	Vedieť využívať nástroje pre úpravu obrázka – kopírovanie, prilepenie, otáčanie. Samostatne nakresliť obrázok na základe určitých požiadaviek. Obrázok vytlačiť na tlačiarni.
	Multimediálne programy vo vyučovacom procese	Vedieť spustiť multimediálne CD.
Textový editor <i>Ochrana života a zdravia</i>	Zásady písania písmen na klávesnice	Vysvetliť a dodržiavať zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovom, malé a veľké písmeno, písmena s diakritikou.
	Práca s textom	Vedieť upraviť veľkosť, typ, farbu písma. Vedieť samostatne napísať a prepísať jednoduchý text. Samostatne text uložiť a otvoriť.
	Kombinácia textu a obrázka	Vedieť vložiť obrázok do textu cez schránku.
Princípy fungovania IKT – 4 h		
Základné periférne zariadenia	Klávesnica, myš	Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač. Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho.
Edukačný softvér		Samostatne spustiť výukový program.
Ukladanie informácií <i>Mediálna výchova</i>	Súbory, priečinky	Samostatne vedieť pomenovať súbor a uložiť ho do príslušného priečinka. Vedieť uložiť súbor na USB kľúč, otvoriť súbor z neho.
Komunikácia prostredníctvom IKT – 5 h		
Internet	Internet	Vytvoriť základnú a veku primeranú predstavu o fungovaní internetu. Vedieť sa samostatne orientovať v hypertextoch na internete.

<i>Tvorba projektu a prezentačné schopnosti</i>	Webové stránky	Napísať v správnom tvare adresu webovej stránky. Vedieť sa orientovať v jednoduchých hrách na internete a samostatne si ich spustiť. Vedieť si samostatne prečítať informáciu na internete.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie – 8 h		
Návody	Postupy	Hry na jednoduché zašifrovanie slova.
Algoritmy a programy	Detský programovací jazyk Baltík 3	Získať základy algoritmického myslenia
	Režim čarovať scénu	Riešiť jednoduché algoritmy v detskom prostredí. Získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime.
<i>Mediálna výchova</i>	Režim programovať - začiatočník	Poznať a vedieť použiť príkazy v prostredí Baltík 3. Vedieť vo svojich programoch využívať blok príkazov. Samostatne vytvoriť program na základe požiadaviek učiteľa.
Informačná spoločnosť – 3 h		
Bezpečnosť na internete	Bezpečne na internete	Rozpoznať vhodné detské webové stránky. Poznať zásady bezpečného správania sa na internete.
	Psychohygiena	Ovládať zásady správneho sedenia pri počítači a psychohygienu

4. ročník (1 hod. týždenne - 33 hod. ročne)

OBSAH a PRIEREZOVÁ TÉMA	OBSAH	VÝSTUP
Informácie okolo nás – 16 h		
Grafický editor <i>Mediálna výchova</i>	Zásady kreslenia v grafickom editore	Vedieť sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora. Vedieť nakresliť obrázok pomocou geometrických tvarov.
	Nástroje grafického editora	Vedieť využívať nástroje pre úpravu obrázka – kopírovanie, prilepenie, otáčanie. Samostatne nakresliť obrázok na základe určitých požiadaviek. Vložiť nadpis do obrázka. Obrázok samostatne vytlačiť na tlačiarni.
Textový editor <i>Ochrana života a zdravia</i>	Zásady písania písmen na klávesnici	Dodržiavať zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovom, malé a veľké písmeno, písmena s diakritikou, interpunkčné znamienka.
	Práca s textom	Vedieť upraviť veľkosť, typ, farbu písma.

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti		Vedieť samostatne napísať a prepísať jednoduchý text. Samostatne text uložiť a otvoriť.
	Kombinácia textu a obrázka	Vedieť vložiť obrázok do textu cez schránku a zo súboru.
Prezentačný softvér Mediálna výchova	Zásady tvorby prezentácií	Vedieť sa orientovať v prostredí prezentačného softvéru. Vedieť vložiť snímku, vedieť nastaviť pozadie o rozloženie snímky.
Tvorba projektu a prezentačné schopnosti	Vkladanie obrázku do prezentácie	S pomocou učiteľa vložiť obrázok do prezentácie a doplniť krátky text.
	Nastavenie jednoduchej animácie obrázku.	S pomocou učiteľa vedieť nastaviť animáciu obrázku. Vedieť spustiť prezentáciu na klikanie myšou.
Princípy fungovania IKT – 5 h		
Základné periférne zariadenia Ochrana života a zdravia	Klávesnica, myš.	Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač. Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho. Poznať funkcie ďalších kláves na klávesnici .
Digitálny fotoaparát		Samostatne vytvoriť fotografiu. S pomocou učiteľa preniesť fotografiu do počítača.
Ukladanie informácií Mediálna výchova	Súbory, priečinky	Samostatne vedieť pomenovať súbor a uložiť ho do príslušného priečinka. Vedieť premenovať priečinok, odstrániť. Vedieť uložiť súbor na USB kľúč, otvoriť súbor z neho.
Komunikácia prostredníctvom IKT – 4 h		
Internet	Internet	Vytvoriť základnú a veku primeranú predstavu o fungovaní internetu. Vedieť sa samostatne orientovať v hypertextoch na internete.
Ochrana života a zdravia	Webové stránky	Vedieť si samostatne prečítať informáciu na internete. Vedieť používať vyhľadávač na vyhľadávanie informácií na internete. Vedieť využívať kľúčové slová pri vyhľadávaní na internete. Vedieť uložiť obrázok z internetu a veku primerane poznať zásady autorských práv. S pomocou učiteľa overovať pravdivosť informácií.
E-mailová komunikácia	E-mail	Porozumieť pojmu e-mailová komunikácia. Vedieť poslať e-mail spolužiakovi a učiteľovi. Vedieť prečítať e-mail . Poznať základné etické zásady v e-mailovej komunikácii.
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie – 6 h		
Návody	Postupy	Hry na jednoduché zašifrovanie slova.

Algoritmy a programy <i>Mediálna výchova</i> <i>Tvorba projektu a prezentačné schopnosti</i>	Režim programovať – začiatočník	Získať základy algoritmickeho myslenia. Poznať a vedieť použiť príkazy v prostredí Baltík 3. Vedieť vo svojich programoch využívať blok príkazov. Samostatne vytvoriť program na základe požiadaviek učiteľa. Vedieť využívať príkaz rýchlosť. Vedieť samostatne načítať scénu do programu. Vedieť použiť jednoduché animácie v programe. Nahrávanie zvuku. Vkládanie zvuku.
Informačná spoločnosť – 2 h		
Bezpečnosť na internete <i>Ochrana života a zdravia</i>	Bezpečne na internete	Rozpoznať vhodné detské webové stránky. Poznať zásady bezpečného správania sa na internete.

4. Požiadavky na výstup

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,
- samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- za pomoci učiteľa skenovať,
- správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- digitálnym fotoaparátom odfotiť spolužiaka a fotku uložiť za pomoci učiteľa do priečinku,
- dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarni,
- ovládať samostatne výučbový SW,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky),
- sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora,
- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje,
- samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),
- nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov
- obrázok uložiť a otvoriť,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- vložiť obrázok cez schránku,
- vytvoriť jednoduchú animáciu v grafickom editore,
- sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,
- s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku, e-maily posielat' a prijat',

- používať jednoduché zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,
- vytvoriť jednoduchý multimediálny projekt,
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäkčene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty,
- používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,
- samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu – projekt.

5. Metódy a formy práce - stratégie vyučovania

Pri vyučovaní informatickej výchovy sa budú uplatňovať také metódy a formy vyučovania, ktoré podporujú aktívnemu prístup k získavaniu nových poznatkov. Tie sa potom využijú pri spracovaní projektových úloh, v ktorých žiaci preukážu praktické ovládanie jednotlivých nástrojov a svoju originalitu. Téma projektových úloh bude korešpondovať s obsahom iných predmetov, tak aby sa pri vyučovaní mohla naplňať myšlienka medzipredmetových vzťahov. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa bude prihliadať na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov.

Pri výučbe informatickej výchovy budeme využívať tieto metódy a formy:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)

- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

6. Učebné zdroje

- Učebnica informatickej výchovy + PZ
- E-learningová cvičebnica
- internetové stránky

7. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Žiakov hodnotíme známku.

Človek a svet práce

Učebné osnovy - PRACOVNÉ VYUČOVANIE

1. Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a doplňuje celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

2. Ciele predmetu

Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre vzdelávaciu oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (**hodnoty, postoje**),
2. výchova o technike (**vedomosti**),
3. výchova prostredníctvom techniky (**skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti**).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
- bipolárnemu vnímaniu techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraniu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvedávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na veku primeranej úrovni,
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky,
- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti,
- pestovaniu a ošetrovaní základných druhov rastlín,
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností,
- využívaniu vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
- naučeniu sa pracovať v tíme,
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, vedie žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k

organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,

- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k sebarealizácii, sebazvedávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

3. Obsah a vzdelávací štandard

4. ročník

Časový rozsah výučby: 1hodina týždenne - 33 hodín ročne

Vzdelávací obsah je rozdelený **do 5 tematických celkov:**

- 1. Tvorivé využitie technických materiálov 6 h**
- 2. Základy konštruovania 11 h**
- 3. Starostlivosť o životné prostredie 10 h**
- 4. Stravovanie a príprava jedál 3 h**
- 5. Ľudové tradície a remeslá 3 h**

1. Tvorivé využitie technických materiálov 6 hodín

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
<p>Poznávanie vlastností materiálov Pomocou porovnávacieho pozorovania, bádania a experimentovania nadobudnúť poznatky o technických materiáloch s ktorými sa bežne žiaci stretávajú. Poznať, rozlíšiť a popísať štruktúru a vlastnosti technických materiálov. Získať odborné špecifické poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov.</p> <p>1. Papier a kartón Praktické činnosti: strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie. Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti papiera podľa toho, ako sa strihá, trhá, skladá, ktorý papier je najvhodnejší na skladanie (balenie), z akého papiera sú listy učebníc,</p>	<p>Poznávať vlastností materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním. Získať pracovné zručnosti s nimi. Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej predstavivosti a fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom</p>	<p>Ochrana života a zdravia Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

<p>detských kníh...).</p> <p>Pracovné námety: priestorové a kruhové vystrihovačky, skladanie origami podľa náčrtu, balenie kníh a darčiekov, koláž z kartónu.</p> <p>2. Textil</p> <p>Praktické činnosti: navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, osvojenie základných stehov, zhotovenie výrobku podľa strihu.</p> <p>Námety na skúmanie: skúmať vlastnosti textílií podľa toho, ako udržiavajú teplo, podľa krčivosti, podľa väzby, nasiakavosti. Skúmať stehy na výšivkách.</p> <p>Pracovné námety: výrobok s prvými stehmi, námety na vyšívanie s detskými prvkami, resp. námetmi ľudovej kultúry, gombíkový panáčik, tvorba výrobku podľa strihu.</p> <p>3. Drevo</p> <p>Praktické činnosti: skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie.</p> <p>Námety na skúmanie: skúmať drevené predmety v triede (byte), skúmať drevinu v okolí, skúmať, kde sú poškodené drevinu a akým spôsobom.</p> <p>Pracovné námety: zvieratká, postavy, príbytky.</p>	<p>a pracovnými nástrojmi.</p> <p>Vytvárať pracovné prostredie s akcentom na estetiku prostredia.</p> <p>Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.</p>	
---	--	--

2. Základy konštruovania 11 hodín

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
<p>Obsah tematického celku tvoria 4 tematické okruhy:</p> <p>a) Konštrukcie okolo nás</p> <p>b) Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie</p> <p>c) Technické komunikačné prostriedky</p> <p>d) Technika v doprave</p> <p>a) Konštrukcie okolo nás</p> <p>Skúmanie konštrukcií okolo nás a ich spoločenský význam (mosty, budovy, zariadenia) pre človeka. Všímanie si celku i detailov. Pokus o návrh technického objektu na zhotovenie. Technické objekty zhotovujeme zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov (papier, kartón, lepenka, koženka, plasty, drôtičky, drevo) za</p>	<p>Poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a prerušovaná čiara...).</p> <p>Vedieť urobiť technický náčrt. Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlí.</p> <p>Poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek (členitosť terénu, veľkosť rieky, zaťaženie mosta a pod.).</p> <p>Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Environmentálna výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Mediálna výchova</p>

<p>použitia dostupných nástrojov a náradí. Odporúča sa použiť stavebnice s väčšími prvkami a škatule rôznych veľkostí a tvarov. Úlohy majú mať charakter hry. Námety: obydlia, mosty, pohyblivé detaily strojov (vrtuľka), šarkan.</p> <p>b) Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie Uvedený tematický okruh odporúčame zaradiť až po prebratí učiva z prírodovedy o elektrickom obvode a elektrickej vodivosti. Na zostavovanie jednoduchých elektrických obvodov pri nedostatku pomôcok, modulov alebo stavebníc chceme upozorniť na vytváranie jednoduchých spojení (očko - skrutka) na objímkach žiaroviek E 10 za pomoci tenkého vodiča a batérie 4,5. Možné je paralelné a sériové zapojenie spotrebičov. Zdroje elektrickej energie (obnoviteľné a neobnoviteľné) a ich vplyv na životné prostredie. Význam šetrenia elektrickou energiou.</p> <p>c) Technické komunikačné prostriedky Žiaci sa oboznamujú s historickými i modernými komunikačnými prostriedkami (telefón, fax, PC). Skúmajú, ako technické prostriedky umožňujú komunikáciu medzi ľuďmi. Skúmajú, kde sa tieto komunikačné prostriedky využívajú, samé sa učia sa využívať komunikačné prostriedky simulovaním rôznych situácií.</p> <p>d) Technika v doprave Oboznámenie sa s dopravou, dopravnými prostriedkami, rozvíjanie cestovateľskej mobility. Rozvíjanie konštruktérskych schopností, konštrukcia bicykla, jeho technické vybavenie a bezpečnosť jazdy na bicykli.</p>	<p>určeného modelu. Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického, ekonomického a estetického. Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu. Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.</p> <p>Poznať zásady bezpečnej mobility. Poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli. Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.</p>	<p>Dopravná výchova</p>
--	--	-------------------------

3. Starostlivosť o životné prostredie 10 hodín

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
-------------------	-------------------	-----------------

<p>1. Črepníkové rastliny a životné prostredie</p> <p>Poznávanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín, poznávanie ich nárokov na životné podmienky a ich význam pre tvorbu životného prostredia. Ošetrovanie črepníkových rastlín (umiestnenie podľa nárokov na svetlo a teplo, polievanie, ošetrovanie rastlín, kyprenie, rosenie, prihnojovanie, presadzovanie). Rozmnožovanie rastlín (semenami, vegetatívne – odrezkami, delením trsu, cibulami, hl'uzami...). Hydroponické pestovanie rastlín (postup celoročného ošetrovania rastlín).</p> <p>2. Poznávanie úžitkových rastlín</p> <p>Poznávanie úžitkových rastlín ich konzumných častí, plodov, semien (hlavne zeleninu). Robiť výstavy poznávaných druhov priebežne (semená, rastliny, konzumné časti, plody), aby žiaci poznali úžitkové rastliny v rôznych vývinových fázach. Zatriedenie poznávaných druhov zelenín do pestovateľských skupín. Poznať význam zeleniny pre zdravie a výživu. Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad.</p> <p>3. Pokusy a pozorovania</p> <p>Podmienky klíčenia semien (vhodné napr. hrach, fazuľa). Význam vody, tepla a svetla pre rastliny (napr. fazuľa kríčková, hrach). Rýchlenie rastu rastlín teplotou. Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplo, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiarničke). Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky).</p> <p>3. Pestovanie vonkajších okrasných rastlín</p>	<p>Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavy a pokusy. Poznať a pomenovať viac druhov črepníkových rastlín (10 druhov). Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správne ošetrovať. Vedieť založiť jednoduchú množiarničku, poznať jej význam a využitie. Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KŽP. Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov (črepníkovat') rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín. Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien a poznať ich na základe vonkajších vlastností. Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, reďkovka, hrach). Poznať význam predpestovania rastlín. Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín. V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamenávať objektívne výsledky pozorovania. Výsledky pozorovania a pokusov vyhodnotiť. Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Dopestovanie okrasných rastlín. Vedieť pomenovať a využívať náradie a pomôcky, osvojovať si postupy bezpečnej práce. Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na</p>	<p>Environmentálna výchova Mediálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
--	--	--

<p>Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky). Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad (napr. aksamietnica), ich vysadzovanie do črepníkov, na záhony, ošetrovanie.</p> <p>4. Rez a úprava kvetín do váz</p> <p>Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín. Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín. Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.</p>	<p>aranžovanie. Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu. Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovanie kvetín a okrasných rastlín pri významných príležitostiach (vianočné, veľkonočné, rodinné a spoločenské udalosti).</p>	
---	--	--

4. Stravovanie a príprava jedál 3 hodiny

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
<p>Technika v kuchyni – význam.</p> <p>Základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre detí.</p> <p>Výber, nákup a skladovanie potravín .</p> <p>Z hľadiska zdravej výživy akcent v tematickom celku je na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ potraviny rastlinného pôvodu, ▪ potraviny živočíšneho pôvodu, ▪ typické potraviny v iných krajinách, ▪ potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje na nich pre spotrebiteľa, ▪ príprava jednoduchého jedla, ▪ príprava narodeninovej torty, ▪ stolovanie. 	<p>Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie.</p> <p>Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm.</p> <p>Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce. Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

5. Ľudové tradície a remeslá 3. hodiny

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
<p>Skúmanie vlastnej kultúry. Skúmať a objavovať vlastnú kultúru a spoznať iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.</p> <p>Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. Skúmanie vlastných tradícií spojenými s vianočnými a veľkonočnými sviatkami. Navrhnutie, vytvorenie vianočných (veľkonočných) ozdôb a doplnkov. Uvažovanie (premýšľanie) o nich význame a využití.</p> <p>Spoznávanie ľudových remesiel Žiaci poznávajú základné ľudové remeslá, ktoré sa v minulosti vyskytovali v ich regióne (napr. drotárstvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo ...). Skúmajú históriu týchto remesiel. Zhotovujú produkty starých ľudových remesiel.</p> <p>Žiak už v mladšom školskom veku by mal poznať zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Pri poznávaní ľudových tradícií žiak používa rôzne druhy technických a prírodných materiálov. Patrí k nim drevo, drôt, plech, šišky ihličnatých drevín, šúpolie, slama, rôzne druhy papiera. Ľudové remeslá sú pre niektoré lokality Slovenska charakteristické remeslami. Tie sa môžu poznávať v rámci exkurzií, besied s ľuďmi, ktorí sa špeciálne venujú remeslám, návštevou múzeí a vlastnou aktivitou t. j., zhotovením predmetu, ktorý úzko súvisí s ľudovým remeslom.</p>	<p>Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry (Vianoc a Veľkej noci a ďalších zvykov). Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Pozná minimálne jedno remeslo v regióne s bohatou históriou.</p>	<p>Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p>

4. Požiadavky na výstup 4. ročník

- pozná črepníkové rastliny
- pozná okrasné rastliny -viac druhov a vie ich zatriediť do pestovateľských skupín
- pozná viac druhov úžitkových rastlín
- pozná plody, konzumné časti a semená vybraných druhov
- vedie záznamy o podmienkach pokusov, pokusných rastlinách a vie vyvodit' záver pokusu
- vie rozlišovať vlastnosti textilných materiálov podľa pôvodu (prírodné, rastlinné, živočíšne, syntetické) a spôsobu vyhotovenia (tkané, pletené a lisované)
- osvojiť si základné zásady aranžovania
- vie navrhovať čo najoptimálnejšie modely z hľadiska konštrukčného,

- technologického, ekonomického a estetického
- poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič,
 - poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlí
 - rozlišovať vodivé a nevodivé materiály

5. Metódy a formy práce

Prostredníctvom nemateriálnych prostriedkov (obsahu výučby, metód a foriem) a materiálnych prostriedkov dochádza vo výučbe k rozvoju a sebauťváraniu osobnosti žiaka, ktorý pozostáva z týchto procesov:

- **osvojovanie poznatkov**, vedúce k nadobúdaniu vedomostí,
- **osvojovanie skúseností z realizácie spôsobov činností**, vedúce tiež k vedomostiam, ale prevažne k nadobúdaniu a rozvíjaniu zručností a návykov,
- **osvojovanie skúseností z tvorivej činnosti**, vedúce aj k nadobúdaniu a rozvíjaniu schopností a záujmov,
- **utváranie postojov**, názorov a hodnôt.

Zameriame sa najmä na tieto metódy a postupy práce:

- vyhľadávania informácií,
- práce s internetom,
- demonštrácie,
- pozorovania,
- počúvania,
- opisu udalostí, javov a vecí
- rozhovoru,
- čítania,
- brainstormingu,
- porovnávaní,
- pokusov a experimentov,
- alternatívnych úloh,
- plánovania,
- didaktické hry
- metódy hodnotenia,
- diskusie.

Formy vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- exkurzia a vychádzka

6. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. Na výuku budeme používať

tieto učebnice a pracovné zošity, ktoré odporučí MŠ SR z konkurzu. Ďalšie zdroje si každý vyučujúci určí podľa potreby (práca s časopisom, práca s edukačnými programami v rámci IKT, s internetom, exkurzie, vychádzky s pozorovaním ap.)

7. Hodnotenie predmetu

Predmet PRV je klasifikovaný na vysvedčení známkami.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami.

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Umenie a kultúra

Učebné osnovy – VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika učebného predmetu

Výtvarná výchova (ďalej VV) primárneho vzdelávania, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebvýjadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto VV naplňa svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet **výtvarná výchova** v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení – **dizajn** v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), **fotografiu**, **architektúru**, **elektronické médiá a multimédiá** (video a film).

Na primárnom stupni **výtvarná výchova** plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné

činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv.

Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnu s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebvýjadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložky vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať ako izolované. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

1.2 Metodické východiská predmetu sú:

a) v zážitkoch procesov (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry.

Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a techník). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje cieľ kognitívny.

Výtvarná výchova má aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi ... Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

b) v témach/námetoch zobrazovania, ktoré ponímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- kultúrne archetypy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarities, procesy...),
- kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť ...),
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý,...), kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta, vo vkuse a názoroch iných ľudí),
- kategórie afektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

c) **v reflexii diel** výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyku, vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

2. Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

3. Témy a obsah predmetu

Obsah predmetu tvorí sústava edukačných tém. Každá z tém zodpovedá riešeniu určitého výtvarného problému. Témy sú zoradené v metodických radoch. Metodický rad predstavuje

riešenie príbuzných výtvarných problémov v priereze ročníkov (v tabuľke vodorovný rad), vždy na úrovni zodpovedajúcej veku. Takéto zoradenie sleduje stupňovanie náročnosti pri štruktúrovaní osobnosti žiaka. Zoradenie edukačných tém v rámci jedného ročníka (v tabuľke zvislý rad) umožňuje učiteľovi sledovať motivačné nadväznosti, prípadne ich zgrupovať a tvoriť z nich edukačné projekty. Takto koncipovaná sieť edukačných tém predstavuje model, s ktorým môže učiteľ dynamicky pracovať – podľa potreby preradať témy v časovom pláne jedného ročníka i medzi ročníkmi. Témy naplnia konkrétnymi úlohami (zadaniami pre žiakov) učiteľ. Niektoré edukačné témy sú alternatívne – označené ako a), b).

V metodickkej prílohe osnov sú k jednotlivým metodickým radom vypracované vzorové úlohy, mali by však slúžiť ako nezáväzná inšpirácia pre učiteľov. Okrem navrhovaného priebehu úlohy obsahujú možné motivačné a námetové východiská, navrhovanú techniku (pokiaľ nie je predmetom edukačnej témy) a vyjadrujú ciele každej .

Do učiva výtvarnej výchovy sa snažíme zakomponovať aj nasledujúce **prierezové témy** a medzipredmetové vzťahy:

- Environmentálna výchova: neznečisťovať životné prostredie, ochrana životného prostredia
- Estetická výchova: úprava pracovného prostredia, vkus – vhodný výber doplnkov k oblečeniu.
- Dopravná výchova: cesta do galérie, komunikácie v okolí školy a správania sa na nich
- Multikultúrna výchova: rôzne typy pleti, naši predkovia, umenie iných národov, rodina – vzťahy
- Mediálna výchova: : vplyv médií na vývin jedinca
- Ochrana človeka a zdravia: vplyv médií na vývin jedinca, oblečenie do každého počasia
- Slovenský jazyk: opis algoritmu svojej práce, vysvetliť príčiny výberu vyjadrovacích prostriedkov
- Matematika: tvar rovinných a priestorových tvarov, pojmy väčší, menší, rovnaký, rovinné a priestorové tvary
- Prírodoveda: ľudské telo – zmysly, časti tela
- Hudobná výchova: počúvanie hudby
- Telesná výchova: všeobecne pohyb, pohybové vyjadrenie pocitov

Edukačné témy zoradené do metodických radov

(*číslovanie edukačných tém zodpovedá ich zaradeniu v metodických radoch v metodickkej prílohe osnov, ktoré zohľadňuje aj edukačné témy odporúčané do školského vzdelávacieho programu)

1. ročník

2 hodiny týždenne (66 ročne)

Tematický celok / počet hodín /	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Cieľové kompetencie
1. Výtvarný jazyk základné prvky výtvarného vyjadrovania /6 h/	- škvrna a tvar - obrys - farba - lokálny tón	Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb),	Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník. Rozvíjať

		vyfarbovať tvar.	tvorivosť.
2. Výtvarný jazyk kompozičné princípy a možnosti kompozície /6 h/	- plocha a tvar - vytváranie kompozície z tvarov písmen - uvedenie si formátu - mierka, zmenšovanie a zväčšovanie predmetov	Zvládnuť jednoduché techniky, vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti, zvládnuť základné operácie s mierkou, spájanie materiálov v koláži a v asambláži	Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozvíjať tvorivosť
3. Podnety výtvarného Umenia /6 h/	- akčná maľba - gesto, škvrna	Komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu	Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia. Formovať kultúrne a postoje.

Tematický celok / počet hodín /	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Cieľové kompetencie
4. Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia /6 h/	- inšpirácia pravekým umením - inšpirácia umením prírodných národov	Komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu	Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia. Formovať kultúrne a postoje.
5. Podnety filmu a videa /6 h/	- pohyblivý obraz - akcia a atrakcia	Vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu	Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
6. Podnety dizajnu /6 h/	- dizajn a ľudské telo - telo a jeho doplnky - maska	Cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová kresba)	Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
7. Porovnávacie kombinačné a súhrnné cvičenia /6 h/	- poznávanie a porovnávanie rôznych médií	Zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr)	Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.
8. Podnety hudby /6 h/	- výtvarné stvárnenie nálady a rytmu - výtvarné stvárnenie	Hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a dizajnom	Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédia, reklama,

	hudobnej skladby		výtvarné médiá, dizajn)
9. Synestetické Podnety /6 h/	- hmat - tvar a povrch vo vzájomnom vzťahu a k motívu	Realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov	Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.
10. Tradícia a identita, kultúrna krajina /6 h/	- výtvarná reakcia na prostredie školy	Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi	Formovať a rozvíjať zručnosti žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Tematický celok / počet hodín /	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Cieľové kompetencie
11. Škola v galérii, galéria v škole /6 h/	- portrét v galérii - výraz tváre	Zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),	Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Obsahom posilnených hodín výtvarnej výchovy budú tematické práce ako sú jeseň, zima, Vianoce, Veľká Noc, Deň Matiek, výroba jednoduchých darčiekov na rôzne príležitosti. Taktiež návšteva mestskej Galérie J. Kollára, návšteva výstav a mestských remeselných festivalov.

Požiadavky na výstup

Žiak:

- má základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch, o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov, vedomosti o fotografii, o architektonickom priestore a tvare, o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách.
- dokáže spontánne a cielene tvoriť rôzne typy stôp na ploche a v modelovacej hmote pomocou rôznych nástrojov, spôsobov ich použitia a materiálov.
- dokáže vyjadriť farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstáv a fantázie, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty.

- dokáže zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi, spájanie materiálov, základy modelovania, skladania a spájania priestorových tvarov.
- dokáže zvládnuť základné operácie na počítači s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi.
- dokáže primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti, voliť motívy na vyjadrenie zadaných námetov, výrazu zobrazeného motívu, významové kontrasty.

2. ročník

2 hodiny týždenne (66 ročne)

Tematický celok / počet hodín /	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Cieľové kompetencie
1. výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania 8 hod.	2.1. <u>línia</u> /hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom	Realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línii, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov. Zvládnuť technické základy uspo- riadania a miešania farieb na palete i na obraze.	Formovať a rozvíjať Gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadro- vania sa výtvarnými Prostriedkami prostred- níctvom vybraných médií, nástrojov a techník. Rozvíjať tvorivosť.
	2.3. <u>farba, výraz farby</u>		
2. výtvarný jazyk- kompozičné princípy a možnosti kompozície 8 hod.	2.4. <u>kompozícia - umiestňovanie vo formáte</u>	Komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.), vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu.	Poznávať jazyk vizuál- nych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozvíjať tvorivosť.
	2.6. <u>rytmus a pohyb</u> /arytmia a nehybnosť		
	2.7. <u>symetria a asymetria</u> /tvarov, fariieb, plôch		
3. podnety výtvarného umenia, médiá a štýly 6 hod.	2.9. <u>land art</u> / výtvarné hry v krajine/	Hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými or- ganizmami architektúrou, dizajnom land artu, surrealizmu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti znalosť vybraných charak. diel týchto smerov	Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlového obdobia. Formovať kultúrne postoje
	2.10. <u>surrealizmus</u> fantastický portrét /použitie surrealistickej metódy		
4. podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia/ 6 hod.	2.11. <u>inšpirácia archaickými písmami</u> (hieroglyfy, piktogramy, transformácie znaku na symbol, tajná abeceda...)	Komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) na plochu	Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia. Formovať kultúrne a postoje

5. podnety fotografie 4 hod.	2.12. koláž / montáž z fotografií	Zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, a pod.)	Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
--	--	---	---

Tematický celok / počet hodín /	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Cieľové kompetencie
6. podnety filmu a videa 4 hod.	2.13. filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo	Cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (ilustrácia, filmová rozkresba),	Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií.
7. podnety architektúry 6 hod.	2.14. architektúra ako skladačka, stavebnica, stavba konštrukcia; zodpovednosť a hra	Zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr)	Pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.
10. elektronické médiá 8 hod.	2.18. hry s písmom a s textom na počítači	Zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kreslicami a maliarskymi nástrojmi	Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.
11. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia 8 hod.	2.19. triedenie zobrazenie predmetov podľa kategórií /porovnávanie 2.20. miešanie (hybridácia) tvarov zvierat a vecí	Zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drierko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.)	Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.
13. synestetické podnety 4 hod.	2.22. hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite	Vedome hľadať a pokúšať sa vyjadriť synestetické vzťahy (hmat-plasticita), vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami)	Rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností
14. podnety rôznych oblastí poznávania	2.23. a) <u>podnety prvouky: časti tela</u> možnosť spojiť	Vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom rukou, prstami, telom	Rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie formovanie

sveta 4 hod.	s edukačnými úlohami 2.19. a 2.20		a aktívne používanie zručností
-----------------	--------------------------------------	--	-----------------------------------

Požiadavky na výstup

Žiak:

- má základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch, o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov, vedomosti o fotografii, o architektonickom priestore a tvare, o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách.
- dokáže spontánne a cielene tvoriť rôzne typy stôp na ploche a v modelovacej hmote pomocou rôznych nástrojov, spôsobov ich použitia a materiálov.
- dokáže vyjadriť farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstáv a fantázie, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty.
- dokáže zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi, spájanie materiálov, základy modelovania, skladania a spájania priestorových tvarov,
- dokáže zvládnuť základné operácie na počítači s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi.
- dokáže primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti, voliť motívy na vyjadrenie zadaných námetov, výrazu zobrazeného motívu, významové kontrasty.

3. ročník

1 hodina týždenne (33 ročne)

Tematický celok / počet hodín /	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Cieľové kompetencie
1. výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania 4 hod.	3.1. plošné geometrické tvary /figúra (vecné zobrazenie) z geometrických tvarov	Vedieť obrázok rozdeliť na geometrické časti, následne ho vedieť opäť poskladať. Vedieť poskladať zvieru z plošných geom. tvarov	Vedieť obrázok rozdeliť na geometrické časti, následne ho vedieť opäť poskladať.
	3.2. priestorové geometrické tvary /3D objekt z geometrických tvarov	Vytvárať priestorový objekt z priestorových geom. tvarov, každému geometrickému tvaru pripísať charakteristiku (farbu, alebo materiál)	Rozvíjať zmysel pre priestor, fantáziu, zvládnuť techniku modelovania geom. tvarov, pomenovávať postupy svojej činnosti pri práci s materiálom
	3.3. farba /zosvetľovanie a stmavovanie, svetlostná škála jednotlivých farieb, /tóny sivej farby	Používať základné farby, miešať ich, vedieť zosvetľovať, stmavovať farebné tóny, posudzovať rozdielnosť farebného	Uvádzať žiakov do sveta farieb, rozvíjať estetické cítenie, pozorovať, porovnávať farebné ladenie obrázkov

		ladena	
2. výtvarný jazyk-kompozičné princípy a možnosti kompozície	3.4. tvar /komponovanie novotvaru na základe prienikov rôznych obrysov /kumulácie tvarov /	Vyjadriť plošný tvar a obrys podľa fantázie a predstavy. Vedieť si uvedomiť vonkajšie obrysy predmetov konštruovať, vytvárať novotvar	Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť pri vytváraní novotvarov, pri cieľavedomom pretváraní celku.
4 hod.	3.6. mierka zoskupovanie predmetných tvarov v rôznych variáciách	Pozorovať predmety v reálnom priestore. Pochopiť, že umiestnenie predmetov mení ich veľkosť a výraz.	Podnecovať predstavivosť a tvorivú sebarealizáciu, rozvíjať výtvarné zručnosti, spoznávať vzťah medzi výt. a liter. umením.
	3.9. materiálový reliéf /otláčanie do hliny, odlievanie do sádry	Zvládnuť techniku odlievania. Objavovať v odtlačku – negatívny tvar. Vyhotoviť darček.	Rozvíjať manuálne zručnosti, spoznávať postupy.
4. podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia 2 hod.	3.11. inšpirácia gréckym umením / témami, procesmi, technikami a materiálmi	Vedieť pripraviť jednoduchý labyrint. Ilustrovať prečítanú grécku báj.	Spoznávať vzťah medzi výtvarným aliterárnym umením. Rozvíjať predstavivosť deja a zobrazit' ho z hľadiska vlastného prežívania.
5. podnety fotografie 2 hod.	3.12. dopĺňanie častí fotografie kresbou, maľbou, reliéfom, kolážou	Tvorivo a esteticky do-plniť fotografiu, doplnenie farebne a tvarovo prispôbiť originálu.	Rozvíjať rekonštrukčnú fantáziu. Porovnávať, hodnotiť hotové práce.
6. podnety filmu a videa 2 hod.	3.13. priestor filmu, rám, filmová scénografia	Poznať ďalšie dôležité pojmy (pole obrazu, rám), ktoré sú potrebné pre dostatočné vnímanie hlbších filmových (mediálnych) a pochopiť filmové prechody od blízkeho (detailu) k ďalej súvislostí.	Získať informácie o vzniku filmu. Pozorovať, vyberať, rozvíjať estetický vzťah k najbližšiemu okoliu.
7. podnety architektúry 3 hod.	3.14. výraz architektúry /architektonický výraz a prostredie / mimikry, historické a pamiatkové prostredie	Spoznáť a stvárniť historické prostredie v obci, komponovať architektonické objekty na ploche, priestore. Tvorivo stvárniť fantazijný architektonický objekt- (letiaci, plávajúci dom, vesmírny prírbytok).	Rozvoj obrazotvornosti, priestorovej predstavivosti. Rozvoj estet. vzťahu k hodnotám, ktoré nám zanechali predkovia.
8. podnety dizajnu 2 hod.	3.15. grafický dizajn /symbol, znak	Vytvoriť erb svojej rodiny na základe pozorovania erbov (erbov dedín, panovníckych rodov...) Vytvárať novotvary z vystrihnutých obrázkov (misko-hrnček, mačko-pes, rádio-televizor...)	Rozvoj fantázie a tvorivosti pri práci s materiálom.

9. podnety tradičných remesiel 3 hod.	3.17. <u>bábkarstvo</u> /tvorba bábok	Vytvoriť jednoduchú bábku (vyväzovaním látky, šitím, kaširova-ním...) Oboznámiť sa s rôznymi typmi bábok podľa ich vedenia, maňušky	Rozvíjať praktické zručnosti pri práci s materiálom
10. elektronické médiá 3 hod.	3.18. <u>kreslenie prostredníctvom počítača</u>	V skicári poznať techniku vytvárania jednoduchých obrazov na počítači, funkcia-čiary, gummy, vyplňania plôch	Rozvíjať zákl. manuálnych zručností pri práci s počítačom-textové i kresliace
14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta 4 hod.	3.23. a) <u>podnety prírodovedy:</u> zmeny látok a ich výtvarné využitie	Pozorovať zmeny látok a ich využitie: -kreslenie voskom v studenom stave -kreslenie roztopeným voskom, domal'ovanie, zažehlenie -zažehľovanie voskových úlomkov -socha zo skladaného alebo krčeného papiera	Rozvíjať zručnosti pri práci s novým materiálom Rozvíjať zmysel pre zodpovednosť za zdravie svoje i zdravie spolužiakov (bezpečnosť pri práci s materiálom)
16. škola v galérii /galéria v škole 4 hod.	3.25. <u>atribúty ikonografie</u> čo znamená moje meno	Rozvíjať zručnosti pri práci s novým materiálom. Rozvíjať zmysel pre zodpovednosť za zdravie svoje i zdravie spolužiakov	Rozvíjať zmysel pre rozmanitosť výtvarného prejavu

4. ročník:

1 hodina týždenne (33 ročne)

Téma / časová dotácia	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
1. Bod 3 hod.	a) bod ako dotyk: rôznych veľkostí a charakteru dotykmi rôznych kresliacich a maliarskych nástrojov, prstov..	Vedieť prostredníctvom odtlačkov a dotykov vyjadriť a pochopiť jeden základný prvok.	Environmentálna výchova
	b) kreslenie prostredníctvom bodov: línie a plochy sú vytvárané ako rady alebo textúry bodov; pomocou dierkovacieho strojčeka je možné pripraviť si rastre, ktoré sa dajú použiť ako šablóny pri maľbe	Vedieť vyjadriť výrazové možnosti bodu v kresbe a charakterizovať bod a jeho vzťah k línii a tvaru.	
	c) príbeh, zobrazenie vytvorené rôznymi kvalitami a zoskupeniami bodov	Vedieť maľovať cez šablónu, ovláda tupovanie štetcom, sprejovanie, fľkanie, odtlačanie od rôznych predmetov. Vedieť nakresliť krajinu, zátišie, figúru ceruzou, alebo tušom s využitím rôznych	
2. Šrafúra, tieň / budovanie tvaru a priestoru linkou,	žiaci kreslia vybraný námet, najprv linkou, potom rôzne časti rôzne šrafujú (šrafúry skúšajú na časti obrázku v „skúšobných poliach“ a až	Vedieť maľovať cez šablónu, ovláda tupovanie štetcom, sprejovanie, fľkanie, odtlačanie od rôznych predmetov. Vedieť nakresliť krajinu, zátišie, figúru ceruzou, alebo tušom s využitím rôznych	Multikultúrna a výchova

šrafovaním, tieňovaním, 1 hod.	potom ich aplikujú v kresbe); dôraz je na smer ťahu kresliaceho prostriedku (rovnobežné, prekrížené, pod ostrým uhlom...), na prítlak, na hrúbku a hustotu čiar;	druhov šrafovania a tieňovania.	
3. Farba 1 hod.	Základné kontrasty kontrasty: teplých a studených farieb, doplnkových farieb, kontrast v svetlosti farieb; žiaci si vyskúšajú na riešení farebných plôch najprv prvé dva kontrasty s ktorými následne skombinujú kontrast v svetlosti farieb napr. krajina v lete a v zime, na Sahare a na Severnom póle	vedieť cieľavedome miešať farby, chápe princíp farebných kontrastov	Estetická výchova
4. Materiálové a tvarové kontrasty a súzvuky / textúra povrchov 1 hod.	žiaci sa snažia vyjadriť kontrastnosť zobrazovaného prostredníctvom tvaru: (prírodný - geometrický, tupý - ostrý, zahmlený- jasný...), povrchu (drsny - hladký, lesklý - matný, studený - teplý), materiálu (organický - anorganický, mäkký - tvrdý, vzácny - obyčajný...), mierky (veľký - malý) a farby	vedieť kresbou zobrazit' napr. Príjemný a nepríjemný zážitok, kontrasty ako je láskavosť, drzosť púšť - more, tvrdosť - mäkkosť. Vie kombinovať maľbu s použitím rôznych materiálov	Dopravná výchova
5. Výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení / základy proporčnosti v kresbe 1 hod.	žiaci kreslia hlavu podľa obrázku (busty): odmerajú si pravítkom časti (čelo, nos, od nosa po bradu...) v približných pomeroch rozdelia základnú obrysovú schému a vytvoria si sieť (proporčnú schému). Do proporčnej schémy zakresľujú detaily (detaily si môžu najprv precvičiť zvlášť); dôraz nie je na vystihnúť výrazu alebo podoby, ale na výstavbe proporcií	vedieť nakresliť ceruzkou, alebo uhlíkom na základe pozorovania hlavu človeka ,alebo zvierat'a. Naučí sa základy vizovania a merania	Prírodoveda
6. Výstavba proporcií a tvarov v priestorovom vyjadrení / základy proporčnosti v modelovaní 2 hod.	žiaci následne modelujú hlavu podľa kresby a snažia sa uplatniť poznatky z kresby a doplniť ich o priestorové pozorovanie; merajú základné časti, porovnávajú ich a vymerané pomocné čiary nakreslia ako „lešenie“ (nejde o zachytenie podoby, len o evidenciu základných proporcií)	vedieť vymodelovať z hliny, plastelíny bustu a overovať vizovaním proporcie jednotlivých častí.	Regionálna výchova
7. Odklon od kompozičných schém 1 hod.	žiaci sú motivovaní spracovať časť kompozičný motív iným (z hľadiska zažitých kompozičných schém netradičným) spôsobom; je možné dať zobrazeniu vtipné alebo smutné usporiadanie (kompozíciu)	Žiak si uvedomuje rôzne možnosti umiestňovania zobrazení na ploche papiera.	Matematika
8. Krajino-maľba / základy problematiky / variácie v rôznych situáciách/ impresionizmus	a) maľba krajiny; variácie v rôznych situáciách (požiar, víchrica, zemetrasenie, dážď, búrka, deň, noc, zima, leto, jar, jeseň ...) b) maľba krajiny škvŕnami, pointilistickou technikou (bodové dotyky štetca), kombinácie farebných škvŕn	vedieť namaľovať temperovými farbami, suchým alebo voskovým pastelom krajinu v okolí školy, krajinu podľa fotografie alebo krajinu spamäti.	Slovenský jazyk

2 hod.	(miešanie farieb: žlté a modré škvrnky vytvárajú dojem zelenej)		
10. a) zátišie 2 hod.	maľba zátišia z rozmanitých predmetov (geometrické, prírodniny, technické alebo netradičné predmety a pod.), ukladanie predmetov (hľadanie vzťahov a susedstiev z hľadiska tvaru, farby, mierky, významovej kategórie); pozorovanie a snaha usporiadať predmety podľa videného - aspoň rámcovo vystihnúť tvar, farbu, proporcie; dôraz na farebnosť a výraz celku kresba hlavy: základy zobrazovania podľa vybranej predlohy (spolužiak); základy proporcií, modelácie (svetla a tieňa)	vedieť nakresliť ceruzkou, uhlíkom, ručkou a namaľovať temperou zátišie zostavene z predmetov atraktívnych pre žiaka. vedieť namaľovať veku primeranú kópiu portrétu z dejín umenia.	Prírodoveda
b) portrét			
11. Inšpirácie ďalekého východu (Čína, Japonsko) 2 hod.	Umenie východu a) vytváranie a variovanie papierových objektov b) konštrukcie papierových drakov, farebné riešenie, tvarové riešenie, materiálové riešenie	ovláda origami, krčenie, skladanie, strihanie papiera. Spracovanie krepového papiera a kombinovanie rôznych typov papiera.	Multikultúrna výchova
12. Filmový trik 3 hod.	a) žiaci vytvoria z obyčajného domu palác - maľba/kresba na papier a sklo (prípadne plexisklo, či plastický priesvitný obal) - na papieri je nakreslená obyčajná budova, na priesvitnom podklade parádne zámocké vežičky – prekrytím vzniká celistvý zámok b) žiaci vyrábajú kašírovanú kulisu z kartónu (drevo, mramor, kov); pomocou polystyrénu a kašírovania a farieb napodobňujú kamene, pohoria c) výroba príšery – z rôznych materiálov, deti pracujú v skupinách	Žiak dokáže ľubovoľnou technikou Pracovať s fotografiou z novín, premaľovať obraz, vytvoriť kulisy pomocou kašírovania.	Estetická výchova
13. Antropo- (zoo - fyto-) morfná architektúra 2 hod.	a) žiaci navrhujú budovu v tvare ľudskej, zvieracej, rastlinnej postavy alebo časti tela; konfrontácia s geometrickými tvarmi architektúry (kocka, ihlan, kužeľ, guľa, kváder); hybridné tvary b) návrh mesta - postavy usporiadaného ako časti tela s aplikovanou vnútornou štruktúrou	Žiak si uvedomuje vnútornú štruktúru tela, domu, mesta. Vie vytvoriť koláž geometrických telies do krajiny, telá či kostry živočíchov do miest.	Environmentálna výchova
14. Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými funkciami 1 hod.	žiaci navrhujú predmet inšpirovaný organickými tvarmi a výrazovosťou tela (vtákov, zvierat, chrobákov...)	Žiak na základe svojej fantázie oživuje svet predmetov, prenáša tvary tela na predmet.	Prírodoveda
15. Dizajn inšpirovaný slovom (názvom)	žiaci navrhujú tvar predmetu inšpirovaný jeho názvom	viedieť nájsť analógie názvov častí predmetov a tela napr. oko, ucho,	Slovenský jazyk

1hod.		hlava, ručička, brucho...	
16. Podnety tradičných remesiel drotárstvo, vytváranie z drôtu 1 hod.	a) žiaci vytvárajú priestorový objekt „kresbou“ drôtom, ktorú postupne vyplňajú drôtovaním žiaci oddrôtovávajú ľubovoľný predmet, vytvárajú drôtenú sieť, ktorú môžu ozvláštniť drobných predmetov, prírodnín zadrôtovaním ďalších a pod	Žiak sa hrá na remeselníka a popritom vie rôzne techniky drôtovania.	Regionálna výchova
17. Maľovanie prostredníc-tvom počítača 1 hod.	žiaci kreslia a vyfarbujú plochy, pracujú s farebnými prechodmi, dokážu použiť filtre a manipulovať s obrázkom v počítači; hrajú sa s bodom, líniou, škvrnou, tvarom; vyskúšajú si farebné transformácie; prostriedky a ich výrazové možnosti porovnávajú s klasickými postupmi	vedieť ovládať kresliaci program na spracovanie obrazu, osvojí si techniky kreslenia a maľovania v počítači.	Mediálna výchova
18. Syntéza krajiny a zátišia (portrétu...) 1 hod.	žiaci maľujú zátišie ako krajinu (krajinné prvky, stromy, budovy...) usporiadané ako zátišie a následne prvky zátišia (nádoby, ovocie, kvety...) usporiadané ako krajina (mesto); podobný posun je možný aj s portrétom	Žiak kreslí absurdné zátišia.	Environmentálna výchova
19. Možnosti zobrazenia motívu/ odklon od zobrazovacích schém 1 hod.	žiaci kreslia vybraný motív (napr. strom) podľa svojej zaužívanej schémy; následne kreslia podľa predstavy rôzne druhy stromov; potom kreslia tieto stromy podľa predlohy a sú upozorňovaní na charakteristické odlišnosti v stavbe aj v detailoch rôznych druhov (porovnávajú svoje schémy a kresbu podľa predlohy alebo skutočnosti); na záver kreslia stromy s výrazom (vo vetre, smutné, pyšné...)	Žiaci dokážu zmeniť schematický spôsob zobrazovania predmetu, postavy pomocou kresby.	Dopravná výchova.
20. Hudba ako obraz tónov, farebné stupnice 1 hod.	žiaci si vypočujú stupnice tónov a podľa vlastného uváženia k nim priradujú farebné tóny; z nich vyberú príjemné a nepríjemné dvojice; molové a durové; namaľované stupnice sa pokúsia doplniť krátkym textovým komentárom	vedieť maľbou temperou vyjadriť a hľadať vzťah medzi zvukovými a farebnými tónmi a spontánne hľadať harmónie.	Hudobná výchova
21. Podnety Vastivedy Mapa ako výtvarný prejav 2 hod. b) podnety prírodovedy: magnetizmuspák a... 1 hod.	vlastná mapa; žiak si vytvára vlastné symboly, určuje topografiu terénu, prepisuje terén do vrstevníc a k mape pripraví komentár a) kresba magnetom a pilinami kovové piliny rozsypané po výkrese komponujeme zo spodnej strany magnetom; kompozíciu je možné fixovať (napr. na výkrese je dopredu nakreslená kresba lepidlom, v ktorom piliny pri pohybe uviaznu) b) žiaci si zostroja objekt – páku , na ktorej kratšie rameno pripevnia kresliaci nástroj, ktorým realizujú ľubovoľnú kresbu (konštrukcia je možná pre kresbu	vedieť kolorovanou kresbou namaľovať fantastickú krajinu, svoju cestu do školy. Žiak chápe procesuálne umenie a dokáže ho vytvárať. vedieť vytvárať akčnú kresbu pomocou zväzku pasteliek, fixiek.	Vlastiveda

	na ležiacu i zvislú podložku		
22. Výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce 1 hod.	žiaci navštívia lokalitu, ktorú možno považovať za pamiatku charakterizujúcu obec alebo najbližšie okolie; kreslia ju, kreslia detaily, dosadzujú do nej historický príbeh; môžu vytvoriť jej jednoduchý model... vlastné výtvarné reakcie a komentáre, doplnenia, pocty pamiatke a pod.	vedieť priestorovo znázorniť kostol, zámok, kaštieľ... priestorovo vytvára makety pamiatok, vlastný výtvarný komentár a tým prehľbuje vzťah k pamiatkam, histórii svojho najbližšieho okolia.	Multikultúrna výchova Regionálna výchova
23. Výtvarné hry, zábavná koláž (montáž, asambláž, roláž...) 1 hod.	a) žiaci kolážujú do fotografií figúrky komiksov; resp. dopĺňajú fotografie „bublinami“ s textami	vedieť vytvoriť koláž z materiálov z časopisov, zväčšených fotografií, vytvára popartové montáže a vtipne ich dokáže komentovať a prezentovať.	Mediálna výchova

4. Požiadavky na výstup po ukončení primárneho vzdelania

Žiak má po absolvovaní **primárneho vzdelania** mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land artu a niektorých formách body artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portréty, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,

- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Zručnosti a spôsobilosti

Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry).

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, znižovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priraďovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru - figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetlovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za/pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,

- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie,)
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkladanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kreslicami a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre.)

Mentálne spôsobilosti

Rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticko-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je a priori **tvorivý prístup** – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda **autentické riešenie**, a postupne formuloval svoj estetický (vkusový) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozíčné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Poznámky:

- Pri používaní IKT (tematický rad: Podnety elektronických médií) odporúčame triedu deliť na 2 skupiny.
- Organizácia činnostného vyučovania vyžaduje väčšie časové jednotky ako 45 min. Z toho dôvodu je optimálne v školskom vzdelávacom programe navýšiť hodinovú dotáciu.
- Pri niektorých edukačných témach je možné v rámci primárneho vzdelávania združiť vyučovanie výtvarnej výchovy do spoločných projektov s inými predmetmi.
- K učebným osnovám je vydaná metodická príloha s rozvedenými metodickými radmi, ktoré nie sú záväzné, majú charakter inšpiračného materiálu pre učiteľa. Expozičný, pracovný a demonštračný vizuálny materiál sa nachádza na edukačnom DVD.
- Predmet VV je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Metodika hodnotenia je rozpracovaná v metodickej prílohe.
- V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaraďovať do vyučovania v poradí ako a časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

5. Metódy a formy práce

- Metóda pozorovania a vnímania
- Metóda rozhovoru a vysvetľovania
- Metóda demonštrácie a napodobňovania
- Metóda rozhovoru a konfrontácie
- Metóda hry a provokácie iniciatívy
- Metóda pochvaly a povzbudenia
- Praktická činnosť – metódy a techniky kresby, maľby, modelovania, koláže, grafické techniky a iné kombinované techniky, experimentovanie s výrazovými prostriedkami, výtvarnými materiálmi a postupmi, hľadanie výtvarných riešení.

Sociálne formy: frontálne, individuálne, skupinové vyučovanie.

Organizačné formy: vyučovacia hodina, projekty, návšteva exteriéru – súsošie, prírodné objekty, filmové predstavenie, múzeum a galérie.

6. Učebné zdroje

Odborná a metodická literatúra, publikácie o výtvarnom umení, film, divadlo, tlač, reklama,

prírodné a umelo vytvorené životné prostredie, internet, aktívna výtvarná činnosť.

7. Hodnotenie predmetu

V rámci novej koncepcii vyučovania **výtvarnej výchovy** na ZŠ, **zavádzame** v rámci obsahovej prestavby školstva **spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známkami**. V súvislostiach civilizácie, v ktorej žijeme, hrá hodnotenie dôležitú úlohu. Predstavuje spätnú väzbu prostredia, ktorá symbolizuje jeho názor na kvalitu a význam hodnoteného faktu. Týmto aktom zároveň zaraďuje hodnotený fakt medzi veličiny, ktoré stojí za to hodnotiť, ktoré sú pre dané prostredie (spoločnosť) hodnotou. Myšlienka nehodnotiť výchovy vychádzala – podľa nášho názoru – z mylnej predstavy, ktorá redukovala hodnotenie na kvantitatívne meranie výkonu. To, samozrejme, nie je možné uplatniť na etické postoje, oblasť názorov o svete, tvorivosť ani estetické posudzovanie. Oblasť prežívania, interpretácie sveta a umeleckého vyjadrovania predstavuje hodnoty, ktoré sú v takej miere viazané na individuálne vlastnosti a podmienky jednotlivca, že možnosť ich kvantifikácie a objektivizácie je obmedzená. Napriek tomu, citlivé rozlíšenie, pomenovanie a uznanie týchto hodnôt je pre ich nositeľa a jeho osobnostný vývoj veľmi dôležité. Proces hodnotenia je podstatnou súčasťou výchovy aj vzdelávania. **Hodnotenie každého predmetu je špecifické**, pretože musí zohľadniť špecifický prínos predmetu k vzdelanostnému rastu a osobnostnej formácii žiaka.

Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva **vlastný prístup žiaka** k aplikácii techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich **osobných symbolických reprezentácií skutočnosti** (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta). Výtvarná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenapĺňa realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k **samostatnému (tvorivému) výtvarnému vyjadrovaniu sa žiaka**. Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: **formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu** – či v rámci sebavyjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh.

Hodnotenie má v prvom rade funkciu **pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj**. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Až v druhom rade je teda hodnotenie **porovnaním v rámci skupiny žiakov** (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri **zohľadnení osobitosti každého žiaka** poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. **Nehodnotíme teda len** (alebo v prvom rade) **výsledok činnosti** (vytvorený artefakt), **ale celý proces a prístup žiaka** v rámci tohto procesu.

Ťažiskovou formou hodnotenia je **osobný rozhovor so žiakom**, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú **spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti** (viď kritériá hodnotenia). Vo **vzájomnej komunikácii** má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so **sebahodnotením žiaka**. Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj **škálovanie formou známok**, porovnateľné so známokovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. **Nie je nutné známkovať každú prácu** a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Odporúčame však, aby žiak bol hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby

bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Učebné osnovy – Hudobná výchova

1. Charakteristika predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Rozmanité aktivizujúce hudobné činnosti a v rámci nich spev ako najprirodzenejší hudobný prejav detí mladšieho školského veku sú relevantnými prostriedkami na rozvíjanie kľúčových spôsobilostí vymedzených v prvej časti učebných osnov HV na primárnom stupni vzdelávania. Centrálne postavenie v hudobných činnostiach majú vokálno-intonačné a sluchové činnosti, ktoré sa realizujú v esteticko-výchovnej práci s piesňou. Metódy osvojovania piesní položia základy uvedomenia si vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia. Výber piesní a zvolené metodické postupy majú viesť žiakov k tomu, aby svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel (kam patria aj piesne) vedeli verbalizovať a pri elementárnom rozbere, osvojovaní a precítenej interpretácii piesní si veku primerane vytvárali vlastné názory a postoje v rámci systematicky premyslenej vokálno-intonačnej a sluchovej výchovy, ktorá uprednostňuje hravý spôsob získavania intonačných a sluchových zručností – čo predstavuje základ rozvíjania hudobných schopností – predpokladu úspešnej realizácie všetkých hudobných činností. Nebojte sa intonovať! Vzhľadom na znížený počet hodín HV v sekundárnom vzdelávaní je intonačná a sluchová výchova veľmi dôležitá, lebo na primárnom stupni vzdelávania získané hudobné schopnosti (najmä hudobná predstavivosť, hudobná pamäť, hudobné myslenie) predurčujú úspešnosť uvedomeného vnímania hudby vo vyšších ročníkoch. Treba však poznamenať, že zámerom vokálno-intonačných činností nie je spev z nôt, ale efektívne rozvíjanie hudobných schopností každého žiaka, čo zároveň zefektívni aj rozvoj ich všeobecných schopností a formuje celistvú osobnosť, a v rámci hlasovej výchovy, kde žiaci získavajú základné spevácke zručností. Na dôležitom mieste hudobno-pohybové a inštrumentálne činnosti, ktoré vhodne aktivizujú žiakov a zároveň by mali plniť aj relaxačnú a regeneračnú funkciu pri uvoľňovaní napätia, ktoré vzniká u žiakov počas náročného a pomerne dlhého pobytu v škole, kde musia často nepohybovane sedieť. Veľkým pozitívom týchto hudobných činností je, že umožňujú deťom experimentovanie s hudbou. Hudobno-pohybová výchova v popri tanečno-pohybových hrách a jednoduchých ľudových tancoch počíta aj s pohybovou reakciou na počúvanú hudbu, čo „odľahčuje“ a zefektívňuje rozvíjanie hudobného myslenia. Detské hudobné nástroje poskytujú deťom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho

muzicírovania. Utvárajú atmosféru pesničky, sú vhodne využité na elementárnu tvorivosť aj ako prostriedok výchovy k uvedomenému počúvaniu hudby. Prostredníctvom perцепčných činností žiaci pri tvorivo zameranom počúvaní hlbšie prenikajú do štruktúry veku primeraných hudobných diel. Toto práve optimalizuje zapojenie pohybu a detských hudobných nástrojov do počúvania.

2. Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní, získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených, veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusných postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastne názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob

vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrenia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dôkazu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,

- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa:

- rozvíjať citový svet žiakov,

- formovali mravne vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,

- vychovali žiaci hrdí na vlastne slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,

- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,

- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre,

3. Obsah učebného predmetu

Hudobný materiál - detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska, inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky, príbehy, ľudové a umelé detské hudobno - pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov, sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno – pohybových a hudobno – dramatických.

Dokázať, vedieť správne zaspievať 10 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.

Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché melódie. Reagovať pri speve na taktovacie gestá-nástup, odsadenie, zmena taktu, tempa, dynamiky, vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.

Získané vedomosti prepájať s vlastnou skúsenosťou, analógiou zo života (metafora), využitím (kognitívnych) vedomostí z iných predmetov.

1.ročník

Časová dotácia – 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Piesne z MŠ	Jednoduché detské piesne	Ovláda slová piesní. Pri speve správne dýcha, rovno sedí, alebo stojí. Získava správne spevácke návyky (uvoľnený plynulý spev, správne dýchanie, zreteľná výslovnosť).	OSR
Zlatá brána	Detská hudobno-pohybová hra so spevom	Ovláda spoločný spev, pohybový prejav a hru na detských rytmických nástrojoch. Vie vyjadriť pulzáciu štvrt'ových hodnôt.	OSR

Hodiny	Rytmická detská pieseň Realizácia rytmu pozostávajúceho zo štvrt'ových nôt	Správne vyslovuje a tlieska rytmus. Pozná jednoduché rytmické nástroje. Rozlišuje hlasy, zvuky a tóny z okolia.	OŽZ
Húsky biele, húsky	Vyjadrenie obsahu piesne pohybom Striedanie rytmu štvrt'. a osminových nôt	Správne a zreteľne vyslovuje. Vytlieskáva rytmus podľa vzoru. Sluchom vie rozlíšiť štvrt'ovú a osminovú notu.	ENV
Kuriatko a slon (V. Trojan)	Počúvať hudobný zážitok charakterizujúci zvieratká. Vyjadriť obsah pohybom	Po viacnásobnom vypočutí pozná skladbu. Dokáže vystihnúť náladu počutej skladby a reaguje na ňu jednoduchým pohybom.	OSR
Zajačík do lesa, Pôjdeme my do lesíka	Pohybová hra Detské ľudové piesne Hra na detských orffových nástrojoch	Ovláda jednu z piesní. Uvedomuje si pohyb melódie nahor, nadol i na rovnakej výške. Hrá na detských orffových nástrojoch a zoznámi sa s ich správnym držaním.	DOV
Bola babka	Ľudová pieseň doprevádzaná rytmickým sprievodom Jednoduchý tanček	Správne vyslovuje a vytlieskáva rytmus. Ovláda ľudovú pieseň a sprevádza ju rytmickým sprievodom. Osvojí si jednoduchý tanček.	PPZ
Pieseň na dvoch tónoch	Umelá pieseň Intonácia v durovej tónine	Osvojí si pieseň, ktorá je východiskom na upevnenie intonačných vzťahov. Získava skúsenosti so spevom výškového vzťahu tónov so-mi. Vie ju zaspievať podľa	ENV
Kováč kuje, mechy duje	Ľudová pieseň Hra na rytmických nástrojoch Interval so-mi	Pozná pieseň podľa rytmického úryvku. Sprevádza pieseň rytmickými nástrojmi. Melodizuje slová v intervale so-mi. Vie dodržať rytmus metrum.	OSR
Skáče žaba po blate Bocian na prechádzke	Melódia dvoch tónov Štvrt'ová pomlčka Krátka klavírna skladba Počúvanie hudby	Spieva s grafickou oporou jednoduchú melódiu z dvoch tónov. Pozná a realizuje štvrt'ovú pomlčku. Po viacnásobnom vypočutí pozná klavírnú skladbu	ENV
Mikuláš	Umelá detská pieseň Melodizácia so-mi	Intonačne správne vie zaspievať pieseň. Melodizuje so-mi.	MUV
Varila myšička kašičku	Počúvanie hudby, ktorej základom sú riekanky	Pozná skladbu podľa úryvku. Rozozná štylizované zvuky. Vie sa vyjadriť kresbou.	MEV
Povedzte nám, pastuškovia	Vianočná koleda Rytmický sprievod	Spieva vianočnú koledu, sprevádza ju rytmic. sprievodom. Vie sledovať a znázorniť pohybom a graficky pohyb melódie.	OSR
Už je zima, už je tu	Melodika z tónov so-la so-mi	Orientuje sa v melodike z tónov so-la so-mi, spieva ju, hrá a intonuje podľa solmizačných slabík a fonogestiky. Melodizuje slovné spojenia.	OŽZ
Bude zima, bude mráz	Prehľadenie rytmizačných schopností v rytmických dialógoch Krátky príbeh o zime	Všima si celkový ráz piesne, pozoruje rytmus. Cibíri cit pre vhodné použitie hudobných nástrojov pri sprievode piesne. Vie obohatiť zvukomaleb. prostried. krátky príbeh o zime.	MEV
Spi, dieťaťatko, spi že Haju, haju, hajušky	Uspávanky Počúvanie hudby	Podľa ukážky pozná pieseň, určí charakter skladby. Uvedomí si rozdiel.	OSR
Zem spí	Počúvanie hudby	Vie vyjadriť pohybom prežívanú náladu z počutej piesne, tempový a dynamický kontrast.	ENV

Mám ručníček, mám	Ľudová hudobno-pohybová hra	Pozná ľudovú hru. Rytmizuje a melodizuje vyčítanku.	MUV
Išla sova na tanec	Veselá pieseň Jednoduché taneč. variácie Melodizovaný dialóg	Spieva pieseň, sprevádza ju rytmickým sprievodom. Tvorí k piesni tanečné variácie. Hrá hru s melodizovaným dialógom.	MUV
Fialôčka fiala	Jarná pieseň Sprievod na rytmických nástrojoch	Pripojí vhodný pohybový prejav k piesni. Sprevádza pieseň na rytmických nástrojoch. Všíma si pohyb melódie.	ENV
Ťuki, ťuki, ťukalo	Pieseň doplnená hrou na rytmických nástrojoch	Rozlišuje krátke a dlhé tóny. Hrá na detské orffové nástroje.	PPZ
Pieseň o trúbke	Pochodová pieseň	Pochoduje a tancuje podľa rytmu. Tvorí rytmy vhodné do pochodu.	OSR
Vršok dolina	Ľudová pieseň	Zvukomalebne dotvorí krátky príbeh.	MUV
Prší, prší	Pieseň s dramatizáciou	Pozná pieseň podľa rytmického úryvku. Sluchom vie rozoznať kedy sa melódia opakuje, zosiluje, zoslabuje, zrýchľuje, alebo spomaľuje.	MEV
Vlak, Vlak sa rozbieha	Rytmizácia Počúvanie hudby	Pohybom, slovnou deklamáciou a hrou na nástrojoch vyjadří rozmanité tempo.	DOV
Zrelá fazuľa	Rytmický sprievod Hra na rytmických nástrojoch	Tvorí jednoduchý rytmický sprievod k piesni a jednoduché tanečné variácie.	ENV
Malička som	Nácvik piesne Počúvanie hudby	Naučí sa pieseň a obohatí ju tanečnými krokmi a inštrumentálnym sprievodom. Zoznami sa s hud. nástrojom – husle.	OSR
Deň matiek	Nácvik hudobno-dramatického vystúpenia	Nacvičuje hudobno-dramatické vystúpenie.	MEV
Deň matiek	Prezentácia hudobno-dramatického vystúpenia	Prezentuje nacvičené hudobno-dramatické vystúpenie.	MEV
Na dvore býva sliepočka naša	Detská pieseň Hra na telo	Refrén piesne doplní hrou na tele.	ENV
Káčer na doline	Hra na ozvenu Hra na detských hudobných nástrojoch	Precvičí hru na hudobných nástrojoch a zahrá si hru na ozvenu.	ENV
My sme malí muzikanti	Veselá pieseň Dramatizácia	Naučí sa veselú pieseň s dramatizačnými pohybmi napodobňujúcimi hru na hud. nástrojoch. Intonuje vzťah so-mi.	OSR
Hymna Slovenskej republiky	Počúvanie hudby	Pozná hymnu SR a rozumie textu.	OSR

Požiadavky na výstup:

- vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy,

- vedieť zatancovať jednoduchý tanček (čardáš, mazúrku, polku...),
- pohybom správne reagovať na hudbu,
- podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky,

2.ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierez. téma
Opakovanie piesní z 1. ročníka	Rozvoj hlasového rozsahu od c1 do a1	Vie čisto a správne zaspievať piesne z 1. ročníka	OSR
Septembrová pesnička	Osvojovanie správnych speváckych návykov		
Adam v škole nesedel	Reprodukcia rytmu v jednoduchej rečňovanke	Pozná drobné hudobné nástroje Vie reprodukovať rytmus v jednoduchej rečňovanke	OZŽ
Ide, ide vláčik	Cvičenie správneho dýchania pri speve	Vie pri speve správne dýchať	ENV
Krásna, krásna	Spájanie pohybov so spevom	Vie spájať pohyby so spevom	OZŽ
Na slepú babu	Osvojovanie intervalu so- mi, kukučkový model	Pozná interval so- mi	
Náš tatiček	Osvojovanie si pravidelného rytmu	Ovláda pravidelný rytmus	OSR
Zebra Detský pochod	Naučiť sa veselú detskú pieseň, Osvojenie si pochodového rytmu	Vie čisto zaspievať veselú pieseň Pozná pochodový rytmus	ENV
Pec nám spadla	Vedieť sluchom rozlíšiť rôzne druhy rytmu	Vie sluchom rozlíšiť rôzne druhy rytmu	
Zjedzte ma vlčky	Osvojenie si veselej piesne s hudobným sprievodom	Dokáže zaspievať veselú pieseň s hudobným sprievodom	ENV OSR
Rýmy zimy	Vedieť pantomimicky zahrať „nálady“ ročných období	Vie pantomimicky zahrať „nálady“ ročných období	OSR
Prišiel k nám Mikuláš Milujeme Mikuláša	Rozvíjanie komunikačných a hudobných zručností vo vzťahu k sviatku	Vie zaspievať piesne na sviatok sv. Mikuláša	MEV
Češem si hlavičku Snehuliak	Osvojenie si intervalu so -mi	Ovláda interval so- mi	OZŽ
Do hory, do lesa	Priblíženie atmosféry Vianoc prostredníctvom kolied a rozprávania o rodinných vianočných tradíciách	Pozná a ovláda koledy	
Ženilo sa motovidlo	Spájanie hudby s pohybom	Vie spojiť hudbu s pohybom	
Karneval	Poznávanie piesní na rôzne	Pozná piesne na rôzne príležitosti	MUV

	príležitosti		
Bol jeden gajdoš, Nahrávky ľud. piesní	Vnímanie a reprodukcia ľudovej hudby	Vníma a reprodukuje ľudovú hudbu	OSR
Opakovanie piesní			MUV
Dobrá noc má milá	Osvojenie si aspoň jednej uspávanky	Vie zaspievať aspoň jednu uspávanku	
Dínom, dánom Antylopy a korytnačky	Vedieť reagovať na dirigentské gestá. Sluchové rozlišovanie zvukov zvierat v počúvanej hudbe	Vie reagovať na dirigentské gestá Rozlíši zvuky zvierat v počúvanej hudbe	ENV
Čičence, čičence	Rozlišovanie ukončenej a neukončenej melódie	Vie rozlíšiť ukončenú a neukončenú melódiu	
Smutný slimák	Poznávanie molového charakteru piesne	Pozná molový charakter piesne	
Medveď na lyžiach	Rozlišovanie zmien tempa v piesni	Vie v piesni rozlíšiť zmeny tempa	
Zahrajte mi muzikanti	Pripájanie rytmického sprievodu k spevu	Vie k spevu pripojiť rytmický sprievod	
Žaba, žaba, žabisko	Vyjadrovanie piesne pohybom	Vie pieseň vyjadriť pohybom	ENV
Na sluhu	Pokúšanie o dramatizáciu piesne	Vie dramatizáciou vyjadriť pieseň	
Slávici na ulici(tr. súťaž)	Opakovanie známych piesní	Ovláda známe piesne	PPZ
Urobme si rozprávku s hudbou	Osvojenie a porozumenie pojmu HUDOBNÁ ROZPRÁVKA	Ovláda pojem HUDOBNÁ ROZPRÁVKA	
Uspávanka Riekanka o mamkách	Recitácia alebo spievanie piesne pre mamku Precvičovanie taktovania pri speve piesne	Vie zarecitovať alebo zaspievať precítene pieseň pre mamku	
Maličká som	Precvičovanie spevu na solmizačné slabiky	Dokáže spievať na solmizačné slabiky	
Zlatá brána	Hravé zopakovanie známych piesní	Pozná a vie spievať už známe piesne	
Triedna Superstar	Využívanie doplnujúceho hudobného materiálu	Vie využiť doplnujúci hudobný materiál	PPZ
Čo sme sa naučili	Opakovanie piesní z 2. Ročníka	Pozná a vie spievať už známe piesne	

Požiadavky na výstup:

- vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 20 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy,
- vedieť zatancovať jednoduchý tanček (čardáš, mazúrku, polku...),
- pohybom správne reagovať na hudbu,

- podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky,
- dokázať spievať a ukazovať tri solmizačné slabiky
- vedieť zdramatizovať pieseň

3.ročník

Časová dotácia: 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Úvodná hodina Opakovanie piesní z 2. ročníka	Opakovanie detských a ľudových piesní z 2. roč., rytmický sprievod pozostávajúci zo štvrt'., osmin. a polových nôt.	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať detské a ľudové piesne, podľa taktovania učiteľa a vedieť hrať jednoduché rytmické motívy.	
Pieseň pre tvoje uši /návčik piesne/	Slovenská detská pieseň, intonačno-rytmické cvičenie, rytmický sprievod k piesni, noty d, e, f, g	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, vedieť tvoriť ostinatny sprievod k piesni.	
Traja susedia /návčik piesne/	Slovenská detská ľudová pieseň, intonácia podľa fonogestiky /so, la, so, mi, re, do/, rozlišovanie štvrt'., osminovej a polovej noty.	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, poznať hodnotu štvrt'ovej, osminovej a polovej noty, rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte.	REV
Počítadlová alebo Kmotra! Čo? /návčik piesne/	Pieseň iného národa, hlasové cvičenia, rytmické hry, tempo, brumendo.	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky.	MUV
Pochod komediantov /počúvanie hudby/ Ide, ide poštový panáčik	Počúvanie a rozbor skladby, hudobné nástroje – činely, pikola, veľký bubon, vyjadrenie obsahu skladby pohybom, pochod.	Podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu pohybom a vedieť zahrať jednoduchý sprievod k skladbe správne zvolenými rytmickými nástrojmi.	MEV
My sme sestry veselé /návčik hry/ Ty a ja	Slovenská ľudová hra, hudobné hry, rytmické hry, jednoduchý tanec.	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, vedieť zatancovať jednoduchú pohybovú improvizáciu na pieseň, pohybom správne reagovať na hudbu.	REV
Trpaslíci v makovici /návčik piesne/	Pieseň súčasných autorov, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, štvrt'ová nota s bodkou, jednoduchý rytmický sprievod k piesni.	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, poznať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte, vedieť si zvoliť správne rytmické nástroje.	

Tanec škriatkov /počúvanie hudby/	Počúvanie a rozbor skladby, porovnať s pochodom, intonačné a rytmické cvičenia, nota c" – do,	Poznať kontrast v hudobnej skladbe, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu, pohybom správne reagovať na hudbu, rytmickým nástrojom zdôrazniť hudobnú myšlienku v počúvnej skladbe.	MEV
Na vlak /návčik piesne/ Vlak ide /počúvanie hudby/	Detská pieseň, intonačné a rytmické cvičenie, noty c, d, e, deklamácia, počúvanie hudby, piano, forte, rytmický sprievod a jednoduchý pohyb.	Zvládnuť správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní, podľa sluchu poznať skladbu, vystihnúť jej náladu pohybom a rytmickým sprievodom, podľa sluchu odhaliť výrazové prostriedky.	DOV
Čie sú to kone alebo A ja som z Oravy... /návčik piesne/	Slovenská ľudová pieseň, hlasové cvičenie, hudobné hry, synkopa, brumendo, nota c", rytmický sprievod a jednoduchý tanec.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, intonovať podľa fonogestiky, vedieť zahrať jednoduchý sprievod a zdokonaľovať sa v technike hry na rytmických nástrojoch, pohybom správne reagovať na hudbu.	REV
Pozri na mňa, mamička Alebo Kukulienka, kde si bola	Slovenská ľudová pieseň, hlasové cvičenie, hudobné hry, synkopa, brumendo, nota c", rytmický sprievod a jednoduchý tanec.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, intonovať podľa fonogestiky, vedieť zahrať jednoduchý sprievod a zdokonaľovať sa v technike hry na rytmických nástrojoch, pohybom správne reagovať na hudbu.	
Ako sa Mopkovia vynašli /hudobno-dramatický celok/	Hudobno-dramatická celok, spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rytmické a melodické doplnovačky.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami.	
Mikulášku, dobrý strýčku /návčik piesne/	Detská pieseň, hra na ozvenu, intonačné a rytmické cvičenia, noty e, g, a, fonogestika, sprievod k piesni – predohra, dohra.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, poznať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, vedieť tvoriť ostinátny sprievod.	MUV OSR
Sniežik /návčik piesne/	Pieseň súčasných autorov, hudobné hry, zvonkohra, rytmický a melodický sprievod k piesni.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni, detským nástrojom zdôrazniť náladu piesne. .	ENV
Spev vianočných piesní a kolied /návčik piesne/	Koledy, hudobné hry, sprievody k piesňam.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni, detským nástrojom zdôrazniť náladu piesne. .	MUV OSR
Zelená sa bučina Hajaj, belaj /návčik piesne, počúvanie hudby/	Slovenská ľudová pieseň, inštruktívne skladby skladateľov, hlasové cvičenie, mezzoforte, pochod, uspávanka, husle.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, podľa sluchu poznať hudobnú skladbu, dokázať vyjadriť obsah skladieb a piesní pohybom.	ENV OŽZ
Skúsme to ináč! /návčik piesne/	Pieseň súčasných autorov, reťazová hra, refrén, noty c, d, e, f, g, a, c".	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek, delenie slov na slabiky pri spievaní,	
Fašiangy, fašiangy	Slovenská ľudová pieseň, inštruktívne skladby	Vedieť čisto zaspievať pieseň, podľa sluchu poznať hudobnú skladbu, dokázať určiť	REV

Labuť; Kukučka v hlbokom lese; Kohútiky a sliepočky	skladateľov, nálada piesne, výtvarné vyjadrenie.	náladu a hlavnú myšlienku piesne a skladby, zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch, dokázať výtvarne vyjadriť hudobné zážitky.	
Spievanky, spievanky Prší, prší /nácvik piesne/	Slovenská ľudová pieseň, intonačné a rytmické cvičenia, noty, ostinátny sprievod k piesni,	Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, intonovať podľa fonogestiky, vedieť tvoriť ostinátne sprievody k piesni.	REV
Dú, dú Dú valasi, dú /nácvik piesne/	Hudobné hry, hra na ozvenu, jednoduchý ostinátny dvojhlas.	Vedieť zaspievať jednoduchý ostinátny dvojhlas, uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte.	
Na Gregora Hela, hela, helička	Slovenská detská hra, 2/4 a 3/4 takt, jednoduchý tanec.	Elementárna pohybová improvizácia na hudbu, taktovať 2- a 3- doby takt, pohybom správne reagovať na hudbu.	REV
Na zelených lúkach šibeničky /nácvik piesne, počúvanie hudby/	Slovenská ľudová pieseň, skladba slovenského skladateľa, fonogestika, rytmizácia, nálada, tempo, dynamika, husle, viola.	Dokázať určiť náladu piesne, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky, podľa sluchu poznať hudobnú skladbu.	
Trenčianske hodiny /nácvik piesne/	Slovenská ľudová pieseň, intonačné, rytmické a sluchové cvičenia, dvojhlas, polová nota s bodkou, sprievod k piesni.	Zvládnuť základné spevácke návyky a zručnosti, vedieť zaspievať jednoduchý dvojhlas, vedieť zahrat jednoduchý sprievod k piesni.	REV
Čaro tónov Kohútik /nácvik piesne/	Francúzska pieseň, hudobné hry, noty a pomlčky, kánon.	Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon, poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesni, pohybom správne reagovať na hudbu.	ENV
Šípová Ruženka /nácvik piesne/	Pieseň súčasných autorov, hudobné hry, jednoduchý rytmický sprievod k piesni, chôdza podľa rytmu.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, vedieť správne zvoliť detský hudobný nástroj, dokázať vyjadriť obsah piesne pohybom.	
Malá pomocníčka /nácvik piesne/	Detská pieseň súčasných autorov, hudobné hry, jednoduché rytmické hry a cvičenia.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, dokázať určiť náladu piesne, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky, zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.	
Hajaj, belaj /počúvanie hudby/	Slovenská ľudová pieseň, uspávanka, slovenský hudobný skladateľ, rytmus, tempo, dynamika, sólový spev so sprievodom.	Podľa sluchu poznať hudobnú skladbu, dokázať vystihnúť jej náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky, pohybom správne reagovať na hudbu.	MUV
Pýtala sa dcéra mati /nácvik hry/	Detská hra, rytmické cvičenia, jednoduchý tanec, hudobné hry, fonogestika.	Zostaviť z krokov jednoduchý tanec, dokázať vyjadriť obsah piesne pohybom.	
Štyri kroky Tancujem, ... Za našou dedinou /nácvik piesne, tanca/	Slovenská a maďarská ľudová pieseň, rytmické cvičenie, jednoduchý tanec, jednokročka, dvojkročka, čardáš.	Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, vedieť zatancovať jednoduchý čardáš.	
Pekla vdolky Martinko /nácvik tanečn. krokov/	Česká a poľská ľudová pieseň, rytmické cvičenie, jednoduchý tanec, základný polkový krok, mazúrka.	Vedieť zatancovať mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec.	

Ako Mopkovia putovali /hudobno-dramatický celok/	Hudobno-dramatický celok, spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rytmické a melodické doplnovačky.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami.	
Tulajdina /návčik piesne/ Flauta /počúvanie hudby/	Úprava ľudovej piesne, intonačné, rytmické a sluchové cvičenia, fonogestika – f - fa, píšťalka, flauta, výrazové prostriedky.	Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodit' charakteristické výrazové prostriedky, intonácia v priestore 1. – 8. stupňa, poznať podľa sluchu hudobnú skladbu, vystihnúť jej náladu.	MUV
Durová, molová stupnica Starý Donald farmu mal /návčik piesne/	Americká ľudová pieseň, durová a molová melódia, jednoduchý sprievod k piesni, hlasové, rytmické cvičenia.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať pieseň, intonovať podľa ruky, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni.	REV
Čo sme sa naučili?	Spievanie a poznávanie piesní podľa melódie, notového zápisu, podľa sluchu rozlišovať hudobné skladby, tance, noty, výrazové prostriedky, nástroje.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať piesne, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, vyvodit' výrazové prostriedky, rozlišovať rytmické hodnoty, vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, podľa sluchu poznať skladby, pohybom správne reagovať na hudbu.	
Dračie trampoty /hudobno-dramatický celok/	Hudobno-dramatický celok, spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rytmické a melodické doplnovačky.	Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami.	
Zaspievajme a zahrajme si ...	Návčik ľubovoľnej detskej piesne, sprievod k piesni, pohybová improvizácia piesne.	Vedieť čisto zaspievať pieseň, vedieť zahrať jednoduchý sprievod k piesni, pohybom správne reagovať na hudbu.	MUV
Zaspievajme a zahrajme si ...	Opakovanie naučených piesní, hier a hudobných skladieb v 3. ročníku.	Vedieť čisto zaspievať minimálne 15 piesní, vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, podľa sluchu poznať aspoň 6 skladieb.	

Požiadavky na výstup:

- správne sedenie a dýchanie pri speve, vedieť rozlíšiť zvuk a tón,
- vedieť cítiť dynamiku a rytmus piesne,
- vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 25 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka
- intonovať pomocou 5 solmizačných slabík ,
- vedieť zatancovať jednoduchý tanček (čardáš, mazúrku, polku...),
- pohybom správne reagovať na hudbu,
- podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky,

4.ročník

Časová dotácia – 1 hodina týždenne (33 hodín ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Vokálne - intonačné činnosti	Opakovanie piesní z 3.roč. Belo Felix: Vybrané slová	Správne sedenie a dýchanie pri speve. Vedieť rozlíšiť zvuk a tón	OSR
Hudobno-pohybové činnosti	Slovenská ľudová: Cip, cip, cipovička, Česká ľudová: Cib, cib, cibulka	Hľadať podobnosti a rozdiely	OŽZ
Inštrumentálne činnosti	Rytmický doprovod k piesni Báseň	Polová pomlčka, polová nota, polová nota a polová pomlčka s bodkou	ENV
Percepčné činnosti	Eugen Suchoň: Keď sa vlci zišli	Čo je zbor, čo je trio	OŽZ, ENV
Hudobno - pohybové činnosti	Východoslovenská: Parobská karička; Stredoslovenská: Išli tri panenky z Turca	Poznávať piesne a tance z rôznych kútov Slovenska	OŽZ
Inštrumentálne činnosti	Pavel Janíček, Rudolf Rusiňák: Mobil	Striedanie rytmických hodnôt v 4/4 takte	MEV
Hudobno - dramatické činnosti	Belo Felix, Krista Bendová: Keby mala rozum stonožka	Solmizačné slabiky; rytmus piesne	ENV, OŽZ
Percepčné činnosti	Iris Szeghyová: Pôjdeme do ZOO?	Melódia, rytmus, tempo	ENV
Vokálne - intonačné činnosti	Moravská ľudová: Muzikanti, čo deláte?	Rytmus piesne	OSR
Hudobno - pohybové činnosti	Západoslovenská: Pred muzikú verbunk, chasa stojí	Reagovať na zmeny tempa a dynamiky	MUV
Vokálne - intonačné činnosti	Slovenské ľudové piesne: A vy páni muzikanti; Zahrajce, hudaci	Porovnanie rytmu piesní; nárečie v rôznych oblastiach Slovenska	REV
Inštrumentálne činnosti	Mikuláš Schneider-Trnavský: Snehuliak	Poznávať a ovládať ďalšie rytmické nástroje - činelky, rolničky	OŽZ
Vokálne - intonačné činnosti	Vianočné piesne: Česť buď na výsostiach Bohu! Narodil sa Kristus Pán, Radujme sa valasi	Čo je organ a chrámová hudba	MUV
Percepčné činnosti	Navodiť atmosféru Vianoc - Vianočné piesne a koledy	Vyjadriť svoje pocity. Poznávať koledy a zvyky regiónu	
Vokálne - intonačné činnosti	Hymna Slovenskej republiky	Čo je hymna. Ako sa správame keď počujeme hymnu. Dynamické znamienka	
Percepčné činnosti	E.Suchoň : Aká si mi krásna; Karol Kuzmány: Kto za pravdu horí	Hymnická pieseň	OSR
Vokálne - intonačné činnosti	Sadla muška na konárik; Keď komára ženili; Lístočku dubový	Ľudové piesne a piesne našich krajanov. Akord	OŽZ, MEV
Percepčné činnosti	Belo Felix: Nerozhodný mol'	Durová a molová tónina. Deklamácia textu	MUV

Vokálno - intonačné činnosti	Fašiangové piesne: Už je toho fašánečku; Fašiang sa krátia; Už še fašang kraci	Fašiangové zvyky. Slovenské nárečia	MUV
Hudobno - dramatické činnosti	Belo Felix: Slonia pesnička	Správne reagovať na zmeny tempa a dynamiky; deklamácia časti piesne	OŽZ
Percepčné činnosti	Camille Saint - Saens: Karneval zvierat	Sláčikové nástroje	MEV
Vokálno - intonačné činnosti	Belo Felix, Ján Navrátil: Pre mamičku	Správne dýchanie pri speve; predohra, medzihra, dohra	OSR
Percepčné činnosti	Tanec kuriatok v škrupinkách	Dychové hudobné nástroje	ENV, OŽZ
Hudobno - dramatické činnosti	Laco Gordoš, Elena Horváthová: Tom a Jerry	Dvojhlas	MEV
Inštrumentálne činnosti	Slovenské ľudové piesne: Močila konope; U susedov, tam je topoľ	Osminové a štvrt'ové noty	
Percepčné činnosti	Zázračná muzika; Emil Hradecký: Muzikant	Orchester	MEV
Inštrumentálne činnosti	Dobre sa obzeraj; Slovenská ľudová: Bol jeden gajdoš	Lahko ovládateľné hudobné nástroje	OSR
Vokálno - intonačné činnosti	Zoologická	Spievať čisto a rytmicky presne	ENV, OŽZ
Percepčné činnosti	Belo Felix: Slniečko – Sluničko	Štvrt'ová pomlčka	
Hudobno - dramatické činnosti	Ženich pre slečnu Myšku	Melódia, dynamika, rytmus	MEV, PPZ
Vokálno - intonačné činnosti	The Alphabet Song; Bingo; O wie wohl; Kucmoch	Spievať inojazyčné piesne; kánon	
Vokálno - intonačné činnosti	Slovenské ľudové piesne: Slovenské mamičky; Červené jablčko	Správne vystihnúť rytmus piesne	
Inštrumentálne činnosti	Slovenské ľudové piesne: Janko, Janko, zlá rada; Dobre sa ten bača má	Vyjadriť pieseň primeraným výrazom, spievať rytmicky a intonačne čisto	MUV
Vokálno - intonačné	Spievame pozdravy	Správne reagovať na zmeny tempa	OSR
Vokálno - intonačné Percepčné činnosti Hudobno - dramatické činnosti	Čo všetko sme zvládli - opakovanie, vystúpenie pred spolužiakmi a kamarátmi	Spievať čisto a so správnym výrazom, vhodným spôsobom a výrazom doplniť hrou na ľahko ovládateľné detské nástroje	PPZ, ENV

Legenda:

DOV dopravná výchova

ENV environmentálna výchova

MUV multikultúrna výchova

OSV osobnostný a sociálny rozvoj

PPZ tvorba projektu a prezentačné zručnosti

MEV mediálna výchova

OŽZ ochrana života a zdravia

REV regionálna výchova

4. Požiadavky na výstup

- Žiak by mal na konci ročníka:
- vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 25 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy,
- vedieť zatancovať jednoduchý tanček (čardáš, mazúrku, polku...),
- pohybom správne reagovať na hudbu,
- podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky,

5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

Hudobná výchova je ako predmet zaradený do všetkých ročníkov, ale v obsahu snáď každého predmetu je zaradené jeho využitie.

Výchovné a vzdelávacie stratégie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce. Mali by rozvíjať najmä aktivitu, tvorivosť a zručnosť. Ich prostredníctvom by mali učitelia doviest' žiakov k vytváraniu a ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií.

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **kľúčové kompetencie** tak, aby sa:

- rozvíjal citový svet žiakov,
- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Organizačné formy a metódy hudobno - výchovnej práce

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

skupinové, projektové, diferencované vyučovanie, návštevu hudobných podujatí, besedy, zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol. Špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno - receptívna metóda, improvizácia.

Stratégia vyučovania

Stratégia vyučovania hudobnej výchovy určuje metódy a formy práce, ktorých logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov vo vyučovacom procese. Metódy a formy práce musia zodpovedať reálnym podmienkam a možnostiam školy.

6. Učebné zdroje

Pre vyučovanie hudobnej výchovy budú používané učebnice a učebné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR, prezentované a odporúčané v pedagogicko – organizačných pokynoch

MŠ SR na príslušný školský rok.

Demonštračné pomôcky a IKT budú využívané podľa možností školy.

Učebné zdroje predstavujú informácie pre žiakov, ich motivácie, získavanie, upevňovanie vedomostí, zručností a postojov. Môžu nimi byť rôzne spevníky, notový materiál, učebnice, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno – technické a didaktické prostriedky, internet...

7. Hodnotenie predmetu

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR. Bude hodnotený priebežne, bude používané sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka. Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Zdravie a pohyb

Učebné osnovy - TELESNÁ VÝCHOVA

1. Charakteristika predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Zameranie telesnej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne zamerané na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti našich žiakov. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie na našej škole. Telesná výchova využíva široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových

Časová dotácia

- ▶ 1, 2., 3. 4. ročník
- ▶ 2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne

Miesto realizácie

- ▶ telocvičňa
- ▶ školské ihrisko, dopravné ihrisko
- ▶ verejné priestranstvá nachádzajúce sa v obci (napr. štadión)

2. Ciele učebného predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele sú :

- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, k športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- podporovať vytváranie optimálneho rozvoja zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele telesnej výchovy ako učebného predmetu na 1. stupni ZŠ sú:

- zamerané na osobnostný rozvoj: Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.
- zamerané na zdravie: Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.
- zamerané na motoriku: Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.
- zamerané na postoje: Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

Kompetencie absolventa primárneho vzdelávania z telesnej výchovy sú:

- má vytvorený základný pojmový aparát na veku primeranej úrovni prostredníctvom poznatkov z realizovaných pohybových aktivít, aktuálnych skúseností a športových záujmov,
- dokáže v pohybových činnostiach uplatňovať princípy fair - play, je tolerantný k súperom pri súťažiach, vie kooperovať v skupine, akceptuje práva a povinnosti účastníkov hry, súťaže a svojim správaním prispieva k nerušenému priebehu športovej akcie,
- má osvojené elementárne vedomosti a zručnosti z telesnej výchovy, vie ich aplikovať a tvorivo rozpracovať v pohybových aktivitách v škole i vo voľnom čase,

- má na veku primeranej úrovni rozvinuté pohybové schopnosti, ktoré vytvárajú predpoklad pre optimálnu zdravotne orientovanú zdatnosť,
- dokáže v každodennom živote uplatňovať zásady hygieny, bezpečnosti a ochrany vlastného zdravia,
- pozná a uvedomuje si význam pohybu pre zdravie a dokáže svoje zdravie upevňovať prostredníctvom každodenného pohybu.

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami,
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.).

Matematická kompetencia a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- pri rozvoji matematických modelov myslenia využívať vyjadrovanie telom a pohybom,
- rozvíjať priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít,
- rozvíjať logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach,
- využívať poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch.

Digitálna kompetencia:

- využívať informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami.

Naučiť sa učiť:

- aktívne využívať informácie zo školskej telesnej výchovy vo voľnom čase
- mať záujem (byť motivovaný) o ďalšie vzdelávanie sa v oblasti športu.

Spoločenské a občianske kompetencie:

- vytvoriť si vlastnú identitu (nájsť si svoje miesto) pri aktívnej športovej činnosti – svojej účasti na nej v rámci skupiny, tímu ap.,
- vedieť rešpektovať práva i povinnosti (svoje i iných) pri realizovaných športových aktivitách,
- vedieť kooperovať pri športových aktivitách,
- byť tolerantný pri iných názoroch na riešenie aktuálneho problému súvisiaceho so športovou aktivitou a zároveň asertívny pri nastolovaní svojich požiadaviek a formulovaní svojich názorov.

Iniciatívnosť a podnikavosť:

- vedieť s kamarátmi realizovať aj vo voľnom čase naučené pohybové hry a športové aktivity v rôznom prostredí
- byť iniciatívny pri aplikácii pohybových činností do svojho vlastného denného režimu

Kultúrne povedomie a vyjadrovanie:

- mať motorickú gramotnosť (ako výsledok pohybového vzdelávania), ktorá je súčasťou kultúrnej gramotnosti človeka.

3. Obsah učebného predmetu

Prehľad tematických celkov (TC) v jednotlivých ročníkoch

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

Časová dotácia

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Tematický celok (TC)				
ZÁKLADNÉ LOKOMÓCIE A NELOKOMOČNÉ POHYB. ZRUČNOSTI	30% 20 hod.	30%	30%	30%
MANIPULAČNÉ, POHYBOVÉ A PRÍPRAVNÉ ŠPORTOVÉ HRY	30% 20 hod.	30%	30%	30%
KREATÍVNE A ESTETICKÉ POHYBOVÉ ČINNOSTI	15% 10 hod.	15%	15%	15%
PSYCHOMOTORICKÉ CVIČENIA A HRY	15% 10 hod.	15%	15%	15%
AKTIVITY V PRÍRODE A SEZÓNNE POHYBOVÉ ČINNOSTI	10% 6 hod.	10%	10%	10%

Obsah tematických celkov formulovaný pre celý stupeň vzdelávania

I. TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti

Kompetencia:

Mať primerane veku a svojim schopnostiam osvojené základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.

Vedomosti:

- základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,
- poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,
- elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení,
- význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,
- základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivne obdobia),
- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,
- osvojenie si základov techniky behov, skokov, hodu,
- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,
- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),
- osvojenie si základov techniky kotúľov, stojok, skokov.

Postoje :

- pozitívne vnímať základné lokomócie a nelokomočné zručnosti ako potrebnú a nevyhnutnú súčasť pohybového prejavu človeka a prostriedku na upevňovanie si zdravia,
- správne vnímať význam poradových cvičení pre účelnú organizáciu, bezpečnosť, efektívnejšiu komunikáciu využitie času na cvičenie a športovanie,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie v týchto aktivitách.

II. TC: Manipulačné (MH), pohybové (PH) a prípravné športové hry (PŠH)

(Tradičné aj netradičné hry)

Kompetencia:

Byť aktívny pri úlohách vyplývajúcich z pravidiel hry, prejavovať schopnosť spolupracovať, dodržiavať dohodnuté pravidlá, technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, odhadovať pohyb náčinia a prispôbiť mu vlastný pohyb v rôznych situáciách a obmenách, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňovať zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.

Vedomosti:

- základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH- poznať a vedieť pomenovať,
- základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,
- správna technika základných herných činností jednotlivca,
- poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním,
- poznatky o základných pravidlách realizovaných hier,
- poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach,
- zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom hier,
- osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách,
- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,
- realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách,
- osvojovanie si pravidiel vybraných hier a schopnosť podľa nich konať a rozhodovať.

Postoje:

- pozitívne vnímať rôzne hry ako významnú súčasť pohybových aktivít človeka,
- dodržiavať zásady fair – play pri realizovaných hrách,
- adekvátne povzbudzovať pri hrách ako ich aktér i ako divák,
- adekvátne reagovať pri víťazstve i prijať prehru s uznaním kvalít súpera.

III. TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosti

(Pohybové prvky z tvorivej dramatiky, pohybové aktivity s hudbou, rytmika, tanec)

Kompetencia:

Mať primerane veku rozvinuté základné sensorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno – umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.

Vedomosti:

- poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca,
- poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,
- poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom.

Schopnosti a zručnosti:

- proporcionálny a veku primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo – orientačné a rytmické schopnosti,
- veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách,
- osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách
- rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie.

Postoje:

- pozitívne vnímať spojenie slova, hudby a pohybu ako potrebnú súčasť pohybových činností človeka,
- pozitívne reagovať na partnerov v tanci i hre a upevňovať sociálne vzťahy v skupine,
- prejavovať snahu o sebazdokonaľovanie a dokázať vnímať a precítiť pohyb.

IV. TC: Psychomotorické cvičenia a hry

(Joga, relaxačné, dýchacie, strečingové cvičenia)

Kompetencia:

Mať primerane veku osvojené správne držanie a vnímanie svojho tela pri pohybových činnostiach, vedieť aplikovať širokú škálu cvičení zameraných na vnímanie vzájomného pôsobenia psychiky a pohybu, relaxáciu, dýchanie, flexibilitu ako základ sebapoznania, sebaakceptácie, dôvery vo vlastné sily.

Vedomosti:

- elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti,
- správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať,
- zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných psychomotorických cvičení v rôznych obmenách (spojenie zmyslového vnímania s kinestetickým v časovo – priestorových vzťahoch),
- proporcionálny rozvoj koordinačných pohybových schopností a flexibility,
- vytváranie návyku správneho držania tela v rôznych polohách,
- vytváranie návyku vedomého parciálneho dýchania, fyziologicky správneho dýchania,
- osvojovanie si pohybových cvičení so zameraním na koncentráciu a pozornosť,
- osvojovanie si pohybových aktivít zameraných na čiastočnú i celkovú relaxáciu.

Postoje:

- pozitívne vnímať prejavy svojho tela pri pohybe, ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- formovať pozitívne vzťahy v skupinách, empatiu.

V. TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti**(Plávanie, turistika, korčuľovanie, lyžovanie a i.)****Kompetencia:**

Mať primerane veku osvojené základné zručnosti z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania, bicyklovania a i., vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe.

Vedomosti:

- plávanie – elementárne poznatky o význame plávania, technike základných plaveckých zručností a možnostiach aplikácie plávania vo voľnom čase,
- turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, cykloturistika a p., informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase,
- lyžovanie a pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, elementárne poznatky o význame lyžovania, základné pohybové zručnosti z lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase,
- korčuľovanie a pohyb na ľade – klzanie a hry na ľade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, základné pohybové zručnosti z korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase,
- bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, základné pohybové zručnosti z bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase.

Schopnosti a zručnosti:

- osvojovanie si základných zručností z plávania, turistiky, korčuľovania, lyžovania v rôznych obmenách
- proporcionálny rozvoj všetkých pohybových schopností prostredníctvom sezónnych pohybových aktivít
- rozvoj senzorických schopností – pociťovanie, vnímanie, odhad času, priestoru

- rozvoj kultúrno – umeleckých schopností – kultúra pohybového prejavu, precítenie pohybu, interpretácia, kreativita
- rozvoj intelektových schopností – všeobecná inteligencia v kontexte s poznávacími aktivitami
- realizácia sezónnych pohybových aktivít v rôznom prostredí, v rôznych obmenách

Postoje:

- pozitívne vnímať pohybové aktivity v prírode ako potrebnú súčasť pohybu človeka,
- pozitívny vzťah k prírode, pohybovým aktivitám v rôznom prírodnom prostredí, ochrana prírody.

Využitie prierezových tém a prepojenie s inými predmetmi

V každom tematickom celku treba vytvoriť priestor pre sebaopoznávanie žiakov prostredníctvom pohybu, rozvoj tvorivosti žiakov a pohybovú improvizáciu. Vytvárať úlohy divergentného typu, aby aj žiaci objavovali a hľadali možné riešenia v pohybových úlohách (OSR). Vytvárať tiež priestor na samostatné oboznamovanie sa žiakov s novým náčiním, novými pohybovými činnosťami a pod. Realizovať systematicky komunikáciu s jednotlivcom, skupinou i triedou o realizovaných činnostiach, splnených resp., nesplnených úlohách, pocitoch a náladách pri cvičení, hre a súťažení (Etická výchova).

Tematický celok **„Základné lokomočné a nelokomočné pohybové zručnosti“** poskytuje veľký priestor na aplikáciu širokej škály pohybových činností. Zaraďujú sa do neho prvky poradovej prípravy (OSR, využitie matematiky), ktorá má byť funkčná z hľadiska účelnej organizácie činností v priestore, z hľadiska bezpečného pohybu v priestore i z hľadiska efektívneho využívania času na pohybové aktivity. Odporúčame vyhýbať sa drilovému nácviku jednotlivých prvkov prípravy. Za vhodné sa považujú predovšetkým hry, v ktorých si nenásilným a veku primeraným spôsobom dané aktivity žiaci osvoja.

Podstatnú časť tematického celku tvorí rozvoj základných lokomócií. Túto časť pohybového vzdelávania treba vnímať ako prípravu pre základné atletické disciplíny – beh, skok, hod. Žiaci si postupne osvojujú elementárne základy techniky týchto činností a postupne ich vzájomné kombinácie napr. chôdza a skok, beh a skok. V tomto tematickom celku môžeme využiť priestor dopravného ihriska (DV).

Treťou časťou tematického celku sú elementárne zručnosti z akrobacie, ktoré sa vnímajú ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností. Akcentujú sa predovšetkým zmeny polôh, obraty, prevraty, polohy strmhlov a tiež pohyb po zúžených a zvýšených plochách opory. Samozrejme sa tieto činnosti kombinujú so základnými lokomóciami.

V tematickom celku **„Hry“** sa začína manipulačnými hrami, ktoré nadväzujú na hry charakteristické pre predškolskú telesnú výchovu. Žiaci sa oboznamujú s rôznym športovým ale i netradičným náčiním a spôsobmi manipulácie s ním. Tu sa vytvára veľký priestor na samostatné objavovanie rôznych možností manipulácie s náčiním žiakmi (OSR). Na základe toho učiteľ môže zdokonaľovať jednotlivé činnosti a aplikovať ich v nenáročných manipulačných hrách.

Pohybové hry nadväzujú na manipulačné a tvoria významnú časť výučby telesnej výchovy v primárnej edukácii. Mali by byť realizované počas všetkých štyroch ročníkov. Odporúča sa proporcionálne zaraďovanie všetkých druhov pohybových hier (skákačky, naháňačky, triafačky ap.) a tiež hier zameraných na rozvoj všetkých pohybových schopností (OZZ).

Paralelne s nimi sa v treťom a štvrtom ročníku zaraďujú prípravné športové hry. Učiteľ si môže podľa podmienok a tradícií školy vybrať z rôznych športových hier (MV). K základným hrám, ktorých elementárne základy herných činností jednotlivca by mali žiaci zvládnuť patrí futbal, basketbal, hádzanú, volejbal a tenis. Odporúčame však realizovať aj základy hier, ktoré sa stávajú na školách obľúbenými – napr. florbal, tenis.

V tematickom celku „Kreatívne a estetické pohybové činnosti“ sa vytvára priestor pre kreatívneho učiteľa. Rôznymi pohybovými prostriedkami môže dosiahnuť rozvoj požadovaných kompetencií. Široká škála výrazových prostriedkov rytmiky, tanca, tvorivej dramatiky i gymnastiky vytvára podmienky aj pre rozvoj tvorivosti žiakov (Hudobná výchova). Akcentujeme dôraz na utváranie a upevňovanie návyku správneho držania tela (OŽZ) a estetického a kultivovaného pohybového prejavu (MKV).

V prvom ročníku odporúčame začínať jednoduchými rytmickými cvičeniami kde sa pohyb spája so slovom, s vytlieskavaním, vydupávaním. Vhodná je celá škála riekaniiek a motivovaných pohybov (Hudobná výchova). Postupne možno pridávať dramaturgiu (MV). Príbehy zo života zvierat, rozprávkových bytostí či fantazijného sveta (Slovenský jazyk a literatúra) sú výborným námetom na pohybové stvárnenie a tvorivú improvizáciu (MV).

V druhom ročníku sa odporúča vo väčšej miere využívať hudbu. Možno používať jednoduché hudobné nástroje (tamburína, ozvučené paličky alebo vyrobené nástroje žiakmi) a rytmizovať pohyb (MV). Základné tanečné kroky a malé tanečné väzby sú základom pre osvojovanie si niektorých regionálnych ľudových tancov (MKV), alebo aj tancov moderných. Výber sa ponecháva na učiteľa a jeho možnosti.

V poslednom ročníku sa odporúča kľásť dôraz na schopnosť tvoriť vlastné zostavy či malé väzby resp., dokázať improvizovať na hudobný motív (TPPZ, využitie hudobnej výchovy) ap.

Tematický celok „Psychomotorické cvičenia a hry“ je vnímaný ako významná súčasť prípravy žiaka na zvládnutie náročných úloh v škole i živote. Akcentuje sa význam týchto pohybových aktivít pre zdravie žiaka (OŽZ). Poznávaním vlastného tela, jeho možností a limitov sa žiak postupne učí vnímať telo ako celok. Správne držanie tela pri rôznych polohách, správne dýchanie a schopnosť relaxácie sú základnými úlohami, ktoré vedú k získaniu potrebných kompetencií (OŽZ).

Učiteľ podobne ako pri predchádzajúcom tematickom celku môže využívať rôzne pohybové prostriedky, ktorými žiakom sprostredkuje potrebné informácie a základné zručnosti. Ak má učiteľ teoretickú i praktickú prípravu z jogy (MKV), môže aplikovať relaxačné a dychové cvičenia z tohto systému.

K aplikácii základných psychomotorických cvičení a hier však nie je treba žiadny špeciálny výcvik. Psychomotorika je zameraná na prežívanie pohybu, radosti z pohybu (OSR). Psychomotorika patrí k faktorom podporujúcim zdravie. Žiak sa učí vnímať svoje telo, jeho časti. Významnou úlohou je aj naučiť žiaka vnímať svalové napätie a uvoľnenie a jeho spojenie s duševným napätím, ale i celkové pocity svojho tela pri cvičení (OŽZ). Cieľom snaženia učiteľa by malo byť, aby žiaci prostredníctvom pohybu získavali čo najviac skúseností a poznatkov o sebe z hľadiska fyziologického, kognitívneho i emocionálneho (Prírodoveda). Tieto poznatky sa potom stávajú základom pre sebazpoznanie, sebazdokonaľovanie a konanie.

Významným prvkom sú psychomotorické hry. Umožňujú prejavovať individualitu osobnosti (OSR) a súčasne zapájajú žiaka do kolektívu. Sú typické tiež tým, že využívajú netradičné pomôcky a nie sú v nich víťazi a ani porazení. Môžu byť zamerané na rozvoj hmatového, optického či akustického vnímania, alebo na rozvoj rovnováhy či priestorovej orientácie.

Široko koncipovaným je aj tematický celok „Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti“. Pri tomto tematickom celku považujeme za dôležité, aby sezónne činnosti boli realizované počas celého školského roka a vo všetkých ročníkoch a tým zabezpečili primerané podmienky na otužovanie našich žiakov ako významného prvku pri prevencii chorôb a upevňovaní zdravia. Pri tomto tematickom celku môžeme využívať aj exteriér školy (EnV). Aktivity turistického charakteru možno ich realizovať počas celého roka. Akcentuje sa predovšetkým chôdza po rôznych povrchoch, terénoch a prekonávanie terénnych prekážok (EnV).

Za nevyhnutnú súčasť sa považuje aj realizácia plávania – základného plaveckého výcviku vo 4. ročníku (OŽZ). Bicyklovanie na dopravnom ihrisku (DV) možno tiež realizovať na našej škole. Ďalšou možnosťou v zimnom období sú zimné športy (kĺzanie, korčuľovanie, sánkovanie) a využitie ihriska s ľadovou plochou, školského dvora a prostredia v obci (EnV). Klasické korčuľovanie na ľade možno tiež realizovať na našej škole, využívame ľadovú plochu ihriska za našou školou. Bicyklovanie a jazda na kolobežkách sú významnými voľno časovými aktivitami žiakov mladšieho školského veku, ktoré môžeme tiež realizovať práve na našom dopravnom ihrisku (DV).

4. Požiadavky na výstup pre 1. stupeň ZŠ

TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – obsahový štandard

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe.

Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, trampolína, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza).

Základné poznatky:

- zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch,
- základy správnej techniky behov, skokov, hod loptičkou,
- základy správnej techniky gymnastických cvičení,
- o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov.

Základné pohybové aktivity:

- bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou,
- kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku a trampolíne, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.

TC: Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti – výkonový štandard

- Správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe.
- Ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách.
- Uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach

a iných pohybových činnostiach.

TC: Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – obsahový štandard

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj.

Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť.

Základné poznatky:

- pravidlách realizovaných hier,
- správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier,
- význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností,
- význame hier pre zábavu i zdravie.

Základné pohybové aktivity:

- hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním,
- pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných),
- pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atletických, plaveckých ap)
- Prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal, tenis.

TC: Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry – výkonový štandard

• Pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe.

- Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich.
- Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním.
- Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe.
- Využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).

TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosti – obsahový štandard

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe.

Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia.

Základné poznatky:

- o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii

pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav).

Základné pohybové aktivity:

- tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách,
- rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov,
- pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka),
- pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy,
- tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.

TC: Kreatívne a estetické pohybové činnosť – výkonový štandard

- Správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe.
- Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe.
- Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.
- Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.

TC: Psychomotorické cvičenia a hry – obsahový štandard

Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia).

Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela

Základné poznatky:

- o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin,
- o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu,
- o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách.

Základné pohybové aktivity:

- koordinačné cvičenia a hry,
- relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry,
- aktivity zamerané na rozvoj dýchania,
- naťahovacie (strečingové) cvičenia,
- cvičenia na rozvoj flexibility.

TC: Psychomotorické cvičenia a hry – výkonový štandard

- Správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky.
- Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách.
- Uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry.
- Poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – obsahový štandard

Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (plávaním, turistikou, korčuľovaním, lyžovaním, bicyklovaním a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe

Základné pojmy: plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule, sánkovanie, lyžovanie, lyže – zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach.

Základné poznatky:

- o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období,
- o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode,
- o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode.

Základné pohybové aktivity:

- cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode,
- skoky do vody z rôznych polôh,
- nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu,
- chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,
- jazda, hry a súťaže na kolobežke, bicykli,
- korčuľovanie – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch
- lyžovanie – základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty, výstupy, zjazdy, brzdenie jazdy, oblúky.

TC: Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti – výkonový štandard

- Správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít.
- Ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách.
- Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.

5. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní telesnej výchovy by sa mali využívať nasledovné metódy, ktoré zefektívnia vyučovanie telesnej výchovy:

- motivačné metódy: motivačný rozhovor, motivačný výklad, motivačné rozprávanie, besedy, motivačné demonštrácie
- expozičné metódy: výklad, vysvetľovanie, opis, demonštrácia, metóda ukážky, metóda pozorovania, napodobňovania, metóda hry, metódy s heuristickou funkciou, samostatná práca žiakov
- fixačné metódy: napodobňovanie, opakovanie, metódy pasívneho pohybu a pohybové kontrastu, tiež herné a súťaživé metódy
- diagnostické metódy: metódy pozorovania, testy, metódy rozhovoru

a jednotlivé formy práce:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania,
- škola v prírode (v rôznom ročnom období s aktívnym využitím sezónnych športových aktivít v prírode),
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

Keďže naša škola nemá vyhovujúce podmienky pre vytváranie špecializovaných oddelení pre žiakov zdravotne oslabených, nemôžeme realizovať povinné hodiny zdravotnej telesnej výchovy.

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: odborné publikácie k daným témam, webové stránky s témou telesnej výchovy, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má naša škola k dispozícii

7. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Telesnú výchovu klasifikujeme. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti. Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v telesnej výchove. Z týchto okolností prevládajúcim znakom v smere komplexnejšie, objektívnejšie, ale z hľadiska pozitívneho smerovania pôsobenia rodiča na dieťa i konštruktívnejšie hodnotenie.

Obsah

I.	Všeobecná charakteristika školy	str. 3
II.	Charakteristika ŠkVP	str.10
III.	Vnútorný systém kontroly a hodnotenia	str. 23
IV.	Školský učebný plán	str. 26
V.	Učebné osnovy	str. 27
	Jazyk a komunikácia – slovenský jazyk	str. 27
	anglický jazyk	str. 54
	Príroda a spoločnosť – prírodoveda	str. 66
	vlastiveda	str. 86
	Človek a hodnoty – katolícke náboženstvo	str. 100
	Matematika a práca s informáciami – matematika	str. 134
	informatická výchova	str. 149
	Človek a svet práce - pracovné vyučovanie	str. 157
	Umenie a kultúra - výtvarná výchova	str. 166
	hudobná výchova	str. 185
	Zdravie a pohyb – telesná výchova	str. 199

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP dátum	Revidované ŠkVP dátum	Zaznamenanie zmeny, inovácie, úpravy
1.09.2011	1.09.2013	Doplnenie učebných osnov z telesnej výchovy podľa ročníkov Príloha č. 1
1.09.2011	1.09.2013	Prepracovanie učebných osnov anglického jazyka Príloha č. 2
1.09.2011	1.09. 2015	Úprava ŠkVP (úvodná časť, inovovaný učebný plán pre 1. roč., anglický jazyk pre 3. a 4. roč., prvouka) Príloha č. 3
1.09.2011	1.09.2016	Inovovaný učebný plán pre 1. a 2. ročník Príloha č. 4
1.09.2011	1.09.2017	Inovovaný učebný plán pre 1. – 4. ročník Príloha č. 5

Príloha č. 1

Telesná výchova

**Obsah tematických celkov formulovaný pre celý stupeň vzdelávania
1. ročník - 2 hod. týždenne (66 ročne)**

Téma	Obsahový štandard Základné pojmy	Obsahový štandard Základné poznatky	Obsahový štandard Základné pohybové aktivity	Výkonný štandard	Prierezové témy
Poradové cvičenia, orientácia v priestore	Nástup, zástup, rad, dvojrad, nástup na značky	Zásady bezpečného a účelného pohybu v telocvični	Aktivity na nácvik základných povelov a pojmov	Správne pomenovať a uplatniť poradové cvičenia realizované vo výučbe	OSR
Poradové cvičenia, orientácia v priestore	Povel, zástup	Zásady bezpečného a účelného pohybu v telocvični	Aktivity na nácvik základných povelov a pojmov	Správne pomenovať a uplatniť poradové cvičenia realizované vo výučbe	OŽZ ENV
Rozvoj základných lokomócií	Chôdza, beh	Základy správnej techniky behu, chôdze	Chôdza a beh po lavičke	Ukázať správne technické prevedenie chôdze, behu	
Manipulačné hry	Hod, prihrávka, pravidlá hry	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s nár.	OSR
Manipulačné hry	Hod, prihrávka, pravidlá hry	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím	OŽZ
Rozvoj základných lokomócií	Beh	Základy správnej techniky behu	Rôzne spôsoby behu	Ukázať správne technické prevedenie behu	ENV
Rozvoj základných lokomócií	Chôdza, beh	Základy správnej techniky behu, chôdze	Chôdza a beh po lavičke	Ukázať správne technické prevedenie chôdze, behu	
Manipulačné hry	Hod, prihrávka, pravidlá hry	Správna technika základných herných činností	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s	

		jednotlivca		nár.	
Manipulačné hry	Hod, prihrávka, pravidlá hry	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s nár.	
Manipulačné hry	Hod, prihrávka, pravidlá hry	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s nár.	ENV OSN
Psychomotorické hry	Správne držanie tela, dýchanie	Prejavy a reakcie organizmu na pohybovú aktivitu	Cvičenia na rozvoj flexibility a koordinačných schopností - (hra Človek a jeho zvieratká)	Prežívať pocity radosti z pohybu a hry	
Rozvoj základných lokomócií	Rýchly beh	Základy správnej techniky behu	Aktivity na nácvik a zdokonalenie rýchleho behu	Ukázať správne technické prevedenie behu	
Manipulačné hry	Hod, prihrávka, pravidlá hry	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím	OSR OŽZ ENV
Manipulačné hry	Hod, prihrávka, pravidlá hry	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím	
Rytmické cvičenia, tance	Zmeny tempa, rytmu	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností	Rytmické cvičenia s využitím jednoduchých hudobných (rytmických) nástrojov	Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s hudbou	
Psychomotorické hry	Polohy tela	Prejavy a reakcie organizmu na poh. aktivitu	Hry zamerané na napätie a uvoľ. svalov (hra Čokoláda)	Ukázať správne základné polohy tela, uplatniť správne dýchanie	
Sezónne pohybové činnosti	Stopa, sneh, zdravie	Technika základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode	Hry na snehu a so snehom - sánkovanie, šmýkanie, guľovanie,	Ukázať správne technické prevedenie elementárnych pohybových zručností v sezónnych pohybových činnostiach	OSR OŽZ ENV REĽV
Rozvoj základných lokomócií	Skok	Základy správnej techniky skoku do diaľky	Nácvik a zdokonaľovanie techniky skoku	Ukázať správne technické prevedenie skoku	

			do diaľky z miesta		
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj bežeckých schopností	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	OSR
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj bežeckých schopností	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	OSR OŽZ ENV
Pohybová tvorivosť	Fantázia pri pohybovej činnosti	Kultivovaný pohybový prejav	Napodobňovanie prírodných javov (vietor, rast, kvitnutie,...)	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v dramatických hrách	
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj vytrvalosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier	Pohybové hry na rozvoj vytrvalosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	OSR OŽZ ENV
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj vytrvalosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Pohybová tvorivosť	Fantázia pri pohybovej činnosti	Kultivovaný pohybový prejav	Napodobňovanie pohybu zvierat podľa pokynov	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v dramatických hrách	OSR OŽZ ENV REĽV
Psychomotorické hry	Polohy tela	Význam pohybu a jednotlivých druhov cvičení pre zdravý vývin	Relaxačné cvičenia s riekankami (hra Čo videlo slniečko)	Ukázať správne základné polohy tela, uplatniť správne dýchanie	
Turistika	Turistický chodník	Význam pobytu a pohybu v prírode pre zdravie	Pohyb v prírode, chôdza a jej rôzne druhy vzhľadom k terénu	Uplatniť prvky pohybových činností v sezónnych pohybových činnostiach	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Váľanie	Základy správnej techniky gymnastických cvičení	Aktivity na zmeny polôh - váľanie bokom na rovine, na šikmej ploche	Ukázať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení	OSR OŽZ ENV REĽV
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč,	Žiak pozná a uplatňuje	Pohybové hry na rozvoj	Aplikovať v hre dohodnuté	

	pravidlá hry	osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	bežeckých schopností	pravidlá a rešpektovať ich	
Tanec	Tanečný krok	Význam pohybovej kultúry, správne a estetické držanie tela	Hudobno-pohybové hry (Išla sova na tanec, Maličká som, ...)	Ukázať správne technické prevedenie tanečných krokov	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Obrat, preval	Základy správnej techniky gymnastických cvičení	Aktivity na zmeny polôh, preval vzad do ľahu vznesmo, skrčmo (kolíska	Ukázať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Preval, stoj, vztyk	Základy správnej techniky gymnastických cvičení	Aktivity na zmeny polôh - preval vzad skrčmo zo stoja spätného a vztyk do stoja	Ukázať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení	OSR OŽZ ENV RELV
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj obratnosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Pohybová tvorivosť	Tanečná improvizácia	Žiak vie, čo je kultivovaný pohybový prejav	Improvizácia na hudbu	Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s hudbou	
Psychomotorické hry	Napätie a uvoľnenie svalov	Prejavy a reakcie organizmu na pohybovú aktivitu	Relaxačné cvičenia s riekankami	Prežívať pocity radosti z pohybu a hry	
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj bežeckých schopností	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	OSR OŽZ ENV
Rozvoj základných lokomócií	Hod loptičkou	Základy správnej techniky hodu kriketovou loptičkou	Nácvik a zdokonaľovanie hodu kriketovou loptičkou	Ukázať správne technické prevedenie hodu kriketovou loptičkou	OSR OŽZ ENV
Pohyb v prírode	Hry	Žiak pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode	Letné hry v prírode	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	
Turistika	Chôdza v teréne	Žiak pozná význam pobytu v prírode a zásady bezp. pri jej realizácii	Pohyb v letnej prírode - chôdza po rôznych povrchoch	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností pri pohybe v prírode	
Turistika	Chôdza v prírodnom teréne	Žiak pozná význam pobytu a pohybu v prírode	Pohyb v letnej prírode - chôdza po rôznych	Uplatniť prvky sezónnych pohybových	OSR OŽZ

		a zásady bezp. pri realizácii aktivít v prírode	povrchoch	činností pri pohybe v prírode	ENV
--	--	---	-----------	-------------------------------	-----

2.ročník - 2 hod. týždenne (66 hod. ročne)

Téma	Ob. Štandard základné pojmy	Ob. Štandard základné poznatky	Ob. štandard základné pohybové aktivity	Výkonný štandard	Prierezové témy
Poradové cvičenia, orientácia v priestore	Nástup, zástup, rad, dvojrad, povely poradovej prípravy.	Žiak pozná zásady bezpečného pohybu v telocvični	Zásady bezpečného a účelného pohybu v telocvični	Správne pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe	OSR OŽZ ENV
Manipulačné hry	Bod, protihrač	Žiak pozná význam hier - pre zábavu a zdravie, aplikuje v hre dohodnuté pravidlá	Herné činnosti s loptou	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím	
Rozvoj základných lokomócií	Družstvo, skupina, čiara, priestor, štart	Žiak pozná význam hier - pre zábavu a zdravie, aplikuje v hre dohodnuté pravidlá	Nácvik a zdokonaľovanie rýchleho behu	Uplatniť základné lokomócie a poradové cvičenia v hrách a súťažiach	
Manipulačné hry	Prihrávka	Žiak pozná význam hier - pre zábavu a zdravie, aplikuje v hre dohodnuté pravidlá	Prihrávky na mieste i v pohybe	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím a správnu techniku herných činností	
Rozvoj základných lokomócií	Beh, chôdza, preskakovanie	Žiak pozná základy správnej techniky behu, chôdze a preskakovania lavičky	Nácvik a zdokonaľovanie rýchleho behu	Ukázať správne technické prevedenie behu, chôdze, preskakovania v rôznych obmenách	OSR OŽZ ENV
Manipulačné hry	Plná lopta	Žiak pozná pravidlá bezpečnosti pri cvičení s plnými loptami	Cvičenia s plnými loptami, kotúľanie, prenášanie, posúvanie	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náradím	
Poradové a organizačné cvičenia	Povel	Žiak ovláda dané povely	Povely čelom vzad, do zástupu nastúpiť, zastaviť stáť, docvičiť	Uplatniť poradové cvičenia v hrách a súťažiach	

Psychomotorické hry	Časti tela, dýchanie	Žiak vie pomenovať časti tela	Relaxačné cvičenia a hry na rozvíjanie správneho držania tela	Správne pomenovať časti tela a základné polohy tela	OSR OŽZ
Manipulačné hry	Pravidlá hry, hrací priestor, kapitán, rozhodca	Žiak pozná pravidlá realizovanej hry	Loptová hra - vybíjaná	Ukázat' a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v realizovaných hrách	ENV
Manipulačné hry	Pravidlá hry, hrací priestor, kapitán, rozhodca	Žiak pozná pravidlá realizovanej hry	Loptová hra - vybíjaná	Ukázat' a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v realizovaných hrách	
Psychomotorické hry	Napätie, uvoľnenie	Žiak pozná význam správneho dýchania pri cvičení a každodenných aktivitách	Cvičenia napätia a uvoľnenia svalov	Primeranie svojim schopnostiam vykonávať cvičenia na napätie a uvoľnenie svalov	OSR OŽZ ENV
Psychomotorické hry	Pozornosť, sústredenie	Žiak pozná význam pohybu pre zdravý vývin, pozná reakcie organizmu na pohybovú aktivitu a dodržiava správne dýchanie pri cvičení.	Pohybové cvičenia na koncentráciu a pozornosť	Primeranie svojim schopnostiam vykonávať cvičenia zamerané na pozornosť a sústredenie	OSR OŽZ ENV
Pohybové hry	Pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj rýchleho behu	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Pohybové hry	Pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj rýchleho behu	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Pohyb v zimnej prírode	Hry	Žiak pozná význam pobytu v prírode v zime	Hry so snehom a na snehu - vytváranie stôp, guľovanie	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	OSR OŽZ ENV RELV
Psychomotorické hry	Správne držanie tela	Žiak pozná význam pohybu	Správne držanie tela,	Ukázat' správne základné polohy	

		pre zdravý vývin, pozná reakcie org. na pohybovú aktivitu a dodržiava správne dých.	polohy tela a jeho častí	tela, správne ich pomenovať	
Rytmické cvičenia	Tanečný motív, improvizácia	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu	Cvičenia na rozlišovanie zmeny tempa a rytmu	Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s hudbou	
Pohybové hry	Pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj rýchleho behu	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	OSR OŽZ ENV
Pohybové hry	Pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj obratnosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Psychomotorické hry	Názvy polôh tela, správne držanie tela	Žiak pozná význam pohybu pre zdravý vývin, pozná reakcie organizmu na pohybovú aktivitu a dodržiava správne dýchanie pri cvičení	Strečingové cvičenia	Správne pomenovať a ukázať základné polohy tela	
Poradové a organizačné cvičenia	Povel, zástup, vpravo -vľavo vbok	Žiak pozná povel vpravo - vľavo vbok	Nácvik povelov vpravo - vľavo vbok	Správne pomenovať a uplatniť poradové cvičenia v hrách	OSR OŽZ ENV RLV
Elementárne zručnosti z akrobacie	Lavička, chôdza, rovnováha	Žiak pozná zásady bezpečnosti pri cvičení s lavičkami	Cvičenia na lavičkách a s lavičkami na rozvoj rovnováhy	Ukázať správne technické prevedenie chôdze a chôdze po lavičke	
Rytmické cvičenia	Rytmus, tamburína	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu	Jednoduché rytmičné cvičenia spojené s vytlieskavaním a vydupávaním	Ukázať správne technické prevedenie rytmičných cvičení, motívov v rôznych obmenách	

Elementárne zručnosti z akrobacie	Debna - gymnastické náradie ,žinenka	Žiak pozná správnu techniku pri cvičení s debnami	Prípravné cvičenia s využitím debny	Ukázať správne technické prevedenie základ. akrobatických cvičení v rôznych obmenách	OSR OŽZ ENV RELV
Elementárne zručnosti z akrobacie	Preval, stoj, vztyk	Základy správnej techniky gymnastických cvičení	Aktivity na zmeny polôh - preval vzad skrčmo zo stoja spätného a vztyk do stoja	Ukázať správne technické prevedenie základných akrobatických cvičení	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Kotúl' vpred, žinenka	Žiak ovláda základy správnej techniky kotúľa vpred	Kotúl' vpred	Ukázať správne technické prevedenie kotúľa vpred	
Pohybová tvorivosť	Tanečná improvizácia	Žiak vie, čo je kultivovaný pohybový prejav	Improvizácia na hudbu	Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s hudbou	
Tanec	Tanečný krok	Žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu	Nácvik tanečných krokov spojených s držaním tela	Ukázať správne technické prevedenie tanečných krokov	OSR OŽZ ENV RELV
Rozvoj základných lokomócií	Hod	Žiak pozná základnú techniku hodu kriketovou loptičkou	Hod kriketovou loptičkou	Ukázať správne technické prevedenie hodu kriketovou loptičk.	
Turistika	Turistika, terén	Žiak pozná význam pobytu a pohybu v prírode, pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode	Turistika a pohyb v jarnej prírode - chôdza po rôznych povrchoch	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	
Pohybové hry	Pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj vytrvalosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	OSR OŽZ
Pohybové hry	Pravidlá hry	Žiak pozná a uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	Pohybové hry na rozvoj sily	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	ENV
Pohybová	Fantázia pri	Kultivovaný	Napodobňovani	Uplatniť prvky	

tvorivosť	pohybovej činnosti	pohybový prejav	e pohybov zvierat, ľudí (športov, ľudských činností)	rytmika a tanca v dramatických hrách	
Turistika	Turistika, terén	Žiak pozná význam pobytu a pohybu v prírode, pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode	Turistika a pohyb v letnej prírode - chôdza po rôznych povrchoch	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	ENV REV
Turistika	Turistika, terén	Žiak pozná význam pobytu a pohybu v prírode, pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode	Turistika a pohyb v letnej prírode - chôdza po rôznych povrchoch	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	OŽZ ENV
Turistika	Turistika, terén	Žiak pozná význam pobytu a pohybu v prírode, pozná pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode	Turistika a pohyb v letnej prírode - chôdza po rôznych povrchoch	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	OSR

3.ročník - 2 hod. týždenne (66 hod. ročne)

Téma	Obsahový štandard Základné pojmy	Obsahový štandard Základné poznatky	Obsahový štandard Základné pohybové aktivity	Výkonový štandard	Prierezové témy
Poradové cvičenia, orientácia v priestore	Rad, zástup, družstvo, základné povely poradovej prípravy	Zásady bezpečného pohybu v telocvični	Aktivity na precvičenie pojmov poradovej prípravy	Správne pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe	OSR OŽZ ENV
Rozvoj základných lokomócií	Štart, polovysoký štart, nízky štart	Správna technika štartu a behu	Aktivity na nácvik a osvojenie rôznych druhov štartu	Ukázať správne technické prevedenie rôznych druhov štartu	
Manipulačné hry	Držanie lopty, manipulačná činnosť s loptou	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním	

Mať primerane veku osvojené vnímanie svojho tela, vedieť aplikovať cvičenia zamerané na dýchanie	Primerane schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôz. obmenách	Aktivity zamerané na rozvoj dýchania	Poznatky o správnom dýchaní pri cvičení a každodenných aktivitách	Časti tela, dýchanie	OSR OŽZ ENV
Rozvoj základných lokomócií	Skok do diaľky	Správna technika skoku do diaľky	Skok do diaľky z miesta	Ukázať správne technické prevedenie skoku do diaľky z miesta	
Rytmické cvičenia	Rytmika	Správne a estetické držanie tela	Rytmizované pohyby s využitím jednoduchých hudobných (rytmických) nástrojov	Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom zvukovým signálom hudbou	
Manipulačné hry	Prihrávka trčením jednoruč	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním v hrových činnostiach	OSR OŽZ ENV
Manipulačné hry	Prihrávka trčením obojruč	Správna technika základných herných činností jednotlivca	Loptové hry	Ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním v hrových činnostiach	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Kotúl' vpred	Správna technika prevedenia kotúl'a vpred	Kotúl' vpred	ukázať správne technické prevedenia kotúl'a vpred	
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, súper, pravidlá hry	Význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností	Pohybové hry na rozvoj pohybových schopností - kondičných, koordinačných	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	OSR OŽZ ENV
Psychomotorické hry	Správne držanie tela	Poznatky o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu	Relaxačné cvičenia a hry	Prežívať pocity radosti z pohybu a hry	OSR OŽZ ENV RLV
Elementárne	Kotúl' vzad	Správna	Kotúl' vzad	Ukázať správne	

zručnosti z akrobacie		technika kotúľa vzad		technické prevedenie kotúľa vzad	
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, súper, pravidlá hry	Význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností	Pohybové hry na rozvoj sily a obratnosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Kotúľ vzad	Správna technika kotúľa vzad	Kotúľ vzad	Ukázať správne technické prevedenie kotúľa vzad	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Rebriny	Správna technika a bezpečnosť pri cvičení na rebrinách	Aktivity zamerané na cvičenie na rebrinách - lezenie	Uplatniť gymnastické zručnosti pri cvičení na rebrinách, v hrách a súťažiach	
Psychomotorické hry	Polohy tela a jeho častí	Poznatky o význame pohybu a jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin	Koordinačné cvičenia a hry	Prežívať pocity radosti z pohybu a hry	OSR OŽZ ENV
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, súper, pravidlá hry	Význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností	Pohybové hry na rozvoj vytrvalosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Psychomotorické hry	Polohy tela a jeho častí	Poznatky o význame pohybu a jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin	Koordinačné cvičenia a hry	Prežívať pocity radosti z pohybu a hry	
Plávanie	Dýchanie, splyvanie, plavecký spôsob,	Význam otužovania sa, plávania, hygiena a zásady bezpečnosti pri realizácii plávania	Cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím	Správne pomenovať základné pohybové činnosti	OSR OŽZ ENV
Pohybové	Pravidlá hry	Žiak pozná a	Pohybové hry na	Aplikovať v hre	

hry		uplatňuje osvojené pravidlá hier v škole a vo voľnom čase	rozvoj obratnosti	dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	
Psychomotorické hry	Názvy polôh tela, správne držanie tela	žiak pozná význam pohybu pre zdravý vývin	Strečingové cvičenia	Správne pomenovať a ukázať základné polohy tela	
Poradové a organizačné cvičenia	Povel, zástup, vpravo -vľavo vbok	žiak pozná povel vpravo - vľavo vbok	Nácvik povelov vpravo - vľavo vbok	Správne pomenovať a uplatniť poradové cvičenia v hrách	OSR OŽZ ENV
Elementárne zručnosti z akrobacie	Lavička, chôdza, rovnováha	žiak pozná zásady bezpečnosti pri cvičení s lavičkami	Cvičenia na lavičkách a s lavičkami na rozvoj rovnováhy	Ukázať správne technické prevedenie chôdze a chôdze po lavičke	
Rytmické cvičenia	Rytmus, tamburína	žiak dáva dôraz na správne a estetické držanie tela a kultúrnosť pohybového prejavu	Jednoduché rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním a vydupávaním	Ukázať správne technické prevedenie rytmickej cvičení, motívov v rôznych obmenách	
Psychomotorické hry	Správne držanie tela	Poznatky o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu	Relaxačné cvičenia a hry	Prežívať pocity radosti z pohybu a hry, ukázať správne základné polohy tela	OSR OŽZ ENV
Tanec	Tanečný krok	Správny pohybový prejav pri realizácii pohybových činností	Nácvik tanečných krokov spojených s držaním tela (Zasadil som čerešničku,...)	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových činnostiach	
Športové hry	Vedenie lopty, prihrávky, kôš	Význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností	Cvičenia na nácvik vedenia lopty - dribling, prihrávanie a hody na kôš základy basketbalu	Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách	
Športové hry	Spracovanie lopty, prihrávka, strelba, bránka	Význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných	Cvičenia na nácvik vedenia lopty, spracovanie lopty nohou, strelba na bránku - zákl.	Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách	OSR OŽZ ENV RLV

		pohybových zručností	futbalu		
Športové hry	Spracovanie lopty, vedenie lopty	Význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností	Cvičenia na nácvik vedenia lopty, spracovanie lopty nohou, streľba na bránku - zákl. futbalu	Ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Rozbeh, odraz, doskok	Správna technika rozbehu, odrazu a doskoku na gymnastickom mostíku	Rozbeh, odraz a doskok na gymnastickom mostíku	Ukázať správne technické prevedenie skoku na gymnastickom mostíku	
Tanec	Tanečný krok	Správny pohybový prejav pri realizácii pohybových činností prírode	Nácvik tanečných krokov spojených s držaním tela (My sme sestry veselé, Heli, heli, Helič-ka, ..)	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových činnostiach	
Rozvoj základných lokomócií	Beh, štart	Správna technika rýchleho behu	Beh na 50m	Ukázať správne technické prevedenie štartu a následného behu	
Rozvoj základných lokomócií	Hod	Správna technika hodou kriketovou loptičkou	Hod kriketovou loptičkou	Ukázať správne technické prevedenie hodou kriketovou loptičkou	OSR OŽZ ENV
Rozvoj základných lokomócií	Skok do diaľky, rozbeh, odraz, doskok	Správna technika rozbehu, odrazu a doskoku do doskočiska pri skoku do diaľky z rozbehu	Skok do diaľky z rozbehu	Ukázať správne technické prevedenie skoku do diaľky z rozbehu	
Pohybová tvorivosť	Tanečná improvizácia	Správne a estetické držanie tela	Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových činnostiach	
Pohybové hry	Hráč, spoluhráč, súper, pravidlá hry	Význam jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo	Pohybové hry na rozvoj obratnosti	Aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich	

		osvojovaných pohybových zručností			
--	--	---	--	--	--

4.ročník - 2 hod. týždenne (66 hod. ročne)

Téma	Ob. štandard základné pojmy	Ob. štandard Základné poznatky	Ob. štandard základné pohybové aktivity	Výkonný štandard	Priere- zové témy
Poradové a organizačné cvičenia	Rad, zástup, družstvo, základné povely poradovej prípravy	Zásady bezpečného a účelného pohybu po telocvični	Aktivity na precvičenie pojmov poradovej prípravy	Správne pomenovať poradové cvičenia realizované vo výučbe	OSR OŽZ ENV
Manipulačn é hry	Náčinie - lopta, loptičky, švihadlá, kruhy, ..., pravidlá hry, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností a zruč., pre zábavu a zdrav.	Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale i netradičným náčiním	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul. s náčiním	
Manipulačn é hry	Náčinie - lietajúci tanier, tenisové, bedmintonové rakety, ..., pravidlá hry, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností a zruč., pre zábavu a zdrav.	Hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale i netradičným náčiním	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul. s náčiním	
Pohyb v jesennej prírode	Hry v prírode	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri aktivitách prír., význam pobytu a pohybu v prírode	Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu; jazda, hry a súťaže na kolobežke	Ukázať správne technické prevedenie realizovaných pohybových zručností, uplatniť ich prvky v hrách, súťažiach ap.	OSR OŽZ ENV
Tanec	Rytmika, tanec - druhy, tanečný krok, motív	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Tanečná chôdza, beh, skoky, poskoky so zameraním na správne držanie tela	Správne pomenovať tanečné kroky, zladit' pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou	
Koordinačn é cvičenia a hry	Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcia organizmu na	Koordinačné cvičenia a hry	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu,	

		pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách		poznať jednoduché testy na posudzovanie držania tela, dýchan.	
Rozvoj základných lokomócií	Skok, žinenka, mostík	Základy správnej techniky skoku do diaľky z miesta, s rozbehom	Skok do diaľky	Ukázať správne technické prevedenie skoku do diaľky z miesta, s rozbehom	
Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti jednotlivca, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	OSR OŽZ ENV
Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	
Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	
Rytmika	Rytmika, fantázia pri pohybovej činnosti	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov	Ukázať správne technické prevedenie rytmických cvičení, uplatniť prvky rytmiky v hudobno-pohybových, tanečných a dramatic. hrách	
Relaxačné cvičenia a hry	Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri	Relaxačné cvičenia a hry	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché testy na posudzovanie	OSR OŽZ ENV

		cvičení i každodenných aktivitách		svojej flexibility, držania tela, dýchania	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Kotúľ, gymnastické náradie - žinenka	Základy správnej techniky kotúľa vpred	Kotúľ vpred	Správne pomenovať a technicky správne previesť kotúľ vpred, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách	OSR OŽZ ENV
Elementárne zručnosti z akrobacie	Kotúľ, gymnastické náradie - žinenka	Základy správnej techniky kotúľa vzad	Kotúľ vzad	Správne pomenovať a technicky správne previesť kotúľ vzad, uplatniť gymnastické zručnosti v hrách	
Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	
Pohyb v zimnej prírode	Guľovanie, sánkovanie, kĺzanie, stavby zo snehu	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prír., význam pobytu a pohybu v prírode	Hry v snehu, guľovanie, stávanie zo snehu, sánkovanie, kĺzanie na klzákoch	Ukázať správne technické prevedenie realizovaných pohyb. zručností, uplatniť ich prvky v hrách, súťažiach ap.	OSR OŽZ ENV RLV
Pohyb v zimnej prírode	Guľovanie, sánkovanie, kĺzanie, stavby zo snehu	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prír., význam pobytu a pohybu v prírode	Hry v snehu, guľovanie, stávanie zo snehu, sánkovanie, kĺzanie na klzákoch	Ukázať správne technické prevedenie realizovaných pohyb. zručností, uplatniť ich prvky v hrách, súťažiach ap.	
Pohybová tvorivosť	Rytmika, tanec, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, i pri iných pohybových činnostiach	
Relaxačné cvičenia a hry	Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú	Relaxačné cvičenia a hry	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché	OSR OŽZ ENV

		aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách		testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Skok, poskok, obrat, výskok, zoskok, gymnastické náradie - žinenka, mostík, švédská debna	Základy správnej techniky gymnastických cvičení	Obraty, poskoky, skoky, výskoky, zoskoky	Ukázať správne technické prevedenie gymnast. cvičení, ich uplatnenie v hrách, súťažiach ap.	
Elementárne zručnosti z akrobacie	Lezenie, plazenie, šplhanie, tyč, lano, gymnastické náradie - rebriny, žinenka, lavička	Základy správnej techniky lezenia, plazenia, šplhania	Lezenie, plazenie, šplhanie	Ukázať správne technické prevedenie gymnast. cvičení, ich uplatnenie v hrách, súťažiach ap.	
Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atlet...)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	OSR OŽZ ENV RLV
Tanečná tvorivosť	Tanečný krok, motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, taneč. improvizácia	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dram. hrách, i pri iných pohyb. činnostiach	
Pohyb v jarnej prírode	Turistika, jej druhy a formy	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prír., význam pobytu a pohybu v prírode	Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	
Aktivity zamerané na rozvoj dýchania	Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie	Aktivity zamerané na rozvoj dýchania	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, prežívať pocity radosti z pohybu, poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility,	OSR OŽZ ENV RLV

				držania tela, dýchania	
Prípravné športové hry	Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko, bránka, kôš,...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie	Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal a tenis	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul. s náčiním	
Prípravné športové hry	Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko, bránka, kôš,...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie	Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal a tenis	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul. s náčiním	
Prípravné športové hry	Hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko, bránka, kôš,...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručnos., pre zábavu a zdravie	Prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, hádzanú, volejbal a tenis	Pomenovať a poznať hry a herné činnosti, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, ukázať a uplatniť správnu techniku manipul. s náčiním	
Tanečná tvorivosť	Rytmika, tanec, tanečný krok, motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia	Význam pohybovej kultúry pri realizácii pohybových činností - akcent na správne držanie tela	Tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb	Uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach	OSR OŽZ ENV
Strečingové cvičenia	Názvy častí, polôh tela, správne držanie tela	Význam pohybu a cvičenia pre zdravý vývin, reakcie organizmu na pohybovú aktivitu, správne dýchanie pri cvičení i každodenných aktivitách	Strečingové (naťahovacie) cvičenia	Pomenovať a ukázať základné polohy tela, uplatniť prvky psychomotorických hier, prežívať pocity radosti z pohybu	OSR OŽZ ENV
Rozvoj základných lokomócií	Chôdza, beh, lifting, skipping, zakopávanie, poskoky, práca rúk	Základy správnej techniky behu	Bežecká abeceda	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie jednotlivých prvkov bežeckej abecedy	
Rozvoj základných	Chôdza, beh, štart, cieľ	Základy správnej techniky behu	Rýchly beh	Správne pomenovať a	

lokomócií				ukázať správne technické prevedenie štartu a rýchleho behu	
Rozvoj základných lokomócií	Chôdza, beh, vytrvalosť, štart, cieľ	Základy správnej techniky behu	Vytrvalostný beh	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie štartu a vytrvalostného behu	
Rozvoj základných lokomócií	Hod	Základy správneho hodu loptičkou	Hod loptičkou	Správne pomenovať a ukázať správne technické prevedenie hodu loptičkou	OSR OŽZ ENV
Pohybové hry	Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, pravidlá hry, útok, útočník, obrana, obranca, ...	Pravidlá, správna technika herných činností, význam hier na rozvoj pohybových schopností alebo zručností, pre zábavu a zdravie	Pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastických, atlet...)	Pomenovať a poznať hry herné činnosti, názvy hier, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a v živote	
Pohyb v letnej prírode	Turistika, jej druhy a formy, výstroj, turistický chodník, značka	Hygiena, pravidlá pohybu a bezpečnosti pri realizácii aktivít v prírode, o význame pobytu a pohybu v prírode	Chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu	Uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách	OSR OŽZ ENV

Príloha č.2

Anglický jazyk

Vzdelávacia oblasť – jazyk a komunikácia

Predmet – Anglický jazyk

Časová dotácia: 1. – 2. ročník 0 hodín ŠVP + 1 hodina ŠkVP týždenne/ 33 hodín ročne
3.- 4. ročník 3 hodiny ŠVP + 0 hodín ŠkVP týždenne/ 99 hodín ročne

1. Charakteristika učebného predmetu

Záujem o štúdium anglického jazyka v posledných rokoch stále rastie. Je to dané nielen požiadavkou zo strany rodičov či žiakov, ale najmä spoločenským vývinom. Vstup našej krajiny do EÚ a jej štruktúr si žiada ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikačné zručnosti. Predmet povinný cudzí jazyk je podľa schválenej *Koncepcie vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách* odporúčaný pre žiakov tretích a štvrtých ročníkov ZŠ. Jednou z možností ako túto požiadavku naplniť je začať vyučovať anglický jazyk už mladšom školskom veku a riadiť sa heslom: „ Čím skôr, tým lepšie.“ Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa. Preto sme sa rozhodli začať s vyučovaním anglického jazyka už v prvom ročníku. Túto možnosť v dnešnej dobe ponúkajú aj materské školy. Otvára žiakom nový obzor pri spoznávaní iných kultúr a tým rozvíja aj tolerantnosť dieťaťa voči iným kultúram. Uľahčuje deťom prácu pri vyučovaní formou IKT metód. Žiaci primárneho vzdelávania majú na konci 4.ročníka ZŠ dosiahnuť komunikačnú úroveň **A1.1+** , podľa *Spoločného európskeho referenčného rámca* pre jazyky.

Charakteristika úrovne A1 podľa referenčného rámca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a frázy dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, 2006, s. 26).

Dôležitou úlohou primárneho vzdelávania v oblasti cudzích jazykov je podpora rozvoja osobnosti dieťaťa. Výhodiskom pre výber vyučovacích metód je skutočnosť, že žiaci mladšieho školského veku nadobúdajú komunikačné kompetencie špecifickými formami učenia sa. Základný princíp spočíva v podpore radosti žiakov z učenia sa cudzieho jazyka, využívaní vysokej miery zvedavosti detí, a ich túžby skúmať a objavovať. Pri výučbe

cudzího jazyka je dôležité rešpektovať možnosti a schopnosti detí. Predovšetkým je potrebné upriamiť pozornosť na stav a úroveň vývinu poznávacích schopností a osobnostných charakteristík detí v mladšom školskom veku. Je nevyhnutné zabezpečiť podmienky vyučovania cudzieho jazyka tak, aby sa u žiakov podporovala a rozvíjala:

- motivácia – učenie sa, získavanie a osvojovanie nových poznatkov a informácií, aktívna spolupráca na činnostiach v triede, tvorivosť, flexibilita,
- záujmy – záujem o školu, o učenie, o predmet cudzí jazyk a ostatné vyučovacie predmety,
- osobnostné vlastnosti a prejavy – zodpovednosť, kooperatívnosť, empatia, vôľové a sebaregulačné vlastnosti, emocionálna stabilita, rozvíjanie sebavedomia a pozitívnych postojov,
- všeobecné rozumové schopnosti – rozvoj foriem myslenia (názorné, logické, abstraktné, kritické), posilňovanie psychických funkcií (vnímanie prostredníctvom rôznych zmyslov, zámerná pozornosť, vizuálna, auditívna, kinestetická pamäť, reč).

Proces učenia sa cudzieho jazyka u žiakov v primárnom vzdelávaní sa opiera o činnosť žiakov a ich zmyslové vnímanie, ktoré sú základom pre pamäťové a verbálne učenie sa. Zapájanie viacerých zmyslových vnemov pri osvojovaní si učiva podporuje kvalitnejší proces zapamätávania a dlhodobejšie uchovanie vedomostí a zručností. Učenie má názorno-činnostný charakter a využíva názorné učebné pomôcky s možnosťou variabilných aktivít.

Nasledujúce metodicko-didaktické princípy majú význam pre efektívne vyučovanie cudzieho jazyka na prvom stupni základnej školy:

- vyučovanie orientované na žiaka,
- činnostný charakter vyučovania,
- rešpektovanie individuálnych osobitostí žiakov,
- pozitívna motivácia,
- názornosť a primeranosť veku,
- časté striedanie organizačných foriem práce v rámci vyučovacej hodiny,
- systematické opakovanie,
- tolerovanie chyby ako prirodzenej súčasť učenia sa jazyka,
- rozvíjanie komunikačnej kompetencie ako produktu vyučovania, nie domácej prípravy.

Miesto realizácie

- trieda
- počítačová učebňa
- jazyková učebňa
- knižnica
- školský dvor

2. Ciele učebného predmetu

Všeobecné ciele

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,

- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať jazykové činnosti receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný,
- rozvíjať interkultúrnu kompetenciu,
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
- využívať medzipredmetové vzťahy.

Sociálne ciele

- akceptovať seba ako súčasť skupiny,
- uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť,
- zmysluplne spolupracovať s partnerom,
- akceptovať spolupatričnosť k skupine,
- vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
- pomáhať iným, povzbudiť ich,
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
- akceptovať rozhodnutie väčšiny,
- vedieť sa prispôbiť a presadiť,
- požičať niečo, poprosiť o niečo,
- ospravedlniť sa,
- rozpoznať a akceptovať chyby,
- naučiť sa zniesť prehry,
- prevziať zodpovednosť za seba

3. Kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum zručností, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak na úrovni A1.1+ si rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal: osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku, sústrediť sa na prijímanie informácií, používať získané vedomosti a spôsobilosti.

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakom konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A 1.1+ :

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej

komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazyková kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- má základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- dokáže odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- dokáže vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1 + dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

4. Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatkovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva z týchto okruhov na úrovni A1.1.:

- 1.Rodina a spoločnosť**
- 2.Domov a bývanie**
- 3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie**
- 4.Doprava a cestovanie**
- 5.Vzdelávanie a práca**
- 6.Človek a príroda**
- 7.Voľný čas a záľuby**
- 8.Stravovanie**
- 9.Obliekanie a móda**
- 10.Multikultúrna spoločnosť**
- 11.Šport**

12. Obchody

13. Krajiny, mestá a miesta

14. Vzory

Pri každej z týchto tém rozvíjame u žiakov komunikačné zručnosti v anglickom jazyku. Ide o počúvanie s porozumením (Po), čítanie s porozumením (Či), ústny prejav – hovorenie (Ho), a písomný prejav (Pí).

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať známe slová
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov
- porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine
- porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať hlásky
- vyhľadávať známe slová a základné slovné spojenia
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy
- prečítať a porozumieť jednoduché pokyny k práci na vyučovacej hodine
- porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému
- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach

Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- pozdraviť sa
- predstaviť sa
- opýtať sa ľudí, ako sa majú
- klásť jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi
- vyjadriť, čo má a čo nemá rád
- používať čísla, základné číslovky, údaje o cenách a čase
- porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka

- jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písmená, slová, neskôr krátke vety a nakoniec jednoduché odseky, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy
- správne odpísať slová a vety
- napísať vlastné meno, adresu, vek, dátum narodenia
- napísať krátky pozdrav, pohľadnicu

COMPETENCE1 : « RELATING WITH OTHERS IN A COMMUNICATIVE SITUATION »

Spôsobilosť č.1: « Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou » »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Relating with others in a communicative situation Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Greetings Pozdraviť	Hello./Hi. Good morning. Good afternoon. Good evening.	Časovanie pomocného slovesa to be v jednoduchom prítomnom čase.
	Expressing thanks and admiration Poďakovať sa	Thank you./Thanks. That's ok.	
	Parting Rozlúčiť sa	Good night. Goodbye./Bye-bye./Bye.	

COMPETENCE2 : « LISTENING TO AND GIVING INFORMATION »

Spôsobilosť č. 2: « Vypočuť si a podať informácie »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Listening to and giving information Vypočuť si a podať informácie	Asking for information and responding Informovať	Are you a pupil ? Is she your friend? Where is my pen ? Who is that? What is it? There is a school. How many books are	Časovanie pomocného slovesa to be v jedn. prítomnom čase, tvorba otázky, záporu. Väzba there is/there are – oznamovacia veta, otázka, zápor. Opytovacie zámená who, what, where, how

		there?	many, which, how, when.
--	--	--------	-------------------------

COMPETENCE3 : « CHOOSING FROM GIVEN POSSIBILITIES »

Spôsobilosť č. 3: «Vybrať si z ponúknutých možností »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Choosing from given possibilities Vybrať si z ponúknutých možností	Identifying Identifikovať	I want a blue sweater.. The red pen is on the table. I'm nine years old.	Neurčitý a určitý člen. Neurčité zámená some, any. Predložky určujúce smer a miesto on, in, at, between, next to, from, in front of. Základné číslovky 0-50.
	Describing (a person, object) Opísať	She has got long hair. He is tall. The house is big.	Prídavné mená. Sloveso have got v oznamovacej vete a otázke.

COMPETENCE4 : «EXPRESSING OPINION »

Spôsobilosť č. 4: « Vyjadriť svoj názor » »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Expressing opinion Vyjadriť svoj názor	Expressing opinion Vyjadriť svoj názor	She is a nice girl. This is a good book. These flowers are beautiful. She is wearing a new dress.	Ukazovacie zámená this/these, that/those. Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien. Základné podstatné mená s nepravidelným tvorením množného čísla. Prítomný príslovný čas, tvorba otázky a záporu.

COMPETENCE5 : «EXPRESSING WILLINGNESS »

Spôsobilosť č. 5 « Vyjadriť svoju vôľu »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Expressing willingness Vyjadriť svoju vôľu	Expressing desires Vyjadriť svoje túžby	I want to watch TV. He is writing a letter now.	Sloveso want to + neurčitok. Príslovky času now, today.

COMPETENCE6 : «EXPRESSING ABILITY »

Spôsobilosť č.. 6: « Vyjadriť svoju schopnosť »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Expressing ability Vyjadriť svoju schopnosť	Expressing ability to do something Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť	I can swim. Can you speak English? I can't play the piano.	Časovanie modálneho slovesa can v prítomnom čase, tvorba otázky, záporu. Spojky but, or.

COMPETENCE7 : «EXPRESSING FEELINGS »**Spôsobilosť č.. 7: « Vnímať a prejavovať svoje city »**

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Expressing feelings Vnímať a prejavovať svoje city	Expressing happiness Vyjadriť radosť z niečoho	I'm happy. It's perfect. It's nice.	Skrátené tvary pomocných slovík to be, have got. Zápor pomocných slovík to be, have got.
	Expressing sadness Vyjadriť smútok	I'm sad. They are unhappy.	

COMPETENCE9 : « DISCUSSING INTERESTS AND TASTES »**Spôsobilosť č.. 9: « Predstaviť svoje záľuby »**

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Discussing interests and tastes Predstaviť svoje záľuby	Expressing likes Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo rád robím	I love/like English. I like reading. My brother plays football.	Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových slovík, tvorba otázky a záporu, stiahnutý tvar. Väzba like + sloveso + ing.
	Expressing dislikes Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád	I like reading books. He doesn't like playing computer games. Do you want fruits?	

COMPETENCE11 : « SETTING RULES AND REGULATIONS »**Spôsobilosť č.. 11: « Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti »**

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Setting rules and regulations Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Expressing commands/prohibitions Vyjadriť príkaz/zákaz	Open/ close the door. Don't run/ talk. Sit down/Stand up. Listen. Read. Sing. Come here. You can't jump here.	Rozkazovací spôsob. Modálne sloveso can, must, tvorba otázky a záporu.

		You must sit here.	
--	--	--------------------	--

COMPETENCE14 : « MAKING AND RESPONDING TO OFFERS »

Spôsobilosť č.. 14: « Ponúknuť a reagovať na ponuku »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Making and responding to offers Ponúknuť a reagovať na ponuku	Making requests Žiadať od niekoho niečo	Give me your exercise book, please. Speak slowly, please. Can I go to the toilet, please?	Rozkazovací spôsob. Osobné zámená.
	Responding to requests Odpoveď na žiadosť	Yes. Ok. No, sorry.	Sloveso can v žiadosti.
	Suggesting somebody to do something Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal	Can you visit me today?	Spojenie let's + sloveso.
	Suggesting somebody to do something together Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali	Let's play.	Zdvorilé ponuky vo forme otázky.
	Offering help Ponúknuť pomoc	Can I help you ?	Príslovky s koncovkou – ly.
	Responding to a suggestion Odpovedať na návrh niekoho iného	Ok. Yes, please. Thanks. No, thank you.	

APTITUDE15 : « Responding to possible events »

Spôsobilosť č.. 15: « Reagovať na niečo,, čo sa má udiat' »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Responding to possible events Reagovať na niečo, čo sa má udiat'	Giving warnings Varovať pred niekým/niečím	Attention.	Predložky času on, in, at. Preložka for
	Wishing Blahoželať	Happy birthday. She has her birthday on Friday. Flowers are for you. Merry Christmas.	

COMPETENCE17 : « MEETING PEOPLE FOR THE FIRST TIME »

Spôsobilosť č.. 17: « Reagovať pri prvom stretnutí »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie

Meeting people for the first time Reagovať pri prvom stretnutí	Introducing someone Predstaviť niekoho	This is my friend Jane. She's from England. They are working in hospital. My mother's name is Mia	Ukazovacie zámená. Privlastňovací pád. Privlastňovacie zámená. Jednoduchý prítomný a prítomný čas, tvorba otázky a záporu. Spojky with, and.
	Introducing oneself Predstaviť sa	My name is Tina Jones. I'm/I come from Slovakia. I live in a small town.	
	Responding to introductions Reagovať na predstavenie niekoho	Hello. I am Jane. How are you? Fine, thanks. And you?	
	Expressing welcome Privítať	Welcome. Come in.	

COMPETENCE18 : « CORRESPONDENCE »

Spôsobilosť č.. 18 : «Viesť korešpondenciu»

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Correspondence Viesť korešpondenciu	Salutations and introductions Začať krátku správu	Hello/Hi, Mary. How are you? Thank you for your letter	Jednoduchý prítomný čas.
	Closings Ukončiť krátku správu	Bye, Amy. Love, John.	

COMPETENCE19 : « MAKING A PHONE CALL»

Spôsobilosť č.. 19: «Telefonovať »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Making a phone call Telefonovať	Answering and beginning a phone call Začať telefonický rozhovor	Hello. 235689. This is Peter./Peter, here. Is Jo there, please?	Ukazovacie a osobné zámená. Príslovky miesta – here, there.
	Ending a phone call Ukončiť telefonický rozhovor	See you. Bye. Goodbye.	

COMPETENCE24 : « MONITORING UNDERSTANDING »

Spôsobilosť č.. 24 « Uistiť sa v rozhovore,, že moje slová boli pochopené »

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
Monitoring understanding	Assuring that I am understood Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia	Does he understand? Can you spell your name?	Jednoduchý prítomný čas, tvorba otázky a záporu.

Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené	Assuring that I have understood Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané	How do you say it in English? What is it? Can you repeat it, please? Slowly, please.	Abeceda.
---	--	--	----------

Dieťa v prvom ročníku nevie čítať ani písať, preto je prirodzené, aby jazykové zručnosti boli tomu prispôsobené. Začíname s počúvaním a až neskôr v závislosti od vospelosti žiakov pridávame hovorenie. Jazykový vývin u každého dieťaťa začína tzv. tichým obdobím. Treba trpezlivo čakať, kým sa dieťa dobrovoľne zapojí do cudzojazyčnej komunikácie v triede.

V rámci primárneho vzdelávania sa, si jednotlivé fázy vývinu jazyka môžeme predstaviť nasledovne:

- Tiché obdobie
- Reproductívne obdobie (najdlhšie obdobie)
- Reproductívno-produktívne obdobie (niekedy vo 4. roč.)
- Produktívne obdobie

V **1. a 2. ročníku** je cieľom, aby žiaci nadobudli na hodinách anglického jazyka pozitívny vzťah k cudziemu jazyku prostredníctvom hier, piesní, rýmovačiek, príbehov, realizácie dramatizácií, využitia IKT. Dôležitá je tu aktívna účasť žiaka a pozitívne hodnotenie zo strany učiteľa. Je však nevyhnutne dôležité maximálne vystavenie dieťaťa cudziemu jazyku.

Žiaci sa zameriavajú na rozvíjanie počúvania s porozumením.

Najdôležitejšou úlohou druhého ročníka je pripraviť žiakov na čítanie a písanie v cudzom jazyku. Dieťa v druhom ročníku ešte nie je zručným užívateľom svojho materinského jazyka. V tomto ročníku teda ide iba o prípravné obdobie k čítaniu a písaniu.

Základné techniky nácviku čítania, na ktoré sa treba sústrediť:

- rozpoznávanie slov
- priraďovanie slov k obrázku
- nácvik výslovnosti
- uvedomenie si odlišnosti medzi AJ a SJ

1. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Jazyk a jeho použitie
Rodina a spoločnosť	Pozdraviť Poďakovať sa Rozlúčiť sa	Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Časovanie pomocného slovesa „to be“ v jednoduchom prítomnom čase (1. osoba jednotného čísla)
	Informovať	Vypočúť si a podať informácie	Väzba „there is/ there are“ – oznamovacia veta
	Predstaviť sa	Reagovať pri prvom stretnutí	Privlastňovacie zámená - my

	Predstaviť niekoho. Reagovať na predstavenie sa niekoho	Reagovať pri prvom stretnutí	Ukazovacie zámená <i>this, that</i> Jednoduchý prítomný čas.
Domov a bývanie	Opísať	Vybrať si z ponúknutých možností	Sloveso <i>have got</i> v oznamovacej vete (1. osoba jednotného čísla)
	Identifikovať		<i>Neurčitý člen a/ an</i>
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť	Vyjadriť svoju schopnosť	Časovanie modálneho slovesa <i>can</i> v prítomnom čase (1. osoba jednotného čísla)
	Vyjadriť príkaz/zákaz	Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Rozkazovací spôsob <i>hands up (down), turn left (right), don't go, go straight on</i>
Doprava a cestovanie	Opísať	Vybrať si z ponúkaných možností	Prídavné mená <i>big, small,</i>
	Vyjadriť príkaz/zákaz	Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti	Rozkazovací spôsob <i>go, stop, look to the left (right)</i>
Človek a príroda	Identifikovať	Vybrať si z ponúknutých možností	Základné číslovky 1 - 10
Stravovanie	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo rád robím	Predstaviť svoje záľuby	Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových slovies (to like - 1. osoba jednotného čísla)
	Odpovedať na návrh niekoho iného	Ponúkať a reagovať na ponuku	
	Informovať	Vypočuť si a podať informácie	Opytovacie zámeno <i>how</i>
Vzory	Informovať	Vypočuť si a podať informácie	Opytovacie zámeno <i>who</i>

2.ročník

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Jazyk a jeho použitie
Rodina a spoločnosť	Pozdravy, jednoduché pokyny, oslovenie, predstavenie sa, opýtanie sa na meno	Porozumieť jednotlivým pokynom: <i>sit down, stand up, listen, look, open</i> a tiež nacvičiť úvod hodiny: <i>Good morning, children!</i> – <i>Good morning, Miss Teacher/ Mrs. Teacher</i> alebo <i>Class teacher!</i> Žiak sa vie pozdraviť, vie položiť otázku: <i>What is your name?</i> a odpovedať na ňu.	<i>Neurčitý člen a/an</i>
	Veci okolo nás, ich farba a počet	Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa nachádzajú v škole, triede (<i>chair, desk, window, blackboard, pen, book...</i>) Dokáže reagovať na otázku: <i>What is this? It 's Is it ? Yes/ No.</i> – vie vyjadriť svoj názor.	Ukazovacie zámená <i>this, that</i>

		Žiak vie pomenovať veci a uviesť počet alebo farbu, napr.: one chair, blue pen, Vie počítat do 20.	
	Členovia rodiny, vyjadrenie vzťahu k rodinným príslušníkom	Žiak vie pomenovať členov rodiny (mother/ Mum, father/ Dad, sister, brother). Žiak vie používať väzbu: There is a reagovať ukázaním na otázku: Where is your mother? Vie uviesť vzťah k členom rodiny (väzba like/ don't like)	Privlastňovacie zámená <i>môj, tvoj</i>
Dom a bývanie	Farby	Žiak vie pomenovať základné farby (red, blue, green, ...). Vie pridať veciam ich farbu v správnom slovoslede (adjectivum+noun)	Slovosled – príd. meno + podst. meno
	Hračky, vyjadrenie vzťahu k hračkám	Žiak vie pomenovať hračky (train, car, doll, horse...). Vie reagovať na otázku a vyjadriť vzťah: Do you like car? Yes, I like. No, I don't like.	Sloveso <i>like</i>
	Izby a ich nábytok	Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok, ktorý sa v izbách nachádza.	
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	Časti tela	Žiak vie pomenovať základné časti tela a aplikovať to aj pri zvieratkách. Vie charakterizovať svoje telo: I'm big. I'm small.	Prídavné mená
	Časti hlavy	Žiak vie pomenovať základné časti hlavy. Vie opísať svoju náladu: I'm sad. I'm happy.	
		Žiak vie spievať pieseň Head and shoulders.	
Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky, určiť farbu a počet v dodržanom slovoslede (numeral+adjectivum+noun)	Príslovky miesta <i>here, there</i>
	Budovy	Žiak vie pri ceste do školy pomenovať niektoré budovy, ktoré sa v obci nachádzajú.	
Vzdelávanie a práca	Čísla	Žiak vie pomenovať čísla od 1 – 20 a reagovať na otázku How many?	Číslovky do 20
Človek a príroda	Zvieratá a postoj k nim	Žiak vie pomenovať niektoré domáce zvieratká. Vie ich pomenovať. Vie uviesť kladný alebo záporný vzťah k nim väzbou: I like/ I don't like.	Sloveso <i>like / don't like</i>
	Ročné obdobia	Žiak vie pomenovať ročné obdobia.	
	Dni v týždni	Žiak vie pomenovať dni v týždni. Používanie názvov dní s predložkou on.	Predložka <i>on</i> s názvami dní
	Čas	Žiak vie určiť čas – celé hodiny. Reaguje na otázku: What's the time, please?	Určovanie času
	Počasie	Žiak vie charakterizovať počasie (It's sunny)a objekty na oblohe (sun, moon, sky, star).	
Voľný čas a záľuby	Športové aktivity, schopnosti	Žiak vie pomenovať jednotlivé druhy športov v súvislosti s ročnými obdobiami. swim, ski, play football, ... Vie povedať či ovláda jednotlivé športy väzbou: I can/	Sloveso <i>can</i> v prítomnom čase, tvorba záporu

		I can't. Vie vyjadriť postoj k jednotlivým aktivitám (I like/ I don't like)	
	Denný režim	Žiak vie rozprávať o svojom dennom režime. Vie niekomu navrhnúť spoločnú aktivitu pomocou spojenia <i>let's + sloveso</i>	Spojenie <i>let's + sloveso</i>
Stravovanie, nakupovanie a služby	Jedlo, vzťah k jedlu	Žiak vie pomenovať jedlo a vyjadriť k nemu vzťah väzbou: I like / I don't like. Vie reagovať na otázku Do you like ... ? Vie vymenovať zdravé a nezdravé jedlá.	Sloveso <i>like</i> - tvorenie otázok
	Ovocie a zelenina	Žiak vie pomenovať niektoré druhy ovocia a zeleniny.	
		Precvičovanie gramatických väzieb: Can I help you? Do you have ? Yes. Four oranges, please. Here you are. Thank you. Good – bye. Ponúknuť pomoc. Použiť príslovky s koncovkou - <i>ly</i>	Príslovky s koncovkou - <i>ly</i>
Oblekanie a móda	Oblečenie	Reagovať na slovesá: dress up, put on, take off, sing, swim, ski, play football. Žiak vie pomenovať oblečenie (jeans, T – shirt, shoes, ...). Vie pomenovať oblečenie aj s farbou.	
Multikultúrn a spoločnosť	Vianoce	Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku. Žiak vie spievať jednoduchú vianočnú pieseň: We wish you a Merry Christmas...	
		Výroba vianočného pozdravu. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Merry Christmas and Happy New Year.	
	Veľká noc	Žiak je oboznámený s tradíciami veľkonočných sviatkov v Anglicku. Žiak pozná nové slová: Easter egg, rabbit, chicken, flowers, grass, trees.	
	Deň matiek	Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať mamke svoju lásku: I love, my Mum.	
	Narodeniny	Žiak vie reagovať na otázku: How old are you? Vie pomenovať narodeninové predmety: birthday cake, candles, present, balloon. Vie spievať pieseň Happy birthday! Vie reagovať na otázku? How many... ?	
	Deň otcov	Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať ockovi svoju lásku: I love, my Dad.	

V **3. ročníku** sa dáva opäť veľký význam na komunikatívnosť, ktorá sa dá využiť v jednotlivých tematických okruhoch. Tieto aktivity pôsobia na žiakov veľmi motivujúco. V každom tematickom okruhu sa rozvíjajú komunikačné zručnosti – čítanie, písanie, počúvanie a hovorenie. Motivačne pôsobí aj využitie piesní, básní a rýmovačiek v obsahu.

Obsahový štandard				Výkonový štandard
Téma		Gramatika + konverzácia	Slovíčka	
Rodina a spoločnosť	Osobné údaje	K: Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia. Pozdraviť a poďakovať sa. Privítať, rozlúčiť sa. Predstaviť sa.	Abeceda	Č: Žiak vie správne čítať ang.abecedu. Po: Identifikovať správne hlásky(speling) Abeceda. Ho: Pozdraviť <i>Greetings</i> Poďakovať sa <i>Expressing thanks and admiration</i> Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou <i>How do you say it in English? What is it? Can you repeat it, please? Slowly, please.</i> Pí: Jednoduchý prítomný čas, tvorba otázky a záporu.
Voľný čas a záľuby Obchod a nakupovanie	Ahoj Jolly! <i>Hello, Mr Jolly!</i> Lekcia 1 Unit 1	G:Jednoduchý prítomný čas, tvorba otázky a záporu. Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v JPČ. K: <i>It's a car. Is it a doll? Is it pink? Yes. No.</i> K: Nadviazať kontakt v súlad s komunikačnou situáciou.	Farby Hračky	Č: Porozumieť a zapamätať si jednoduché slová – <i>A toy shop.</i> Po: Identifikovať objekt, porozumieť jednoduchým vetám. Ho: Pozdraviť sa, predstaviť sa, odpovedať na otázku, jednoduchými vetami popísať predmet – hračku. Pí: Správne odpísať slová a vety, vo vetách používať veľké začiatkové písmeno a bodku.
Vzdelávanie	Obchod pána Jollyho – šk. predmet y <i>Mr Jolly's Shop - school items</i> Lekcia 2 Unit 2	G:Tvorba otázky a odpovede; opytovacie zámená <i>what</i> ; časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> K: vypočítať si a podať informácie <i>What is it?</i>	Školské predmety	Č: Prečítať a porozumieť text <i>At school</i> , vyhľadávať známe slová. Po: Identifikovať v hovorenej a písanej reči školské predmety, porozumieť jednoduchým vetám. Ho: Použiť otázku <i>What is your favourite ... ?</i> a odpovedať na ňu. Pí: Odpísať a napísať otázky, použiť veľké začiatkové písmená a otáznik v jednoduchých vetách.
Doprava a cestovanie	Dobré ráno! <i>Good morning transport</i> Lekcia 3 Unit 3	G:Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v JPČ, tvorba otázky a záporu. Neurčitý a určitý člen <i>a /an</i> K:Reagovať na predstavenie niekoho <i>Good morning! How are you? I'm fine, thank you.</i>	Dopravné prostriedky	Č: Porozumieť jednoduchému textu <i>Fast and slow</i> , vyhľadáť známe slová. Po: V počutom texte identifikovať známe slová, detaily, frázy. Ho: Reagovať pri prvom stretnutí. Pí: V jednoduchých vetách používať prídavné mená pred podstatnými menami.
Rodina a	Bella a	G: Časovanie pomocného	Prídavné	Č: Porozumieť a naučiť sa

spoločnosť	Biffo <i>Bella and Biffo</i> Lekcia 4 Unit 4	slovesa <i>to be</i> v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky (3. osoba jednotného čísla) a odpovede. K: reagovať na otázku Identifikovať obrázok <i>Identifying</i>	mená	kratku báseň, rýmovačku: <i>Jimbo, Ned the snake</i> Po: Vybrať si z ponúknutých možností obrázkov Ho: Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, záporu. Pí: Písanie vlastných mien.
Stravovanie	Pán Goody a pirát Jack Mrs. Goody and pirate Jack Lekcia 5 Unit 5	G: Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien – <i>s lolipops, cakes, sweets</i> Opytovacie zámeno <i>what, how many,</i> K: Väzba <i>there is/there are</i> Vypočúť si a podať informácie.	Jedlá Základné číselky 1-10	Č: Príbeh: <i>Grandpa's shop</i> Po: Pesnička s pohybovými aktivitami. Ho: Oznamovacia veta, otázka, zápor. Tam je.... Tam sú... Pí: Správne doplniť neurčitý člen <i>a /an</i>
Človek a príroda	Všetko nejlepší k narození nám! <i>Happy Birthday!</i> Lekcia 6 Unit 6	G: Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v množnom čísle v jednoduchom prítomnom čase. Opytovacie zámeno <i>how, when.</i> Preložka <i>for</i> . Príslovky miesta – <i>here, there.</i> K: Reagovať na niečo, čo sa má udiať. Blahoželenie / varovanie.	Príroda Rastliny Zvieratá Narodeniny	Č: Text: -Záhrada: <i>The garden</i> Po: Počúvanie za účelom zistenie informácie a detailov. Ho: Podať informácie o veku. Blahoželať k narodeninám. <i>Wishing ...</i> Reagovať na otázku: <i>How old are you?</i> Pí: Narodeninová karta. Opis prírody.
Domov a bývanie	Kde je King Tub? <i>Where is King Tub?</i> Lekcia 7 Unit 7	G: Predložky určujúce smer a miesto <i>on, in, at, between, next to, from, in front of.</i> Príslovky miesta – <i>here, there.</i> Ukazovacie zámená <i>this/these, that/those.</i> K: Vedieť reagovať na otázku: <i>Where is...?</i> Väzba <i>there is/there are</i> oznamovacia veta, otázka a zápor	Izby v dome Nábytok	Č: Prečítať a porozumieť hre. Nájsť predmet podľa pokynu. Po: Zoraďovanie podľa sledu udalostí. Ho: Vypočúť si a podať informácie Pí: Príbeh.
Rodina	To je moja rodina <i>This is my family</i> Lekcia	G: Sloveso <i>have got</i> v oznamovacej vete a otázke. Skrátené tvary pomocných slovík <i>to be, have got.</i> Zápor pomocných slovík <i>to be, have got.</i> Neurčité zámená <i>some, any.</i> Spojky <i>with, and</i>	Rodinné vzťahy Predmety v izbe	Č: Deskriptívny text: <i>My room.</i> Po: Počúvanie za účelom zistenia detailov. Ho: Rozumieť otázke: Kto je to? <i>Who is it?</i> Krátka odpoveď. Pí: Jednoduchými vetami opísať vlastnú izbičku, obrázok...

	8 Unit 8	K: Vedieť vyjadriť, že je niečo moje. Privlastňovacie zámená <i>my</i>		
Vzory Dieťa a jeho vzory	Slečna Silver <i>Miss</i> <i>Silver</i> Lekcia 9 Unit 9	G: Sloveso <i>have got</i> 3. os. JČ Väzba <i>like</i> + sloveso + <i>ing</i> . Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových sloves – <i>like</i> <i>I like grapes. How about you?</i> K: Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo rád robím. Vnímať a vyjadřovať svoje city <i>I'm happy. They are sad.</i> Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových sloves - <i>like</i>	Základné číslovky 11-20 Učebné predmety Prídavné mená	Č: Porozumenie textu <i>The space woman, I like...</i> Po: Porozumieť krátkemu dialógu. Identifikácia a opis osôb. Ho: Opísať osoby a veci s použitím prídavných mien. Vyjadriť svoj názor, čo mám rád, čo sa mi páči, čo rád robím... Pí: Vedieť jednoducho opísať osobu. Sloveso <i>have got</i> v oznamovacej vete a otázke.
Šport	Vesmír na raketa <i>The</i> <i>space</i> <i>rocket</i> Lekcia 10 Unit 10	G: Modálne sloveso <i>can, must</i> , tvorba otázky a záporu. Sloveso <i>can</i> v žiadosti. Časovanie modálneho slovesa <i>can</i> v JPC, tvorba otázky a odpovede. Zdvorilé ponuky vo forme otázky. <i>Can I go to the toilet, please?</i> Rozkazovací spôsob. K: Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti.	Príroda Slovesá	Č: Informatívny text - <i>The Earth and sky</i> Po: Porozumieť pokynom a príkazom, správne na ne reagovať: <i>Stop! Look! Wait!...</i> Ho: Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť. Pí: Vedieť opísať obrázok s použitím slovíec..
Človek a príroda Počasie	V rakete <i>Up in</i> <i>space</i> Lekcia 11 Unit 11	G: Prítomný priebehový čas, tvorba otázky a záporu. Príslovky času <i>now, today</i> . K: Počasie <i>What is the weather like? It is cloudy. Is it cold?</i>	Počasie	Č: Deskriptívny text <i>What are you doing?</i> Po: Identifikovať postavy z príbehu. Zoradovanie viet a obrázkov do správneho poradia. Ho: Vedieť povedať aké je počasie. Pí: Opísať osobu s použitím otázok.
Krajiny, mestá a miesta	Vitajte doma! <i>Welcom</i> <i>e home!</i> Lekcia 12 Unit 12	G: Príslovky s koncovkou – <i>ly. loudly, quietly, quickly slowly</i> Spojenie <i>let's</i> + sloveso. K: Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali: <i>Let's play.</i>	Pohybové aktivity Príslovky	Č: Identifikovať v texte prítomný priebehový čas <i>A birthday party for Pete.</i> Po: Pesnička s pohybovými aktivitami. Ho: Ponúknuť a reagovať na ponuku. Pí: Napísať krátky príbeh.

4. ročník

Obsahový štandard				Výkonový štandard
Téma		Gramatika + konverzácia	slovička	Zručnosti – žiak dokáže
Rodina a spoločnosť	Osobné údaje Opakovanie	G: Rozkazovací spôsob <i>Open/close the door.</i> K: Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené. Pozdraviť a poďakovať sa. Privítať, rozlúčiť sa. Predstaviť sa. Nadviazanie kontaktu v súlade s komunikačnou situáciou	Abeceda Pozdravy počas dňa	Č: Žiak vie správne čítať ang. abecedu. Vie spelovať svoje meno. Po: Identifikovať správne príkaz/zákaz. Ho: Žiak vie stanoviť a prijať pravidlá a lebo povinnosti. Vie sa pozdraviť <i>Greetings</i> Poďakovať sa <i>Expressing thanks and admiration. How do you say it in English? What is it? Can you repeat it, please? Slowly, please.</i> Pí: Písanie jednoduchých pravidiel a pokynov v škole. <i>Don't run/talk. Come here...</i>
Rodina a spoločnosť	Na zámku <i>At the castle</i> Lekcia 1 Unit 1	G: Ukazovacie zámená a osobné zámená <i>This is my friend Jane. She's from England. They are working in hospital.</i> Jednoduchý prítomný a prítomný čas, tvorba otázky a záporu. K: Zisti informáciu <i>What are you doing?</i>	Činnosť slovesá Dni v týždni	Č: Porozumieť príbehu <i>A week with Grangma and Granpa</i> Po: Porozumieť primeranému textu. Ho: Jednoduché pokyny v triede Spojky <i>with, and.</i> Pí: Písanie veľkých začiatkových písmen v dňoch v týždni <i>It is Monday</i> Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien.
Voľný čas a záľuby	V Biffovej záhrade <i>In Biffo's garden</i> Lekcia 2 Unit 2	G: Ukazovacie zámená <i>this/these, that/those.</i> v otázke aj odpovedi <i>What are these? They're balloons...</i> Privlastňovací pád. <i>My mother's name is Mia.</i> K: Otázka /odpoveď v jedn. prieb. čase verb.+ing	Aktivity na ihrisku Geom. tvary	Č: Čítať s porozumením za účelom zistenia podstaty/detailov. Po: Odpovedať na jednoduché otázky. Ho: Vedieť použiť jednoduchý príbeh. čas na vyjadrenie práve sa konajúcej činnosti. Použiť ukazovacie zámená na blízke a vzdialené predmety. Pí: Správne napísať dni v týždni.
Šport Voľný čas a záľuby	Piráť Jack <i>Pirare Jack</i> Lekcia 3 Unit 3	G: Väzba <i>like + sloveso + ing.</i> <i>I like reading books. He doesn't like playing computer games.</i> K: Predstaviť svoje záľuby. Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo rád robím - <i>I like reading.</i>	Druhy športov Zaujímavé činnosti	Č: Porozumieť textu <i>Mum's birthday present</i> Po: Počúvať za účelom zistenia detailov. Ho: Vyjadriť svoj postoj a názor k danému športu Vytvoriť príbeh k obrázku. Pí: verb. + ing <i>make - making</i>

Obliekanie a móda Počasié	Fantastický obchod <i>A fantastic shop</i> Lekcia 4 Unit 4	G:Tvorit' otázky v prítomnom čase jednoduchom <i>Do they like the hat? Does she like the dress?</i> Pomocné sloveso <i>do/does</i> . K: <i>Vedieť vyjadriť svoj názor k športom a oblečeniu</i>	Základné druhy oblečenia Športové aktivity	Č:Identifikovať z prečítaného textu <i>What clothes do you like?</i> Po: S porozumením počúvať a odpovedať na otázky. Ho: Tvorit' otázku a odpoveď v JPČ. Pí: Opísať obrázok oblečenie/počasié.
Denný režim Vzory	Piráť Jack v televízii <i>Pirate Jack is on TV</i> Lekcia 5 Unit 5	G:Predložky času <i>on, in, at</i> . Tvorit' 3. os singuláru sloveso + s , pomocné sloveso <i>does</i> v otázke. Opytovacie zámená <i>who, what, where, how, when, which</i> . K: <i>Vypočúť si a podať informácie</i> .	Časti dňa Hodiny Čas	Č: Čítať krátky text s porozumením <i>An astronaut in space</i> . Po: Počúvať s porozumením, identifikovať časový údaj. Ho: Rozprávať o svojej dennej rutine so spojením času s aktivitou <i>I get up at seven o'clock</i> . Pí: Tvorit' a písať jednoduché vety o vlastnom dennom režime.
Ľudské telo	Kto je víťaz? <i>Who is the winner?</i> Lekcia 6 Unit 6	G:Privlastňovací pád. <i>Whose is this? It's Ben's</i> . Privlastňovacie zámená. <i>This is his/her hand</i> . Základné podstatné mená s nepravidielným tvorením množného čísla. K: Vyjadriť vlastníctvo predmetov. Skrátene tvary pomocných slovíec <i>to be, have got</i>	Časti ľudského tela Hudobné nástroje Číslovky	Č: Basnička o kapele. <i>Here's the band!</i> Po: Identifikovať základné číslovky 20-50. Ho: Odpovedať krátkou odpoveďou <i>Yes/ No</i> Pí: Vedieť správne napísať číslovky 0-50
Stravovanie	Výlet balónom <i>A trip in a balloon</i> Lekcia 7 Unit 7	G:Použiť JPČ na vyjadrenie opakujúcej sa činnosti <i>always, sometimes, never</i> . Správny slovosled vo vete s príslovkou. Predložka <i>in</i> Sloveso <i>want to + neurčitok</i> K: Stručne opísať prírodu, počasié v ročných obdobiach... <i>In January it is often cold</i> .	Druhy jedla a nápojov Mesiace v roku	Č:Čítanie s porozumením <i>The months of the year</i> Po: Počúvať za účelom získania informácie. Ho: Vyjadriť svoju vôľu. Pí: Tvorit' a písať jednoduché veci charakterizujúce počasié. Písanie veľkého začiatočného písmena na začiatku mesiacov.
	Opakovanie a upevňovanie učiva	G: JPČ základných plnovýznamových slovíec, tvorenie otázky a záporu s použitím skráteneho tvaru. K: Predstaviť svoje záľuby...	Opakovanie Rozširujúca slovná zásoba	Ho: Vyjadriť svoje záľuby, čo mám a nemám rád, čo sa mi páči, čo rád robím... <i>I like English. He doesn't like playing tennis</i> . Pí: Písanie viet s použitím JPČ základných plnovýznamových

				slovies, tvorenie otázky a záporu s použitím skráteného tvaru.
		G: Ukazovacie a osobné zámená. K: Vedieť začať a ukončiť telefonický rozhovor	Rozširujúca slovná zásoba	Ho: Pomocou dramatizácie žiak vie krátko telefonovať. Hello. This is Mary./Mary is here. Is mary there, please?..... See you, Bye....
		G: Spájanie jednoduchých viet spojkami <i>but, or</i>		Č: Identifikácia spojky v texte. Po: Vypočúť si a podať informácie. Ho: Žiak vie vyjadriť svoju schopnosť / neschopnosť niečo vykonať. <i>I can run but I can't swim.</i> Pí: Používanie spojky <i>but, or</i> .

Žiaci štvrtého ročníka sa zdokonaľujú v rozvíjaní všetkých jazykových zručností. Postupne sa dostávajú z reprodukčnej fázy do reprodukčno-produktívnej. Aj naďalej sa kladie dôraz na čítanie a počúvanie s porozumením. Postupne dokážu tvoriť jednoduché vety a vyjadriť svoj postoj. V rámci písania rannú produkciu tvoria krátke písané texty, napr. projektové práce, prezentácie...

Obsahový a výkonnostný štandard je vypracovaný na učebnicu **English World 1 pre 3. ročník** a **English World 2 pre 4. ročník**. Tá však od lekcie 8 obsahuje aj gramatické javy mimo ŠVP (minulý čas jednoduchý), preto sa toto učivo preberá iba informatívne a ako rozširujúce v prípade, že žiak/žiaci, prejavia záujem.

Vzniknutá časová rezerva bude venovaná prehľbovaniu komunikačných schopností s dôrazom na aktuálne schopnosti a záujmy žiakov opakovaniu a upevňovaniu učiva, alebo komunikačných témam ako: **Krajiny, mestá a miesta, Vzory, Multikultúrna spoločnosť (Cudzí jazyky, Rodinné sviatky – Vianoce, Veľká noc, Deň matiek, otcov...), Zbližovanie kultúr.**

Postup pri rozvíjaní komunikačných jazykových kompetencií

V **1. a 2. ročníku** sa snažíme, aby žiaci nadobudli na hodinách anglického jazyka pozitívne emocionálne zážitky prostredníctvom využívania rôznych vizuálnych podnetov (obrázkov, dramatizácie s bábkami, didaktickými hrami), prostredníctvom hier, piesní, rýmovačiek, príbehov, využitia IKT. Dôležitá je tu aktívna účasť žiaka a pozitívne hodnotenie zo strany učiteľa. V 1.ročníku sa používa učebnica Treetops 1 a v 2.ročníku Treetops 2.

Počúvanie a porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatočných etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných kompetencií. Rozvíjajú sa receptívne činnosti: počúvanie ako jazykový vzor a zdroj a produktívne činnosti: ústny prejav, v ktorom dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza – rôzne druhy opakovania. Na začiatku

výučby žiaci veľa počúvajú.

Začiatky čítania a písania

Počiatočný kontakt s písomnou formou jazyka je vizuálny. Vychádza zo slovnej zásoby osvojenej počúvaním. Návrik čítania má byť odstupňovaný. V počiatočnej fáze žiaci čítajú slová, ktoré si už osvojili. V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou podobou a obrázkom. V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná forma a žiak číta s naučenou správnou výslovnosťou a s porozumením.

Písanie začína po návriku čítania. Najskôr je to odpisovanie slov. Pri písaní slovných spojení a viet žiaci pracujú pomocou modelového textu.

5. Metódy a formy práce

Metóda je účinná, ak rešpektuje veku primeranosť, individuálny prístup, mentálne zvláštnosti, povahové rysy žiakov. Existujú metódy, ktoré si nevyžadujú náročné organizačné zvládnutie, napriek tomu môžu byť vysoko efektívne.

Pri vyučovaní je žiak vystavený cieľovému jazyku zo strany učiteľa a výukových materiálov (CD, DVD, multimediálnych programov a pod.) Vyučuje sa v malej komunite s využitým rôznych foriem a metód práce.

Pomocou správne zvolených metód treba vytvoriť atmosféru, v ktorej sa dieťa môže učiť s radosťou bez strachu a stresu, treba využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzenú zvedavosť, túžbu objavovať vždy niečo nové, treba zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu sa učiť za pomoci všetkých zmyslov, treba dieťa naučiť sa reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa v jazyku osamostatniť.

Metódy práce

- výklad
- motivačné metódy rozhovoru
- reproduktívne i produktívne metódy upevňovania učiva
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy
- dramatizácia
- interaktívne metódy
- heuristické metódy projektovej práce
- problémová
- TPR, storytelling, role plays, piesne, rečňovanky, básničky, príbehy, rozprávky
- Krátke videá

Formy práce

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry
- práca vo dvojici
- frontálna výučba

- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediálnymi programami, CD, časopisom a internetom

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- odborné publikácie k daným témam
- webové stránky, ktoré sú venované výučbe anglického jazyka
- materiálo-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii
- učebnica, pracovný zošit podľa ponuky
- metodická príručka
- dvojjazyčné slovníky
- obrázkové slovníky, flashcards – nápovedné obrázky
- multimediálne výukové CD, DVD
- obrazový demonštračný materiál (magnetické obrázky, karty, pexesá, maňušky a pod.)

7. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Anglický jazyk neklasifikujeme v prvom a druhom ročníku. V počiatočnej fáze má hodnotenie predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Každý pokrok a snahu oceňujeme. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí.

Klasifikáciu obohacujeme aj o slovné hodnotenie, nasledovne:

1. Very good! / Veľmi dobré.
2. Good! / Dobré.
3. Good but you could do better! Dobré, ale môže to byť lepšie.
4. Try harder you can do it! Usiluj sa viac.

Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Pri hodnotení a klasifikácii žiaka sa posudzujeme získané kompetencie v súlade so školským vzdelávacím programom.

Hodnotíme a klasifikujeme:

- komunikačné zručnosti v jazyku (v potrebnej miere)
- jazykové schopnosti
- manuálne zručnosti a ich využitie
- umelecké a psychomotorické schopnosti
- analýzy problémov a schopnosti ich riešenia

Snažíme sa, aby žiaci nemali strach a obavy z komunikácie v cudzom jazyku. Preto klasifikáciu a hodnotenie v najnižších ročníkoch vykonávame pokiaľ možno nenápadne a nepriamo, hrovou a súťažnou formou. Žiaci vyfarbujú, spájajú, dokresľujú, hľadajú rozdiely, ukazujú, dotýkajú sa,.... Slovnú zásobu upevňujeme a preverujeme predovšetkým frontálne, skupinovo a ústne. V treťom a štvrtom ročníku pravidelne preverujeme slovnú zásobu rôznymi spôsobmi (ústne, písomne, doplňovaním). Žiaci sa podľa tém učia robiť projekty a prezentovať svoje vedomosti. Postupne sa začína s písaním testov, ktoré sú veku primerané. Stupnica hodnotenia testov je mierna. Úlohy sú jednoduché a zrozumiteľné. Nehodnotíme gramatické chyby v písaní. Žiaci pokračujú v rozvíjaní a budovaní svojho portfólia.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti – rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie)

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Žiacke prehovory v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písomný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšú vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Počet kontrolných písomných prác v každom ročníku: 1x ročne výstupná kontrolná písomná práca. Tieto píšú iba žiaci 3. a 4. ročníka. Učiteľ môže pripraviť pre žiakov aj vstupnú previerku, pričom vstupná písomná práca nie je hodnotená známku, má mať formu spätnej väzby pre učiteľa, ktorý porovnáva vedomosti žiakov z predchádzajúceho ročníka a overuje proces upevnenia poznatkov resp. zabúdania. Ostatné písomné práce a testy sú v kompetencii vyučujúceho.

Zostavovanie testov:

Testy zostavuje vyučujúci najčastejšie po prebratí lekcie, prípadne po istom gramatickom jave, v niektorých prípadoch môže zostaviť súhrnný test za dlhšie časové obdobie. Vyučujúci stavbu testu pripôsobuje prebratému učivu.

Základný test by mal obsahovať:

- úlohy k slovnej zásobe
- gramatickú produkciu – žiaci tvoria časť odpovede sami
- rozpoznávanie gramatických javov – voľba odpovede
- čítanie prípadne posluch s porozumením

Hodnotenie tvorivého písania – tzv. **PROJEKTOV** :

Tu hodnotíme predovšetkým:

- formu – tvorivosť, kreativitu, fantáziu
- obsah – slovná zásoba, schopnosť vyjadriť vlastné myšlienky prebratou slovnou zásobou a naučenými gramatickými štruktúrami.

V priebehu školského roka žiak vypracuje a odprezentuje dva projekty.

Formy a spôsoby hodnotenia

- **Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou:** ich cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania.
- **Hodnotenie spolužiakmi:** má motivačnú funkciu, vieť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.
- **Sebahodnotenie:** rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty, výsledky testov a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia.

Hodnotenie:

- **Výborný (1)** Vyčerpávajúca a adekvátna odpoveď na danú tému, správne použité gramatické štruktúry, pestrá slovná zásoba, takmer bez pravopisných chýb, chyby neprekážajú pri zrozumiteľnosti text, jasná logická výstavba celej práce, prehľadná kompozícia.
- **Chválitebný (2)** Žiak zvládne úlohy vo veľkej miere, ale vynechá alebo pridá informácie, ktoré s témou nesúvisia, väčšinou vhodne použité gramatické štruktúry, dobrá slovná zásoba s malými chybami, zopár stylistických nepresností pri výstavbe textu a spájání viet, menej prehľadná kompozícia.
- **Dobrý (3)** Vcelku adekvátna odpoveď na danú tému, ale s istými medzerami alebo zbytočnými informáciami, zopár chýb v gramatike a lexike, miestami

nezrozumiteľnosť textu, ale celkovo text zrozumiteľný, viacero chýb v pravopise, stavbe viet a súvetí, menej prehľadná kompozícia.

- **Dostatočný (4)** Spracovaná len časť otázky, veľké medzery v používaní gramatických štruktúr, text vo väčšej miere nezrozumiteľný kvôli chybám v gramatike, slabá slovná zásoba, veľa chýb v stavbe viet a súvetí, neprehľadná kompozícia.
- **Nedostatočný (5)** Neadekvátna odpoveď, len málo sa vzťahujúca k téme, takmer celý text nezrozumiteľný kvôli chybám v gramatike, slabá slovná zásoba, nelogická stavba viet, neprehľadná kompozícia.
- **Iné hodnotenie:**

% hodnotenie

Percentá %	známka
100 – 90	1
89 – 75	2
74 - 55	3
54 – 40	4
39 -- 0	5

Príloha č. 3

Školský rok 2015/2016

I. Všeobecná charakteristika školy

2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Škola poskytne duchovný rozvoj všetkým žiakom z nábožensky založených i „vľaznejších“ rodín.

Škola umožňuje všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích predmetoch a hlboké odborné vedomosti vo zvolených voliteľných predmetoch. Dáva šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech.

Škola zabezpečuje podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní.

Umožňuje žiakom, aby získané vedomosti a zručnosti vedeli správne použiť v praxi a aby im získané poznatky uľahčili prácu i ďalšie štúdium. Ukazuje žiakom, že sa učia pre život, že získané vedomosti a zručnosti im pomôžu riešiť mnohé problémy.

Chceme zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Škola vo vyučovacom procese chce využívať nové metódy, princípy práce a vyučovania. Našou snahou je urobiť vyučovanie zaujímavým a viac zapájať žiakov do vyučovacieho procesu a ukazovať im medzipredmetové súvislosti.

Chceme viesť žiakov k tvorivému a kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať. Snažíme sa ich viesť k samostatnosti pri učení, rozvíjať v deťoch komunikatívne schopnosti, tvorivosť, zodpovednosť, schopnosť prezentovať svoje vedomosti a získané zručnosti a naučíme ich učiť sa.

Škola umožňuje žiakom rozvíjať ich talent, pomáha im objaviť v čom sú dobré, v čom môžu vyniknúť, učí ich sebahodnoteniu a sebakritickosti.

Vychovávame žiakov v duchu kresťanských a humanistických princípov. V spolupráci s rodičmi chceme vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Škola podporí spoluprácu s rodičmi, dá priestor otvorenej komunikácii Ž – U, Ž – Ž, U – U budovanej na vzájomnej úcte.

Budeme sa snažiť rozvíjať v žiakoch také kompetencie a dispozície, aby zodpovedali duchu doby a spoločenským potrebám.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Vzhľadom na veľkosť školy máme zabezpečený dostatočný počet učiteľov a vychovávateľov. Väčšina učiteľov je kmeňových. Pedagogickú spôsobilosť spĺňajú všetci členovia pedagogického zboru. Snažíme sa aj o zabezpečenie odbornej spôsobilosti. Školský psychológ na škole nepôsobí. Prípadné problémy riešime s spolupráci s CPPP a P. Máme však

špeciálneho pedagóga, ktorý okrem logopédie pracuje aj s individuálne integrovanými žiakmi. Úzko tiež spolupracuje s výchovným poradcom a koordinátorom protidrogovej prevencie. Pri práci s integrovanými žiakmi využívame aj asistentov učiteľa. Títo pomáhajú žiakom buď priamo na hodine, alebo pracujú s nimi individuálne. Snažíme sa túto pozíciu obsadiť ľuďmi s pedagogickým vzdelaním.

Pre ďalšie vzdelávanie učiteľov využívame hlavne ponuky vzdelávacích podujatí z MPC. Výber robíme podľa aktuálnych potrieb školy. Uvažujeme nad využitím možnosti vzdelávania v oblasti využívania IKT vo vyučovaní pre všetkých pedagogických pracovníkov. Ak nastúpi učiteľ bez pedagogickej praxe, realizujeme Projekt vzdelávania začínajúcich učiteľov.

4. Organizácia prijímacieho konania

V apríli sa každoročne organizuje zápis predškolákov do 1. ročníka. Pripravujú ho všetky vyučujúce 1. stupňa za pomoci školského spevokolu, vedenia školy, školským špeciálnym pedagógom, popr. zástupcom mestského CPPPaP. Zápis sa koná zábavnou, rozprávkovou formou, aby sa predišlo prípadným stresom u detí. Po preukázanej školskej zrelosti je vydané rozhodnutie o prijatí do školy.

5. Vlastné zameranie školy

- ❖ zamerať sa na výchovu trvalých ľudských a etických hodnôt, pozitívnych postojov k sebe, k iným a k Bohu
- ❖ rozvíjať u žiakov sociálne kompetencie s dôrazom na kultivovanú komunikáciu a spoluprácu
- ❖ motivovať žiakov k produktívnemu životu, k zodpovednosti a záujmu o vlastné vzdelávacie výsledky, k schopnosti akceptovať, rešpektovať iných, tímovo pracovať, efektívne využívať vlastnú tvorivosť a flexibilitu
- ❖ rozvíjať schopnosť žiakov vedieť vyhľadávať informácie, efektívne s nimi pracovať, rozvíjať u žiakov funkčnú a počítačovú gramotnosť a kritické myslenie
- ❖ viesť žiakov k využívaniu efektívnych stratégií učenia sa
- ❖ zvýšenú pozornosť venovať nadaným žiakom a žiakom vyžadujúcim špeciálnu starostlivosť, poskytnúť každému žiakovi príležitosť rozvíjať svoje schopnosti v súlade s reálnymi možnosťami
- ❖ posilniť výchovu zameranú na úctu k rodičom, k ľuďom vôbec, ku svojej vlastnej kultúre, histórii, jazyku, k národným hodnotám, k životnému prostrediu
- ❖ zapájať žiakov do súťaží a olympiád, usilovať sa o zvládnutie obsahu učiva všetkými žiakmi, pričom motivačným prvkom nemá byť len klasifikácia, ale aj pozitívna motivácia k učeniu
- ❖ v priebehu každého školského roka interne hodnotiť kvalitu dosiahnutých výsledkov, porovnávať s predchádzajúcim obdobím
- ❖ viesť žiakov k uplatňovaniu svojich práv, plneniu svojich povinností a rešpektovaniu práv iných ľudí.

Zabezpečenie týchto cieľov je realizované dostatkom kvalifikovaných pedagógov a asistentov

pedagógov, dostatkom rôznych špecializovaných učební a učebných pomôcok, vypracovaním a zavedením individuálnych TVVP pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Hodnotami školy sú: úctivosť, tolerancia, zodpovednosť, láska k blížnemu, solidarita.

Naše ciele dosahujeme, okrem iného, aj dlhodobými projektmi. Katolícka spojená škola sv. Františka Assiského každoročne pracuje v projektoch :

Medzinárodná spolupráca – Od roku 1997 škola spolupracovala na medzinárodnej úrovni s družobnou partnerskou školou „ Realschule Maria Ward „, so sídlom v Neuhaus am Inn. V rámci tejto spolupráce sa uskutočnilo niekoľko výmenných pobytov s bohatým kultúrnym a športovým programom žiakov a pedagógov oboch škôl. Od roku 2013 škola spolupracuje s Gymnáziom sv. Margity so sídlom v Budapešti, pričom zatiaľ prebehli dva výmenné pobyty zamerané na rozvoj zručností v anglickom jazyku.

Športové projekty – Žiaci našej školy sa veľmi radi a úspešne zapájajú do všetkých športových súťaží a aktivít v našom regióne ako sú floorball, basketbal, volejbal, futbal, hokej, šach, zimný a letný viacboj, vybíjaná, cezpoľný beh, plavecký a lyžiarsky výcvik. Súčasťou práce v oblasti športu sú i turistický krúžok, tanečný krúžok, krúžok športových hier a pohybové hry zamerané na volejbal.

Začlenenie prierezových tém

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Táto prierezová téma je zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami.

U žiakov rozvíja zodpovednosť za seba, iných a vlastné konanie. Pestuje pozitívne sebavedomie a asertivitu. Formuje sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými. Zdôrazňuje význam kamarátstva a priateľstva, ktoré rozvíjajú empatiu a komunikačné zručnosti. Poskytuje žiakom prvé informácie o ľudskom vývine, starostlivosti o telo, zdravie a zároveň pestuje túžbu založiť si vlastnú rodinu, mať deti, o ktoré sa treba starať a s láskou ich vychovávať.

Obsah tejto prierezovej témy sa prezentuje cez predmety slovenský jazyk, prírodoveda, vlastiveda, katolícke náboženstvo a výchovy.

Metódy a formy osvojenia obsahu: výklad, riadený rozhovor, beseda, diskusia, práca s knihou, dramatizácia.

Inovovaný učebný plán

pre 1. ročník

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	1.r.	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra Anglický jazyk	9	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika Informatika	4	
Človek a príroda	Prvouka	1	
Človek a hodnoty	Katolícke náboženstvo	1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova Hudobná výchova	2 1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	
Voliteľné hodiny			2
Spolu			22

Inovovaný učebný plán súhlasí s pôvodným učebným plánom v časovej dotácii. Vo vzdelávacej oblasti človek a príroda sa názov predmetu prírodoveda zmenil na prvouka. Predmet matematika je v 1. a 2. ročníku vyučovaný Hejného metódou, ktorá je v súlade so ŠVP.

V 1. a v 2. ročníku je matematika vyučovaná **Hejného metódou**. Táto metóda je založená na rozvoji intelektuálnych a osobnostných schopností žiaka. Poznatok získaný vlastnou úvahou je kvalitnejší ako poznatok prevzatý. Žiaci sú vedení k samostatnému hľadaniu riešení. Táto cesta vyžaduje trpezlivosť a čas. Jej výsledky prichádzajú neskoršie, ale sú trvalejšie a schopné ďalšieho rozvoja. Obsah je v súlade so ŠVP.

Učebné osnovy – Anglický jazyk

Obsahový a výkonnostný štandard je vypracovaný na učebnicu **Family and Friends 1** pre **3. ročník** a **Family and Friends 2** pre **4. ročník**. Tá však od lekcie 11 obsahuje aj gramatické javy mimo ŠVP (prítomný priebehový čas, minulý čas jednoduchý), preto sa toto učivo preberá iba informatívne a ako rozširujúce v prípade, že žiaci učivo zvládnu.

3.ročník

Obsahový štandard				Výkonnový štandard
Téma		Gramatika + konverzácia	Slovíčka	
Rodina a spoločnosť	Osobné údaje	K: Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené Uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia. Pozdraviť a poďakovať sa. Privítať , rozlúčiť sa. Predstaviť sa.	Abeceda	Č: Žiak vie správne čítať ang.abecedu. Po: Identifikovať správne hlásky(speling) Abeceda. Ho: Pozdraviť <i>Greetings</i> Poďakovať sa <i>Expressing thanks and admiration</i> Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou <i>How do you say it in English? What is it? Can you repeat it, please? Slowly, please.</i> Pí: Jednoduchý prítomný čas, tvorba otázky a záporu.
Vzdelávanie	Čo je to? Lekcia 1 Unit 1	G:Jednoduchý prítomný čas, tvorba otázky a záporu. Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v JPC. K: <i>It's a car. Is it a doll? Is it pink? Yes. No.</i> K: Nadviazať kontakt v súlad s komunikačnou situáciou.	Farby Školské predmety	Č: Porozumieť a zapamätať si jednoduché slová . Po: Identifikovať objekt, porozumieť jednoduchým vetám. Ho: Pozdraviť sa, predstaviť sa, odpovedať na otázku, jednoduchými vetami popísať predmet Pí: Správne odpísať slová a vety, vo vetách používať veľké začiatkové písmeno a bodku.
Voľný čas	Voľný čas Lekcia 2 Unit 2	G:Tvorba otázky a odpovede; opytovacie zámená <i>what</i> ; časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> K: vypočítať si a podať informácie <i>What is it?</i>	Hračky	Č: Prečítať a porozumieť text <i>At school</i> , vyhľadávať známe slová. Po: Identifikovať v hovorenej a písanej reči školské predmety, porozumieť jednoduchým vetám. Ho: Použiť otázku <i>Is it your ... ?</i> a odpovedať na ňu. Pí: Odpísať a napísať otázky, použiť veľké začiatkové písmená a otáznik v jedn. vetách.
Človek a príroda	Moje telo Lekcia 3	G:Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v JPC, tvorba otázky a záporu. Neurčitý a určitý člen <i>a /an</i>	Časti tela Nácvik: This is/ these are	Č: Porozumieť jednoduchému textu ,vyhľadať známe slová. Po: V počutom texte identifikovať známe slová, detaily, frázy.

	Unit 3	K: opísať seba		Ho: Reagovať pri prvom stretnutí. Pí: V jednoduchých vetách používať prídavné mená pred podstatnými menami.
Rodina a spoločnosť	On je hrdina Lekcia 4 Unit 4	G: Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky (3. osoba jednotného čísla) a odpovede. K: reagovať na otázku Identifikovať obrázok <i>Identifying</i>	Zamestnania Členovia rodiny	Č: Porozumieť a čítať krátky text Po: Vybrať si z ponúknutých možností obrázkov Ho: Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, záporu. Pí: Písanie vlastných mien.
Šport Človek a príroda	Kde je lopta? Lekcia 5 Unit 5	G: Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien-s Opytovacie zámeno <i>what, how many, where</i> K: Väzba <i>there is/there are</i> Vypočúť si a podať informácie.	Predložky: <i>in, on, under</i>	Č: Príbeh Po: Pesnička s pohybovými aktivitami. Ho: Oznamovacia veta, otázka, zápor. Tam je.... Tam sú... Pí: Správne doplniť neurčitý člen <i>a /an</i> a predložku
Rodina a spoločnosť	Billyho macík Lekcia 6 Unit 6	G: Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v množnom čísle v jednoduchom prítomnom čase. Opytovacie zámeno <i>how, when</i> . K: Reagovať na niečo, čo sa má udiť.	Privlastňovacie zámená Členovia rodiny	Č: Text: -Záhrada: <i>The garden</i> Po: Počúvanie za účelom zistenie informácie a detailov. Ho: Podať informácie o vlastníctve ... Pí: Opis rodiny.
Domov a bývanie Obchod	Sú to jeho nohavice? Lekcia 7 Unit 7	G: privlastňovacie zámená Ukazovacie zámená <i>this/these, that/those</i> . K: Vedieť reagovať na otázku: <i>Are these....?</i> Väzba <i>there is/there are</i> oznamovacia veta, otázka a zápor	Oblečenie	Č: Prečítať a porozumieť text. Nájsť predmet podľa pokynu. Po: Zoraďovanie podľa sledu udalostí. Ho: Vypočúť si a podať informácie Pí: Príbeh.
Rodina	Kde je stará mama? Lekcia 8 Unit 8	G: Zápor pomocných sloviac <i>to be</i> Neurčité zámená <i>some, any</i> . Spojky <i>with, and</i> K: Vedieť vyjadriť, že je niečo moje. Privlastňovacie zámená <i>my</i>	Rodinné vzťahy Predmety v izbe Miestnosti	Č: Deskriptívny text: <i>My room</i> . Po: Počúvanie za účelom zistenia detailov. Ho: Rozumieť otázke: Kto je to? <i>Who is it?</i> Krátka odpoveď. Pí: Jednoduchými vetami opísať vlastnú izbičku, obrázok...
Stravovanie	Obed Lekcia 9 Unit 9	G: Sloveso <i>have got</i> 3. os. JČ Väzba <i>have got</i> . K: Vyjadriť, čo mám, čo nemám. Vnímať a vyjadřovať svoje city <i>I'm happy. They are sad</i> .	Jedlá a nápoje	Č: Porozumenie textu Po: Porozumieť krátkemu dialógu. Identifikácia a opis osôb. Ho: Opísať osoby a veci s použitím prídavných mien. Pí: Vedieť jednoducho opísať osobu. Sloveso <i>have got</i> v oznamovacej vete a otázke.

Rodina a spoločnosť	Nový priateľ Lekcia 10 <i>Unit 10</i>	G: sloveso <i>have got</i> . Opis osoby. K: Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti.	Vlastnos -ti Geometrické tvary	Č: Informatívny text Po: Porozumieť pokynom a príkazom, správne na ne reagovať Ho: Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť. Pí: Vedieť opísať obrázok s použitím slovíčok..
Človek a príroda	Mám rád opice Lekcia 11 <i>Unit 11</i>	G: Prítomný čas <i>like</i> , tvorba otázky a záporu. K: Použitie väzby: <i>Let's....</i>	Zvieratá Prídavné mená	Č: Deskriptívny text Po: Identifikovať postavy z príbehu. Ho: Vedieť opísať zvieratá. Pí: Opísať osobu s použitím otázok.
Stravovanie	Obed Lekcia 12 <i>Unit 12</i>	G: čo mám a čo nemám rád. Spojenie <i>let's + sloveso</i> . K: jedálny lístok	Jedlo	Č: prečítať si menu. Po: identifikuj osoby Ho: Ponúknuť a reagovať na ponuku. Pí: Napísať jedálny lístok.
Dom a bývanie	Upratuj Lekcia 13 <i>Unit 13</i>	G: Väzba <i>There is/ there are</i> <i>Číslovky 10 – 20</i> K: opis svojej izby	Číslovky nábytok	Č: čítať text Po: identifikácia predmetov Ho: opíš svoju izbu Pí: napíš číslíky 10 - 20
Šport Voľný čas	Čo viem Lekcia 14 <i>Unit 14</i>	G: nácvik väzby <i>can/ cannot</i> K: povedať čo dokážem	Slovesá činnosti	Č: krátky príbeh Po: identifikácia činnosti Ho: povedz čo dokážeš Pí: krátky text
Voľný čas Človek a príroda	Hrajme sa! Lekcia 15 <i>Unit 15</i>	G: Použitie väzby: <i>Let's....</i> K: zadaj pokyn	Počasie Ročné obdobie Leto	Č: krátky text Po: konaj podľa pokynov Ho: spojenie činnosti s pohybom Pí: napíš krátky pozdrav z dovolenky

4. ročník

Obsahový štandard				Výkonový štandard
Téma		Gramatika + konverzácia	slovička	Zručnosti – žiak dokáže
Rodina a spoločnosť	Osobné údaje Opakovanie	G: Rozkazovací spôsob <i>Open/close the door</i> . K: Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené. Pozdraviť a poďakovať sa. Privítať, rozlúčiť sa. Predstaviť sa. Nadviazanie kontaktu v súlade s komunikačnou situáciou	Abeceda Pozdravy počas dňa Číslovky	Č: Žiak vie správne čítať ang. abecedu. Vie spelovať svoje meno. Po: Identifikovať správne príkaz/zákaz. Ho: Žiak vie stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti. Vie sa pozdraviť <i>Greetings</i> Poďakovať sa <i>Expressing thanks and admiration. How do you say it in English? What is it? Can you repeat it, please? Slowly, please.</i> Pí: Písanie jednoduchých

				pravidiel a pokynov v škole. <i>Don't run/talk. Come here...</i>
Rodina a spoločnosť	Naše nové veci Lekcia 1 Unit 1	G: Ukazovacie zámená a osobné zámená <i>This/ that/ these/ those</i> Jednotné a množné číslo podst. mien, tvorba otázky a záporu. K: Zisti informáciu	Osoby, školské potreby, nábytok	Č: Porozumieť príbehu <i>V triede</i> Po: Porozumieť primeranému textu. Ho: Jednoduché pokyny v triede <i>Spojky with, and.</i> Pí: Písanie veľkých a malých začiatočných písmen . Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien.
Voľný čas a záľuby	Sú šťastní. Lekcia 2 Unit 2	G: Ukazovacie zámená <i>this/these, that/those.</i> v otázke aj odpovedi - <i>prídavné mená</i> K: Otázka /odpoveď – ako sa cítim?	Prídavné mená	Č: Čítať s porozumením za účelom zistenia podstaty/detailov. Po: Odpovedať na jednoduché otázky . Ho: Vedieť použiť jednoduchý opis svojho stavu. Použiť ukazovacie zámená na blízke a vzdialené predmety. Pí: Správne napísať svoj pocit.
Šport Voľný čas a záľuby	Bicyklujem Lekcia 3 Unit 3	G: Väzba <i>can / cannot</i> Predložky (behind, next to, in front of.) K: Predstaviť svoje záľuby. Vyjadriť, čo viem a neviem robiť	Druhy športov Zaujímavé činnosti	Č: Porozumieť textu Po: Počúvať za účelom zistenia detailov. Ho: Vyjadriť svoj postoj a názor k danému športu Vytvoriť príbeh k obrázku. Pí: krátky text
Stravovanie	Máš ..? Lekcia 4 Unit 4	G: Tvoríť kladnú aj zápornú vetu a otázky s použitím <i>have got</i> K: opísať svoj jedálniček	Celé číslovky 10 - 100	Č: Identifikovať z prečítaného textu Po: S porozumením počúvať a odpovedať na otázky. Ho: Tvoríť otázku a odpoveď s <i>have got</i> Pí: Opísať čo máš/ nemáš
Vzdelávanie	Máme anglický jazyk Lekcia 5 Unit 5	G: Predložky času <i>on, in, at.</i> Privlastňovacie zámená <i>our, their</i> K: Vypočítať si a podať informácie.	Časti dňa Hodiny Čas Školské predmety	Č: Čítať krátky text s porozumením Po: Počúvať s porozumením, identifikovať časový údaj. Ho: Rozprávať o svojom rozvrhu Pí: Tvoríť a písať jednoduché vety o vlastnom dennom režime.
Šport Voľný čas a záľuby	Hrajme sa Lekcia 6 Unit 6	G: slovesá v prít. čase K: opísať svoj bežný deň. Skrátene tvary pomocných slovík <i>to be, have got</i>	Slovesá s predložkou	Č: krátke texty Po: Identifikovať činnosť Ho: Odpovedať krátkou odpoveďou <i>Yes/ No</i> Pí: napísať svoj režim dňa
Obchod	Kúpme darček! Lekcia 7 Unit 7	G: sloveso <i>like/ don't like</i> K: gratulácia k narodeninám	Podstatné mená, darčeky	Č: Čítanie s porozumením Po: Počúvať za účelom získania informácie. Ho: Vyjadriť svoju gratuláciu Pí: Tvoríť a písať jednoduchý pozdrav
Človek a príroda	Koľko je hodín? Lekcia 8 Unit 8	G: časti dňa, prídložka <i>at</i> Môj deň K: opísať svoj deň	Hodiny Časti dňa Slovesá	Č: čítanie s porozumením Ho: opísať svoj deň podľa hodín Po: zachytiť dôležité informácie Pí: napísať svoj režim dňa

Rodina a spoločnosť	Kde pracuje? Lekcia 9 Unit 9	G: použitie slovesa <i>do/does</i> v kladnom aj zápornom tvare + otázka K: reagovať na otázky	Zamestnanie	Či: práca s textom Ho: identifikácia hlavných informácií Po: zachytiť podstatnú informáciu Pí: napísať svoju mini knihu
Človek a príroda Počasia	Je horúco! Lekcia 10 Unit 10	G: opis počasia a činnosti K: opísať aktuálne počasia	Počasia Činnosti v zime	Či: práca s textom Ho: krátka predpoveď počasia Po: identifikovať informácie Pí: kalendár počasia
Rodina a spoločnosť	Čo máš oblečené? Lekcia 11 Unit 11	G: väzba: <i>What are you wearing?</i> Prítomný priebehový čas K: opis oblečenia Hodiny - čas	Oblečenie Hodiny	Či: čítanie s porozumením Po: za účelom zistenia Ho: odpoveď na otázky Pí: určovanie času
Rodina a spoločnosť	Čo robíš? Lekcia 12 Unit 12	G: prítomný priebehový čas K: svadba v rodine	Slovesá Členovia rodiny	Či: práca s textom Po: identifikácia hlavných údajov Ho: opis aktuálnej činnosti Pí: opis obrázka
Človek a príroda	Zvieratá Lekcia 13 Unit 13	G: vzájomné porovnanie K: opis obrázka	Príslovky Zvieratá	Či: čítanie s porozumením Po: za účelom zistenia Ho: hádanky o zvieratách Pí: rozšírený opis
Rodina Domov a bývanie	Porzi fotky! Lekcia 14 Unit 14	G: jednoduchý minulý čas K: opis minulých činností	Prídavné mená Zamestnanie	Či: práca s textom Po: identifikácia obrázkov Ho: opis v minulosti Pí: popis obrázkov
Vzdelávanie	Well done! Lekcia 15 Unit 15	G: použitie <i>some / any</i> K: pravidelné a nepravidelné množné číslo podst. mien	Podstatné mená Radove číslovky	Či: práca s textom Po: za účelom zistenia Ho: popis činnosti Pí: krátky text

Žiaci štvrtého ročníka sa zdokonaľujú v rozvíjaní všetkých jazykových zručností. Postupne sa dostávajú z reprodukčnej fázy do reprodukčno-produktívnej. Aj naďalej sa kladie dôraz na čítanie a počúvanie s porozumením. Postupne dokážu tvoriť jednoduché vety a vyjadriť svoj postoj. V rámci písania rannú produkciu tvoria krátke písané texty, napr. projektové práce, prezentácie...

Vzniknutá časová rezerva bude venovaná prehľbovaniu komunikačných schopností s dôrazom na aktuálne schopnosti a záujmy žiakov opakovaním a upevňovaním učiva, alebo komunikačných témam ako: **Krajiny, mestá a miesta, Vzory, Multikultúrna spoločnosť (Cudzie jazyky, Rodinné sviatky – Vianoce, Veľká noc, Deň matiek, otcov...), Zbližovanie kultúr.**

- **Úprava hodnotenia:**

% hodnotenie

Percentá %	známka
100 – 90	1
89 – 70	2
69 - 45	3
44 – 30	4
29 -- 0	5

Učebné osnovy - PRVOUKA

7. Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojím činnostným a bádateľským charakterom výučby umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť obsahuje problematiku spojenú s postupným utváraním predstáv o priestore (bezprostredné miesto života) a čase (ročné obdobie, historické obdobie). Žiaci sa oboznamujú so spoločenským prostredím. Všímajú si svoje okolie, ľudí, kultúru, históriu, a to všetko vo vzájomných väzbách. Vytvára sa v nich záujem o krásy prírody, aj ľudské diela v blízkom či vzdialenejšom okolí. V tomto veku sú žiaci prirodzene zvedaví, hľadajú príčiny fungovania spoločnosti. Postupné oboznamovanie sa so spoločenskými javmi sa realizuje spôsobom, ktorý u žiakov rozvíja aj procesúalnu stránku objavovania a skúmania. Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, pochopil ich a snažil sa ich vysvetliť.

Výučba je postavená na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie problémov na základe osobných skúseností žiakov a úrovne ich kognitívnych schopností. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na podnecovanie zvedavosti a skúmanie javov v bezprostrednom okolí žiaka. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom nielen vlastivedy, ale aj prvouky (spoločenskovedná časť). Vytvorenie spoločného predmetu, spájajúceho prírodovednú a spoločenskovednú zložku, však podporuje také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch vzdelávacích oblastiach.

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojoý základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

8. Ciele predmetu

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplývajúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale najmä prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom prírodovedy, ale aj prvouky prostredníctvom jej prírodovednej časti.

Prvouka je zahrnutá do dvoch vzdelávacích oblastí, pretože sa skladá z dvoch zložiek – prírodovednej a spoločenskovednej. Spoznávanie prírodného a spoločenského prostredia má niektoré osobité črty a uskutočňuje sa špecifickými poznávacími procesmi, preto zložky ostali formálne oddelené. Špecifikácia obidvoch zložiek sa nachádza v úvode do predmetu prvouka vo vzdelávacích štandardoch.

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovnávania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,
- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

9. Obsah a vzdelávací štandard

1. ročník 1 hodina týždenne (33 ročne)

VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Moja škola	Moja škola Orientácia v priestore	Žiak sa vie orientovať v budove školy (trieda, jedáleň, WC a iné.)	ENV OSR
Moja trieda	Moja trieda Bezpečnosť v škole, v triede Pojmy: kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu.	Žiak sa vie orientovať v triede. Vie použiť pojmy: kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu. Vie definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy.	OSR REK
Cesta do školy	Škola, školský dvor, objekty v okolí školy Adresa školy, adresa môjho bydliska	Žiak vie pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (školský dvor, objekty, budovy a iné). Vie použiť pojmy: kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu. Žiak vie povedať zjednodušenú adresu školy a	DOV ENV OSR REK

		adresu svojho bydliska.	
Deň Dni v týždni	Dni v týždni Začiatok, koniec, predtým, potom, včera, dnes, zajtra	Žiak vie identifikovať dni v týždni. Vie použiť pojmy začiatok, koniec, predtým, potom. Žiak vie určiť, ktorý deň bol včera, dnes a ktorý bude zajtra.	ENV OSR OŽZ
Zdravie	Umývanie rúk Návšteva a správanie sa u lekára a v lekárni	Žiak vie, čo škodí zdraviu. Vie, kedy je potrebné navštíviť lekára, ako sa správať pri návšteve lekára a v lekárni. Vie, že je potrebné umývať si ruky a starať sa o čistotu tela.	OSR OŽZ TPP
	Čistota tela	Vie, že je potrebné umývať si ruky a starať sa o čistotu tela.	ENV OSR
Moja rodina	Funkcia členov rodiny Prejav úcty k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny	Žiak vie určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe. Vie, akú funkciu plnia členovia rodiny. Vie prejaviť úctu k rodičom, starým rodičom a jednotlivým členom rodiny.	OSR RELK

VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A PRÍRODA

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. téma
Človek			
Zmysly človeka	Zmysly zrak, sluch, čuch, chuť, hmat	Žiak vie identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány.	ENV OSR OŽZ TPP
Zrak – oko	Zrak Poruchy zraku	Žiak vie identifikovať zmysel – zrak a k nemu prislúchajúci zmyslový orgán – oko. Vie vysvetliť význam oka pre život človeka a zásady starostlivosti o zrak.	ENV OSR OŽZ TPP
Sluch – ucho	Sluch	Žiak vie identifikovať zmysel – sluch a k nemu prislúchajúci zmyslový orgán – ucho. Vie vysvetliť význam ucha pre život človeka a zásady starostlivosti o sluch. Žiak vie vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku.	ENV OSR OŽZ TPP
Čuch – nos Chuť – jazyk	Čuch Chuť	Žiak vie identifikovať zmysel – čuch a k nemu prislúchajúci zmyslový orgán – nos. Žiak vie identifikovať zmysel – chuť a k nemu prislúchajúci zmyslový orgán – jazyk. Vie vysvetliť význam nosa a jazyka pre človeka.	ENV OSR OŽZ TPP

Hmat – koža	Hmat	Žiak vie identifikovať zmysel – hmat a k nemu prislúchajúci zmyslový orgán – kožu. Vie vysvetliť význam kože pre život človeka. Žiak vie, že orgány hmatu sú umiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť.	ENV OSR OŽZ TPP
Neživá príroda a skúmanie prírodných javov Živá a neživá príroda	Životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, rozmnožovanie	Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody. Vie triediť na základe znakov, identifikovať vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté. Žiak vie, že životné prejavy organizmov sú: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, rozmnožovanie.	ENV OŽZ
Voda	Vodné zdroje potok, rieka, jazero, more, podzemná voda Význam vody pre život	Žiak vie, že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa). Vie vymenovať tri typy vodných zdrojov (napr. potok, rieka, jazero, more, podzemná voda). Vie vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok.	ENV OSR OŽZ MUV
Svetlo a tieň	Svetelné zdroje	Žiak vie, že hlavným zdrojom svetla je Slnko. Vie vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek.	ENV OSR OŽZ
	Tieň Priehľadný, priesvitný a nepriesvitný materiál	Žiak vie vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň, kedy sa vytvára kratší tieň a kedy sa vytvára viac tieňov. Žiak vie na základe skúmania vytvoriť závery o priesvitnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí).	ENV OSR OŽZ
Čas	Meranie času	Žiak vie navrhnúť vlastný spôsob merania časového úseku.	ENV OSR
	Presýpacie hodiny	Žiak vie zostrojiť presýpacie hodiny. Vie vysvetliť vzťah rýchlosti presýpania hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín.	ENV OSR
	Meranie času Kyvadlo	Žiak vie zostrojiť kyvadlo. Vie vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla.	
Živočích	Suchozemské a vodné živočích	Žiak vie vysvetliť, ako sú živočích tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú. Ako príklad použije: mačka domáca, dážďovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská. Vie na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi.	ENV OSR OŽZ
	Potrava živočíchov Dravec, korisť	Žiak vie, že živočích získavajú potravu rôznym spôsobom. Žiak vie vysvetliť vzťah dravec a korisť a význam maskovania živočíchov v prostredí.	ENV OSR

	Pohyb živočíchov Končatiny	Žiak vie identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb. Vie triediť živočíchy podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočíchy žijú.	ENV OSR
Rastliny	Životné prejavy rastlín sú rast, vývin, rozmnožovanie	Žiak vie, že životné prejavy rastlín sú rast, vývin, rozmnožovanie. Vie uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú.	ENV OSR
	Základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod	Žiak vie rozpoznať základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod. Vie identifikovať základné časti rastlín: prhlava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šíповá, pagaštan konský. Vie identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti a farbe základných častí rôznych rastlín.	
	Základné časti rastlín: koreň	Žiak vie opísať funkciu časti rastlín – koreňa (napr. koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny).	
	Byliny, kry, stromy Základné časti rastlín: stonka	Žiak vie na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy. Žiak vie opísať funkciu časti rastlín – stonky.	ENV OSR
	Základné časti rastlín: listy	Žiak vie opísať funkciu časti rastlín – listu. Vie deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté.	
	Základné časti rastlín: kvet	Žiak vie opísať funkciu časti rastlín – kvetu.	ENV OSR
	Základné časti rastlín: plod	Žiak vie opísať funkciu časti rastlín – plodu. Žiak vie vysvetliť princíp opeľovania. Vie, že plod je tá časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, a že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny.	ENV OSR OŽZ

Z dôvodu odbornej korektnosti sú vo vzdelávacích štandardoch pri všetkých rastlinných a živočíšnych druhoch uvedené rodové aj druhové názvy organizmov. Štandardným výkonom žiaka prvého stupňa základnej školy je poznanie rodového názvu organizmov, uvedených vo vzdelávacom štandarde.

Požiadavky na výstup pre 1. ročník

VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Žiak vie/dokáže:

- orientovať sa v budove školy (trieda, jedáleň, WC, a i.),
- definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy,
- pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovi a i.),

- povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska,
- rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, potom a zajtra,
- identifikovať dni v týždni,
- čo škodí zdraviu,
- určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe.

VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A PRÍRODA

Človek

Žiak vie/dokáže:

- identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány,
- vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka,
- vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch,
- vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku,
- že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť.

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Žiak vie/dokáže:

- vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody,
- triediť na základe znakov, identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté,
- vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok,
- vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka,
- že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa),
- vymenovať tri typy vodných zdrojov,
- na základe skúmania vytvoriť závery o priesvitnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí),
- že hlavným zdrojom svetla je Slnko,
- vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň a kedy sa vytvára kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov,
- vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek,
- navrhnuť vlastný spôsob merania časového úseku,
- zostrojiť presýpacie hodiny,
- vysvetliť vzťah rýchlosti presypania presýpacích hodín a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín,
- zostrojiť kyvadlo,
- vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla.

Živočích

Žiak vie/dokáže:

- uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú,
- vysvetliť, ako sú živočíchy tvarom tela a spôsobom života prispôbené prostrediu, v ktorom žijú (ako príklad použije: mačka domáca, dážďovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská),
- na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi,
- že živočíchy získavajú potravu rôznym spôsobom,
- vysvetliť vzťah dravec a korisť,
- vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí,
- identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb,
- triediť živočíchy podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočíchy žijú.

Rastliny

Žiak vie/dokáže:

- rozpoznať základné časti rastlín,
- identifikovať základné časti rastlín (přhl'ava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šíповá, pagaštan konský),
- identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín,
- na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy,
- deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté,
- opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny),
- vysvetliť princíp opeľovania,
- že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu,
- že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny.

2. ročník 2 hodiny týždenne (66 ročne)

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prier. Téma
Spomíname na prázdniny	Cestovanie, práca, škola, dovolenka, spoznavanie krajiny, pamätihodnosti	Žiak vie uviesť dôvody prečo ľudia cestujú. Pozná pojmy: <i>cestovanie, práca, škola, dovolenka, spoznavanie krajiny, pamätihodnosti</i> . Žiak vie porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé, napríklad <i>atrakcie, pamiatky, príroda</i> a iné.	ENV OZO DOV RLK TBZ
Dopravné	Druhy dopravy (<i>auto,</i>	Žiak vie odlišiť druhy dopravy	ENV

prostriedky	<i>autobus, vlak, lietadlo, loď</i>)	prostredníctvom dopravných prostriedkov: <i>auto, autobus, vlak, lietadlo, loď</i> .	OZO DOV
Bezpečnosť na ceste	Ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste	Žiak ovláda základné pravidlá bezpečnosti na ceste. Vie, čo je <i>priechod pre chodcov</i> a <i>semafor</i> .	OZO DOV OSR
Ako nezablúdiť – plán	Cesta do školy	Žiak vie opísať cestu do školy.	OZO DOV OSR
Krajina v okolí obce	Prvky krajiny (<i>polia, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovina, domy a cesty</i>)	Žiak vie odlíšiť jednotlivé prvky krajiny: <i>polia, lúky, lesy, rieky, jazerá, vrchy, rovinu, domy a cesty</i> . Žiak vie opísať krajinu v okolí školy/bydliska (<i>podľa obrázkov</i>) počas roka.	OSR REK DOV
Naša krajina – Slovensko	Slovensko – <i>štátna vlajka, štátny znak</i>	Žiak vie, že jeho obec je súčasťou Slovenska. Vie, kedy vznikla Slovenská republika. Žiak vie rozpoznať štátne symboly: <i>štátnu vlajku a štátny znak SR</i> .	MUV OSR REK
Meriame čas	Určovanie času. Klasické, digitálne hodiny. Celá hodina.	Žiak vie určiť čas celých hodín <i>na klasických a digitálnych hodinách</i> .	OSR
Rok v kalendári	Kalendár – <i>rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, narodeniny</i>	Žiak vie, čo je kalendár, pozná pojmy: <i>rok, mesiac, týždeň, deň, dátum, sviatky, rodina, narodeniny</i> . Vie určiť význam sviatkov (<i>narodeniny, sviatky na Slovensku</i>).	OSR REK MUU
Pamiatka zosnulých	Pamiatka zosnulých	Žiak vie určiť význam sviatku <i>Pamiatka zosnulých</i> na Slovensku.	
Rok v kalendári	Jeseň (<i>september, október, november</i>), zima (<i>december, január, február</i>), jar (<i>marec, apríl, máj</i>), leto (<i>jún, júl, august</i>) Vianoce, Nový rok, vznik Slovenskej republiky, Veľká noc, Pamiatka zosn.	Žiak vie určiť aktuálny kalendárny rok. Vie zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka : jar (<i>marec, apríl, máj</i>), leto (<i>jún, júl, august</i>), jeseň (<i>september, október, november</i>), zima (<i>december, január, február</i>).	OSR REK
Cestovateľská správa o cestovaní			
Kostra	Kostra ľudského tela: <i>lebka, chrbtica, stavce, rebrá, ramenná kosť, stehenná kosť, kĺb, zlomenina</i>	Žiak vie, čo je kostra ľudského tela. Vie pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele. Vie, že medzi časti kostry ľudského tela patria: <i>lebka, chrbtica a stavce, rebrá, ramenná kosť a stehenná kosť</i> . Pozná pojmy <i>kĺb, zlomenina</i> . Žiak vie, že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti, že kosti sa môžu zlomiť a že zlomená kosť sa späť zrastie. Žiak dokáže zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov	OZO DOV

		a úkonov, ktoré sú typické pre človeka. Žiak dokáže vytvoriť jednoduchý nákres kostry ľudského tela (<i>sústredí sa na to, že kosti sa nachádzajú v celom tele a sú pospájané kĺbmi</i>).	
Svaly	Pohyb ako prejav života. Svaly, ich význam a rozvoj. Únava svalov. Pohyby ovládané vôľou a pohyby realizované mimo vôle človeka.	Žiak vie vysvetliť, aký význam má pre človeka <i>pohyb</i> . Vie, že pohyb je prejavom života. Žiak vie, že pohyb zabezpečujú <i>svaly</i> , ktoré sú upnuté na kosť. Žiak vie, že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby. Dokáže skúmaním zistiť, že niektoré pohyby v tele sú ovládané vôľou (<i>chcením</i>) a niektoré pohyby sú realizované mimo vôle človeka. Vie vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly. Žiak vie, že <i>svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú</i> postupne s rastom a vývinom človeka. Vie vysvetliť <i>únavu svalov</i> a význam <i>cvičenia</i> pre vývin svalstva.	OZO
Záchrana ľudského života	Zásady bezpečnosti. Postup pri volaní záchranej zdravotnej služby (155), tiesňová linka (112).	Žiak vie opísať úlohu <i>záchranej zdravotnej služby</i> . Dokáže zvládnuť postup, ako privolať pomoc. Žiak vie, aký je postup pri volaní záchranej zdravotnej služby (155) a tiesňovej linky (112).	OZO
Hasenie požiaru	Zásady bezpečnosti. Slnčné žiarenie, oheň, elektrický prúd a iné nebezpečné predmety. Postup pri volaní hasičov (150), tiesňová linka (112)	Žiak vie opísať úlohu <i>hasičov</i> . Vie, aké sú zásady bezpečnosti pred nebezpečenstvom <i>slnčného žiarenia, ohňa, elektrického prúdu</i> a iných nebezpečných predmetov. Žiak vie, aký je postup pri volaní hasičov (150) a tiesňovej linky (112).	OZO
Bezpečnosť a poriadok	Zásady bezpečnosti. Postup pri volaní polície (158), tiesňová linka (112).	Žiak vie opísať úlohu <i>policajtov</i> . Žiak vie, aký je postup pri volaní polície (158) a tiesňovej linky (112).	OZO
Povolania ľudí	Povolania ľudí: <i>lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekár, mäsiar, obchodník</i> a iné	Žiak vie odlíšiť vybrané profesie a ich náplň. Pozná povolania ľudí: <i>lekár, učiteľ, vedec, strojník, pekár, mäsiar, obchodník</i> a iné.	OSR TBZ
Cestovateľská správa o človeku			
Vianoce Nový rok	Vianoce Nový rok	Žiak vie určiť význam sviatku <i>Vianoce</i> a <i>Nový rok</i> na Slovensku.	RLK VMR

Pôda	Zloženie pôdy	Žiak vie vysvetliť, čo obsahuje pôda a jej jednotlivé zložky zaradiť k <i>živým, neživým</i> alebo <i>odumretým</i> súčastiam. Žiak vie uviesť medzi živými súčastami živočíchy, ktoré žijú v pôde a dýchajú vzduch prítomný v pôde. Vie uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasti prírody.	OSR ENV TBZ
Pôda a jej úrodnosť	Úrodnosť pôdy Znečistenie pôdy	Žiak dokáže zistiť vlastnosti rôznych <i>typov pôd</i> . Vie vytvoriť zo skúmania závery o rôznych <i>vlastnostiach pôd</i> . Žiak pozná pojmy: <i>zloženie pôdy, úrodnosť pôdy, znečistenie pôdy</i> . Žiak vie, že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré potom rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast.	
Rozpúšťanie látok vo vode	Rozpúšťanie látok vo vode Zrýchľovanie rozpúšťania	Žiak vie skúmať <i>rozpúšťanie</i> látok vo vode. Dokáže vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa vo vode rozpúšťajú a ktoré nie. Žiak vie skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné rozpúšťanie urýchliť. Vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje s látkou, ktorá sa vo vode rozpúšťa.	OSR
Odparovanie vody a filtrácia	Odparovanie Filtrácia	Žiak vie navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť látky vo vode. Vie opísať na základe pozorovania proces <i>filtrácie</i> a vie, čo je <i>odparovanie</i> . Žiak vie vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená.	
Cestovateľská správa o neživej prírode a prírodných javoch	Opakovanie učiva		OSR ENV
Rast a vývin živočíchov	Životné prejavy živočíchov Rast a vývin	Žiak vie, aké sú životné prejavy živočíchov. Vie, že živočíchy (<i>aj človek</i>) sa postupne menia – <i>rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú</i> . Žiak vie uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobáť na dospelé jedince.	OSR VMR
Dĺžka života živočíchov	Dĺžka života živočíchov	Žiak vie, že dĺžka života živočíchov je rôzna.	
Živočíšne spoločenstvá	Živočíšne spoločenstvo	Žiak vie vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva.	OSR VMR
Spoločenstvo	Spoločenský hmyz	Žiak vie opísať život mravcov. Vie, že mravce	

mravcov	Mravenisko	patria medzi spoločenský hmyz. Pozná pojem <i>mravenisko</i> .	
Spoločenstvo včiel	Spoločenský hmyz Včelia rodina: <i>matka, trúd, robotnica</i>	Žiak dokáže spoznať včelu medonosnú. Vie, že včely patria medzi spoločenský hmyz. Žiak vie, že včeliu rodinu tvorí: <i>matka, trúd, robotnica</i> . Vie opísať spôsob života včiel.	OSR VMR TBZ
Chov živočíchov a úžitok z nich	Chov zvierat: <i>kravy ovce, sliepky, kone, včely</i>	Žiak vie vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov: kráv (<i>tur domáci</i>), oviec (<i>ovca domáca</i>), sliepok (<i>kura domáca</i>), koní (<i>kôň domáci</i>), včiel (<i>včela medonosná</i>).	OSR TBZ
Veľká noc Sviatky vo svete	Veľká noc	Žiak vie určiť význam sviatku <i>Veľká noc</i> na Slovensku.	OSR MUV
Živočíchy a rastliny ako zdroj potravy človeka	Pestovanie úžitkových rastlín Zber divorastúcich rastlín Lov divožijúcich zvierat	Žiak vie, že človek získava potravu rôznym spôsobom: <i>pestovaním úžitkových rastlín, zberom divorastúcich rastlín, lovom divožijúcich zvierat</i> .	OSR ENV
Cestovateľská správa o živočíchoch	Opakovanie učiva		
Životné prostredie rastlín	Rôznorodosť životných podmienok rastlín Prispôsobovanie sa prostrediu	Žiak vie uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich. Vie, aké sú životné prejavy rastlín, aká je rôznorodosť ich životných podmienok a prispôsobovanie sa prostrediu. Žiak dokáže vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôbujú svojím tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú. Žiak vie vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia.	OSR OSR ENV TBZ MDV
Životné prejavy rastlín	Životné prejavy rastlín	Žiak vie, aké sú <i>životné prejavy rastlín</i> . Vie opísať tri životné prejavy rastlín. Žiak vie porovnať <i>spôsob života živočíchov a rastlín</i> . Vie zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný.	OSR
Podmienky klíčenia semien rastlín	Podmienky klíčenia semien: <i>vzduch, voda, teplo</i>	Žiak vie vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina klíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení. Vie, aké sú podmienky klíčenia semien: <i>vzduch, voda, teplo</i> . Žiak	OSR OZO

		dokáže navrhnúť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien.	
Podmienky rastu rastlín	Rast rastliny Životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda	Žiak vie, čo je rast rastliny a aké sú životné podmienky rastlín: svetlo, teplo, vzduch, voda, pôda. Vie vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo. Žiak dokáže navrhnúť postup na overenie predpokladov týkajúcich sa podmienok rastu rastlín.	OSR ENV MDV
Význam rastlinných semien	Význam rastlinných semien	Žiak vie vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín. Žiak dokáže zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka.	OSR OZO
Rozširovanie semien a rastlín	Rozširovanie semien	Žiak vie, čo je rozširovanie semien. Vie uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej rastliny.	OSR ENV
Cestovateľská správa o rastlinách	Opakovanie učiva		OSR

Požiadavky na výstup pre 2. ročník

VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Žiak vie/dokáže:

- opísať cestu do školy,
- ovládať základné pravidlá bezpečnosti na ceste,
- určiť aktuálny rok,
- zaradiť mesiace v roku podľa ročných období od začiatku roka,
- určiť význam sviatkov (narodeniny, sviatky na Slovensku),
- že jeho obec je súčasťou Slovenska,
- rozpoznať štátne symboly (štátnu vlajku a štátny znak SR),
- odlíšiť jednotlivé prvky krajiny,
- opísať krajinu v okolí školy/bydliska (podľa obrázkov) počas roka,

- uviesť dôvody, prečo ľudia cestujú,
- odlíšiť druhy dopravy,
- porozprávať o javoch v krajine, ktoré sú pri cestovaní zaujímavé (atrakcie, pamiatky, príroda a i.),
- odlíšiť vybrané profesie a ich náplň,
- opísať úlohu hasičov, policajtov a záchranej zdravotnej služby,
- zvládnuť postup, ako privolať pomoc,
- určiť čas celých hodín na klasických a digitálnych hodinách.

VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A PRÍRODA

Človek

Žiak vie/dokáže:

- vysvetliť, aký význam má pre človeka pohyb,
- zistiť vlastným pozorovaním, že palec umožňuje realizovať najviac pohybov a úkonov, ktoré sú typické pre človeka,
- že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na kosť,
- pomenovať niektoré hlavné kosti ľudského tela a identifikovať ich na vlastnom tele vytvoriť jednoduchý náčrt kosti ľudského tela (sústredí sa na to, že kosti sa nachádzajú v celom tele a sú pospájané kĺbmi),
- že kosti rastú spolu s človekom až do dospelosti,
- že kosti sa môžu zlomiť; zlomená kosť sa späť zrastie,
- že človek pomocou svalov vykonáva rôznorodé pohyby,
- skúmaním zistiť, že niektoré pohyby v tele sú ovládané vôľou (chcením) a niektoré mimo vôle človeka,
- vymenovať päť rôznych pohybov, ktoré zabezpečujú svaly,
- že svaly rastú, vyvíjajú sa a silnejú postupne s rastom a vývinom človeka,
- vysvetliť únavu svalov a význam pravidelného cvičenia pre vývin svalstva

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Žiak vie/dokáže:

- vysvetliť, čo obsahuje pôda a jednotlivé jej zložky zaradí k živým, neživým alebo odumretým súčasťam,
- uviesť medzi živými súčasťami živočíchov, ktoré žijú v pôde a dýchajú vzduch prítomný v pôde,
- uviesť vodu a vzduch ako neživé súčasti prírody,
- že z pôdy sa do vody prítomnej v pôde uvoľňujú rôzne látky, ktoré potom rastliny prijímajú koreňmi a využívajú ich na svoj rast,
- zistiť vlastnosti rôznych typov pôd,
- vytvoriť zo skúmania závery o rôznych vlastnostiach pôd,
- skúmať rozpúšťanie látok vo vode,
- vytvoriť záver o tom, ktoré látky sa rozpúšťajú vo vode a ktoré nie,

- skúmaním zistiť, akým spôsobom je možné rozpúšťanie urýchliť,
- jednoducho vysvetliť, čo sa deje s látkou, ktorá sa vo vode rozpúšťa,
- navrhnúť postup, ako zistiť prítomnosť látky vo vode,
- opísať na základe pozorovania proces filtrácie,
- čo je odparovanie,
- vysvetliť, čo sa pri odparovaní deje s vodou a s látkou, ktorá bola vo vode rozpustená.

Živočích

Žiak vie/dokáže:

- porovnať spôsob života živočíchov a rastlín,
- zistiť, že životné prejavy živočíchov sú podobné životným prejavom rastlín, ich spôsob života je však iný,
- že živočích (aj človek) sa postupne menia – rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú,
- uviesť príklady mláďat rôznych druhov živočíchov, ktoré sa nemusia podobáť na dospelé jedince
- že dĺžka života živočíchov je rôzna,
- že človek získava potravu rôznym spôsobom
- vysvetliť na príkladoch, aký úžitok človeku poskytuje chov živočíchov,
- vysvetliť význam tvorby živočíšneho spoločenstva,
- spoznať včelu medonosnú,
- opísať spôsob života včiel a mravcov.

Rastliny

Žiak vie/dokáže:

- uviesť päť príkladov rôznych prostredí a k nim príklady rastlín v nich žijúcich,
- vysvetliť na príkladoch, ako sa rastliny prispôbujú svojim tvarom a spôsobom života podmienkam, v ktorých žijú,
- vysvetliť, ako sú rastliny závislé od neživého prostredia,
- opísať tri životné prejavy rastlín,
- vysvetliť, kde a prečo je možné nájsť semená rastlín,
- zhodnotiť význam rastlinných semien pre život človeka,
- uviesť na príkladoch, že niektoré semená majú vyvinuté nástroje na to, aby sa dostali čo najďalej od materskej rastliny,
- vysvetliť, z ktorej časti semena rastlina klíči a čo sa deje so zvyškom semena po jej vyklíčení,
- navrhnúť postup, ako je možné zistiť podmienky klíčenia semien,
- vysvetliť, akým spôsobom a prostredníctvom ktorých častí získavajú rastliny z prostredia vodu, vzduch a svetlo,
- navrhnúť postup na overenie predpokladov týkajúcich sa podmienok rastu rastlín.

Prierezové témy:

Dopravná výchova

DOV

Environmentálna výchova

ENV

Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna výchova	MUV
Ochrana života a zdravia	OŽZ
Osobnostný a sociálny rozvoj	OSR
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	RLK
Tvorba projektu a prezentačných zručností	TPP
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	VMR

10. Metódy a formy práce

V predmete prvouka a prírodoveda budeme využívať nasledovné vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

Pri vyučovaní sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Nové moderné metódy:

- brainstorming
- vyučovanie hrou cez didaktické hry
- motivovanie pomocou úloh (otázok učiteľa, problémy, cvičenia, výchovné situácie, ktoré si vyžadujú aktivitu a riešenie zo strany žiaka)
- motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä svoje nové poznatky, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a individuálne hodnotenia)
- metóda kauzálnych atribúcií (učiteľ sa pýta na možné príčiny neúspechu alebo úspechu žiaka)
- využívanie IKT, vzdelávacie programy
- metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Formy vyučovania:

V edukačnom procese prvouky a prírodovedy by sa mala využívať nielen základná organizačná forma vyučovacia hodina, ale aj exkurzia, vychádzka. Vyučovanie by malo byť zážitkovým vyučovaním s využitím rôznych foriem vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- programové učenie
- blokové vyučovanie
- integrované tematické vyučovanie

- tvorivé vyučovanie
- objavujúce vyučovanie

11. Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: Prvouka a prírodoveda pre jednotlivé ročníky ZŠ a ďalšie odborné publikácie k daným témam, pracovné listy, encyklopédie, detské časopisy, atlasy, webové stránky s témami prírodovedy (www.zborovna.sk), materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii, výukové programy, IKT, interaktívna tabuľa.

12. Hodnotenie predmetu:

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Prvouku a prírodovedu vo všetkých ročníkoch klasifikujeme určenými piatimi stupňami.

Pri celkovom hodnotení učiteľ objektívne hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov.

Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať v oblastiach:

- a) komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- b) čitateľskej gramotnosti,
- c) sociálnych kompetencií,
- d) multikultúrnych kompetencií,
- e) manuálnych zručností a ich využítí v praktických cvičeniach,
- f) analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- g) osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- h) kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

Príloha č. 4

Školský rok 2016 / 2017

Inovovaný učebný plán

pre 1. a 2. ročník

Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	1.r		2.r	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra Anglický jazyk	9	1	8	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika Informatika	4		4	
Človek a príroda Človek a spoločnosť	Prvouka	1		2	
Človek a hodnoty	Katolícke náboženstvo	1	1	1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova Hudobná výchova	2 1		2 1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2	
Voliteľné hodiny			2		3
Spolu			22		23

Inovovaný učebný plán súhlasí s pôvodným učebným plánom v časovej dotácii. Vo vzdelávacej oblasti človek a príroda sa názov predmetu prírodoveda zmenil na prvouka. Prvouka sa skladá z prírodovednej a spoločenskovednej zložky, a preto je súčasťou dvoch vzdelávacích oblastí – Človek a príroda a Človek a spoločnosť.

Predmet matematika je v 1., 2. a 3. ročníku vyučovaný Hejného metódou, ktorá je v súlade so ŠVP.

Príloha č. 5

Školský rok 2017/2018

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	1.r		2.r		3.r	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9		8	1	7	1
	Anglický jazyk		1		1	3	
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4		4		4	
	Informatika					1	
Človek a príroda	Prvouka	1		2			
	Prírodoveda					1	
Človek a spoločnosť	Vlastiveda					1	
Človek a hodnoty	Katolícke náboženstvo	1	1	1	1	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie					1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2		2		1	
	Hudobná výchova	1		1		1	
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2		2		2	
Voliteľné hodiny			2		3		2
Spolu			22		23		25

Zmena vo voliteľných hodinách nastala aj vo 4. ročníku oproti pôvodnému ŠkVP z roku 2011. Znížila sa časová dotácia SJL o 1 hodinu a posilnila sa MAT o 2 hodiny. V školskom roku 2017/2018 sa predmet matematika vyučuje vo všetkých ročníkoch primárneho vzdelávania Hejného metódou, ktorá je v súlade so ŠVP.

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	4.r	
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	6	1
	Anglický jazyk	3	
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1
	Vlastiveda	1	
Človek a hodnoty	Katolícke náboženstvo	1	1
Matematika a práca s informáciami	Matematika	3	2
	Informatická výchova	1	
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	1	
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	
	Hudobná výchova	1	
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	
Spolu:		21	5

Učebné osnovy – PRÍRODOVEDA

1.Charakteristika predmetu

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov.

Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovaných skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené, či už minulou a aktuálnou skúsenosťou, alebo inak získavanými objektívnymi informáciami.

2.Ciele predmetu

Cieľom prírodovedy je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie (prírodovedné pojmy, koncepty);
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov (rozvíja induktívne poznávanie žiaka);
- špecifické prírodovedné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomelému využívaniu vedomostí

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú,
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách,
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie alebo vlastného bádania,
- samostatne vyhľadávajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodovedných témach vedú veku primeranú a úrovni poznania zodpovedajúcu diskusiu,
- pozorujú detaily prírodných objektov a prírodných javov a na ich základe rozvíjajú svoje aktuálne poznanie,
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovateľných znakov,
- identifikujú faktory (premenné), ktoré vplyvajú na priebeh pozorovaných či skúmaných

situácií a javov,

- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania,
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti. Majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia,
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej, hovorovej komunikácie,
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie,
- citlivo pristupujú k živej prírode,
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia,
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou

3. Obsahový a výkonový štandard

3. ročník – ŠVP 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

4. ročník – ŠVP 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Obsahový a výkonový štandard, ako aj kompetencie žiakov pre 3. a 4. ročník sú totožné s Inovovaným ŠVP pre predmet prírodoveda

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/prirodoveda_pv_2014.pdf

Prierezové témy

V predmete prírodoveda sú napĺňané ciele týchto prierezových tém:

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Výchova k manželstvu a rodičovstvu
- Environmentálna výchova
- Ochrana života a zdravia
- Multikultúrna výchova

4. Požiadavky na výstup

Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:

- Opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan konský; byliny – fazuľa obyčajná
- že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie, že rastlina počas života kvitne a prinesie semená, že zo semien na jar vyrastajú nové rastliny
- že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hľúz alebo cibúl, ktoré sú počas zimy ukryté v zemi
- hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka, skúmať život na vybranom strome
- vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať, rozpoznať typické poľné plodiny, hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín
- opísať spôsob života vybraných živočíchov a ich vzťah k životnému prostrediu
- opísať, vysvetliť a zakresliť proces trávenia
- vysvetliť a opísať význam vody pre človeka a jej použitie

- vysvetliť a opísať význam vzduchu a jeho využitie
- poznať skupenstvá látok

Žiak na konci 4. ročníka základnej školy vie/ dokáže:

- opísať a vysvetliť pojem les, lúka, pole a ich význam
- opísať vybraných živočíchov
- vysvetliť a zostaviť potravinový reťazec
- pomenovať a vysvetliť funkciu ďalších dôležitých orgánov v tele človeka
- vysvetliť a použiť magnet, kompas, páku, kladku
- poznať a opísať vesmírne telesá

5. Metódy a formy práce

V predmete prírodoveda budeme využívať nasledovné vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

Pri vyučovaní sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce.

Nové moderné metódy:

- brainstorming
- vyučovanie hrou cez didaktické hry
- motivovanie pomocou úloh (otázok učiteľa, problémy, cvičenia, výchovné situácie, ktoré si vyžadujú aktivitu a riešenie zo strany žiaka)
- motivovanie pomocou hodnotenia (vytvorenie príležitosti, aby sa mohlo dieťa pochváliť, hodnotiť najmä svoje nové poznatky, viac odmeňovať ako kritizovať, používanie spôsobov hodnotenia cez body, pochvaly, tleskanie, slovné a individuálne hodnotenia)
- metóda kauzálnych atribúcií (učiteľ sa pýta na možné príčiny neúspechu alebo úspechu žiaka)
- využívanie IKT, vzdelávacie programy
- metóda vzťahových rámcov (porovnávanie žiakov s ostatnými žiakmi, porovnávanie výkonu žiaka v určitých časových obdobiach)

Formy vyučovania:

V edukačnom procese prírodovedy by sa mala využívať nielen základná organizačná forma vyučovacia hodina, ale aj exkurzia, vychádzka. Vyučovanie prírodovedy by malo byť zážitkovým vyučovaním s využitím rôznych foriem vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- programové učenie

- blokové vyučovanie
- integrované tematické vyučovanie
- tvorivé vyučovanie
- objavujúce vyučovanie

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- Prírodoveda pre jednotlivé ročníky ZŠ
- odborné publikácie k daným témam prírodovedy, pracovné listy, encyklopédie, detské časopisy,
- atlasy, webové stránky s témami prírodovedy, materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii,
- výukové programy, IKT, interaktívna tabuľa.

7. Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Prírodovedu vo všetkých ročníkoch klasifikujeme určenými piatimi stupňami.

Pri celkovom hodnotení učiteľ objektívne hodnotí kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Predmetom hodnotenia vo výchovno-vzdelávacom procese sú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku. Hodnotenie slúži ako prostriedok pozitívnej podpory zdravého rozvoja osobnosti žiaka.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Pri hodnotení žiaka sa posudzujú získané kompetencie v súlade s učebnými osnovami a schopnosť ich využívať v oblastiach:

- a) komunikačných schopností, najmä ústne a písomné spôsobilosti,
- b) čitateľskej gramotnosti,
- c) sociálnych kompetencií,
- d) multikultúrnych kompetencií,
- e) manuálnych zručností a ich využití v praktických cvičeniach,
- f) analýzy problémov a schopnosti ich riešenia,
- g) osobnostných vlastností ako porozumenie, znášanlivosť, tolerancia, priateľstvo,
- h) kontrolovania a regulovania svojho správania, ochrany svojho zdravia a životného prostredia a etických princípov.

Učebné osnovy – VLASTIVEDA

1.Charakteristika predmetu

Vlastiveda v 3. a 4. ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec) a končí vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy) v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

Vo 4. ročníku (Objavné cesty po Slovensku) žiaci s poznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Tieto cesty sa realizujú prostredníctvom „výletov“ od Tatier k Dunaju, od Dunaja k Hornádu, od Hornádu po Dunajec. Výlety po Slovensku sú zamerané na zážitkové (názorné) spoznávanie regiónov. Dôraz je na práci s mapami, príbehmi a ilustráciami. Mapy použité v 3. a 4. ročníku sú zamerané a prispôsobené vyučovaniu vlastivedy. Každý zemepisný názov z textu nájdu žiaci na mape, obrázku aj kresbe. Používajú sa veľmi jednoduché mapy, ktoré pri ústnom, či písomnom preverovaní vedomostí pomáhajú žiakom (nič sa neučia naspamäť). Základ tvorí „Čítanie mapy prstom po mape“ a prerozprávanie príbehov podľa obrázkov.

2.Ciele predmetu

- skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky - časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadávajú v kalendári významné dni),

- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou

3. Obsahový a výkonový štandard

3. ročník – ŠVP 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

4. ročník – ŠVP 2 hodiny týždenne / 66 hodín ročne

Obsahový a výkonový štandard, ako aj kompetencie žiakov pre 3. a 4. ročník sú totožné s Inovovaným ŠVP pre predmet vlastiveda.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/vlastiveda_pv_2014.pdf

Prierezové témy

V predmete vlastiveda sú napĺňané ciele týchto prierezových tém:

- osobnostný a sociálny rozvoj
- výchova k manželstvu a rodičovstvu
- environmentálna výchova
- mediálna výchova
- regionálna a ľudová kultúra
- ochrana života a zdravia
- multikultúrna výchova

4. Požiadavky na výstup

Žiak na konci 3. ročníka vie/dokáže:

- napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska),
- zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny,
- určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať svetové strany v krajine,
- orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán a významných objektov v miestnej krajine,
- porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov,
- opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – pozná, možno aj vymenovať, blízka rieka, park a iné),
- zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska,
- ukázať na mape Slovenska svoju obec,

- identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny, rieky a cesty (podľa farieb),
- charakterizovať zmeny vo svojej obci (v prírode) na jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (dĺžka dňa a iné),
- porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň,
- zostrojiť časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov,
- charakterizovať zmeny vo svojej obci v zime (vlastné pozorovania),
- vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi),
- opísať druhy dopravy v obci (zopakovať si bezpečnosť na cestách),
- prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci a lebo jej okoliu,
- určiť, aké významné kultúrne a športové podujatie sa v obci konajú,
- porozprávať o veľkonočných tradíciách v obci,
- identifikovať zmeny v prírode počas roka
- vyhľadať informácie o svojej obci na internete a iných médiách,
- interpretovať obrazový materiál o obci a jej obyvateľoch.

Žiak na konci 4. ročníka vie/dokáže:

- Vyjadriť vlastnými slovami, čo je mapa,
- Identifikovať znaky na mape (farby, tvary),
- Odmerať podľa nakreslenej (grafickej) mierky vzdialenosti na mape,
- Ukázať polohu Slovenska na mape sveta a Európy,
- Porozprávať o ceste od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie) „Čítanie z mapy = prstom po mape“,
- Pátrať po obrazovom materiáli (internet, médiá) z cesty a interpretovať ho,
- Odlíšiť na ceste od Tatier k Dunaju tri známe pohoria a tri kotliny,
- Prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Tatier k Dunaju,
- Porozprávať o ceste od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí „Čítajú z mapy = prstom po mape“,
- Prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty od Dunaja po Hornád,
- Opísať výlet od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš „Čítanie z mapy = prstom po mape“,
- Prerozprávať dve povesti (legendy) z cesty po hradoch na východe Slovenska,
- Identifikovať päť najvýznamnejších kultúrohistorických pamiatok Slovenska na mape,
- Vytvoriť zoznam desiatich prírodných divov Slovenska,
- Rozlíšiť pomocou mapy najvýznamnejšie cesty Slovenskom,
- Zistiť na obrázkoch, ako sa krajina Slovenska menila (historické obrazy),
- Vytvoriť plán cesty po Slovensku

Výlety po Slovensku - „Čítanie z mapy = prstom po mape“
Spoznať najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov.

- Od Tatier k Dunaju (Bratislavy) a jej jednotlivých zastávkach (Poprad, Nízke Tatry, Ružomberok, Martin, Orava, Veľká Fatra, Malá Fatra, Kysuce, Žilina, Súľovské vrchy, Trenčín, Piešťany, Trnava, Malé Karpaty, Záhorie)
- od Dunaja po Hornád (z Bratislavy do Košíc) cez Nitru, Hornú Nitru, Podunajsko a Pohronie a o zastávkach v Banskej Štiavnici, Kremnici, Zvolene, Banskej Bystrici, Poľane, Lučenci, Rožňave a Slovenskom Rudohorí
- od Hornádu po Dunajec (z Košíc po Dunajec) cez Michalovce, Zemplín, Humenné, Vihorlat, Bardejov, Nízke Beskydy, Prešov, Šariš, Levoču, Slovenský raj, Spiš

5. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní vlastivedy sa budeme snažiť využiť nielen metódy a formy práce, ktoré sú klasické, ale aj metódy a formy práce, ktoré sú nové, moderné a samozrejme motivujúce pri prezentovaní vlastivedného učiva. Zameriame sa najmä na tieto metódy a postupy práce:

- vyhľadávania informácií,
- práce s internetom,
- demonštrácie a prezentovanie projektov,
- pozorovania a počúvania,
- opisu udalostí, javov a vecí
- rozhovoru a čítania,
- porovnávaní,
- pokusov a experimentov,
- alternatívnych úloh,
- plánovania,
- didaktické hry
- metódy hodnotenia,
- dramatizácie na vyučovaní,
- a metódy práce s mapou.

Formy vyučovania vlastivedy:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie
- exkurzia a vychádzka

6. Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, atlasy, mapa SR, odborná literatúra, odborné časopisy, naučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. Na výuku vlastivedy budeme používať učebnice a pracovné zošity, ktoré odporučí MŠ SR. Ďalšie zdroje si každý vyučujúci určí podľa potreby (encyklopédie, práca s časopisom, práca s edukačnými programami v rámci IKT, s internetom, exkurzie, vychádzky s pozorovaním ap.)

7.Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Žiaci odpovedajú priebežne ústnou aj písomnou formou. Písomné práce sa hodnotia podľa tabuliek. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami. Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.

Matematika a práca s informáciami

Učebné osnovy – INFORMATIKA

1.Charakteristika predmetu

V predmete informatika a prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom a aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá ma dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby konkrétne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

2.Ciele predmetu

Žiaci:

- uvažujú o o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú ich riešenia, vytvárajú návody a programy
- logicky zvažujú, argumentujú, hodnotia a zdôvodňujú svoje tvrdenia
- poznajú princípy softvéru a hardvéru
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií
- poznajú ako informatika ovplyvňuje spoločnosť
- rozumejú rizikám na internete

- rešpektujú intelektuálne vlastníctvo

3. Obsahový a výkonový štandard

- 3. ročník – ŠVP 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne
- 4. ročník – ŠVP 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

Obsahový a výkonový štandard, ako aj kompetencie žiakov pre 3. a 4. ročník sú totožné s Inovovaným ŠVP pre predmet informatika.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/informatika_pv_2014.pdf

Prierezové témy

V predmete informatika sú napĺňané ciele týchto prierezových tém:

- osobnostný a sociálny rozvoj
- mediálna výchova
- ochrana života a zdravia

4. Požiadavky na výstup

Žiak na konci 4. ročníka vie/dokáže:

- použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov, animácií, textov, príbehov
- nájsť a opraviť chybu pri úprave obrázkov a textu
- zašifrovať a rozšifrovať text podľa pravidiel
- použiť konkrétne nástroje na prehratie zvuku a videa
- zakódovať a odkódovať informácie
- orientovať v jednoduchej štruktúre
- získať informácie z webových stránok a správne ich posúdiť a použiť
- zostaviť a poslať správu, e-mail
- riešiť problém priamym riadením vykonávateľa
- vyhľadať, nájsť a opraviť chybu
- uložiť produkt do súboru podľa pokynov
- ovládať program
- diskutovať o digitálnych technológiách, internete, ich kladoch a rizikách

5. Metódy a formy práce

Pri vyučovaní informatiky sa uplatňujú také metódy a formy vyučovania, ktoré podporujú aktívny prístup k získavaniu nových poznatkov. Tie sa potom využijú pri spracovaní projektových úloh, v ktorých žiaci preukážu praktické ovládanie jednotlivých nástrojov a svoju originalitu. Téma projektových úloh bude korešpondovať s obsahom iných predmetov, tak aby sa pri vyučovaní mohla napĺňať myšlienka medzipredmetových vzťahov. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem sa bude prihliadať na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov.

Pri výučbe informatickej výchovy budeme využívať tieto metódy a formy:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

6.Učebné zdroje

- internet
- PZ – Tvorivá informatika a pod.
- edukačné DVD a programy

7.Hodnotenie predmetu

Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Žiakov hodnotíme známkou.

Človek a svet práce

Učebné osnovy – PRACOVNÉ VYUČOVANIE

1.Charakteristika predmetu

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu prispieva k vytvoreniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet pracovné vyučovanie je zameraný na rozvoj pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

2.Ciele predmetu

Žiaci:

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a spoznajú ich vlastnosti
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov
- získajú poznatky o pracovných činnostiach
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zvyky
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme
- narábajú s jednoduchým náradím
- poznajú zásady stolovania a prípravu jednoduchých pokrmov

3.Obsahový a výkonový štandard

3. ročník – ŠVP 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

4. ročník – ŠVP 1 hodina týždenne / 33 hodín ročne

Obsahový a výkonový štandard, ako aj kompetencie žiakov pre 3. a 4. ročník sú totožné s Inovovaným ŠVP pre predmet pracovné vyučovanie.

http://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/pracovne-vyucovanie_pv_2014.pdf

Prierezové témy

V predmete pracovné vyučovanie sú napĺňané ciele týchto prierezových tém:

- osobnostný a sociálny rozvoj
- výchova k manželstvu a rodičovstvu
- environmentálna výchova
- multikultúrna výchova
- regionálna a ľudová kultúra
- dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- ochrana života a zdravia

4.Požiadavky na výstup

Žiak na konci 3. ročníka vie/dokáže:

- zdôvodniť a vysvetliť význam práce a učenia
- informovať o rôznych povolaniach
- zhotoviť výrobok z odpadového materiálu
- preskúmať a zhodnotiť vlastnosti vybraných materiálov
- šiť základné stehy
- zhotoviť modely dopravných prostriedkov

- určiť základné časti bicykla
- zdôvodniť správne rozloženie kuchynských spotrebičov a náradia
- pripraviť jednoduchý pokrm
- vykonať simulovaný nákup (odhadnúť cenu)
- pripraviť stôl
- opísať a vymenovať remeslá
- zhotoviť jednoduchý výrobok súvisiaci s ľudovými tradíciami

Žiak na konci 4. ročníka vie/dokáže:

- uviesť príklady technických vynálezov
- zhotoviť ľubovoľný výrobok z technického materiálu
- vyšiť ozdobné stehy
- uviesť zásady starostlivosti o textil
- zhotoviť výrobok z dreva
- zhotoviť výrobok s použitím zapojenia jednoduchého elektrického obvodu
- vypracovať projekt o ochrane životného prostredia
- pripraviť jednoduché pohostenie
- navrhnuť ozdoby súvisiace s ľudovými tradíciami

5. Metódy a formy práce

Prostredníctvom nemateriálnych prostriedkov (obsahu výučby, metód a foriem) a materiálnych prostriedkov dochádza vo výučbe k rozvoju a sebauťváraniu osobnosti žiaka, ktorý pozostáva z týchto procesov:

- **osvojovanie poznatkov**, vedúce k nadobúdaniu vedomostí,
- **osvojovanie skúseností z realizácie spôsobov činností**, vedúce tiež k vedomostiam, ale prevažne k nadobúdaniu a rozvíjaniu zručností a návykov,
- **osvojovanie skúseností z tvorivej činnosti**, vedúce aj k nadobúdaniu a rozvíjaniu schopností a záujmov,
- **utváranie postojov, názorov a hodnôt**.

Zameriame sa najmä na tieto metódy a postupy práce:

- vyhľadávania informácií, práce s internetom,
- demonštrácie a pozorovania,
- počúvania, opisu udalostí, javov a vecí
- rozhovoru a čítania,
- brainstormingu,
- porovnávaní,
- pokusov a experimentov,
- alternatívnych úloh,
- diskusie.

Formy vyučovania:

- skupinové vyučovanie
- problémové vyučovanie
- projektové vyučovanie

- exkurzia a vychádzka

6.Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod. Ďalšie zdroje si každý vyučujúci určí podľa potreby (práca s časopisom, práca s edukačnými programami v rámci IKT, s internetom, exkurzie, vychádzky s pozorovaním ap.)

7.Hodnotenie predmetu

Predmet pracovné vyučovanie je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami. Pri hodnotení predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011-R z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.